J.

In Nomine Domini Amen.

Inijsit Tractatus Theologicus
De Jure et Justitia Sub Rdo
Patre Martino Peterssi
Lectore ordinario
Anno 1757.
die 17.
Novembris.

J. 57

Disputatio Prima
De Jure
Articulus Primus
Quid et Quotuplex sit Jus?

Nota - Jus Juris varie accipi. Imo pro Scia Juris quia in consulta L. 1. D. de Just: et Jur: appellat ars Boni et Aequi. Est pro Jurisprudentia ad quam putat tradere Regulas Justi et Aqui seu Justitiæ Directivas. 2do pro Lege Canone v. Regula Justi. Sic Deum et Regula Dei Primus Jus Divinum, Constitutio Epistolica Jus Canonicum Leges Imperatorum Jus Civile. Tho. pro Sententia Judicij. Unde Judex Sententiam ferens dr Jus Dicere. Esto pro loco in pro dominio

BIBLIOTECA ASSUMPTIONIS

Jur 86

Justitia Unde ortum & est qui dicat in Jus vocari &c Se
re Comparare & hab Juris vinculum ad Posterum inobi
dientem &c Gustant 5to Summa Jus Jure actio Sive fa
Justitia qd & Unde obligood ad titulus quem ex quibus
justitia & pte alterius. et vocat Jus Priuatu dno dem
acciq pbo ex quod & Justum Sive & Debitum quo alteri Sive
et debitu Sive ex pacto et lege ad aliud pdstandum ob
ligamur ex quacunq demum Virtute obligõ hec proveniat et
hoc Jus dr positivum sit appellq Juris activo.

Nota 2do. Jus dicitur dividit in Jus honestu Sive mo
rale Jus Priuatu Sive Legale et Jus Jurisdictionis. Jus activ
vum honestu & facultas & alterius faciendi patiendiq
Sive Quasi Justitia aut alterius Virtu obligantis titulo
ad aliquam rem aut puntiam ponendam Cujus potestis
Violatio Nullam Sine Dictam injuriam facit. Jus Priuatu
& Legitima potestas obligandi alios ad rem aliquam &
choem & quasi puntiam; Cujus potestis violatio in Jus
aliq indeit Contra Virtute Justitia Sive & potestas de se
alia pendentis alio modo disponendi in bonam Priuatu di
ponentis & dispositi Ejusdm. Jus Jurisdictionis & Legiti
ma facultas disponendi de re alia in utilitatem alterius
directe et finaliter Sive ut alii volunt est potestas publica
subditos obligandi voluntate Sua ad aliquid faciendum &
omittendum in bonum Communitis aut in priuatos fa
bentes Sicq Imperator Magistratus et Secretarius &c Licet
itaq Jus Priuatu immediate directe et finaliter tendit in bo
num Alterius obligantis, quamvis in & possit simul tende
re in bonum alterius et ultimate in utilitatem totius Com
munitis. Jurisdictionis am directe immediate tendit in bonam
subditi et communitis Licet postremo in tendat in bo
num Liberis Jurisdictionem; qua nõe Ser Abstadmittun

Jus aliud quietis, quatenus nimis obsens Jurisdictio
simul obst Jus et facultatem obligandi ne se impediant
a possessione et exercitio Jurisdictionis.

Nota Hic Jus actionum quietis attentis duobus in Jus reale
et personale seu in Jus in re et Jus ad rem. Jus in re illud
quo res aliqua cujus actualem possessionem et dominium libro ita
mihi debenta ut in cujuscunque possessorem et quemvis
detenentem potestatem habeam eandem a tali exercendi et vindi-
candi. Jus ad rem quod dicatur et immediate ut tribuit actio
rem in rem Jus personam qua Nemini re ipsa ob
debitum, quibus possessionis et traditionis ab altero facta
persona nostra ut ei quamvis alia persona sit obligata ad
rem illam Jus sibi debendam, quo fit ut si res illa ab
hac persona in aliam transeat ut possessorem illam sibi
vindicat. Hinc habet Jus in re quod a priori ge-
nere Jus ad rem ob duas vias facto et re. Sit obligata mea
in fei gang mihi appropriat in equivalentiam id debo
rei objectum rem mihi tradendi. Jus in re ob duas et
facit ut aliud sit dominium in re mihi appropriat rem
quam ubi in se. Unde Jus in re Longe fortius et si-
dacius quam Jus ad rem. et hoc ab illo quia perimit
et stabilit, ut alii dicit rem venditam Cajo tradi-
tam per Dum contractus Venditi et traditi. Nam
hoc Da Venditio cum traditione juncta valet, et tribuit
vere Dominium rei Cajo autem nihil aliud Juris rema-
net quam ut venditorem possit convenire ad intuitu ejus
sibi sua interest rem alteri venditam non fuisse. Hinc
non a potiori seu obsessio Civili Nam Jus ad rem solum pa-
rit actionem personalem, qua vocat creditor. Jus in re
parit actionem realem qua generali petitione vocat rei Vindi-
cem. Hinc Hic jus in agrorum Jus personale seu
ad rem sufficit aliis Heredes Juris gaby et emptio Sim-
lon donatio. Legatum Hactio. Ne ad Jus in re vide agendum

ordinarie petr Ibidem regina Traditio & L Barbarius 20 ead de pactis ubi dr. traditionibus dominia rer n Rodes pactis transferuntur dixi ordinarie quia Bart. Paulus Castrensis Iason de Mayno Cyrus Bal. Angelus Imola Decius Ripa Curtius Junior Corneus Socinus Senior Alexander Aymon Crotus Ripa Menochius Mantica Gratianus Cravetta Rebuffus Gomez Molina Vasquius Salgado Peregrinus Gratianus Gaill Carpzovius Mascardus Wesembecius Faber Vultejus Cujacius Donellus Hotomanus Duarenus Connanus Hugo Grotius Pufendorfius Thomasius Wolfius Heineccius Glückius Struvius Hertius Gundlingius Buddeus Stryckius Ludewigius Wernherus Lauterbachius Mevius Carpzovius Berlichius Leyserus Schilterus Schmidius Rivinus Ziegler Hahnius Boehmerus Strauchius Mylius Ompteda Kreittmayrius Pfeffingerus Wurmserus Zeillerus Martini Klein Gönner Feuerbach Grolman Bauer Schweikart Hasse Schmalz Zachariae Hufeland Thibaut Puchta Savigny Mühlenbruch Arndts Vangerow Bruns Keller Windscheid Dernburg Brinz Bekker Unger Regelsberger Ihering Exner Randa Zitelmann Leonhard Endemann Rehbein Cosack Planck Enneccerus Kipp Wolff Lehmann Siber Rabel Raape Nipperdey Hedemann Lehmann Nussbaum Kaufmann Kisch Wieacker Coing Larenz Flume Esser Wolf Kaser Kübler Kegel Zweigert Nikisch Baumgärtel Schwarz Kreller Lent Schnorr Stern Schwab Bötticher Gernhuber Medicus Hübner Beitzke Beuthien Canaris Diederichsen Gamillscheg Hueck Nipperdey Richardi Wiedemann Zöllner Hagen Ramm Rüthers Säcker Schlüter Schmidt Simitis Wank Westermann Wolf Zöllner Zöllner Zöllner

nittij et alia Jus particulare qd ab una ẽte sin Cive dbgatr
ri ẽ communitij qd dicit p Dum practicam arithmeticam
vel qdo privatus privatę manet obligatus ad Rndum S. N.
pro S. N Dum practicam Geometriam vel qdo distribu
enda st officia p onera communia qd Dñs practionem ga
dualem meri: p demeritor distribuenda st. JJ.

Dico Jus activum ut Commune ad Jus Jurisdictionis et gnie
tij vele dicitur qd sit Facultas aptd faciendi Domi
tendi in primum p alienum comodum. Jus vt rigorosum
pfectus Combinter dicitur qd sit Facultas autpotestas
Prima de aliqa re p actione p omittendi actionis disponendi
in primum comodum gratis et beneplacito vicat aut inte
pellatie suo alter obligando Ne huic facultati contrare
riat ita in re communi. Prima Jurisdictio Ulpian Jus
Cuiusq; Jde bonitas pm et declarat hum et Solertiae
objectionum satis patebit ijj

Dñ Imo potestas qua generis dñ Jde Facultas ide Ejus
mij p Saltem n dicunt Facultas. dñ de re aliqa p actio
ne disponendi gibus particulis dat intellijt rs gdeung
sine conjunctis sue Facultatis p actio simplex innuit
Stephd Jurisjurandi qi ẽ Liber potest disponere de re aliqa.
Dñ Effe in comodum de qd sit ei positivum p Negativum
Jus eim pro comodum ei ut sua domo ego pdeam
de ita nñ eidem comodum ei nñ stoliani nñ occidi dñ de
primum qd patiula diximus de jus primitij a Jure Ju
risdictionis qd hic pcipit et per hoc attendat ac rejiciat
bonum obligat dñ de ex Angelucio Sue Voluntate obligat
hac eim repugnante ablata destruere potestas. per quod dicit
jus primitij a Jure naturali hac eim exigentia Jus bonorandi
Jpsius parentes clericos remanet. nñ si illi hunc obli
gationem remittere vellent. Cum qua hc nñ dicit bono

randos ē Segeñor Parente in gibus deum regium Dom
centra vī si petrus Rui d'Ros mille aureos a mero fauore
cito eandem mihi Sertiam remittere velit vī obij ad st
vdi etinjst. Dñ Fno qdae aut interpretatio suo gia po
stulas ille obtandi alter nō queuit in actu Ddo a Fnio
Petrino beneficiato Ebore sus et ipse in amicitia Spiritu
minorum et gibus Tutores v procuratores constituat Qui mo
in pupilli infantes dñ centent in actu Ddo Ilti ex medio
nō stricto interpretatione suo qratem detulit statui prin
dē per dominū alterum Segerium potestis Scabij ac Iuti
one Iuris Voluntas Segerium v ad ministrationem eadem
Ebys Cum voluntate Subditi dñ Ebem alter obtyando
re huic faultis contraueniat qe ultime pticula deno
gat grale intentū Iuris actiui qd et Ebertatem
jest passiuam obligat ad Solcendum legale debitū
Dico 2do Jus passiuum ut ogronij Señ actiuo hu
Scribij qd st debitum legale ezia alter ad qrahitū
obtemperandum comij in se. Dñ 3no debitū legale nom
debitū morale nō petinet ad Vultum Sanctū q petinet
ad alios Vitij puta gratitudinem amicitiam fidelitatē
Dñ 2do ezia alter Nemo ium sibi quid debere q
alteri dñ Stio ad qrahitū obtemperandū qui indiget finis qa
Cij Iuris passiui qui ad qrahitū ponenda inter pri actiuam
et passiuam v aritmeticā dem v geometricā
Obj 6: 3no et quidem contra pticulam Ebitiam pōtest
Quis Scientij actiui Se extendit dñ ad actus Moiales Nam
Quis debet Jus utendi re sua nō Sm Ebita et Jurisdi
prudentiā in pquinis qui meminit dñ d talis Scientia
nō ē Ebitia nam actus nō dat Scientiam Ebitiam qaandi
nō Do ad jus Scientiā actiui ē Scientia Ebitia Ordinem Ebi
potestas nō ē Ebitia qrad Scientiā 6: qrad valorem actus
M: M et 6: pt qd actus assit d rationale et hō illicitum

ut ptt in ꝯfessario qꝫ conducty in mortali valide absolvit
etsi punct mortalis si n̄ prius cogitet si habet copia
confessoꝝ & talis contritꝰ

Qrit. si duꝫ licitima facultas ad actus illicitos ꝓ n̄ ad
actus injustos ꝑ Dñm injungat ꝓ et Sñd. Rñdet in duꝫ
licitima facultas ad actus injustos valide exercendos ꝑ Dñm
de exercendo n: m et C: ptt dicto in mmo Contractu
cum Vesta V: post stomachia prius inita cum Cyra
qui Contractus mmodi valet etsi sit grauis peccatum
contra justitiam contra Deum duos graue alind Cyd

Qrit. 2do plures habent licitimam facultatem exigendi quidam
ab actis in comodum sui benefacti quam habent jus stric
tum petendi nam patet exigit a pluribus multa bona mo
dica quidam in modum comodi benefacta equalia et talia
obsequia grata Clientis duos ob infinitam suam dignitat
exultat cum possibilem Gratis Rebus ꝺ ꝺ ac dict.
habent jus strictum petendi Rñdet a: plures habent ꝺ
limam facultatem exigendi quidam quam habet mortua C:
quam Gratia n: q: jus am actiuum petendi a licitima
facultas exigendi actus in comodum sui benefacti ꝺ com
debito Gratia

Qrit 3do: Duo actiue n̄ Reniti debet in comodum ꝓpriū
nam in Casu quo duo plures exultet gladio comodato ꝺ
alio ex intentione ut Agnum occidat Gratis exultet n̄ tenet
in ꝓpriū comodum Rñdet a: n̄ quia tenet in comodum ꝓpriū
in duplo 2do et hoc per accidens hui C: in actu hmo Gratis
n̄ de se M: a: C: Sufficit ꝺ qd Gratis exultio adhuc citra
injuriam alterius possit tendere in bonum ꝓpriū

Qrit: Saltem jus strictū n̄ quis tenet in ꝓpriū com
modum ex benefacto ꝺ Rñdet a: nam hoc debitum stat jus
ad Vitam suam conservandam et hoc jus n̄ dimittit ex
suo benefacto alius cum ꝺ consentiret ad occisionem sui

n̄ pueant nec pietet jūr injuria scribi maritus habet jus
scribi in corpus uxoris Clericus habet jus ad priuilegia
Canonis et fori pugillus amens habet jus in sua bona
et tu hic jura n̄ dependent ab eo Evangelium aliq; si mari
tus in adulterium uxoris Clericus in percussionem sui Conten
dent si pugillus amens consentiebat in adulterium bona
adulterantis petentibus auferens bona Nullam comitte
rem injuriam R n: a: ad ob: sed premissa dico in
adducto Casu quam Contra Justitiam n̄ qua violat jus ocij
qua violat jus dei qui ? Duo vitia sed C. et S. Casu Rio
peccat adhuc Contra justitiam et Religionem in duos
Casibus n̄ qui maritus et Clericus ignarum personis privati
et ex ignorantia consentientibus ingrat injuria ignorant
iam remittere sui sua qua in potestate Casibus sit adhuc
injuria Contractui et Sacramento matrimonij Status Clerica
li Cujus ratione debita reverentia per renunciationem
particulari dergari n̄ sit sed ille Casu dico pugillum
consentientis in adulterium sua bona seu adhuc injuriando qua
ejus voluntas juris petitio juris n̄ consensit si voluntas
qua voluntas retinet

Jus: Dominus habet jus juridicum in bona sua et ita
Nemines voluntate sua Cujus aduersum n̄ habet obligat et cujus
juridicum n̄ voluntas voluntate sua aliter obligandi si domi
nus aliter obligare voluntate sua n̄ judicem gaudet
obligari ingrato et obligare soluto sumere voluntate am ac
quali Regulariter ergo obligare voluntate

Leges generales sunt Generalissimum pacta si generalia
juris pacta qua ad eas et possunt reduci S. esse qui honeste
vivere alter qui alterum Cuique tribuere est hoc
est duae et S. prima juris pacto n̄ nocent nisi ex hoc
grad. Si bene ordinatus sit Legislator ille et amplectatur vir
tutes hoc eum nocent nisi pacta Theologia moralis sed hoc
fiat ex motivo Christiano et Regulae si bene ordinate ad

alios. Dar. pertinet ad bona fortuna et corporis potissimi Re
cum in his Cardanus Stud. fortitat. and. praestini ut eos
tibicinos

Articulus 2dus

An ius spirituū possit cōni cum Lege Iuris Constitutiva, Ulum iuris prohibente ac irritante?

Vota. Cum Iuris seu dominij constitutiū ge S. addit rem Dei ut ea utendi libertas alij, adeo fructus Dei et gra vans alios Ulum Iuris prohibens ē qa prohibet alij ne ḡ declarat Nullus Ulum Iuris irritans ē qā n̄ modo prohibet ō n̄ irritat actus ponent dicit S. Lex in con tractu minori nam rōne Stūs Lex Iuris constitutiue dat in conjugibus ornatus potestas Gibina in corpus alterius rōne adē Lex prohibet seu annullat certis Diebus contrac tus minimi aut Festi adventus. rōne Pauli Lex Dei ē in tum minimum Ulum Da iuramentum Ulus de Lege pro hibente et irritante in his spiritibus agitur

Dico 1mo Ius spirituū Congruit Cum Lege Iuris con stitutiua ut ex definitionibus Iuris spirituū et Legis Iuris Constitutiue patet

Dico 2do Ius spirituū ut in congruit Cum Lege Stūs Iuris prohibente irrito et irritante ante pro nota Conclu sio Ulus n̄ asserit qd Ulum Ac v prohibens v irritans rep tet Ulum Ius ad congruendum actū Cum Lege prohibente v irritante Vt. qd Ulum Ius congruendi n̄ minus Cum Le ḡ impediente v irritante ō qd retineam jus potendi talium actū pro Stu dicto Legis irritantis v prohibentis atq co qd nova Lex Libertati juvente obtineam hujus jam Ius tum S. Cum Lege Ulum Iuris pleno prohibente Stat pleno Iuris seu actus valendi ut sit ex proximo ō n̄ stat Ius spirituū in quo valor actus radicat Cum ad valor actus radicet in alio Iure

ff. 2. ff. Cum Ge ꝛ̃ Actum Juris imitante stat Egidi
ma potestas ponendi actum pro Sꝛ̃ dñio Egidi Vg. pro
Cum Ge imitante donationem a pupillo facta stat in
pupillo Jus donandi pro Sꝛ̃ dñio Egidi imitante
Sublata hac Ge ut talide donare pupillus possit indigent
alia Ge deveniꝛ̃ ꝓ̃ ziri de nob hoc jus Confert p̃ ꝛ̃
falsum i ꝺ̃ tunc stat Jus ꝓ̃ietti Cum Ge actum Juris
imitante

Olꝫ contra stud ff. Condict: si dans Jus ꝓ̃ietti ad
actum Jure prohibitum dans Jus ad punendum talem in ac
tus i punitionem ꝺ̃ requirat jus ad punendum ꝺ̃ Do
mpletat Jus ad injuriam ꝺ̃ si dans Jus ꝓ̃ietti ad actum
Jure prohibitum dans jus ad injuriam, dans Jus ejus Vg.
ꝛ̃ Stio Jonso Bertle ad Contrascedum valde Cum Egi
ꝛ̃ Stio ꝺ̃ si possit stare jus ꝓ̃ietti ad actum Jure prohi
bitum, et ejꝰ actus i potest ꝺ̃ ratihabus nisi dans jus
ꝓ̃ietti ad talem actum ꝺ̃ sit ꝛ̃ ratihabus Certe Lex
Ro ff. mi: acta Barbarꝫ et pactiones pretoris erant valida
Quis ille juste Servus qui dubis imperat ad tales actus Dñs
ꝓ̃ietti Nullꝰ habuerit ut Labꝫ ff. Barbarius ꝛ̃

Ad 1. dii ꝛ̃ si dans Jus ꝓ̃ietti ad actum Jure pro
hibitum ponendum pro Sꝛ̃ dñio Egidi prohibentis ff.
ꝛ̃ si ꝺ̃ dans pro Sꝛ̃ dñio Egidi prohibentis et pro Sꝛ̃
ꝓ̃osito Egidi prohibentis ꝺ̃ Jurens valere actus Sui ꝓ̃ioꝛ
dat si quis ponat ille ꝛ̃ dabat ff. ꝛ̃ dicit ꝛ̃ ff. 6. ff.
pignat ꝺ̃ eo Jus ad punendum i ꝺ̃ ad ponendum actus
punitionum pro Sꝛ̃ ꝓ̃osito Egidi prohibentis ꝺ̃
requirat Jus ad ponendum talem actum pro Sꝛ̃ dñio
Egidi prohibentis ff. adhoc ꝺ̃ si ponat punitionis Causa
Egidi prohibentem, et sine Jure ponendi talem actum
Ottoni punitionis ꝛ̃ ille Jure valeat ff. Duo eadem ꝺ̃ Ejꝰ
ad Sꝛ̃ ff. ff. ff. ad ff. Barbarius Caret ꝺ̃ conditio
ne Servili habeat ꝛ̃ a ꝓ̃ulo Romano ff. ad hoc tempus

hic am jus ad rē actus petunt ut ex eadem lege deducimus
dō ead ejus acta valida fuisse

Obj 6: Dr Stem Jus ad actū sine invalidum ē Jus ad Nū
lum cuiendum ē Jus pōa Juridica seu Jus Civile ad actū
jure stabile ē Jus ad actū sine invalidum requisita
sine talem Jus ad ponendum talem actū per Statūto
legis civitatis. est Jus ad Nullū est Jus Ecclesiae Jus
ad actū sine invalidum Jus ad actū sine talem Jus ad
nendum talem actū per Legē divino legis civitatis ē Jus
ad Nullū ē Jus Ecclesiae Jus ad rē ni: 6: nō stat
dō Jus ad hoc ut per Statūto legis civitatis actū sit
actus potens valide Jus ut per Statūto legis civitatis
dō nubiem a pupillo putatem. pupillus donet hoc sim sic
facet ecclesiastum est Jus ad Nullū manet dō Jus civitatis
in pupillo ad valide donandum ē Jus Juris civitatis
datum rē stante lege donōdum talem civitatis per
divino legis civitatis ita ut si lex civitatis tollat rē indiget
novo Jure et nova lege civ Jus donandi constituendi
vi hujus Juris stante Ecclesiae jam valide donare quia
ē per stat dō rē ad Diam objectum per stat stat jus
ad donandum actū per Statūto legis talem actū civ
facti ingeniare quia verum dō rē rē rē per Statūto
tollat legis civitatis manere Jus ponendi talem actū per
legis divino. Sunt manet pōa Visiva in Statūto Juris
rer per Statūto divino tollatur et pōa ambulandi ingeniare
Statūto civitatis per Statūto divino ejusdem pia videre ambulare
per quia obtinet. Nota pōa exercet modo Statūto ingeniata tollatur
ac habet stat pō potius rē dei jus contra legem Juris Canonici
talem stat rē dei contra legem talem Juris positivum
divino rē civitatis.

Articulus Sti

Dixit Dominus stat dominium stephanus adjunxit spiritū
Nota dominium meum exercitus Juris civitatis Stat
et quam Jus Sacerdotale et dignitatis de re ejusdem

Vnde Iste è dominus omnem Iurisdictionem altam & bassam
Seu ad personas liberas vel dominus subiectionis
qdo vt supra ad res & personas vt liberas qd se habent ad
per vel ad se habet et sine mancipia vel dominus sui
ecclesiae habet &c. qd adueni è vnum sive q̃ simul den
nexum sic cui: pro vsucio subd. seu gregy, bouy et
suis eor malicie vexat. iuuey. gubmq; subiect agitat
et plauder: gibus sui sit è sui una singra qd è una
cognia feminal qualitas; imo suis vt idem valet qd è sui
sui Unde vbi cibus ch. de finibus aut seruit in dis
putando suis &c sui cogitii & suos argumenta eorq; vt ubi ch
ceris

Dico dominus Iurisdictionis è potestas morali gubernan
di quosdam personas quam sibi subditas ad comi. vt. potissimo
rationis causa ceu genus refuta omnes sive differentias dominij
per qd habet dominus effect a dominio priuatis et alijs qui
dibus suis rationis. Et am Iuridicta potestas q̃ am subditis
dicit, vbi enim subditi vt ibi vt dat Iurisdictio seu regia
Gubernatio hec potestas & cuius dominio priuatis & ea
cordia subditos dans fandi. Nam potestas in aliquem se
perientem & ex collobe alicuius superiori sunt duo Ecclesia
spiritualis seu Ecclesiasticum et politica seu secularis respectu
Cuius vtinq; dans subditi vbi dominium Iurisdictionis &
Ecclesia spiritualis seu Ecclesiasticum per qd subditi Ec
clesiarum in ordine ad eor bonum spirituale ad finem
supernaturalem eternae beatitudinis et politicum seu secularis
per qd subditi subsequi in ordine ad eor bonum tempo
rale et finem naturalem scil. pacem et tranquillitatem. dominium
secularis iste diuidit in tres ordines regiu ducale comi
tale municipale &c per ordinem de personis et loca
rum quas dicit dominium Iurisdictionis. Dam
vbi subditi dicit. vt diuidit in personis. Nam
ecclesiae arcti. Ecclesiae et secularis cum spiritualibus
ster regis dominij sibi commissi, in spiritualibus

Dico 2do: dominus spiritualis è ius seu po

testat de re sua libere et pfecte disponendi vn[illegible] Comodo
Dixi id fore & conuentui prohibeat. ff. de aqi. rer. dom.
l. et de lege. ff. de Publ. Ius qa dominiu[illegible] vera imo pl
ei pua pfecta. Iuris gentis Vbi Ius aquirat no ex pdeniz
a subdito & subdito. & pco ex pdeniz a subdito Publ. tq. ha
bentia vsum generis rebus a bonis Cod. de Dod
re sua nam in rem alienam qa talem a dno dominii et
pudem intellig de re Celi spirituali et Corporali. sic
pprio & qd pari pt vtil fundo vestri aucto de Spiritualy
& qd pari & vt de angelis ad alios pter spiritualem hoc
dicty cedere vsum fructus. obligo obligatio subtilis et alia similia
Iuris. de Celi Libere et pfecte disponendi in hac in Cod.
ti vera rei dominij Cum in sua re quisq[illegible] Sit moderator
et arbitr l. 2a eod mandati. Et in hac q[illegible]a pfectio qe
Ius pprietatis pnedet de dominio & dominio cuiusq[illegible] do
minus pt absolutu dominium dicit alter de pfectio
subsit. per pactum pcipue speciali expressis in qua
certam dominio sibi dominio posse disponere de re sua
in dem pactum Cum in Cum abusu. dumodo hoc
no prohibeat. per quod pfectu a procuratore pt liberari
pdem & no pfectam dicit disponi. de Ollo in fine
Comod. per hoc em speciales dominii pacti pt do
minio. Iurisdictionis de Cem. Ipse ad Ius & Conventio
prohibeat nam Ius et de absq[illegible] Iuste de bac lege
disponendi inducunt. sic ob qualitatem pone quilli Iuris
dicti gitur abenare no dicit. l. 2. prohibet no Ius abenare
dicit mgrant vni dominii ecclie sic ob causam testamentaria
do de aqi in cert in testato vt pdium aqisos quidq
similiam abenare illud no dicit alio vendere l. Mevius
de Cathe. sic per Conventionem prohibet quod dominus
de re sua disponere si contrahentes mid pter eum pacta
dant Cum contractibus et contractibus l. contractu 22
de Reg. Iuris sic: prohibent aqi plures: prodigo minori
Ecclie ubi in retinendam diversitatem hanc in quod alegi
lege et aqi Conventus prohibeat qd contra Cum alienare.

facit actus Publici id est Publicis rebus. qui in aliena contra
pactu non facit actu Publico Nisi Lex speciali concedat.

Dico Tio dominium privatum Duo dividi in dominium altum
et bassum altum i facultas congrua Civi et Reipublicæ suæ
pendenter disponendi de bonis subditos ad conservacionem boni
Communis bassum i facultas disponendi proprie libere et absolute
privatim in res suas quod i domus hujus pene dominij re
fertur ut infra. Ita dominium altum qua dominium altum ethos
sub se diversos gradus dominij congruenter inter se suo modo secun
cata Universalis et Singulari. Ita quibus sit Duo dominium
altum Deum a Jure bassa Duo ex ista Cum Altum Civi
sit bonum publicum communitis, bujus ex bona privatis.

2do ex ista ratio quod altum originem habeat ex voluntate
subditos qui eadem illud ei concesserunt quidem ipsum Communi
tis sub tegat constituerunt. Bassum vo oriunda ab altum habeat
a nata titulo generosi aut superioritis. Sic existe rex qui Duo
bassum sit absolutum altum vo quasi conditionatum si Rex adsit
Justus publicus et ideo de Jure dominatus. Sit 2do Jure com
petens Jus Civi in bona subditos, adeoq et Jure in subditis
exulture Jus Civi; Cum Jus exigendi in uno segregat debi
tum solvendi in altero. Duo Jus fundat Societatem Commutativam
vide Contractus implicati quo Civi obligarit Civio laboret in
Justitia Communitatis sibi commissa noscere et conservare et comu
nitatis Civibus exercendo Altus Supremi Dignitis Civitatis
nata in meritoriam subministrare; Duo fundat Jurisdictionem
Civilem est Jus eorum Jus altum recipiens i Jurisdictionem
& bonum communitis.

2do divido dominium privatum in Universale qui dr regu
la rei et Civi qui ita Civi communitis Civia est in Singu
la illius communitis membra jus uti possint. talis Jus Civi
piscandi Venandi &c. et in particulari qui civi privatis Civi
in rem suam particularem, alio hic dominium coincidit

Cum dominio basso Supra expliato

Sito dominium proprietatis alicui & plenum seu perfectum et alicui plenum seu imperfectum, quod utrumq; istorum Corporum ecclesiarum est vel esse subjecti vel objecti. Dominium plenum est illud subjectum seu habens dominium de quo jus loqui sine corporalis alterius seu quod omnes hujusmodi plene et proprie dominium plenum est subjectum ejusdem cum eisdem plenibus quod nullus sine consensu alterius pro suo arbitrio disponere possit tale dominium habendum in adiecta massam alijam hereditariam antiquam illa divisum. dominium plenum est illud objectum seu rei & legitima facultas perfecta dicto rendi de re alijs gratuito jus pro libito est ea uti condere vare vendere donare commutare & in destruere; aliq; hoc dominium amittit amissa possessione. esto enim amissa hic dominus de re sua non possit disponere dispone proxima ob impedimentum per aliquem alterum est tu dispositio remota mediante restitutione & vindicatione rei possessi. Dominium proprium plenum est illud objectum & quod galeatus & solum proprietatem rei sine ejus usufructum medio & illum usum secundo rei sine ejus proprietate.

Alio dividit dominium proprietatis in imperfectum et utile; directum & legitimam facultatem disponendi de re alijs tum quod ejus proprietatem tale habet disponator & ejus in eundem solum et ei, qui de dominio fundum rei habet ejus fructus alteri concessos; dominium imperfectum utile dicitur jus fruendi utendi alijs re quod ejus commentum tum salva ejus substantia, quod cujus proprietas alteri pertinet, unde habens tale dominium non de absolute dominium tale rei tum usuarium & usufructuarium et duos usus & fructus capiendi cujus sono dominij utili quatuor sit species Scil. usus, usufructus, habitio et servitus de quibus infra

Sto dividit adhuc dominium in naturale et civile naturale quod non dicitur vocari solet & quod rei alicui debitum se et quod subjectum & subjecta alligato ex qd actualem dispositionem circa

ponere possit. et sic remanet uxor in debito debitoris
ex mero Civile — quod no actuale Nunquam e quod alienet dis-
positio dominica Communia, Adam efficax circa concedi grate re
sidet in mente reputa debitoris mortis.

Dico 8ndo: ad agistionem Veri domini (iuxta regulam tuo
rejicunt Ictus et Baldus: L. autori: Quis Civis. C. Mallio:
Cod de pactis Lucrib: traditio tribus dominia rei n nudi pacti
transferunt Item Lex Julia C. de agri: Lg: dam: Nunquam
Baldus Paulo hanc text dominium dicit Ict Venditio aut alia
justa Cā si pergatur intellig ut ubi aliqs / percipit jste gra
traditio Sejt / Dixi regulariter nam in casibus ass: A Rota
mine 8ndo justificatis sine traditione agitur rei dominio et in re
Vide dicto d Castro ibidem; Alex tut communis docent sufficere
titulum e justa et rationabilis Cā in qua fundat dominio utile
Dij donec emptio hereditatis Sempio elatio ad effectum bapti
cium Spatium Regnum Imperium aliq hui titulus jt ē re
rus r pecuniarum. Verum e certa et evidens Venditio donatio
Ite Sig in genere e no a 8te rij S. tribuent in gra mentionis ad
sumptu e quem ego hic et Nunc puto ē vere titulus sufficiens
facm Cātm alicui acquirendi r retinendi qi hic a 8te rei vita
se habet cujusmodi titulus e Vig. emptio rei alienē facta a
bonā fidei possessore; traditio eadem e actualis exhibitio et aga
hendio rei jure agenda.

Obj 6 Dom: ex data definitione dominij utilis Sejt qui ent:
Ict Cujacius et rei ē dominium. qia habet jus ut et disponere
de gaudere re Dixi Lex prohibens / 8d: C ni: in contrad
dicto possit quis de gaudere re disponere et alienare, tam inter
vivos 8d Sig ponere titulum r Verum r saltem existimatus C.
Secus Leg: Julia C: Unde Gulielmus notat quod dicit dominium
Ict jus disponendi de re aliqua Dixi Lex prohibens Sig contra
jus r potestatem alio titulo r modo r saltem putato
Creditor debitor e plenus dñus pignoris et hic de eo per
fecte disponere apud Cum illud ni possit detinere r alienare

Abbas dicitur ꝺ̄ Gallice priuatus Abbt dominus rei sue ff. 6: a: N: C: adhuc eum vt qui bene vsus Abbe dominus plenum ius habet Nemini quidem Ius reale ejusdem ordinis dominus amittit ꝺ̄ ejusdem ordinis cum dominio basse priuatus

Ius Stꝫ Manet qui duos pluresue habet alteri in ea constituta ff. seruitus ꝺ̄ Ius reale Stude n̄ obstat dominio pleno ff. si ff. seruitus n̄ vtile Notabile vt hinc inferendi in gentes non pro Stabilitate ri: S: vꝺ ꝺ̄ notabili vt ꝺ̄ vsus fructus et habitatio minuit plenitudinem dominij

Instꝫ: Ꝺ̄ Usufructuarius Abbt facultatem et ius vtendi fruendi recipiendi de re in alterius vsus lege permissa. et tñ n̄ ꝺ̄ dominio rei male disponit dominus ff. rei a: Abbt facultatem et ius vtendi fruendi recipiendi perfecta eam n̄ alienandi vendendi destruendi vel quo modo pro facultate et ius in definitione intelligi n̄ imperfecte et modo ff. rum tñ C: a: et N: C: S: intelligat de facultate perfecte disponendi

Instꝫ Ius Deus ꝺ̄ Deus eium rei et tñ n̄ est a se alienus aliunde aut ullius creature dominium ad se trahere aut Abbam creaturam in suam Abbitatem convertere vbi tamen ea nec Abbitas sua est ꝺ̄ Deo ꝺ̄ dominio rei n̄ it ꝺ̄ Ge: S: Deus ad se n̄ potest abducere dominium alicujus rei transferendo illud in alienum rem Cujus ꝺ̄ Deus ꝺ̄ destruere ꝺ̄ am hoꝺ̄ possit dominium a se abducere et in aliud transferre n̄ ꝺ̄ perfectis dominij eo gꝺ n̄ certis Sunt Deus ꝺ̄ tum accidentalis ff. Deus ff. rum Deus rem aliam convertere in Abbitatem aliud certam saltem externam, vt sunt angeli potest ꝺ̄ Deus pariter Deus n̄ potest illud comedere et in substantiam convertere Abbitatem Abbe ingestionem comestionis cum angelo ita Deus ꝺ̄ perfectis dominij Dei Aut Mam n̄ potest convertere in Abbitatem suam in hircum: Satis enim ꝺ̄ se ipso ꝺ̄ ex ipso Deum id n̄ repugnet. Aut id repugnet. ex negatione subjecti

Instꝫ 8: Stricta pars - in definitione dominij Gentes non ꝺ̄ eo qꝺ notabiles n̄ Abbt dominium ff. M: a: qꝺ Stricta pars n̄ ꝺ̄ exceptiva dominij executivi in actu ꝺ̄ Deus ff. Ge: Sunt in oculo distantia objecti impedit visionem n̄ Abbe

n° obest dominio Item Sine dominij plenj i gd St Jus in re
Jem amittum et Universale Et in Italie re Mulley alienj Et
Jus Stabile et fructuum ac Notabile Unde locans aut conducens
alteri eo sum Debet plenum dominium. gio n transferit in alte
rum jus Stabile ad Suos Vite. Eodem Jure Concedens alteri domus
Suis Jeudes ad Suos Vite adeo transferens Jus Stabile n
habet amplius plenum et perfectum dominium Sue re

Articulus Septimus

An potint ei Duo simul Uni ejusdem rei in Solidum.

Nota. Predictum gdticum procedere de dominio plano et per
fecto et gidem ejusdem rei. n am de dominio diverse rei
et subordinato Certum enim i in eadem re posse gdem do
minium dividi alteri n alteri. Indubitatum Item 2 Deum et Hom
in eandem rem simul Unde dominium subordinatum illi gdem
alteri et inerentia hum n participatum Passum et evidens gd
proinde an pluribus Scilicet Uni Uxori posset gdem Usufr
et adquisitum dominium in eadem rem. Item Actum est eo
re et eodem Instanti potint duo Uni perfecta dominia. Et
ca gam sentiam diversi in diversa Unum quidem alij dom
nium duo in Solidum instantaneum. n Item permanens
alij centra permanens n Item Insistantaneum Uni Unum, alij
demum Uterum Ryanthibus Cum gibus.

Duo: Applicat absolute duo dominia in Solidum non pe
manens gdem instantaneum ejusdem rei in eadem re Certi
Utrique. Potest de Applicante dominio permanenti: dominium per
fectum et plenum ac n subordinatum i certabi excludens oi dominij
alterius omnia idem objectum hoc n licet admisso plurium in Solida
dominio. Si enim duo dominia in Solidum se gdditer ultime Unaquod
i excludens alterius. n ille dominium i certabi excludens
alterius dominij gd Sine injuria in Alio seu actu impedri ab
alio Sine injuria Et nam eo ipso gd dominium plenum et per
fectum Unius Unde de alio ad Unde gd Sine injuria n possit
impedri ab alio Sequitur eum ipso facto n esse, ius perfecte Ignored

d dominū plen in stullo suo actu ingrediatur ꝓ ꝓpriū
ꝑt. ꝑ in ꝑtem illud dominium ꝯ ꝯtrahat ꝙ ꝯtrahem
vigo dominij ꝙd libere ꝑdenter ab alterius voluntate
Libere de sua ꝛc ꝑt disponere d libens dominio plenu inde
ꝑdenter ab alio ꝑt suo arbitrio disponere ꝑ ꝯ. Nisi dicas
ꝙd centralis doctrina ꝑfecti salua iura subtilia domini ꝯ
admisso dicat dominiu in solidum permanere destructo
centrali domini ꝙd in imediatu Libere disponendi ꝙa
admisso dicat dominiu in solidum ulnus alteri ꝓssit inge Libere
ꝑ ꝯ. injiciat ut duo agentia ñ subordinata ꝓportionaliu
duas actiōes totales et ꝑfectas circa idem obꝑ. absq; per
mentiam adversū id ꝙ ꝛgnant sibidem ꝑ eum ambo domi
ni dominū circa eandem rem simul et ꝑ eodem tpore simul
absq; subordinatiōe et dependentia alterius ꝑfecte disponere ꝙa
ꝑ ꝯ. et agere efficaciter et totaliter seu ponere singulum actiū totale
Cum effectu ꝑfecto. Ad Corol. ñ ꝑt ꝯtra dicta dari bella ꝛ utrag
ꝑtem justum sed ꝓ nonnulla invincibiliter ꝑsuasit ꝛ sententiam
contrariam cum casu ꝯ. ꝑt velle debite diverso modo eun
dem rem vendere, ubi contingent multas altercatiōes cau
gonias ꝑ ꝛt gibbet Libere jus circa rem ꝓpriā et ꝓ
suo libito disponendi

Ad 2dm ñ de implicantia dominij instantanei: si dicat ꝙd
dominiū in solidum instantaneum illud contingent in instanti
donatis d in illo instanti ñ dat ꝑ ꝑ. Sed solus donatarius d
dnus et ꝑ donans in illo instanti ꝑ ꝑ. ad ꝛ dominiū ꝛc
ꝙd Libera acceptatio sua voluntas Libendi rem ut suam, d do
nans in instanti donatis ñ habet voluntatē libendi rem ut
suam. Ergo non voluntem donandi sua transferendi ꝓpriū domi
nium ꝛc. in donatarium ꝑ donans in instanti donatis ꝑ ꝑ
dnus ꝛc donata. ꝑ ꝛc contraria sentia sequerent absurda.
Sequ. enim duo conjuges in matrimonio contractio mediante ꝛc conjux
Ergo ñ ꝛc ꝑ Ergo et solutos. ꝛc hi et alteri simul. antecē
ꝛc ꝑ probatio et ñ simul conjuges ꝙa uterq; conjux in instanti

contractu retinet suam libertatem et duo in Cypro simul et vnus sit ggle si Cypriqui in instanti quo contrahant habeant
positum formaliter cum alio hoc voluntad ꝛ Item rem
adulterij d tm similiter formicidij q̃ contra dr̃ pñr modo
sejej Dei: Et ita simul in instanti obligor ꝛ mihi ipsum ut ꝛ
Ego accepi dominij et possessum. Item seruetur in instanti mandati
obligor ꝛ simul libere et franco. Item spectatum in instanti dup
obligor ꝛ iuste et injuste. amicum et proximum ꝛ libere ꝛ
Et absurdissimum ꝛ est Cãs Leo ꝛ absurdissima domi
mus Pet in solidum dno instantaneum Hec dicit quamvis
absurdum sit in Pet Sto et Sto instanti Venditio seu donatio
nes ꝛ duos in solidum cõ quod venditio ꝛ donatio jam in facto
segregat. Neutrum tñ hoc absurdum sequi in primo instanti
donatis ꝛ venditionis Ubi donatio prius ꝛ in fieri contra eum ꝛ
pleno jnum absurdum sequi quo primo dz ac Cesar instan
stibus Aut eum ꝛ dem solicitabo obligat tñ illo instanti quo
initiauit formam agnit in mãm Cypri quem sequitur simul
dñ simultaneum in eadem mãa Cypri sit obligat donatio
rio ꝛ venditorem in eodem instanti quo transfert suam no
tatem Pet dominium rei donatis aut venditis in emptorem Ve
ditorem simul retinet dominium, qia obligat eundem in
eodem instanti simul huic suam et Cypriani, idẽ dominium et Cypriani domini quam tñ Pauli.

Obj: In instanti quo sit donatio quam tam donans prandens
jantes ꝛ dñs ꝛ desinit ꝛ sit ꝛ de donatario ꝛ ꝛ adhuc
ꝛ donatio acudente traditione ꝛ actualis translatio domini ex
donante in donatarium: quo tñ in donans in illo instanti habet
dominium rei. Dominium ꝛ sua disponendi ꝛ quare in instanti
donans habet jus disponendi ꝛ quo tñ ꝛ ergo actu disponit et eodem
instanti habet jus disponendi ꝛ actu. Donans ergo instantibus
sequentibus consert donatario dominium ꝛ habet. Nemo enim dat quod
non habet. Ergo ꝛ actu disponit. Ergo ni ꝛ quod donantem cum ejus
procur ultimum instanti ꝛ Dñs actu disponit ejus concedat
ura domini habet jus disponendi C. qi actu disponit ejus actu
ura domini habet jus disponendi M. qi ꝛ Ci primi disponi
generis sed actus hi contrarijs actus actus meo Cabo me

resse. potest in generi dignoꝰ et vsus consumptiua gratis
ē alienare aut destruere illi vꝰ stant cum jure actuali de
sponendi. illi vō nō stant cum illo qui potuerunt a voluntate
efficaciter abdicatiua sui juris impliciat̃ nō ne simul augeare
et simul reudiare jus ad rem p̄ dō di: a: qi abdicat
dñet habet jus disponendi. gdoltum M: impedit Ba: et n: C:
Jus impedit ē titulus nō dum acquisitus. Gdoltū vō ē titulus
acquisitus. qi rem alienat. in instanti alienacois retinet
jus ad rem vi cujus remanent sua si vellet. qia tñ habet
vult nō ē suam. et nō ab titulo quem habet vō eo in instanti
alienacois nō habet jus gdoltum. ad hoc ꝫ ut possim rem
juste alienare donare &c sufficit me habere in instanti
immediate precedenti jus gdoltū. Nō ē necesse. imō ē im
possibile manere hoc jus gdoltū. Nō illi: nemo dat q̄d
non habet. Hoc retorqueo: nemo dedit vestem Pauli. Nō habuit
vō ergo qui dedit manet vestitus. Nemo moritur. Vivens
vō dum moritur ē vivens. Nemo spoliat nisi de sua vi
dum spoliat manet de sua. ab vide qd ad veritatem simi
litudinem spoliationis sufficiat signa in spoliato. et nō instanti
immediate precedenti. fuerit vestitus. Vivens. Hoc ultimum
dum tñ in ipsa Casu.

Jnst: qi rem alteri tradit donando. ab; habet potestatem
tradendi. hic am potestas ē jus sine. ergo dō disponendi
seu dominium. Nō tñ habet potestatem donandi seu disponendi
Sil: traditionem externam. v: Corduben. interdum. C:
habet potestatem moralem qd consistit in libera voluntate
rem ut suam. qi vult: qi disponi n: C:

Instia: qi donat et tradit rem suam habet ab; qui
qi donat et tradit rem alienam. dō per pūm merē phi-
cum nō defert. Nō enim ꝑ hoc donare tradere habet rem
sua tradit. dō qi donat rem suam habet intuitum habendi
potestatem moralem seu jus disponendi. Nō sufficit hoc

qd juste donare habeat jus saltem incompletum injuste ro
bonare Ita qd ille incompletus.

Obj. Duo si plures pro eodem simul assumerent Vapor cray
sive S. Darius Mart. xx. Inquit habere dominium plenum
totius Mundi &c. In casu poligamie Cuita Ubay Uxorib
ret plenum dominium in Corpus mariti in ordine ad Usum
matrim. Effect. dominium dei perfectu in via Ugra Creatu step
cum dominio pleno qd hoc habet in eadem forma. &c. patet
duo simul ei possessi ejusdem rei in solidum jo illorum
nō &c. Item possunt plures duo ei debitores ejusdem rei in solid
re et possint duo vel creditores seu domini ejusdem rei in soli
dum Imo possunt dum communicarent Juristae duo habe
pleritud dominium Juridicū in eadem Cāa in solidum ha
jure th. proventoj Ita nil giciary alter proveniat totam Mam
Caam Se solo possit vendere et Judicare &c. Resp. Contingit
utrumq; ex pactis Caliganticis quo se habere jus quoad possi
quo Casu Uterq; est Dnus et utrq; sine alterius injuria
jt disponere ad libitum de toto Cbi. quod in Ultima Re
cessitate tam auferens quam dans rei affecta habent dominia
ad id plenarium quod ergo Vz. respicit et simul hic Clau
dicati simul et civilis civitat. ponem ultra qd hic equita
rationes emay a Judicibus Ubi Quadragesimo et alibi Cbi
nunj in hac Casu extraordinario vi Legaret quod ei jure
possit habere plenum dominium in eadem equam

Ille nāe sic assumpte Conservarent simul dom
plenum et absolutum sicut Clara membra Divinis Unius
Ipse rōe ejus inter illas naāe stella est in regnando Orlanta
rum ille unum eandem di rosyntem in Cbm naj ar
simul Dei Suam Creaturam quibet naā accomodaret
Ad Stud. Pentri ecori in Casu poligamie Gestere sus plenū
solum dns imperfectu quia habent plures possessores ejusdem
Ubi Ad Stud. Patriarchi ejus dominium Dei et hoc st dnus
Se ordinis et subordinata vi ejusdem adinvicem vi sub
ordi.

plenu dominiu qia Dum ons odie n̄ potes ꝺ
Obꝫ Utpotius ille qi sedet Cant Cum Pisc ꝑcerat ꝓjungere
ambulatoꝝ Uult in instanti stiri adeos in Se ꝺiuisa ꝑcedere
tulandum. qia ꝑ actualis ambulatoꝝ n̄ itum ꝑa ambulandi
qeunt Uelut ꝑ similis ille qi ꝺonat ꝑ ꝑsum Uult ꝺn̄ instru
qo ꝺonat ꝑam ꝓximam n̄ ꝺonandi ꝓti ver ꝺominio
ꝓ n: c: dja ꝺ qꝺ sedens n̄ Uult ullo actu ablatiuum qo
auferꝛ li ꝑa ad ambulandum. at n̄ ꝺonans ꝓ stmo instru
ꝺ ꝺonatꝫ Uult actu ablatiuum ꝑa indifferenti ad ꝺonan
ꝺum ꝛ n̄ ꝺonandum qia actualis ꝺonō cuꝛsꝰ ꝓtestatis ꝺonadi
ꝛ n̄ ꝺonandi ꝓximum et ꝑfō n̄ Uolluꝫ rebem ꝺominꝛ
Instatꝫ ꝺonō Uꝫ agi uꝫ actus et libꝫ exercitꝰ
ꝺominꝛ ꝺ ꝺja: ꝺ actus et Uber exercitium ꝺominij
actualis ac ꝑmanenti n: ꝓbabili ꝺominꝛ in ꝓdi
junti C: ab et Sti C: Unde Sitt Corrigtio ꝺ rei alienꝛ ꝺen
ꝺenti et n̄ rei simul existenti etꝛ n̄ ꝺonō exercitiu ꝺo
minꝛ immediate ꝓbabili et ꝓdexistenti n̄ ꝛm rei ꝑmanenti
Ipse ꝺdo in instanti quo exercꝰ actu Uberum actu Uber
bertatem ꝑ: n̄ in instanti ꝓ Uber ꝑpe actu ꝺonoꝛ actu
Uber ꝺominiu. C n: c: dja: ꝺ qꝺ Uberta in seꝰ corrupta ab
ꝺuhit ab oi actu Uber jus aīn nō ꝓbit ūnhabꝰ Uberam ac
cptatem Unde minus ꝺ Uberttem ꝓsse in se ꝓcisto gian
ꝺi Cum qocamꝫ exercitio Uberttꝫ Jus aīn n̄ ꝓsse ꝺjungi ꝺin
ꝛ grosso Cum qocamꝫ exercitio Juriꝫ ꝛ 2ꝺo qꝺ actus Uber qan
maxime ꝓsit exercere Uberttꝫ qꝺ n magn Comodꝫ ꝓ ꝑ
ꝛ actus ponuꝫ Uberi at n̄ ꝺominium actuale qam ꝓxi
me implicat Cum actu ablatiuo ꝺominꝛ qatis ꝺ ꝺonō.
Ad 2ꝺ actus et exercitiu ꝑꝺ n̄ ꝺestruit ꝺ extollit et ꝓ
cit ꝓam agi ꝺonō ꝺ actus et exercitium ꝺominꝛ ꝺ ꝺi
n: actus ꝫ ꝺestruit ꝓam Stiꝫ qꝺ actus ꝓdiatꝰ intrinsece ꝛ
pugnans ꝑꝺ involuit C: sed n̄ sꝰ ꝺ n: c: ꝺonō cum
ꝺō Cum includat actu ablatiuum ꝺominꝛ ꝺstruit qꝺ ꝺomi
nium. Ad 3ꝺ Ille oi Cā ꝓ ille instans qo Cāt actus ꝺat
existere ꝛ ꝺominiu ꝺ Cā ꝺonoꝛ ꝛ ꝺja n̄ oi Cā ꝓbꝫ C

morabi grabi i dominiū p̄m̄ sudō. vn c: Magna in i di pinter
nūt Cadm̄ p̄riuam et mosslem p̄hiia Sydem per studiosa
Lum dat se effectū; quod p̄ri n̄ fit p̄ri per Villam illius in se
rē et p̄ōte existentem morabi contra Cād dat planū vsu
rem Unde n̄ Regina ut existat in se et intrinsece d̄ebi sēi. vsu
dat extrinsecū in Lege Viue p̄uente illi donādi quod i valor
ptis sui inūdate contra existens in donante

Articulus Sextus

Quid et Quotuplex sit vsus et vsus fructus.

Nota vsus alienius rei ad quem ius reale de utendi fruendi
q̄n alia re Salva ejus Substā. excluso dominio illius et exclusis
ejus vsus fructus paulo assignandis dicit dictus in Glossa sup
et facti. vsus seruus i ejusdem Dni seu Legitima facultas utendi
re aliena Salva ejus Substā. adeo vsum Juris Libere de
qui et vtj et sit alt̄ pro Libito sui, alia re Salva tū ejus Sub
stā. vsus facti di actualis exercitatio p̄scindendo adhuc
vtilem ipsi iuste et injuste, et de vsum facti Libere di qui sed
vtj alia re Salva tū ejus Substā. dure illa utendi

Nota 2do. vsum Juris alterius dixi in Cādem et Qualem
Causam i Jus utendi re Sibi ejus. qs ideo d̄ cādi qua alterius
rei Libertas i Cādem vsus Juris facti et ejus Libere di qui
utendi re aliena Salva ejus Substā alt̄ Libere vsus Juris Sibi
debet i indigendo a voluntate domini p̄ritatē vta ut vtens
ejus Re ab ejus dño rei Re ab alio sine injuria vtentis
rei ejusdem Jocit. modo ejus maneat Salva rei Substā. expo ut
vtens Juris petitū dum ipse vtat rei aliena Salva ejus Substā
p̄rie Libeti n̄ possit Pari in rebus vsu n̄ consumpt Libere
Qui sit domus ejus pinea in his cum Jus et fructus utendi
fruendi aut Sharen sit a dominio et p̄rietate rei Unde in rebus
q̄ne usu consumpt Libitus qua Salva rei Substā Conser
vari n̄ possunt i quo ad Jus utendi fruendi sit dari vsus Juris p̄fectus

Nota 3tio vsus fructus recte definit quod sit jus utendi et fruendi

[illegible] alienij salua eius substa ꝯ hoc jus substituere ga
agrij ꝑ conuentiõe et pacto ꝑ legi disposte et ideo vsus fructu
arius ẽ legis et alius conuentionis legalem licet [illegible]
gnis adrentijs [illegible] manitus in dote, Conventionali licet ca
dat ex testamto donõe contractu gamis aũ vsus fructus sit
hoc tale eo gd pietat aduersis quemq; possessorem re
vsusfructuarij. dest tñ beneficium suũ personale. qa inhe
ret persone et obitus vsufructuarij sue transmittit ad
heredes ꝑ alio modo alienari. qd si aijdo Constituis vsus
fructus sue persone vsufructuarij ejusq; heredibus. Comens
duo vsus fructus constituj. Venus proprietatis et alius ꝓ
heredꝫ. vt adeo heres ꝺ tam accipiat vsum fructus a testa
tore, quam ab ipso domino directo. Nisi diuersa voluerit dis
ponentis testatoris. Vsus fructus ꝺ ꝺ vsus fructus. quod vsus fruc
tuarius heres possit alijs vsum fructum. Cedere post ad hostium alterius vt ad heredes transmittend. Si ejus
cum suis hujus caliabilis ignorantia attentare et vsum fruc
tum vendere vel cedere in personam comissi et peredat ipse
fructuarius ꝑ prohibet ejus ꝺ. alienare vtilitatem vsus fructus de
proprietate sub pretio ꝺ est ejus alteri dare facultatem faci
endi fructus suos et cum voluntarius fuerit finem ponere
[illegible] Venire quinquennij [illegible] Rhynus sunt regule prudentiales [illegible]
ꝺ solui [illegible] et per hoc vt desit usumfructus vsus fruc
tus ab emphiteusi. quod cum hic sit speciei dominij
adeo emphiteuta fruendo de emphiteusi vt tam vsufruc
tuarius de aliena quam sua dominio saltem inspectoat
artis ꝺ. Nec ius vtendi per quas actiones debet vsus
fructus a deposito pignore et hypoteca pignoratitia cum
aut ignorantibus vt possent vt de pignorato aut vendi
et qa vtendo fructum corrumpent et peiorem reddunt
rebrem vsus vt ꝺ. §. proinde de obligationibus quasi delicto
nasci. Jus meum vtendi et [illegible] ꝺ. Licet jus
utendi fruendo alienum sibi licet jus fruendi, roma
norum fundum et agrum ad vsum quotidianum et

c̄ Ver matrim ꝙ ꝑt alia vltra sortem acquisit a fructuario
sine vitio vsure. ff.

Idem ar vsufructus in dare thar pro facie domini
p. negatiue ra. gia vsus fructus p̄dict dott Seniturtis
D. vsufructuario n̄ competit rei vindicatio ꝙ directa re
petitio d illum actio g̃ offerat sue qz gis p̄dio sug Seniti
dicit getere tp̄ vsufructuarius n̄ p̄fessor d Sñ admini
strator dr procurator rei usufructuarie gia n̄ rebus rem
suo nōe d dñs directus cum possidet p̄ vsufructuario
qz vsufructuarius n̄ it rem alteri locabile n̄ ad breve tps
nec alienare ꝙ Senitus alteri in ea constituat aut aliter
gl tn ois ꝑt Bynkersh et ceteri dominii Salem vtile
Idem

Idem Idem ido qui fructus usufructuarius percipiat ra
cōe ꝙ usufructuarius percipere ꝑt fructus a rebus in gr̃anatis
n̄ item adhuc pendentes Si stunt dum adhuc pendent usus
fructus finiat. nam hi potestatem censent adhuc pares de
exqa ratione et cui cadherent Unde Cui jam sint ma
turi Si tn adhuc ex pendeant dum usus fructus finitur
Cedunt usufructuario aut hr dñus ejus d pleno sed pari
ratione quia de voluntate exqa videtur quod citius et usufructu
arius Ceteri n̄ tenent solere de bellis qui sine mora gl
comparari fructibus n̄ Nunc pendentibus bene vr ꝙ in
ꝑtinentes percepti et separati a solo qia qdiu pendent ꝑt
bone exempta post separatim n̄ profanari et bona qz
fiunt. Ceteri fructus alij Si qi ex sua nāa et sponte se
parant a solo in ꝑo naturali ut Si vg. pōmus adhuc
et hr statim ab separari in dominium usufructuarij han
Sunt et alij ꝑ fide dñi tenent. Inuenta Saltuq hoc Si
parare exercendo Secundi Vt. hoc p̄ius usufructuarius
n̄ evadit domi Pisi illos per Si ex per alium separet
aut Saltem colligat Nec Silvi c Si vento decutiant aut de
cidant. Idem dicas Soluto minio fructus rei dotalis dividun
tur inter heredes mariti et uxorem c. D. Si Soluto minio Sit
colonus jus percipiendi fructuum transmittit ad hered
Si ultimo decessit. D. Locati conduc. idem c de possessore bonā

fidei ꝺ̃ ꝛ̃ usufructuarius jus percipiendi fructus ſpirituales
ſenſibus corporeis & saltem his frequenta ent ſpiritualia
Stokes Cum emigrant Vitæ ut Christianus perficiatur
tus alieno Labore Sc̃i: usufructuarij gestus rebem D.
N. C.: dijs: i quod sed. quod manus obeant fructus
onera ꝓnij. qd S. ubi Sint Cata Subst adjudata
Cāa illos petendi. usufructuarius ām obveniunt fructus
ſibi solum pertinent. Unde S. Ro ꝛ̃ respon hujusmodi
dejus heredibus cedunt. Disp. quod Edō i quod colonus
percipiat fructus rōne contractus in quo ꝛ̃ Bodi sacu
dunt usufructuarius ꝛ̃ illos percipiat vi servitij exso
nalis in qa heredes ꝛ̃ succedunt dissa: quod Sed gis
hodie sacudit bona fidei possessori in fructi existimōe domi
nij. atq; adeo ꝛ̃ Sr bona percipiendi fructus at hodie
ꝛ̃ succedit usufructuario in ceteris fructib. Cum hic per
illum mortem minime extinguat qq̃ ꝛ̃ sic in sacre
percipiendi fructus ꝛ̃ in hoc ubiq; cernit irrigitas
nazi heredes usufructuarij possunt expendere fructuum
Cāa Cata dicunt. et integer qd o usufructus constituj
fructibus saltem jam maturis hi ob citra injuriam
agricolæ usufructuarij. Qui manuum alienae Laboe
Cherdunt ꝛ̃ sunt. Vide injuriam in eo i quod fm
ctarius usufructus finito percipiat fructus Laborē ejus
fructuarij gestos ubi se Post usq; sed jus meo utendi
Siquidem qi Obst jus utendi hō fundo alieno. potest illud
jus sublendi & eo olera seminet et Cynam q̃ vendat gallo
anum et suum subjo familiæ mittere eo hō obstet vendere
v donare alteri &t

Dec. Tho: quod so usufructus duratē Vitā usum fru
ctus ordinarij constituit et durare quia usufructuarius Vitā
cant ad os. Harum dej in diem sed usq; ad certad fm. qd s.
conditā monasterio collegio Civitati v alteri personæ
fictæ et mortali. ut vocant durat 100 anni C. de usufr.
quē eo usq; Ciriſtima hoj vita desinat q̃ durare censet.
Exoju qui Civitas aratrum pākas dicuntur quæ

usus fructus ad vitam vel ad tempus alicujus vel aliquorum
Quod ius constituitur modis pluribus videlicet per legem
aut per testamentum per pactum vel traditionem
usufructuarii cessionem. Per legem constituitur usus fructus
matrimonii et mediam partem dimidiam et reversionem
pro dote nemo sibi servum quod ideo sunt medii qui
non dimittuntur quorum obit quam ob rem ad patrimonium pervenit
ejusmodi in quam amittunt salva libertate et stipendiorum
damnorum ad pretium bestiae aut metalla deputatorum
ad molendum introductum agri et ignis interdictum
et prohibitum. Per professionem in religionem
quasi bonorum adeptum stabilium etc. Per delictum usus
fructuarii est cum rem notabiliter deteriorem reddit et pecuniam
solidandam aut ejusdem cum sibi usus fructus ad proprietatem
et proprietas ad usufructuarium pervenit modo celebrat nemo
enim sibi usum fructum in re sua simul per intentum
rei usufructuariae totali quam si pars remaneat et primum
quidem retinet si perit sine facto vel culpa usufructuarii
Nullo modo aliquo retinet quidem si domus ruit cum
dignandum concessa etiam usufructu si superficies fundi continens
quae domum aedificatum domus et perseverant quasi
fructus. Item si tota domus vel ad aream destruat vel cum alius
plus deminuta domus adeo cessat usufructus
Quod sit an usufructus exigat ejusmodi rei
gitorum. Item separare si usufructuarius exhibitae in religione
magni bonis et reditibus stabilium est hic medietas
dictum quibus ante fuit: erant ea exigunt mendicantes post
fuit: vel solus ordo fratrum minor sub generali tutus animi
militantes Jesuitae et societas sese quod domus professi
vocant. Cum eum vel solum pater professi in specialem sanctae
fructus magnae quae vota paupertatis legati. Quia quae ne
ligio in genium quae vi sui institut. bona possidere quia non
potest ad hoc vel usufructus vel transeat nullo modo vel
in quo statu professionem relinquere potest usufructus vel exigat.
Quod si usufructuarius professionem emittat in religione
bonis et reditibus stabilium ejus usufructus tam conventum

realiter ipsam Legalis plene et integre in omnes suos Ministerio tali vitam professi ita collegit et authentica imperialis de SS. Trin. et Can. in sedenta Cat. Lg. g. S. uti indistinctim d'ce Jura transire per professionem ad monasterium d'ce ad vitam professi. qualem Ordo fratres gestat monasterio r. vacu Ri. vacu professi. hinc solo datur qdiu professus vivit hoc ann extincto et ille extinguit tempo dei spiritu Consolat.

Item dicit. professio i. quidam mors civilis ex Can. statuit Lo. g. S. affi. per mortem Christum exivat Ordo fratres. Do. Ordo fratres i. dare seu beneficium personale p. n. est in Mo. nasterio transferri. Ri. per professionem religiosam Sabi. Cesat Sabia potestas S. in Monasterio Canonico Sabi. Vi. in bonis adventijs Sabi. intuitu Sabie potestis, Asante eim Can. cesat effectus ggt. Vi. Ille: Sabi. Emancipator tn retinet medietatem Ordo fratres in bonis Sabi. emancipati. p. n. si Sabi. Monasterium ingrediat tn medietatem Ordo fratres et ggt. Ille tn meliorabit Monasterio Item

Ad 2dum dicit: professio i. quidam mors civilis quoad ali. quos effectus Ci. quod dr. Vi. assimilat mti in hoc quod mor. tuus n. tradat Regalia Secularia ita Ille Religiosus habitu dbet et alter quidam effectus. n. re assimilat in cibus mam mortuus n. indiget cibo Sicut gibus tn indiget Religiosus. hinc assimilo ita n. quoad quod Testum fructus seu quod come dendum qia Religiosi Civiliter indigent Vitte Necessaria sicut gibus n. indigent mortui. n. tn hinc inferri n. p. n. Religio sus bona mortui. sit retinere usumfructum. Nam Religiosus ille usumfructu retinere n. sit ex alio titulo quatenus Mortui Ordo fratres hinc n. inferri subjectum quod in Monasterio sit pertinere. Ad dum Ci. Ci. n. sit in Monasterio transfe ri re absentia Ci. vita communitatis sua absentia ad plures possessor M. Ci. sed dicit nat. non et unitas absentia n. aim hoc dum. Et enim nam si Ordo fratres Cesat Religiosi vi. tam sit ut similis Cesat Testum Ordo sed retentio ad dem plantis Ceberin extendat indistinctim ad ce. ita in proprio sine absentia

n' apnt dominu Ulln ne ferat in unico usu consumptibi

Obz Joan 22 in Extrag: ad condit et Cum inter Uestes
et gia quondam de Vs. declarat Usum facti et insepabi
cum dominio. Et postquam Cinea panis et vini conferen
sid n' just Coud in Catedra, distribuat doctor qd excellentiss
collegij sue gia n' erat mag pdc. Quantu Paris Civitat Ro
gia rone gibus suam intentu ostendere mtg n' st decisis
ut vr. n' tenes adducatis Vtrist: Ergo: Sapientiss Justic
intentu Uniu sui Coll aut justis pauis et alia usualem
sumptibus. Dominus Calix Romani Reparare Ecclesiam Fribur
Uni: retinere Vt. Sic gia quod dentu gatenus tribuo mino
ribus adducant unum ad Unico Usu christianitatis fruit a ppt
sumptibus. imo dominet conditore Circa finem Ute revocat
Ergo vt: C: nam Joan. 22. Ste tribus minor: Uestis qua de
cessoribus et successoribus quoad rem fuit contrarium. Judic
grad non pt sic quod Usum exercentiam. Joan: in 22a
mihi et honest. talem Usum Cedi gr se pallio pado extendi et
ad Cor subtilis et talem Usat dari et mento. at franciscani
admittunt quidem et n' habent medium facti Vel n' talem gr se
extendat ad ne subtilis Dicit talem gr n' adnei subtilis se
extendat qa explicite et suppositie intellata laud 22 Joan: de
tam constitutem addisset.

Obz 2do: C: si vinu: et C. Senatus Consult. de usufructu
Si Usum fructu n' possu Cgari absqo fructu. Sic Usu
vini et olei sine vino et oleo Uerbo cum pte Uestis
consumendo p' hujusmodi redditus n' pt Cgarari ado
minio Ergo: C: Usus fructus et irrevocabilis de qo Cattu
Ll Ihesu C: Usus fructus et revocabilis de qo solo Uestis huiusmo
di N: C: pt Ro

Nota si Joan 22 quidam ut quidam asserunt pauperit
allegate constituit ad condita contra veniente Ergo non Ste
Dom in n' fuit pte punitu Uestis sentia Ergo alia in
dicta constitute contenta Vg. pia sustinebant Xti Ihesu Ro

gram dent Franciscano. Licet illi dny et vlnus et dominus sine aīa sit vnus fatt. Nam quem meritū clericus conficiat in abdicōe rei sm abdicat dns franciscanus quid dominicanus.

Franciscani Nec in extrema Necessitate possunt dominij rez ejus vti. quia licet in tali casu liceant sua ad rez aquirendas et subleuandā extremā Necessitatē resistente sm dnm. Nec tali in casu tenet ad restitutionem pecuniā censui pecuniali vel Redditui sm dominum Nec possunt ea vendere si alteri eor Redditus sit. Si sm alios haberi non et sine in vendere et ejus dominium in emptorem transferre possunt quia illi dominium sm Laurent Sotta pari Sic eius parum in extrema Necessitate constituti sua alio potenti sibi succurrere possibilitum vendere ceyus sm Scotum dns sm ei. In tali igr casu deus potius quam dns minori transferent dominiū. Nec in casu quo Licentiam abdicant dominij sed minori exigerent dns. Dominus sm Scotum sm Scotum sine aīa stare sine sm x vehement dominiū pene XD x vendomum illum et abiectissimam diversis ubi vista erant bona. pensat sine dare esse si illud abdicaverint nam ejus modi abdicatio censet imbecillum conditum liberē sigi sit gi tale dominium in legitime successi. x liberi alii instant gr dum tali casu quam Nihil bona ei in Nullius dominio sed habitē sm dezelitū Alexi obstat vide in exercitationes magnas Regula abstinentiae Franciscanae quemadmodum

Articulus Sm.

Qid et Protestatio Scis Critius possessio habitū et quo modo Servitutes Scribi valent.

Nota hic sm de Sermonem de Servitute qa Deus hoc ordinavit dominio passive subjicit et de Servitute qa dns in rebus alijs pati x sm Deum tenet de qa prius dixi quid et quo pacto subsit continetur.

Dico 1mo: Servitus utilis et justus presenti tempe Jus reale in re alijs constitutum vi cuius liceat dno in re

sua alias amittatur etc. minus ut in ea aliq̃d pati v̄ facere
teneat. Cōe. Dō hmō ius n̄ refertur ad fundum seruiens nam
respectu hujus ē potius diminutiū ejus & relatū ad personam
seu fundum dominans, aty hoc ius hoc modo consideratū
ē correlativum cum debito passivo seu subjectiōe fundi
seruientis. Dō 2do: dic in ea alīq̃d pati v̄ facere teneat
quibus verbis indicat seruitem ē aliq̃d communius ut
latius patens quam sit usus fructus. usus et habitō.
nam hī quidem usus fructus. usus et habitō ē seruitus
sijnt usus. Vſp. usufructuarius ad fruendum. domus usuarij
et habitatōr ad utendum et habitandum seruit. n̄ tn hī seruitus
ē usus fructus, usus et habitō est considerandi finis
seruitis pr̄.

Dō 2do Seruitus multiplex diuidit hmō in realē et
personalem realis ē q̃ proxime et immediate respicit ut hi-
ttem fundi personalis vō q̃ ut hittem subiecti respicit
seruitus realis tanq̃ debendus et q̃ prosequi possit fundi:
personalis aūt cum persone cui data ē utilitatē pr̄
priatim vō ejus heredibus concessa sit.

2do: Seruitus realis subdividit in Urbanam et rusticam
Urbana ē q̃ fundo urbano et rustica q̃ fundo rustico debe-
dō aūt fundum urbanum quod habitōi et hoīm nā constitutū
ē sundum intpt̄ sue etiā urbem existat. habitatum. st. edifi-
ē sundum intpt̄ sue etiā urbem existat. habitatum. st. edifi-
cia ad inhabitandum ad utendum comodū dō cathedrale domus di-
cata, quo nō referunt hata ad hoīs recreatiōm ut hortus fundi
cum vocant quelibet quod nō ē constructū pro habitatōe hoīs cuius
modi st edificia in urbe & rure structa ad voluptatem domus
ad stabulanda pecora &c.

Seruitus urbana quoq̃ aliqua: Seruitus oneris ferendi q̃a
vicini paries aut columna omnes meam fundum sustineat cōe
Dā Seruitus tigni immittendi q̃a possunt tigna sua habere
aliq̃d structe immittere in edes vicini sed non ex gratia dicat
quod fundum seruiens n̄ debet pene debet edificium vicini
tm̄ quiet tamen fundum vicini seruitem parietis seruientis eum sti-
pendo quid ejus ratione ne vicinus damnum patiat ad quod

onus ꝛ[ei] seruit ḡis et Seruitꝰ tigni. Sta. Seruitus stillicidij qa vicinus meus tenet aquam pluuiam stillatim de meo tecto cadentem in suam aream ꝛ totum admittere. 2da. Seruitus altius ꝛ tollendi. Vi cujus Vicinus in ipsius Vicini hortum dare elevare &c. Caminibus ꝛ ficiendi vi cujus Vicinus meus ꝛ ꝑt aliq̃ edificare quod luminibꝰ prꝫtudi ꝛ lumen impediat. 5ta. Seruitus Cuniculi vi cujus Vicinus tenet domum ejus meatus subterraneos ad locum per suum fundum erectendi.

Rustica Seruitꝰ quinq; Sᵗ. 1ma. Seruitus itinis qd ē ius eundi per fundum alienum sine rede inde vehiculo aut cathedra vehi. 2da. Seruitus actus qd ē ius agendi jumentum aut vehiculum ducendi per fundum alienum. 3ta. Seruitus Viæ qd ē ius eundi, equitandi ac de quo ad libitum nostri pertinet habendi, ducendi, per pedium ꝛ. Nota quod ꝑtt quod Seruitus Viæ Sᵗ. Jus eundi, equitandi, agendi et alia. Nam qui habet ꝑtt Viæ habet ꝑtt Curturn. Laudibus habendi onerandum trahendi ꝛ vehiculi qui habet ꝑtt Viæ habet ꝑtt Curturn. Laudibus habendi onerandum trahendi ꝛ vehiculi qui actus habet habet ꝑtt Viæ. 4ta. Seruitus aquæ ductus qd ē jus ducendi aquam per fundum alienum. 5ta. Seruitus aquæ haustus qd ē jus hauriendi aquam ex puteo vicini aliq̃ plures qui videant quod sunt juncti.

Reꝰ Seruitus realis subdividit in affirmativam et negativam affirmativa ē vi cujus alius ꝑsunt in fundo vicini facere aliquid ꝛ consensum ut ire agere, quare aquam &c. Negativa ē vi cujus vicinus tenet actu aquam emittere aliis ꝛ libertatem alij sui exercent possit ut ē Seruitus altius ꝛ tollendi, caminibus ꝛ ficiendi &c.

2ꝺo. Subdividit Seruitus realis in continuam et discontinuam. Continua ē qd semel constituta ulteriori ꝛ indiget exercitio cujus modi ē tigni immittendi. Si enim semel tignum immittatur vicini videtur ulteriori gaudet ꝛ ē necesse ut singulis annis id faciat. Discontinua ē qd ꝛ indiget exercitio humano ut aquæ ductus. Seruitus perseverat qdiu tignum immissum in pariete manet. discontinua ē qd semel constituta ulteriori indiget exercitio gaudet ē Seruitus utendi ē. Si per certum tempus fuit Seruitꝰ ꝛ utar eandem amitto.

Diꝰ Reꝰ possessio ē rei corporalis detentio corporis et

animi et furis adminiculo concurrente dr: ei corporaliter
detentio quia in corporalitate ut furis et seruitij in eodem
possideri d quasi possideri & possidendi dicitur. Et eodem
modo et animi ejus hic dicitur possessio realis et civilis simul
adhuc ám conjunctim regnat et corporis et animi adminiculo
Cultu hoc é ut qui rem corporaliter apprehendit simulq; ut ipse
eam detineat ipsam suam sive ad possidendi rem
Vnd sine alio n sufficit. Sine quo furius. n. dr possidere
dicitur: qui n retinet illud quod suum, dr dem et furis ad
minimo hoc é furis n retinente

Possessio dividi: in possessionem furis, et facti et in possessio
em furis et facti simul. Possessio furis qd n civilis tantu é et
qd ejus cum furis adminiculo et quidem si hic et corporaliter tm
aliud in re n é quam ipsum sub possidendi solo ad retentu.
Possessio facti: qd et realis seu corporalis dicit est juncta actui
possidendi seu corporalis detentio alicujus rei possessio furis
et facti simul seu civilis et realis dr illa qd in dicit actum
id é tam furis quam actus possidendi. possessio ulterius alia
bona alia malefidej possidere bona fide dr qui incaute bona
Judicat rem ei suam. male rè qui detinet rem ut suam
Scient ei alienam v saltem ex ignorâ grata et culpabili.
Possient ei alienam. hic de possessore quo utro fore sufficiant alteri videant apud Canonistas Ce. de dle lt. 12. et cum
possessio é furis aut dominij. Cum possit qui ei furis
quam sit possessor et utilius, dr tm per possessionem apprimi
furis et dominia.

Dico 1ste: Obtator facit furis servitutis personalis é furis realem
Obtatori alicujus rei. Salvo eod subdit. Sed potiores sint ptim
ee sequi ptim jam ex dictis constant de usufructu et tute.
Unag inquant Obtatorem ei quasi mediam inter usum fructu
et usum pam é jus plurimus quam usus et minus quam
quam usus fructus. Quo significans usu, quod Obtator domum
sibi in usum concessam potest locare potest. n item alienare.
Jus minus significare usufructu é qui usufructuarius locare
vel et cellam ad fructu et victum servandum etiam ei.

quod nō ſit Libitor. ab quo per hoc ſitt quōd iſte tres Personæ
Cū ſuis Seruitijs, poſſit ſe Iuranti Conuenire tm̄ in uno quod ſi
Caſu obſeruetur et usus Conditus poſſunt tam inter Creditorem
ultima Voluntate ita Sanctis Libitor. 2do - quōd ordo Iuris
ſeruandus ſit Cautio Rei - quod Nulla ex ſe transeat ad Heredes
Dico 2do - obligatōes illæ q̄ tñ reſpiunt ad Sustinendū
et faciendum aliquid omnes ſi ab Homine Seruitus poſſitam etiā
Sola obſeruatiōe extingui poſſunt ob Negligentiā ſeruientis
ſeruitutis aſſire. quarū obligatōi ſub pœna conditionis ſit illa
vid obligōe q̄ referunt ad agendum et nō agendum Sancte
noctu Iuris aliter nō poſſunt extingui per Iuram omiſſio
nem obſeruandi Gyttam ab altre ſeruiente. ita ſcribit Abbo
Hoſtien et Canonizantes. ubi nulla intervenit Cauſa Theologica ex ſte obliga
tōe ſub pœna extingui obligōe ſeu rei obſeruatiō etiā obligatus
ſciat ſe debitorem et in obligato ad faciendum aliquid omnes
et hō nō ſtante Seruitute. ſi nō ſuper. nō intervenit aliqua
Cauſa Theologica. q̄ ejus obligōes poſſunt extingui hac pœna
bō ſub Iuramēto ex ſi. ubi nō intervenit Cauſa aliqua Theo
logica ibi nō adeſt obligō faciendi aliquid nihil faciendi
ab alterius petitione tali eum modo Negligens Seruus debit. et in
obligato ad faciendum omnes nō obligō omnes illum Negli
gendi nihil faciendi ob alterius petitione ſua ut aliqua
ſert judicium Hoſtienſis Innocentius Hō et Panormi.

Dico 3tio obligōes q̄ ſolū tendunt ad agendum et nō agen
dum ualent ſub pœna obligō ſermōtendi tanquam principaliter
fundam. obligō nō agendi ſeruitus in alterius ſortes nō
ſolendi altius edificium et ſimilia ex ſi de ſeruitutibus
Rusticarum ſolendi nihil ſeruitutis aliquid debiti. et exerci
tium actus prohibit bona ſide factum q̄ per negligentiā ut
poſſeſſio et uſus et continuatio poſſit. et tantū negligentia Iuris
aſſiens Rei actus debitus omitti Rei actus prohibitus exerceri
bona fide ſit. hoc quo quod ſtant obligō faciendi actus debiti
et nō faciendi actus prohibitum nō. Hic dicas: Quo ergo
ſit introducti ſtante mala fide nō obſeruatio pœnæ
N: C: Dico quōd ad obſeruationem faciendam absolute et
tam de Iure inijungendam quam continuandam et ſtandum

ex Scipt: Deus N. dixit Iacobum hoem ad imaginem et similitudinem Nram ut pset piscibus maris et volatilibus cli et bestijs terre Item psalm 8. oia subjecisti sub pedibus ejus oves et boves et Universa Ihg. hãc gaudent pfectissime in gestatis et voluntate in ordine ad dijonendum de rebus terrenis Iacobus p.2. ex Scipt. qe ibi Iuppones mentes vestre ã duhs et ei obedientiam Nam ad Cor 8. dñi dix ãa potestatibus Superioribus subdita sit et ad Tit. Deo adortione illos jubes et potestibus subditos ei obedire et eum ẽ god in pio Gelat Reges et duces fuerunt pedatores et fidele gibald di obidiendum ei debet quotidie ẽ Ihg. di dominia dependerent a Cesarie ut a fundamto oia dominia erunt plane mentr; qia extra n ẽ qdo alqis in peccto sit mortali aut saltem in Cesarie et dare Maxima occisi pedit; hoibus et alijs invadendi et se subjiciendi ab obedientia Superiorum Ihg. pter peccatu mortale n amittit sua intrinsecã ex Gilde. l. 6. Can 28. Ille potest Confiscare Sacrmta ex eadem Gilde: l. 7 Can 25. Ille Ministrum Nuncians ẽ Cesarie ad dominiũ Ihg. hoc n ut peccator retinet imaginem dj Sdum pdã Stas mentis

Ps. 8. Ecce pl alm. Gloriã dñi fecisti eã dodt Ps. 137. Quoniam Ihg. angeli et hominibus Superiores et sun habet dominium in Cogora Celestia ẽ Corpe Minus hoc Ihg. Cli. Ps. 8. sit nos condi sunt ut nobis famulent tñ gia n sunt nr dñi licet subjecti sit Ille ejus Cbitu ut postimus n voluntas sn dñi illos habere dominium, gia tñ n obstante pt cbitu dñi adjo ad effaturum ab ejus adhis Protestat Ihg. Luminis Cesar aure Salubrit. gia tñ utr hoc podam modo sciunt alijs rebus externis unde et ea habet certa jura Ihg. Luminis Evangelica &c

Deus Deo In hoibus n Regno actualis usus non ad Gendum rei dominium. Ecce tex illo ad Galatas 4. qdo Gere hres parvulus ẽ nihil differt a Servo Cupr sit dominus Omnis tum ex Jure civili qd in amentibus permittit

dominū etiā illi dominū possem acquirat hui ex rōne qia dominium directum fundat immediate in pōe, qui intellectu et voluntate qd revera existunt in Astris Coeli[?]bus in Caelestibus vsu
rōij Dico 3tio: Licet Iure nāe unus hōo nō possit hōem
dominū in alterū Iure gentiū et civili: pōt tamen hōo liber
dominium in alterū Iure Jurisdictionis Imperij alio modo
Cōpetere: qia oē hōo ex se et ex conditione nāe sit pares
cum sint eiusdem nāe et speciei nāli atq ad eundem
finem naturalem ordinati: Deus nō hōi regulariter ordinem
finem naturalem qui nō obstat qd alij ex rōne sua sint
Majores alij ad imperandum: alij ad serviendum Contra eum
ē quod ille major ad serviendum: et imperandum aptitudo
nō adeat ab eum ex nāe sua dnō et seruum qd ex indecori
tate pōt ipse ut possint Deum et ipsi in statu nāli integre
Quella pacifice servire. Potius oē hōes pacifice simul
gerant.

22 de dominio Jurisdictionis tum ex Constitutione Divina
gentium et nationum in gitur servitus inducta fuit et augeta
tur quam justa. Ejus hōi Dominum Libere alteri subjicere
et vendere pōt quod stat tum exemplo S. Pauli qui
nolenti tum ex Lege 1ma ff. de Jure dotis: tum hōo Deum
mittere alijs quando ad qd pōt morte puniri ē multo
magis servitute. 23 ff. de Domin. Emptio qia servorum
libertas tale dnō in hōibus ita Valide fit Julius qdam ē subjo
pōt esse patri qui dnō Liberat a patre mendicando, et eum ita
patre pōt Julius vendere et pignori dare &c. cō de Servitute.
hoc am Inz patrem Liberō ex nāe sobrietatis ex illo vedi 21.
Sigis vendidit filiam suam in Egnitto et dicit: 15. Cum
libi venditus fuerit fr tuus hy servierit tibi annis sex
servos sui patris sui patet posse vendi pignori dari &c.
St patres ex exercitu dominij pōt S. m qia sciunt in justo
bello hostes posse cedi, ita ex benignitate pōt hōi pena
in servitutem mutari. Dixi in Civitate hominum alter

subiga inspirare Nychine ſit ex illo Eccle: 21. Custo-
te bono mne hoc cum Magis permanebit quam multe
Sauri Auri et magni.

Dico 2to hoc ſ. ni duy bona ſpiritualia ſue hoc ſunt
externa ut Sunt dicta ſpiritualia Ecclesie decanatus alia
beneficia sua beneficia Sacra &c. Sunt interna ut gra sanctifi-
cans habitus et gratuita ad ordinem gre Sacramentales &c. Qui
de bonis ſpiritualibus externis hoc Clare dicendum ſit Qui-
cet ni quod eorum usum, bona ſit ſpiritualia interna sua
industria sibi qrat. aliquo dispositive aliquo meritorie
ex quo ſit gratis gratis datus ni cadere sub dominio hoc ſa
Primus hoc ex illa sibi acquirat ſua industria illa de ſibi
Esse dicenda ſit Cum eadem Actus ni subjaceat arbitrio
Cuncti Dei mereri.

Obj 1. ſ. Beli M. Liber rehuit deus hoc in Illam Ge-
sty sui posuit ante eam Vitam et morte ſo hoc ſ. dno
Vite Sue &c. ni C. ad anti. hic. in Cito Locis Sacri Eccle
Item aliqui ſo Vitam et mortem nrm accidentalem et
ſpiritualem Illud exponi. V. ſ. velis intelligere de Vita et
morte nrali Dei ſtat Cum Matthio Lomy in Vitam et
mortem nrm Sed petere dominum mei Jesu Christi C. domi-
um morale et Juridicum de quo hic Controvertit Ego

Dico hoc Liber ni dominium morale et Juridicum in quo
am Vitam qa ſit Custe uti Vita sua ni Cum periculo mortis
assistendo Ve egroti Cum periculo contagii occurrendo hostib
bello Cum in Acie belli. occurrendo hostibus muros ruentes ca
ceram morbi in ſtibus inhoneste permittendo subiacere
Letali morbo infecti ſo ſ. ni ai ad ejus ſbonum dico in Duba
Casibus ſit qis Custe uti Vita sua exponendo se periculo mortis
minute tm et per accidens qatenus gratis ac justa de Cau
ſit qnam exire Cui videtur adnexum Vite periculum ni ſit Ci-
ſit debita et pene uti Vita sua quod respicit ad dominium Ve

Ad 1. Ch de S. Apollonia quod scripsit in regum injecerit
de aliquibus item pueris verecundis qui Ve jures edidere mulierum
quam Virginitati sed futuram pati. Ego Eande Vitzgerang

Laudare potius ꝙ ſit qꝛ ſe in dixte Arte occidere ſi
huiuſmodi cauſidici ſui ipſius aut ſuos ꝛ ꝛ ſuadentibus
dixit. Vt in ſuis Conſtat de S. Apollonia, aut qꝛd huiuſmodi
puelle ſibi ſtudente timuerint de corpꝛe dando in Volade
Vir nobꝛ deꝛo de Comittendo peccatꝝ, qꝛd hꝰ magis grauem
mortem abhorruerunt, aut ſuadidit hic reqꝛendo ſit Primo
Simplicitꝰ et animꝝ ſeruitꝰ ꝛ excusari deꝛo ſe. Quidem e
de ſe obſolam publicam Violandam nꝰ Licꝝ puellas occidere
qꝛa minꝰ malꝝ ꝛ Violatiõ ſolius publice atꝰ conꝛa
in peccatꝝ qꝛam deſtructio vite Corꝑis voluntarie ꝛ

Iꝛ. Ibꝝ. ſit mihi dando Mꝰ Iuuen Militat ipſam ſuam
vendere ꝙ li. xx. mihi eam dando Mꝰ militat vendat hꝰ
ipſum vitꝝ ſuꝝ. paratus ſe ſibi ſeruire ad ſuꝝ linendos
poſſeſſiones Labores et ꝛerenda militie onera ꝛ cum periculo
vite

Iꝛ. Ibꝝ. ſi nõ obſtante qꝛd Statuta Loci ſint de Lege Nãli hꝰ
in iſtam Statꝝ hõ dominiũ ꝙ nõ Licꝝ ita Loci ſint de Lege
Nali hꝰ in illam Statꝝ dominiũ ꝙ ꝛ. C. dixit ꝙ qꝛd Iudex
expediat Cauſ dominium in ſuis ꝛgnibꝰ Statꝝ ſeruꝝ ſeruꝝ ꝛ
hꝰ ipſam Libertatem, nõ ita illud audiat Statꝝ dominiũ in Nali
Statu. qꝛa alias hõ poſſem poſſet ſeipſum occidere in ꝛgnibꝰ
mum ſeipſum Vindicte et ſtabil. Sꝛ conſeruõ Libertꝰ
ꝛ ita de Lege Nãli Sicut conſeruõ vitꝝ. ꝓter ſeipſum ꝛ ꝙd
Conſonnis inclinõi Nãli ꝛ hꝰ Scꝛiptum ſit ſeipſum occidere
alias S. Paulinus Vendendo ſuam Libertatem ut ſtius videꝝ
redimeret peccaꝝ mortalꝰ Contra Comunꝝ Dicꝝ quinimo ꝓpter
nos nõ ſeipſum et ſeipſo nãli et ſimul dicunt in Lege Nãli
fundatꝰ ſimꝰ ꝛ Conſonnis inclinõi Nãli

Iꝛ. Ibꝝ. ſee dicꝰ hõ Statꝝ dominiũ in ſuam Libertatꝝ ꝛ in
in Statam ipſam ꝛdicem Libertꝰ hꝰ C. qꝛa dominiũ in Li
bertatem ſeruitutem ꝛdicare et ſtus ꝛ. ſit excepta Statꝰ Nãli hꝰ
nõ ſeruꝝ dominiũ in Statam ꝛo hõ ſeruꝝ in ꝓjudicium boni
publici abuti poſſet ſi inſtrumꝝ poſſet occidere

Obꝝ b. S. ſeruꝝ plus deſtimꝝ qꝛam Vitꝝ ꝛo ſi hõ ꝛ dñi

vite Nisi fame &c. n: c: dist: i quod fame sit bonū indifferēs de hoc bono ām industrie se tenent ad illū cūjus indus tria talia bona fuerunt subducta, n sic vita ullo modo pe mansuria hic comparari pt

Vita: Leo potat sejunum dejunando x. sch. q. de boo videri b 22 pt n. b. dns fame. pt. oculis et pt. pro a: peccat peccando injustitiā n: peccato pdicti pt. a: n. c.

Dis: 2:- Si leo aūt cum sua fame possit de ea prohibe leo dispensa q hoc i contra sejunam q. pro sūm famam suam bona vite custodiri pt i dns fame pt. q: i: a: post de ea pro cibaria leo dispensa rāabile b: rmaneri debite rebus b: cauta q: a: et b: sicut enim obligem q. sua peccato pdicti n obstante quod liceat dominū in ejus pro dispensari ista n peccat eodem pdicti peccato obligans creditū suam famam, quamlibet liceat dominū de his

Corlig- Nam cum ei scelusto mandato divino ac tem strictu d. sejunium occidere rās qia occisio sui ipsius est q. arbitrio d. i contra Ius nāle et cotra jus positū d: illud n occidi si sejuniam duo facit qi seclum illius occidit q. illud peccatum duo illud qi loco abstinius justi x injuste sustinet. Secundum peccatum pdicti

Collig. 2 De. hoō ne auctoritte Iudicū it adeo ꝓ Ra Cath Sanctus Se
ipsum occidat ꝙa Lex Diuina adhuc et auctoritte Iudicum
mortis datio Sit. Iubeo ut Magistratibus in mobstatos
ut nouerti mors per ipsos inferat ꝙ ipi commissi deus
et ipi Iudicis publica subenti possit Et manus injicere et
mortem inferre. Nam si ipi Sceleratissimi nō possent dare
Vt Cath auspicio hinc gravis ipsis mortis damnatos ꝙ
ipi ꝙ Ianat Sejanum ipsi Iudices et Ipse Cath potest Sejanū
diuate occidere Vg. Venenum ꝓpter Simile Et venam
incidere Se gladio ꝙ Selago Hasiera. aut Suspendendo illaqe
ato jam collo Se a Stabili dejicere Vt aut alia simili actio
ne se ministrare interitui Sibi ꝓ diuite ad suam mortem
Coguari Limitat quoq; Sanct. S. C. Se Mro. T. hanc sententiā
in Casu quo Iubente Iudice ꝙ Sententiā mortis Facilis Vg.
Veneno ꝙ vena incisa in balneo alioqm juste Subitura
mortem accelerare Vg. igne etiam Et Casu assint
Sportula contenta ē positum Cum certo multi quippe Nō
honest Et ipi inferre mortem Christiana pars ab alio Sequi
dus simad

Collig. 3 Pio Ipse Cant homi indicate admodum Sumpsi
me cogitari. Se Se certo mortis periculo exponere aut ejusdē
Sui frumentare Pio ob instantem Caam Castitatis justitiae rō
gia ꝓ cum alterd alterd, diuate posse Illicitū nō est. Et
Licet sent Illi Indicate posse Sibi alia agendi ꝙ omittendo
voluntarie Unde illud Sequat. Pius justa Cāa ita agendi ꝙ omittendi
exercere aut morale voluntarie ad illa agenda Vellet Nec tūo
secuant mortale qd grave et peccatum Et nobis Laborantes Mortis
aut Vehite Sumentes protectis Sibi Cant. Vt notabili accelerant
Item qd interpretantes Viventes cum certo periculo ꝙ a periti
medici prudito periculo mortis notabili ac Vitiosa Incidendi
Secis dum de illis qd ipi notabiliter nec Vitiose accelerant mortem
de meritoria Vt castigos Iejunia Vigilias edo. Et de quarto qui
mortali inferit Sanctabili agitatori Ludi ac gladiatori Duellis
seu quovis modo Similis Audacissimi Se exercenti Cum Acto peri
culo adhibito Sibi Pius sequent mortalis qd in grave periculo
se aut alterius mortis notunt adhibere remedia adhibita et

comode possibile ijs negotijs mortem permittunt. Dixi ordinarie et comode possibile Nam ne teneantur vitam Xpiam contempsisse extraordinarijs et insolitis mortibus Pueribus aut obsequijs Xpi. Abscissionem membri Vasis et libidinis aut obsidium Xpi. medicine Nimia scripturis Concedere sui status Adjectum enim seruandi vitam affirmatiue ei qui ne possit certo suo tempore et modo obligat. Sicut nec ad omnes qui ut cibis et potu extraordinarijs cum periculo et incommodo nimio vitam seruare tenentur Nec verum duere alios in dubium ecclesiam et hoc extraordinarium medium seruandi quomodo cumque ad studia sit medicinam aut medicum querere et frequentare Sacro morbi curationem omittere Ne videamur et Sanctos impetuose verecundie cupiamus Nimio tempus admittere curationem aegre minus abhorret quam absque morbi diei mei ob justam causam Charitas Sancte dei et proximi ex his enim duobus pendet tota lex et prophete ac omnes exercitus Ecclesiastici actus facere aut omittere exigibus temporis mors indirecte quatenus ex amore dei multi martirum Laudabiliter subierunt et vitam amiserunt ne sua ipsis Regulis veritas ac Xpiana fidei confessionem et predicationem et vii ipsis gradibus bonum committendum et malum omittendum Dilatandi Evangelicam doctrinam et fidem Xpi. ex amore proximi posse ejus et Ecclesie aut Patrie salutem procurare et per alium Sacerdotem pestiferis administrare Ado posse Missam ad Carbolationem meri pestis infecti assidere ejus cultu sicut et amicum aut Religiosum si forte alicujus fratris vel ejus patris Ecclesie posse et teneri militem pede obedientie mutuo diligendi consendere Stationem diligenter custodire hostem agredi sustinere equitare Deo. si quis se obijcere velit ad conservandam vitam Suis et Parentis proximi Patrie communis Cari.

Dixi Ado et Justitie Comodi sui et Vindicatiue vijs Justitie communis Legatis Gubernatiue ac Consulatiue in his Civitatibus possunt et non obligari vitam suam periculo mor

mothi exponere tñs pastores spirituales pro ministerio
sanctissimi 2do magistratus ñr temporales pro bono pacifi
ci Curia commissa 3tio duces et milites pro tuitione
exigit ad tuendum bonam famam 4to Caikmeelia
rithi boni communis Cuius ñt gñs sibi ad applicare mul
tiplices defendere furtum a maria substrahere ignem pest
ñr fermentario ad evertendam furtum 5 mutilationem
hostium injicere etiã prudent se mox occidendum
simul cum hoc bono obtinendum igne dissipandum de
vñ quia hoc p̃ē directe se occidere ñ objectum caedendi
communi periculo mothis exponere mortem suam permit
tere bonam privatam vitã sibi caute abstinendo
bono communi pejudicii.

Vi 3tio Vindicatiue etiã post damnatos juste ad
mortem occidere dicunt aut ad mortem suam cooperari di
recte actiue qd per ministros justitiæ fieri ñt actio
primo ñt et stat cooperari ad mortem suam indirecte
quo ad illas actiones qd a ministris Justitiæ fieri 5 sequen
ti ñ possunt et ideo a ministris saltem implicite petijsse
actiue ad bonum sequi se cooperare se salvare ñ occi
sad ictus suaves pretendere aperire os ad sumendum venen
a ministro exhibitum qd quia talis conatus actionis
quam retributionis fauet imo potius passionem quam actionem
se ostendit. Ado damnatus ad mortem fame sitiendo ad
ñt cibis alimentum abstinere oblatos qd talis ad mortem suam
actiue ñ concurrit d̃ boni possibile obtineri impossibile enim ea
possibilia petant ut dicunt Cayetanus Vigandus etiã Sotus etc
p̃ petitionibus sunt ñ vincula Carceris Syringas et similia etc
Colligit 4to Nec licet hoc signum mutilare cuiusmembro
rivi Ide sit quia ad vitã conducens qua ut supponitur
dictum hoc sunt vitã ita et membra sunt ñ ordinata
hos tñ dixi rivi Ide sit quia ad vitã conducens ideo
qua cum hoc ñ sit finis vitæ et membrorum sunt actus

Custod atq; prudens custodia vite et ne deo sancte
expirit ut pro conservõe vite et totius legis et pons
tesq; mentis quod si q; alterius membri lesiones et
medium ita q̃dammodo sint et pene ea uti dumodo sine dolore
primis acerbo fuit possit si eam pertimescas ut dolo plane
mam possit quidem admittere cutaissicem membrii. De
nere; eo quod prudens custodia vite et ne q̃ deo clau
thy plene sit obligat hoem quam ut qd sibi conservõem vite
redy ordinary; et non admen d̃ficilibus; n̄ aũ extraor
dinary; et difficilibus quale ẽt abscissio membri similiu
Cruciatia in quibus custodi dicit diana qd scorr. de
J. in quodl: 6: l. nõ 87. parum refert sine q̃ sacrifi
membrum resect sine alicui de ejus cautie. item sine mor
interitu a cãa libera et extrinseca injusta q̃ grauno sit
a cãa proxi et intrinseca q̃ a cenere membrii occupante
ejusdem sui. Nec ad vitandu carnis molestias et scanda
lum aut alias similes cãas. Nec ad utilitatem et vanitatem
licet se et alios castrare. Licitum posse affirmat sibi abscin
re tractum sedem litham &c. ubi q̃te pertinentem gratu
dam aut qd similis alias imminet videro morti periculo.

Collegit Sto: ẽ sine sanctu et laudabile ẽ mortem sibi inta
re ob majus bonum spirituale q̃randum Sct. thom beatitudin
aut ad vitam mali spiritale euitandum Sct: matth Cusabet sine
eterna al spirituli damnõis Per q̃ se licitu ẽ mortem sibi
obtare ad evadendum malu morale scilt ne incidat in culpa et dam
nas hujus vite Cruciatus membri intabrias castitatis duxit
mas. Nec per se ide Sacrificia impatientia desperõe aut mu
rmure contra deum sua absque tali vere affert mortem q̃ut ma
lum d ut bonu sibi. Nec ut male qd dicto modo Sanc
deo disponente; et nãa agente veniat. Unde dum penitentes q̃d
de ghotali se cuspart sibi mortem q̃tasse ut incomoda sui
vite effugiant q̃ sacerdos illos ab hac consciencia erroneq; li
berare debent ad id eam generis exercitio pastoris medici

et dolorem privatis scribisse fer et dei impatientia, inde
nõe murmure meritne dextro deum [illegible]

Ddus - qd sit occisio directa et indirecta Item qd occisio
directa & indirecta innocenti licitũ - Occisio directa è qde
nde mord certo è scientia ex ipsa nãa actionis sive eloquio
intendit sive nõ. Sive intendat Vbum probiend sive abd. Ddi
recta vr actio è qde mord scie intendit scie certo credit
eventura & nãa actionis alti phibi evenire possit, Unde
sallus illi qi directe dicunt & indirecte dicunt occisioi
ptinent ad intentiõe agentis. Cum sit petenda & nãa
phibi actionis in complexu ordinandarũ.

2do Item dr directe occidi innocentem qde ejus mord
positive in se ipsam medium ad alterum actum diversum ab
nendum immediate intendit Vt mittes hostis debitum obsidum
obsidis Incolis Civitatis vrbis Cretensis
a magistratu exigat, sibi ibi militet Grecus Cretensis
in hoc Casu mord innocentis positive in se ipsam medium
ad mitigandum hostem ad servandam civitatem dicet intend.
Contra Item indirecte dr occidi innocens, qd positive in se ni
dendo alterum actum qd ex se occisio innocentis nõ a hõe et Nume
dr sequitur inseparabile connexum Licet mortem innocentis dr.
sequitur qui hostem insequentem et qui det Actio ejus Lucii Calidi
protrudum infantem in via jacentem: Item Justus agricu
nator sibi erexit furcam noxiam ubi crucifat malefac
exibere Innocentes in his Casibus nõ intendit positive mor
Innocentis d Cuita fuga salus fuit et interitus Rotundi

2do 2do an liceat alio occidere Innocentem? Vtrum
liceat occidere Innocentem per se et directe intendendo et volendo
ejus occisionem in se ipsa Auctoritate haec ob gamenyse
nõ Ugentis pro eam Cãa Corp. 2do exilla generali dr. quod
Deus 2do Innocentem et justum nõ occidas dr. Vita hoiis sub
domino Solius dei, qd Licet hoc nõ sit eam sibi sollerter
Jussu dei sit multo minus attentus qi minus deus in genere
Licet. Dici potest et dicitur Nam occidens Innocentem se-
cundum dictam intentionem et indirecte qd ejus ex gravissima Cã
liceat contentiunt dr. Ddi. Cetus in gibus hoc Licet ex gravi

ex accepto fundamento qd̄ nemini licet Caede et Vitae charitate in proximi Vitam proximi

vitae meae et qd̄ nemo teneat homo ullo remedio sibi

modo proximi Vitam suam servare

dicitur. quaerens injustum invasorem occidere

alium, diligentium vel similem, multo magis

dicitur. qui occidit, occidentem, quod licite

quaerens publicam injustum invasorem licet occidere, nisi

a tali persona publica multa sequerentur bonum commune

aut ex ejus morte grave damnum reipublicae, quam de

invasore ex charitate teneri non occidere, quam mortem per

mittere teneri boni viri. Cui docent moderni Caymanes

et adhuc non teneri et occidere posse docent de publico pluri

mi ex quo. qui licet bonum quod sequendum sit pro

babile esse et in multis qui non sit bonum quod damnum

eventurum sit ex mera malitia alterius. dicitur quaerens

non existentem in peccato mortali injuste invasorem

licet occidere. quo. etc. teneat ordine charitatis Vitam

meam corporalem postponere vitae spirituali et eternae

proximi, quae proximi, in aeternum multis mortem

via procurandi ejus salutem nisi permittendo mortem

mea, seu stando quo non sit in aeterna ex mera

malitia ponit se in talem statum. quo. quaerens occidere

rem injustum sive patrem seu reipublicae gloriam sive mandi

ut aliud amentem nam et hic injuriam maxi

gravissimam damnosam quam juste repellere possum

dicit. adeo quaerens Sive Cujusque Status conditionis con

junctionis existat Sive sit Clericus, Civilis Militaris, quaerens

Ecclesiasticus non sit homicida et licite eum occidere suam mortem

defendendo a latore vero non nocendo qui dedit operam

dicit illicite et captabile causam et occasionem aliud sed agendi

dicit adhuc juste occidit injustum invasorem vitae suae

dicit. Et ita quod alteri patiatur Sibi et minimo

in solo ordine charitatis inter quae proximos debet se

ipsum, nam ei addit notabile migratum et audet

mortem exercitium charitatis a alterius vitae ubique

tendor me defendere cum detrimento proximi, quod

permittere me occidi cum Laude et merito vt si aggre
sor iniustus sit persona Regis id mirum relatis Iustis
ejus mors tragna damnum Regis id mea contra
Iustus adsens possum me permittere occidi cum Laude
ex motivo excellentiæ Sanctitatis Statuit ac Boni Com.
Ergo si aggressor sit clarus et Sanctus simili ex motivo
Sanctitatis possum permittere me occidi pro zelo Christi
Sunt Ergo ad salvandum Patrem Regem Naufragio vt me pos
sim relinquere habeam et tabulam a me fortè aggressam imo
Ozei Padre mortem meam permittendo Sto. S. Bona fide pa
tiem me ei in statu gratiæ aggressum vt vitam in statu gratiæ
mortalis possum Eodem ritum ex motivo meliorandi ac
Sanctitatis ac Zelo Salutis proximi. Ergo eisdem Regulis
dire Sanctitatis motivo S. Martini etc. Christiani Romæ
runt se defendere a persecutoribus in privata Autho
ritate Brienbad Ista sedem Xti.

Dixi Ergo Secundo in ordine ad quod in eo Xti
tur ut vis injuste illata vi ultra quod Nubes postulat Circu
stantias Quibus Quod persona ad quod in via
lari bent vim a Xtis defendendam relinquebat Ignitis
tis S. Synodus condixit duo sunt. Primo ut sit vera apre
sio per veritatem Sive quota vi Sive occulta per intidi
ad intenta Lex ut sit vera et Manifesta defensio juste
sit in ipso actu aggressionis aut Cum Certo et altero ag
sorum vi item ante aggressionem et cessante jam aggressione
Xti. vel defensio vi excedat modum Regulis aut regu
lis Imperitis

Ergo Secundo Ordinibus Sufficiens. Si vita salvari sit Xti Verbis
Ergo etc. vi Licet me quidem Verbare Ingressorem ad
omnes vi vulnerando Xti occidendo arma et Ingressorem occi
si vulnerando Xti occidendo arma et Ingressorem occi
endo vi Ulterius sit brevi et salvari vita mea quidem val
nerari et mutilari sit injustus aggressor. Ergo si mutilando
lando et vulnerando sit salvari tunc aggressor vi occidi
Ergo si denique Nec vulnerando Nec mutilando aggressorem
vita aggressi salvari possit tunc Licet vi occidi injustus aggres
sor Ergo ne vi Omni fugere a facie invasoris si videam
quod fugiendo sum a tergo occidendus, alias si persequam

posse[m] [illegible] vitam, quam ꝛ[ecipere] [illegible] alterius occidendo [illegible]
[illegible] Lud Sim [illegible] nobis, aut cujus libet alterius Cathe
mis, qui in hu[n]c modum [illegible] Regium e[st] ad Vitæ defen
sionem, q[uo]d si modum Scholæ concludere fugiendo ꝛ[ecipere] [illegible] pe
cuniis cædendo &c. &c. ꝛ[ecipere] servare moderamen inculpatæ
tutelæ qui fugientem a pro vulnere n[on] letali aufugit plenam
habuerunt aliæ quidem qui in Cantabrigiensi ad Sumendam Vindictam
ꝛ[ecipere] ad conservandam vitam Ante Lunæ. Al. dammodi scholiast. illegi.
dicebant Licere vivo honorato occidere fugientem a pro regni alterum
aut Justiciarium. Imo ꝛ[ecipere] Aeneas Scotus Reddere maximum genus
cumulosæ gaudium ut fugam de nocte instituat m[ihi] si domus prius
Regat qui jt manibus [illegible] manu gratare aut exemi pueros &c.
Queti. Dein invasio illa ꝛ[ecipere] moralis actualis Vis, de illicita
gravem inimicum pro sui genere quotumlibet te caudi
qui Reddum reputat invalor quo: pecuniosæ a te cui
illud qui Criminibus aut testimonio [illegible] Parat Circumscri
judicem a pro reo pridie mortem Rutium sibi inimicæ qui illa
Primis et remota, Imo: denique mihi Licitam et defendi
actualem Contra eum qui sibi Canem ferocem aut me Ita
caret qui ꝛ[ecipere] nunc moralis aggredi.

Vico addo: actu et proxime injusto Vitæ jnde aggressi
Cuite qui pervenienti alii furi. Obj: qui illa tanta pœnitus
peralis et moralis actualis aggressit ꝛ[ecipere] ad justitiam defensi
nem, ꝛ[ecipere] æquus expectare ut invasor [illegible] damnum inde
rati, quam nunc ꝛ[ecipere] sit tam defendi quam Vindicta qui Ita
sio ꝛ[ecipere] pro tamen actuale et pro futuro avertendo, qui nec ꝛ[ecipere]
obstruit locum medio Nam ꝛ[ecipere] ad defensionem Vitæ et sui Lat
radium [illegible] ꝛ[ecipere] nedum [illegible] ex gibus [illegible] jmo qui ad
vorat Stroem v. Korkem Saum qui a Corpe ex [illegible] et Selagi
parantem et instantem Contra eum Cuite occidendo eum qui
venit multo magis qui Latro defacto jam aggressi et istum
intentat multo Vitæ fugiendi Gratis &c. si mus Convo
cant famulos ad occidendum qui cui Equus [illegible] et possit occi
dius qui Ita occisio Esaburit [illegible] [illegible] Vico si sint
qui Venenum sibi Cathedræ [illegible] ab [illegible] Vico si sint
illud vitare nisi alio artificio ꝛ[ecipere] Ictu illi [illegible] possit
vit illi [illegible] ut [illegible] in foveam quam alteri [illegible]

Dicc Glo: ante quidem n̄ by̆ proxime d hñ remote in ipsius
vitæ vitæ quid aggressor n̄ cuncte ꝓveniendo occidi Cyprian
Sever Ml. qui ꝓ aggressu ē remota ipsam moratr̄ dicit
alius modus evitio ꝑ by̆: hunc facile turbabz respublica dum
quis rotium adhuc insidiis dolis parandis by̆. aggressu simia
ē damnata all Alex: 8. sto 1866. ꝓ unde Scipz Imo. 6to.
certo sciam quod dicius inimicus meus ꝑ me aggressionem
me occidendi quod antequam illam inveniat et me circumveniat
ego hñ ꝓ ipsius aggressu occasionem illud occidere n̄ postium ꝺ
quæ illud posse cuncte occidi quem certo scio quod prægressum
ut me circumventum e medio tollant ꝺ

Ddr: an injustus aggressor posit n̄ sui indirecte et peraccidens
n̄ directe et per se occidi. Cajet. Primo directe intendendo
actus interna mortem qui ipsam medium ad hoc et
finem ad sui justam defensionem. Cum jura permittant
regulare vim vi et ejus actus externum qui directe ꝺ
ad finem gerentes ubi finis ē ad justum sui defensionem
aggressoris n̄ deseruit quod cognam sibi inq̄ velle n̄ posse in
ipsum intendere mortem invasoris ꝑ se absolute et ipsa
finem hoc sine ad justitiam publicam spectat ē subjacet
accidens gerentes hic et finem medium ē ad justam defensio
nem quod ubiq; vigum ē

Ddr: an n̄ injustum invasorem Membrorū quod efficit
aliud licet occidere cum moderamine inculpatæ tutelæ
vōq; ea jura: reale dicit et Ruem Comedunt Ugolini regulæ
et sic defendere posse n̄ defensione decisiva ubi alia via ꝺ
Sigrekt dem Cuita ē contra vō membrorū quod et vita alie
ꝺ n̄ medium finem ad illa conservanda qui ē ipso agres
sus Cuita erit

obj Matth. 26 xhus reprehendit petrum qui voluit sejunctum
dum contra judeos injuste invadentes defendere dicens ꝺ qui acu
perunt gladium gladio peribunt ꝺ Deo quod ꝺ sic quis
n̄ vos metipsos defendentes charissimi quod exponens ꝺ Ambros:
dicit n̄ persequentes cuncta qui vos persequuntur ꝺ date locum ira
ꝺ scriptum est iram persecutoris in vobis exclusi Glo ꝺ by̆: Lib. 1.
de Cive cap: 5. ait quo pacto istos defendam qui mihi fidem
non habeant n̄ invenio esse. S. Ambro. lib. 6. de. doct.

quod n̄ possit quis Laborem sentiens repine 3to
Occidere inuasorem
vera: licet: tutelle ita est n̄ excedat Nec intendat Vindictam autem
quam inuasori 2 Vi tutelam petijt. 4to Ex Gestis S. Sanctæ Xtiana est
eo quo postmodum ait in placito mentendi. 5to
mentis he colligit q̄ nec alium occidere 6to Nec mini Licet de
priuata auctoritate occidere alium 2 q. 3 Apostolum occidit priuata Au
thoritate occidit, n̄ Ead. Xtus n̄ idem reprehendit sed quod sit
illicitum Cum moderamine se defendere 2 q. 3 nota erat scripto Vo
luntas Xti de morte a Judæis intentata quam fugiens fecit Sancti
Scribatq. Xtus n̄ indigne defendere aliq. deo gra faciebat Con
tra rebellem dñi Regem n̄ gerentem Regem exercuerat Xtus Ad
Xtus et Xtus Apost. et S. Xtus scripsit volunt quod n̄ Licet inno
centem occidere n̄ Mcāra v ex vindicta. Xtus Xtus
S. Hoc dixit Xtus Viris Calidis et ignaris n̄ tñ moderati et
Regimatis Scientiam Vti se defendant innocentes dei quæ
Leo et forte mirū quod asserunt sed Solam Scripturam
Spiritus Jus Canonicum et Civile, sine Scientia Xtus Cautam
et injustā Vitam aggressoris occisam Cum moderami
ne inculpatæ tutelæ Si in statu moderamen illud est injust
bile Xtus Xtus Hoc verū in mente n̄ amodo qui e mo
riculo ex sua malitia ad Xtus n:a: Dixit q. q. mendacium
interveniat malo Multos Casu innocentes Cohabitantes
vō tñ e mala Xtus sit Sine Crimine potest Xtus Xtus n:
nam ab obj Gibus Scl. regali Divina et Lega Lex civi
Cdijs pñ negatur id Licet ad Vim vi repellendam Jure pub
ca auctoritate id fiat

Articulus Nonus.

An Liceat occidere injustū Agressorem Bonis et bona for
Dico 1mo Nulli Licet Unquam Sine mihi Sine nobis Sin
Xti occidere invasorem famæ et honoris saltem Verbalis tñ
Xti, talem qui tibi verbis injuriosis Clam detrahit v Co
ram Convitiari maledicere Xti minas Stabili, mobi Cleri
ci et tibi ad amicabi Sodomitæ Nare Xtus S. Sanc
navit Sam Joan odium S. Xtus Lucas Xtus Xtus Xtus
nigo Clarum nisi rem Xtus Xtus Crimine de Xtus Xtus
Xtus Xtus Xtus Xtus Xtus Xtus Xtus Xtus Xtus Xtus

modo seruat moderamen in aliquibus hactenus gestis nō sic
verent personis posteriorū generis si eodem modo pro-
derent eo quō illis qui grave incommodum incurrant
gehit jus persistendi in loco nō item istis quō si [illegible]
sonis posteriorū generis fugere quant et periculosior mortis custo
pestrahere plures adhuc alios vt. impachum Cauti postmodum
tur alapis retundere nō ut vindicent alapam jam impactam
d ut perseverant et perseverando vertant de novo in impendas
quod fit per nimis mercē et redditionis adversus Cauti hostē
Augustino Steidl quō Stolzman intellige sibi de personis
Capiis nam personis clericalibus et religiosis quō minime
imitare licentiam et solita mansuetudinem sibi in pro-
per mittendum imo in personis capiis solita Cautela qua
ē ne fugant motivo periculi et facile hic immisceri.

Sico 2do: quō personis nō clericis et religiosis
Cauti ē: privata autoritate occidere injustum invasorem bonō
personae sue. Ita personant adjungunt occidentem sic ad finem
defendi. modo adhuc possideant et sint magni momenti ē
mutuo 3dō. p. Cauti ē bellum nō offendiendum ad rei petendā
conservandā vel recuperandā in quo multos occidi Reē ē
nō a. fortiori Cauti occidere alterum ex eadem Cā hy. nā
qui in bellis nō desinit hujusmodi offendiendi discrimen
cedere qui plures hostes crepet et animus alios sui
persequendi. 2do tr: hoc 3tio ē contra Charitatem qua ob-
ligat tm obligat ad exponendam vitam proximi pericu-
lonis temporalibus nō ita vitā quō proximus ē in Cauti
constitutus et minime quō Cauti se per malitiam in
talem statum ponit quem sic describit et dicit. Nec
ē contra Charitatem, qua nulli sua vita et salus sunt cara
ciendi est ei. dicit modo adhuc possidenti. nam qui adhuc
ausuras molis res nō dum adhuc possessi d tm in sē ad Cautio
privata potestis nō it finde ab Imo: de mente et sententia
dicti quod: Imo. addi: Sc. nō sum Cauti ē defendere dam
loco actiua qui adhuc possidemus d nō ad qui jam incepta
abemus: et non possessuro suerimus 2do ō addi: SS.
Cauti tam Reē tam Cauti contra injuste injicientē

re & legitimat adeat & Ejusdem Sententiæ declarationis et jus habenti in Actionem & prosequendam Contra eum possessionem injuste injudicantem

Dicit. Adde, et sunt magni momenti nam auferentis & auferre molientem vi cujus momenti dig. Unum & alterum ex cujus ablatione nec ingrauamur qui in extraneum Verbum de rebitrer. Nec vadit, magis dumod Sabinus vi possumus ibi audere et sit ex quod ordi. Et damnatis. Adhuc Ab. Ego Senoni. Regulariter cadere possum furem ac Conservatione eius agat. Qd vi vi in particulari sint magni momenti dd nra eorum relinqit prudentis arbitrio qd eum re pecuniæ sunt pauci respectu alterius possunt et magni momenti Ex. Messii mortui vi et ille sine qd ad vtr. Comodi seruo vi vi est ut si augeret nobili Hæres Sua sine filius eger mendicare & ignominiose vivere. aut servire indigni in re in Patria victualia aut vestes fugere Arenda aut militet cum per hostes & peregrinari pr Labore armis Sua.

Dico Ille vi solum actualem Violentiæ aggressorem & ne bonum honor si vi sua liberare conanti vi & admo retinde quidve licet. & vi iam fugientem cum rebus insequi jaculando explodendo impetere et occidere si per nulla sit Dict via ablata recuperandi ergo maxime qd de Sanctis Canonistis Scaet si clamando eum admonuit. quod nisi rem dimittat sequi vi. in ejus actionem. non hujus est. sed Judicis Canonici id Ille vitellus dicunt solum actualem fugæ, quando Sch. vi cendet adhuc morari auferri vi dum ablata, penitus dum cum cessat morari detrahat actualis aggressio, vi am postea ex intervallo postquam per rem suam iam domi suæ salvi ce licet tunc eum vi potuis angustus cum sit mere vindicta vi defensio cum alia via vi sua recuperare possit et debeat. quod si hic sit nulla sit per viam judicii ablata recuperandi aut vi nisi cum magna difficultate & periculo adhuc poterit insidere eorum ubi vi sua in indivisuo reposita est eamq. sibi vindicare ubi vastor resistat vim vi quidem quod quis ad occisionem via bene vastor injuste resistit et moralis valenter adhuc aggredi sibi ejus in re violenta retenta cum ipsa

tam infert quam vi vim repellere fas ē. Jacob. Corbis de debito S. cap. 15.

Obj. contra 4ma. Fama et vita sunt res maxime ambulatorie. Ergo non sunt res de quibus debet esse cura. Ant. Fama et honor sunt res quas plures auferunt a multis, q̄ sunt ad conservandam vitam. Ergo non sunt res de quibus debet esse cura. Ant. Fama et honor sunt bona exteriora q̄ sunt fortuna et illi. Ergo non sunt res de quibus debet esse cura. Ant. Fama et honor sunt bona quae multis q̄ sic. Ergo ista bona sunt causae multarum malarum. Ant. Fama et honor sunt res quae debent esse ambulatorie q. quod debet ambulare. Ergo quod debet esse ambulatorium. Ant. Fama et honor sunt res quae vocent N. bi et C. Vitae. Sed ambo sunt nulla modo requirebili bene vē fama et honor, nec Deus requirat de peccatis tollerandis imperial. Ergo non sunt res de quibus debet esse cura. Ant. Fama et honor sunt bona nobilium et potentium

Quamuis hic ingeram condigne collative dignitate Regiminis ad Civitatis
magistratum requiram qd previa illicita erit Si vi Unica illata Dyn
Lacedi et alij

Dubitatur an defendere repulsa Civitate se liceat adversus
aggressorem pudicitie affirmative Syllogistice qd persona pericli
tans sue fame que omnibus rebus preferenda sine preiudicio sue pugne Nec
Magnum officium de potest repellere Civium invasorem stili
cidij qua salus Christiani Cujus amittende periculo vicem
habile subit persona invasa Regenerandi salutis Gratie qd
nil invadentis qd Civitatem servare Cum ejus destruc
tione ex gestis Sine ulti. Tirannus obsidens Urbem petent
sibi tradi regnum ad eam Victoriam sue Vigo ejus perni
cum ad tem evidens de Tirranno victore. Ne Respublica possit
eam tradere Secus ac Decimus de Cive innocente ubi Salus
salus Cypris periclitat Syll 2do: qd Vigo Civium obsidi
tutu depulsa possit exigere libidinosam attentatorem Cohgo
& supero qd instituti Cohgti in hoc casu vera defensio
et aversio ulteriori attendande Activite Cum Schoole ndne
assultibus hic Civitatis Boni qde primi impune Cadunt. Sup
hic subest periculo vindicte qde subtr decimus in Cathego
gia ab altero percussus eam repulsabit ad Nar percussio
cidendus. Fit diversa utriusq Casus circumstantia personar
& finis operabit.

Quest 3to an femina pregnans absq possit procurare abor
tum ante foetum animatum Sit abortus ei quicquid ad ejectionem mate
rie interim sit actus sue ni proles sit Conceptus: abortus ipse
vertinde et procurari juste medicinis queritur vere potissimus
Sed tertio huius generis laboribus aut chirurgicis exercitijs
Crassioribus quibus mulieres grande ingestis et ejus plurimus
modis: et quidem directe & indirecte Directe fit per aliquem ex
se tendentem in aptitudinem aut actualitatem foetus: indirecte vo
per aptitudem ex se tendentem in generalem morbi mulieris
matrix q. movendo ejus per portionem membrana extrahendo
sanguinem aut per alicuius Syncopi foetus extinctio aut

ejectio

aut ejectio.

Si dicitur Quam licet procurare abortum ſalvo ãctiõe
ſino ſue matri võ ſini gia ejuſdem ſpiritualis ſ dicitur ejꝰ
dere innocentem abſq; hoc q licet ꝙ võ vdi gia in ſtullo
ſpiritualem baſe licita ē dicitur ejuſdem ſimilis ꝙ nõ et a ſimili
nõ ē licita dicitur ejuſdem ſalvo quamis ſtrudum actꝰ a ſalvo
ſtiõe dicitur ejuſdem ſalvo ſimilis Quam ē licita gia abſq; hoc
nere ē licitũ ꝙ quam licitũ ſimen ſimile actꝰ abſq;
mere ſpiritual ſini generãti licitũ dicitur ejuſdem ſalvo
matri ut ſit, Nam licet ſalvo matre corpe ſimilis ē licitũ
licitũ quam ſimina nõ ſum anima ita ꝙ ſimilis audit
ſini generãti De ſin poſſitur hũ ejuſdem ſimen ſimile
ne võ, ex ſide nõ ultimata ꝙ inſtructiõe in abortu ex
pulſu ſimen geminum Corpꝰ elaboratũ ꝙ ex ſide primãe
et ſimili a nãã adhoc deſtinata, ex ſide ꝙ dominatꝰ ꝓe
ab homo: Ut licet procurare abortum ante actionem ſalvo ne
ſuella ſenſibilem ſimilis. ocidat aut infamet ex ꝙ ſit abortꝰ
Nõ ē licitũ et quidem ſe dendi vitam ſuam. Medicus
ſit ſibi obſtetrix ſtam ſimilis ad confeſſiõem ſalvo,
ꝙ ſalvo matre ē gdam ſano matris periclitantis ꝙ ad confeſ
ſiõem ſalvo ſit ſalvo ejuſdem ſalvo ſalvo hunc ē ſimilis ex
vitã gratiã ſicut ſt ſtari humeri ꝙ ſicut licet hoc ejuſ
dicta et ſic ſtam ſ ſalvo ſ nõ gia licet ſalvo actiõem ſalvo
ſano matris Nec dicitur ante ſalvo ſalvo dicat ordinem ad ſalvo
ſalvo ſalvum: tende hũ dicitur ſano matris ſpiritual in ordine ad
ſpiritualem, ad ſalvo ſimile retorqueo ſimen ſimile abundans
ē ꝙ ſalvo agreſſivum vitã hoc ē licitũ ejuſdem ē ꝙ ſalvo ſalvo ē
ſalvo nõ ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo
dicitur et violenta ꝙ ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo
ſimilis agreſſi. Quam ejuſdem ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo
ejꝰ indita ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo
matri ſenſibilem ſimen ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo
ſalvo ad ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo ſalvo

petet ẽ ãtes gĩ hũc fornicem dicute tendit in cyclum
Cut vñ dicute tendat in Cubiculum Matris

Ad Cut matri periculose egrotanti Recalidere
dium, Cut Samue pbidem dicute tendentem in Cubiculo
matris etc. pte timet abstinẽtiã aut ejectiõ pbes mãti
gĩa hũc mulier ctãt sue sue qd obet ad vitam matris
tinis conservandam, esto pe audens et petet ẽ vñ contra
pceptionem pcipis Scutum pbidendi et vitã suã exponat
pbes: Sent Cut adhibere pcipiendi remedium timenti inde
Scutum adhibendi exponendi Seminis

Ad Tio: Si pbes jam sit ãtes Matrem adhibendum
pbibus medicis ctãnt Semo Cpiã pt plures eo qd salus
vitualis pbis pendeat ctãt. Cpiãtrum procuranda salutis Cpiã
matris pbendi ctãt. E tute Scium abs egrotãt pbendi
ber qd Valere: Jam videm gĩa Semo pte salutem alle
rius, spiritualem inuentam Semo si ex hinc periculo vitã
vñ adhibere media ad ejus gravidem sedãm. atq; ita
ritualis pbis in Casu posito ẽ inuenta tamen: mata a Sno
mentis abstinent Cum jam morienti pbibi et poly mortuo
pbi ẽ gravida Sue pbes sit Sive vñ sit ãtes mulier dp
te Cuidentiã indicium.

Ad 4to an illi Semo licat procurare abortu qd ejus
vita et manifesti pcula ẽ Violentum et aggressio pbis
pbis Contra eundem utuam Suam pbem vñ pt ejusdem
Semen ne emittat. Semo licet vñ. tñ gĩa hal Sergius ẽ injus
pus aggressor Vrbanitatis et pudicitiã Cob hal conservandã Cutor
dem invasorem pt Cob adi. gĩa vñ conant rinde ejusdem
Semen d se pcipi licet pter jam ardens pcipiendi Cientiam et
secundã gñe gĩa cgitam pati sine extrema cãã ẽ cam
admittere. Ad 5to: Si semel fidem fregit in cgitam et alteri
ante inuentam cgitam. E durante violenta cgitate per dolo
sam et voluntatem venerem. Cho idonea dui incipit
tunc vñ semp semen vñ admittere sed permittere pollutionem

mari. gia long n̄ antimare quanto quod incipit. Nec ꝓt hoc
ꝓtriam veram de illo Reji abrogat. Ex hoc si semel ja
l' imissum illicite c' aquilleri nō gia p aquillery at agi ꝓtor
Vzurithi et ꝓtitutis p̄ ut agi ꝓtor bonoꝝ ꝑticularium, et vitā
gratemus pulla forsam impugnanda ꝓtrica d̄ct minor Rituꝝ
p̄ exhibitabit p̄ n̄ agi ꝓt bonorum ꝑticularium adhuc n̄ ꝓt.
dicti gia st semel sanc' imissum desijt c' agi ꝓtor at recipia vita
ta c' Vzurithi d̄ Regni gia tunc tm Christ audeat inuestor
bonoꝝ ꝑticularium qdo hoc actuꝰ possidemus et nullo modo
negligam p̄ recognendi ꝓbabit, n̄ am st sint incerta dubia.
aut ad qd stimulo fiam et jm adrem habemus, alij damna
ista ꝑticularia reparet quelle st dubia et incerta, et ꝓt absde
pe sentiam studij obtinere giendosem ab inj iste ꝓmiende
nec ista bona ꝑticularia qd forsam d̄cnt pedere actuaꝝ possidet
nō.

Articulus 8tus

De dominio Religiosorum.

Nota n̄ agere nos in ꝓsenti articulo de dominio p̄ gati dominio
dominium et bonoꝝ ꝑticularium certum am c' genus Religiosum
posse agere me ꝓprio seu dare eligendi sibi quietū et bene
alijnatū atq; alijs gimodi dubitū in ordine ad bona ꝑticularia
sibi quietabitū nam ualidi per totum quinquennij n̄ exulen
tiam suis bonis ꝑticularibus inde n̄ Rel minores st alium
bonoꝝ quasi ꝓtia st sus eligendi actiuum et passiuum jus re
cipiendi ad pdigendum st minor exigendo sanitia d̄cnt di
gnos qm dubius Rel minor sine gnali bā ꝓtiani n̄ st
ꝓto ꝑ sequentibus aqs ꝓcede hic tm de dominio ꝑticulari

ℋ Dico Religiosi professi Regiorum sint ordinis exempti ordi
ne suum minor de conuentuā et aquilinor possunt in communitate
gine communitis Religiosi. Licet dominium rez ꝑticularium p̄
ex Eugen: 4 in c. 2 de Regula: ute expresse concessit ꝓfessis bonoꝝ
ꝑticularium ordinis Religiosi exempti Friars n̄ Franciscani Minis
et aquilinor, e pulla possessio tribuit ꝓfessi dominiū
ꝓfessi Minoꝝ Friars in ꝓtia obtinere exigit ꝓ dominat. Decis.

Sed generalia qd Cajus xp. mist cum Caja reddit illa magna
Contrabendi dominium Cum Deria qdo D. [illegible] de Cajus
Cumio de voto et voti [illegible] in d. ubi Conclusio vide manifeste
da Caja et Sejz ex dicto. Nam ea ingreditur vi vij ex nata
Statuo Religiosi Re ex voto Sagrestij & huius Solemnitate
Re ex intentione voventis assumpti abstinentia & Sejz ex Lege Natu
& divina Cum Nulla Lata existat qd Religiosum ad Ordinem
nium inhabilitet & Sequitur ut dicamus p. de sola Lege pos. de
positiva Solum abstinentia, gomiam alia habile ex qa pulsare
post vi & assignabili.

Dico 2do Religiosus Solemniter professus & assumptus ad Ordi
dum vi ubo fit eadem dominij p. dia voto Solemnia et Statu
religiosus stallant Cum assignantiam Cum Statu Quali & illo
personis Dignoscit eum subit eorum & Sejz ex nata vi
deobligat Religiosus assumptus ad Ordinem a voto Solemnitatis
Re Solis deobligato Ordinem sit aut Abit ex dispensatione alicu
cum Superi. qia assentiam debitum Abit ex eo quod tales Reli
giosus teneat portare Habitum Religioso quem professus fuit ubi
in signum Contractus ex professo Solemni debitoris vi Status
Quali vi obtinet. Unde Quod Regulam vi evadit Domino Ordi
dis minister redditum beneficiale quamvis in eos absentia
gaudeat solvitur Dominibus quem alij Regulares in bona
sua et dominibus Comenda item Dicit de Abbatibus Prio
bus aliquo Religiosis beneficiale. qi vi nulla in bonis mobi
lenis aut Cubiar Abeat dominium & Nem jus administrandi
et disponendi Fructus Unde si inordinate expendant vi tm
peccant contra votum Paupertij & in contra Justitiam

Dico 3to: Religiosi Solemniter professi vi in particulari ha
rerum dominium directum qn sale sunt manuscriptos indepen
tum vi quod male est vi: qia ex sale manuscriptos
visi aliud i quam idea existens Concipiendo vi ex indepen
sive sali aut habitus in mente studentis latente. male au
ex in qo idea illa deliberata et dicta est idea ista et imago
vi i aliquis alterius quam studenti Libros, planta & Structu
archi vi i similiter studentis Cuius idea ista in quam habet
dominium directum indejecat Cedere et abdicato Jacki qui

et constituorum n̄ e̅ permissum bona immobilia m̄ in gñi pol-
dere d̄ ex oblationib⁹ ab datis & relictis quibuscūq; ꝑsonis
cant̄ possidere et de facto possident bona in gñi ex privilegio
gñi hñ et habuerūt, mendicantium amittant

Obj 6ª. Si inquisitor in religione Sanct̄ Dominici reperiret religiosū
positiva culpa posset ipsum cum religioso dispensare, sicut
Leonardus Frietti de hoc ē contra C. d. de Stephano Monaldo &
Bo. Bonifacium Frietti ita ē annexum regule monachorum ut
contra eum ille summus pontifex possit Eandem regulam relaxare
dicit m̄. posset ergo ita dispensare cum religioso manente
vinculo religionis et stante nāli gñi status religionis m̄. sublato
vinculo religionis 2º gñi nāli status religionis quasi in no-
vam et diversam quam bene mutata C. m̄ primum adversus
datte dicit ꝓ se dicens. Nam semel ergo jam dicimus vinculum
cum religione habuerunt sed dicunt bene quod sua observant at-
tendunt qui arcta vota religionis religiosi erant ydem solum eccle-
bene vaderent, ata ita religiosi ē dispensant simili modo solum
dicit grossolina dispensat cum celebratione societ. Jesu quam
dicenda Frietti quia ꝓ nāli quando dicunt quod ꝓdicatores
religionis diversam a nāli gñi status religionis unde sic dicunt m̄
m̄. C. Sed dicta ergo ergo possidem religionem saltem solemnem
quod dicitur habere nullo modo ergo ꝓ d. Frietti religionem
quia solemnis ē quidam conservō cū sanctitate personal
religiosi facta deo & ecclesiæ consecrata n̄ ꝓt denuo con-
verti in usus profanos per ullam potestatem humanam nāli
nāli Quod dicit m̄. maneat conservō C. ea abluta n̄.
m̄. Sed dicit ergo ergo facere n̄ possit et religiosus manent
habili a voto subtrahendo religionis eximat quod jam mutatum
facti sumus cum ea tū stat quod possit facere et religiosus ꝓ
dicunt ergo a suis votis abrogatis, sicut ē inducat non deo
consecratum sublato consecrato in usus profanos convertis.

Sed 2da. Ergo ē ita et sacerdote consecrato ergo
ita ut sacerdos ē dicunt ꝓ ergo potest a religione ut religiosus
ē dicunt ergo ꝓ ergo C. dicit ē ergo sanctitate sacerdotis n̄ ergo
est adhuc ergo ergo dicit ergo se ergo deo consecratis ē potius
ab inducit esse ergo per sacerdotium ex dñi ordinatio

et hujus abbatis Liber vocabatur ggtis de Diaz Sohdegij
mortuo Sagretti hunc contingere dispersionem ejus amicitia
cum Gastenno Latis Quod antiquam ad Sanctum promotus est
in rem sibi conflare Ille qui dicendebat a Voluntate Sanctorum
sui Regulariq; postea vd a Voluntate Sctiud Summi Sacerdotis

Lecta an ea ge Religio agitat intuitu Religiosi, per Regulam
immediate & mediate vel Utrum si Laudata rep. debeat Bona
Sc deat acceptari ab eodem et hac acquisitione mediante Ita dicta
transeat in dominium monasterij an vi monasterium possit in
mediate vi invito Religioso acquirere et agere bona ad proprios
Si personam extraneis ante Clavem

Vota Circa Successionis Bona Religiosorum Quinsecunq; ordinum
vi Si Quicunq; sint possidendi bona immobilia, in Comunis
gale vi St dy minister Ordis scribi Regedes & vi ab intestato
Succedere ita tn ut quod ejus in particulari agitur vi ubi ut
Locunde Strictij imperatorius & monasterio & Religiosi agitant
ex Authentica Sigra mulieres codi De SS Episcopis quod quidem ita
verum e ut Religiosus ob comissam in Sacrato ingratitudinem
exheredari vi possit Can fin De Reg. q. 3. Religiosi vi professi et
ordinibus Societatis Jesu qui in seculari Clericali personam
& ingressu Successionis hereditarie Unde hereditas quæ professo
alias pure sanguinis obvenit ad agnatos devolvit - Secundo vd.
Successionis Sc dic Religiosi cathy Religiosorum se Capaces Legati
ita tn ut exinde Religiosi Mihi Sibi & Religiosi & monasterio
agitant Sicha hac de Clemen: exivi. de V.S. Non Statuti plures
Illi Nec vi Legi repugnati Unde vi Sed minores Legatarij Capaces
sunt & ecclia Clementinæ. & dicte quæ. - modo Legato vi adjudicatio
Condicio & modus juxta Religiosi repugnans Unde vi possidentes
Salubr Chus 24. Instit. de Legatis lib. 2. ei qui heres cum ei mitiga
vi vi Sublata Causa Stio Successionis Religiosum personam agitantis
monasterio & Religiosi quod agitat Sive pro suis quod Secularis
Statuto ex Can de Cæ M.S. Ibi Vi.

Deo ea ge Religio & Monasterio agitat vi intuitu Religiosi
Bona Religiosi agitat immediate vi invito Religioso ita Glossa et Doc
Centra Civilistas quod ea quæ Religiosus dominium Bonum transiens
ad Religiosum mediate Sive debent pro parte Vide & Juris existe

in ipso Religioso professo qui hic ē individuum contra dictū Gille
& hac implicat proinde Religiosus per solemnem professionem se ei
Jone et dominio in bona gratia tam certe agenda, quam post
hac agrienda exuit ē.

Ille dicas: — ad 1.o ē adeunda hereditas cui defert legendū et
de agendo et abstinenda hereditate dēi Religiosus ordinis hos
pitū et nō monasterio defert hereditas ē. 2do monachus ipsa
rat seruo: ergo hereditas qē defert seruo nō agitur dño seruo in
casu. et notabile earn adiicit L. Cum quis cod. de statu dam. Ille
ē agitur hereditas monasterio ergo ordini religiosi. Pari
ratio regi quia dotem habilem acquirit Religioso hic eam valde
mo gdy civile regulare licit sit. secundū ut ille nō agitur
monasterio. ē ōr hereditatem ad gratiam Sibi datam valle valde
recusare potest. et fuerunt nō hanc dat. in dominū monasterij
Nam si ad 1 dicit hereditas ē adeunda ab illo cui defert. ergo ē
eque eam adeundā C. sciri ni: mo: et C: mo di: C: ē adeunda ab
ipso Religioso ingrō in ē persona industincta & religiosa
dominilla et perhare regulariter C. ingrō ab illa ē persona
extra dicta. N: C: sed hic eam condescendē ē ingrēdi ei bonis
et dominij in gremij bona gratia Ad 2: dicit: dejacat
seruo quod ipsum agitur ne gratuitus quod agitur monache
rio agitur sicut seruus dño C. quod scindi agrendi N: mo
nasterio quod non agrendi dejacat filio familias: dejacat solet
ut adeat hereditatem delatam filio familias cui hic eam ac
ceptare nolit C. de iur. cod. de bonis libris. Unde Religiosus gratia
seruo suum non gratū ē Religioso proinde ad C: C: C: dejacē
ge per solam voluntatem donatoris. Nullū ad hoc jus monas
rio agitur ē. Unde ei nulla infert injuria: si Religiosus
rem sibi oblatam nō acceptat ut sit hereditatem hereditā
aut legat monasterio. Secūdo hactenus male jam ē agitur
jus quo privari sine injuria nō ēt Ille cui nec valde
Ad 3 do an et in qd bona monasterium sunt ut accepte
Religiosi: et si gnoasterium sit integrae sanctio: bona Religiosi pleno
jure monasterium adunt monasterio. ē deinde sunt ad bona sibi in
Religiosi haud secus ac si morte naturali defunctus esset. nec ejus
Religiosus emittendo professionem gradiat se ei gratia

et eternal bonā dominio ac possessione p̄ bona illius hactenus
unt in alterius dominium aliqd̄ in dominium monasterij
Cum hac ſyggonij ꝛ inegl ac seuglidij p̄ in dominium bo-
dum.

2do: si monasterium sit exiat seuglidij seuditum ei
bona et bona professi de bis ante professionem ꝛ dispositi
quo cum debuerit sit illa sive ante sive post professionem
a Religioso agenda stat. vide ex authentica ingressi et authen-
tica si qa mulier Cod: de sacrosanctis: vbi assertio tota duplex
circa approbatis jure Cano: Can. 21 q. 3. Gl. Sg. gl: B. pleno
agitas de stabilat. et religios ql religioso alienabilia vide Nauar
plebeium. cō illius bona adquirat ex glosa.

Collegia - potestatem seuidendi monasterijs quibus jure
positivo ecclesiastici ꝛ tū a sacris gdo Canonibus recepto et
approbato Unde quilibet Seculares hoc jus amplius absque
de p̄ collegiado Seuglidium monasterij in bona professi ofseri
seruati sine diuidatio gradi monasterium in ea bona seudat
pene dictus vbi ꝛ dare cognidam agitationi et permisy
donec augeri. sit inermis in authentica ingressi, Cod: de sacrosanctis
vbi ejus ingressus: hoc ē jus facto quo qui Religioso ingredi
et professi se seuglidet dico. Unde et monasterium bona
professi ql ante professionem vbi agitat ꝛ Regula et sta
ordinandi, illa cum ut dictum ē vi agitat sine seuglidij diui-
sario ꝛ dividi possunt augeri in quam possessa gradu
re seu iurisdictio hanc seuidij. seuidium de bonis ql ē obtenti
unt post professionem. hoc cum sine traditio ē agitat Monasti
ario quod possidebant ꝛ illum quod dominicum.

Collegiabo: Cum filio familias ꝛ Monasterium transire
sino bona castrensia et gradi Castrensis qui ante professi
sionem cō dominium habebat tam quod seuidium quam quod
retinere stante ut dicit inferius. 2do. bona adventitia quod filio
ettus ql filio familias quibus ē ꝛ quod illum dimittum ingre
quem ante professionem a filio familias emittat habebat ibi
ac retinet ꝛ post illam saltem solennē in antiquando cum
ente dicta ꝛ dominij d. eiusdem bonorum attendit. si
Patris cod: de Epis. stabilis de ecclesiis stabilitis termo

de morte natali ꝺ̄ni a potiori ꝺ̄ni Abbatis ꝺ̄ni morti Abbatis professionem contingit Stio. ejusdem Ducis S. hic ante professionem Stiidoro ejusdem Ducis et ita ut ꝺ̄ni monachum ultra vitam professi ꝺ̄ni ad monasterium illi transfert divina tempus illo professionem professionem professi qui proinde mutuabit illa expirat idem ꝺ̄ni intelligi de illis de gibus post hac. ꝺ̄ni quatenus monasterium in ea ab intestato succedit. parag. illi Henrico ab illo fratre gubil. y civitati relato, quam hic retinuit abbatiale ꝺ̄ni ꝺ̄ni ingod Abbatis Civitas ꝺ̄ni ꝺ̄ni Abbatis ꝺ̄ni ꝺ̄ni ꝺ̄ni

Statuerit aut Legerit Se. Sigis absolute ob sue demerita
ejiciat ex sua Religione et postea admittat ad alid monasterij
qd sibi videbit[ur] Optimum procedit in 2do et 3tio Casu. Nam
in primo Casu idem Juris qd assumptis ad Episcopatum et prime
dde. fit. Est qui Juris Scitis ad Capitulo Statuit Cap. Regule
Primid ois bona post hanc Electionem agenda remanere illi
monasterio ad cujus Regimen assumptus e ante translatio-
nem vi agenda remanent illi monasterio in qo erat
qdo ea agenda fit. nisi forte vi translationis nisi ad eum ordi-
nem dde ad quem monasterium hujus cum Causa exercicio
et Regimine pertinent ad monasterium quod regit alia
cum agenda pertinent ad illud monasterium.

In 3tio Casu vi fit sine translatus d Illum Statuto
qui ad Religionem ad agendam alibi melius spiritum, inde
vi Valle fit translatio bonor d Illi sequi illius monasteri
acem ad substanda alimenta et sumptus Neccia pecus
sentiae pertinentes. In ultimo Casu monasterium ejicient
ad quod transeunt sequi monasterio quisquis ejicit. monaste
rium cum Illud jus requirendi restitutum ob demerita Regis
Illi essum Juris sui gravari aut damnum pati: Sibi ejicimen
Illud alid monasterium si in dotata admittat. Gl. xij
d. duobus Casibus

Hdie: bona agenda ante professionem eadem Jam quod
grave quod non transeat manere ipsum Illud Mo
nasterium qd vi quovis modo agenda Religiosus post Jam pro
fessionem retinere Jure ad eum quod sibi Illud Mo
nasterium ejicit. Unde si Religiosus ex ordine migrans domi
cat Statuit, transeat ad ordinem exactam sequendi alium Illud
si Illi post Jam professionem credita ejus ad eum ordi-
nem Si ex Religione Casari transeat ad meliorem arctiorem
Statuit et transmittit Illi ad Ordines Credit. Illi vi ois inhibenda
Illum Casu qo bona data et professio sunt legitime et valde Jam
illegitime Illum jus ad bona Jam agenda quam agenda non mant
Illius monasterij

Quinam agenda Religiosus extra monasterium
Religiosus Patres Quod quidem post ob-
tentum ad Ordines agenda sine Beneficio sine ex dentate sue
ex testamento sue aliunde. vi agenda Religiosi ipso sibi Illud

exposituſ angſtinus cuncta parenti L. Ulnica ff. de inſantibus et ſlagri
dis exposito ꝛc Ego Religiosus ego e Religioſe no pretium ejectus
ri Lucretia angſtinus Religiosi ſtam L. n. C. Dig e ff. D. Servus de
Ecclesia a dño eradat illane Liber et natus la parente exposity
extraſt y patria postea Sig Simili tui Iuriſdict. aliud de Religio
der Religioſe ejecto pot Religiosi exdicto. dixi putatto Surgm dne
talem. Nam Ego Rl per bullam obtij gtiu decernit ut bona
quecuq; domum et grocuq; ejecta Regulanum ejectoꝝ erunt
vanſ ad Cameram Apostolicam

Ego bona Religiosi fugitivi seu ej a Religioſe v suspo
nostro sine Licentia superiꝰ nudit vagandi aut extra ordinem
videndi gratia ad tp post Caminio reverendi aut Prostatte
seu ej ab ordine nudit. ad fugum Religiosi ꝛc exercitandi aut
instituturn suam pubo deserendi Dante de clam qm sermone
ad monasteriꝰ v Religiosum unde fugit v desiit. ex bulla d
citti Greg. ofuij. ubi tu dicta bulla e recepta Curiæ Camꝝ
q apostolicæ. Dum a Sancte vrej Cum religioso ejecto.

Dubitatio an et quod Religio teneaꝝ ex contracta v alio
Ego sui Religiosi. Religio v monasterium obligat ad solvenda
debita a Religioso ante ingressum Religionis sue v Contractione
ex delicto Contracta v quantitem bona qꝫ per Religiosum agi
servit. nō. qꝫ bona qꝫ Religiosus secum ad Religionem v
monasterium subiecta erant in tali casu debita et obligata cre
ditoribus ej a Religioso v monasterio illis reddi debent. Secundum Io
Cum damno et injuria afferri cuiꝰ secularium ꝫ debiti ejus
ctum bona qꝫ per Religiosum agnitis. Cum eim hanc obligatio
monasterium subeat, nō bona qꝫ Religiosus secum subtrahit ex
cludere non ꝫ quantitem et viry hujusmodi bona extendy
sio n. sed ad bona qꝫ Religiosus ante professionem habuit obligata
ad monasterium subiecta. Nec ad bona monasterio acquisita per
ej. post professionem obtenta. vj ex Le. dicte donacōe post adve
at Religi. Unde

Colligo. Si Religiosus ante professionem aliꝰ disposuerit ad
pias Causas v alio aut solvendum bona abonari vel a monasterio
levandum ꝫ qua ejusmodi dispoō facta e in fraudem Creditꝝ. Nō
monasterium tenet ex bonis hōc Religiosi agentis pro debitis.

mente parentibus uxori in seculo relictis officijs religiosi & monasterium eam sequendo in bona temporalia jenegad ibi illius onera debita

Ad. Religio & monasterium ni[hil] tenet solvere debita & contrac
ta a religioso post professionem mē et ante mitte
re & debito jstius mē sit solutus Nisi gaterinus exinde
ad religionem & monasterium pervenit et in ejus utilitatem
conversum fuit. hoc sic. gia contractus a religioso mē
et auctoritate jpius mitus. & nullus ni[hil] sibi evicit & mē sal
tem obligatio pro quam parte objectum ejus & bono
datur quo ipsum. & nullam partem obligationem
gratiam habuerat. et ibi a superiore pro habita et sine ulla
gratiam reducat. ut ibi. gia deliberum personae indamnum
& debite recedere & ibet. c. 22 de relig. dixi enim quod
apud exime in religionem & monasterium devenit. Verum bene
potarda & stimula exinde nam ex bonis ql antea per reli
giosum monasterio agrictis ex alio capite utpe reli
osus secum ad monasterium tulit aut postmodum ob
genuit & ipsi tulit donate habitis conditionibus catholicis et
et jam transierunt in dominium monasterij ex simili
bus bonis monasterium ni[hil] tenet solvere debita a religioso
ex debito contracta post professionem. gia religiosus in hac
qua monasterio jam gestum & eidem obie ni[hil] sibi
prodesse valeat in agendo.

Adriculus xl.

De dominio conjugum

Notat bona de gibus hic agit & sino dos 2do contrahen
seu donō sita notatis. Sto. patrimonialia. 2to acte de
scendentia seu ab intestato aut mandato multebris
& Sto. Mercenaria seu mayenatica aut dom materialia
dno bona communia. dos recep quod dos aut promitti
matito mē uxori ad sustinenda onera mātj. ad eadem
dam uxorem grā honeste & pariliam. et eqidem dos contri
tuit a patre & ab alijs ex descendentibus & ab extraneo
instituta scilicet & dos profectitia. si ab aliunde. & extra

bonis suis dr dos aventicia L. profecticia ff. de Jure dotium
dnde dos in estimatam et nō estimatam. estimata dr q̄ expr
valor certo pacto soluī. nō estimata q̄do nō ita expr. pt cū
dos agnoscit estimari ob q̄dam finem puta — estimatio
facienda veram venditionem ea sit intentio ut mariti
soluto minio nō teneat eandem reddere in individuo d̄ sum
pactum ginealem. Sed estimatio nō facientē venditionem q̄do
dbet quidem dos reddi in individuo sic maiori in securitate
exact valor illius ut si forte causa mariti pereat pericl̄ ad
se q̄rit. Contra dos: q̄ maritus et alius mē mariti
dat uxori in quintidem et securitatem dti. Unde sequit dbet
adequate dotem quantitate sua et sortis. Sed ratione in
casu q̄ uxor dat extra et post dotem sortis: id q̄d in
pro contractu ginealiter sibi mutuo dant viri sponsi
ours et sponsa futuri mīj pro maiori cautela, dnj ea
manera q̄ sponsi mutuo dant in contemplationem nuptiarum
ostrus et contemplatione nuptiarum, morgengeta, i. illud don
q̄d maritus alteri nuptiarum die pro dote sibi promittit ergo
dicitur aut ex alijs causis non nuptiis largit. denig bona
gnis et q̄ conjuges pactionis aut donationis ultro gnis ca
causa ff. ff.

Dico 2mō: maritus secuta mīo dbet dominium dotis
et dicitur dari civilegium nudis dotis estimata d estimatio
faciente venditionem. L. 3. cod. de Jure dotiū. 2vo quia mariti
Ceperit dotem illud emisse pro pretio cuius soluto p̄ dotis sui
cuend. et primum i primis maritus ex sponsa aut sua causa
mariti perit maritō cum obligatione restituendi pretiū dotis
soluto mīo retinet hō uxor ejus alijs nulle in re dotali
ita ut si forte in alteris bonis mariti nō reperiat sufficiens
pretiū dotis dominium rei dotalis pleno transferatur in
sequat ob quorum possessio eas dti vindicare exclusis nō
alijs creditoribus ptuentes privilegiatis ex quo apparet ma
ritum nō bene dicendum dominii dotis. C. 3. cod. de Jure dotiū
dicti Senatus mīo Nam dos in nōe dotis q̄lis gradatim

contra spoliatū Lapitat sūd fit acquirenti Sciato mūio

Dico 2do: arsa ē mi dūo dantis et Sancto mūio restitui
debet illi qui dedit l. l. cod de spond: idem ē si spondebat ius
ex Cau Dotis erant. 2dō: qa arsa ē in alter signori ditaū
Sponsalū mūy. 3ō Sicut facta solutione debiti pignus red-
ditur ad debitorem; ita Sancto mūio arsa reddi debet
ad dantem; dic si iustū ex Cau Dotis erat nam si unus ex
sūi Conjugibus rebus suis ad restitutionem arsa et incen-
in Ecclesiam conferebat in Sanctum seu in pretium arsa
Ecclesiastici; si ō restituens ei acquisit arsam amittit Salte-
tem obtinere debet l. 25 cod de spond:

Dub dno: morigerabat Mici obtte Judicis facta aut
Conducto Contraria transit in dominiū Mercis Stabin in
Juncto traditicij administrationē Dti et usufructus spectant
ad maritum. 2dō: qa lis donatio essit remunerato-
ria et judicis exacta ē rata qa res alia dotis inter Con-
juges sunt inalienabiles; y saltem revocabiles ad libitū.

Dico 2do: bona quia subjacent dominio Utriusq; Conjug
sicut ejus Cibus et potus sic et bona administratio et ut ibi
fructus pertinent ad maritum Mici ubi placiant. Ad
advertendum ea qe ibi cura industria arte et labore extra
ordinario ēd. adquirit ut ecce n tenet ē singulariter plene pro
ut ibi; pdictum si maritus attulit patrimonium dotem Rem qe
y Stabilem y mobilem dotem attulit. Stabile cura sua be-
nitatem alimentorū qe ibi qia maritus ibi rerum industriam
adhibet n tenet si habeat de patrio aut virali exhi-

Contra - Ista bona et cura qe durante mūio emisti in
in specie et intuitu illius solitus obvenerunt Dy. Bradbie
legato donatio de ei soli ut patria maneat, alle intuitu qz
dividunt mū dotem tenet; ea contra qe ambobus se-
intuitu stabilis obvenerunt ex ejus studio stabilis mobilis
mus Conjugis alteri dimidia pars illi bonū restitui debet

Contra 2do: mi ista bona et cura qe durante mūio

per Nostratiam emptionem et vendicionem q̃cunq; bonorum
mio Sancta agnosta St. Solato mitio Dum Dimidietas ut-
tuende Sti.

collige Sti Cura gd Solum Viri industrie Labore Indio &
cio et peciali arte durante mitio agnosta St. fuit ordina
rie sit apud officiales advocatos medicos excellentes pictores
Soli vido bonis Heredibus remanentibus nec quicquam de q̃
restituendum venit Uxori aut illius Heredibus. Item obiect
q̃ q̃ques se Heredi ad instar est q̃ societas contrahunt
de bonis inter socios ãn de Lucrum dividendum venit
Heim per allegata ãn q̃ q̃ques vocant socios inter illos
dividem societ Communicativam bonis et societatem
gd importat communicacionem et q̃ctum q̃ vitae et cetera
bitoõ

collige 2do: in illa Cura gd q̃ mitigeti et q̃ quidq; alij
ultimus q̃ques industria Labore parsimonia durante mitio ãnum
St. fuit mitigeti q̃ques dividendi ita ut q̃libet q̃ quidq; q̃
Habet dominium Habet de Bonis inter Heredes Mariti
uxoris defunct et nõ é q̃ plane injustum et inq̃ quum vide
ret solus maritus agebat ea Cura gd tam Labore industria
parsimonia Mitio q̃ quam mariti Augmenta Cum plane Lati modo
uxor dicitur ut condiq; quam familus aut famula domesti
ca q̃ q̃ques gd saltem q̃ti victum p̃ suo Labore in utili
tate et Lucrum dñi percipiat gratis et q̃ retributionem Remuneri

collige Sti: quod uxor grãtis et ad retributionem Remuneri
notabile augerat maritu grãtis et ad Lucrum invito Marito
bonis quod Heredes fruentur et ad ministros pertinet ad Maritu
Hic ñ obstante Sno: si maritus Habet impendere sumptus
Mariti pro familia sustinenda pro rebus Sti cor de bo
nis Communi sunt dupper q̃ste quod Maritus ostendit
se in gabili invictum q̃ste Cure administratorem
tuerit. 2do: Sti dare Elemosinas moderate q̃ q̃ques q̃nti
ejusdem status et condiq; mutuet fare solent. ñ invito
Marito: eadem elemosinas Sti Sti q̃ q̃ques expediare sine
q̃ dispendi aut Alterius alterius Rei, aut Heredis pro Rata
habita in statu viduitatis. Item ñ invito marito Sti
fame egentes ad audiendum altare matutinale

v̄ pmittere manti v̄ dando Elemosinam ꝑ deus mari
tum ob vitam scelerata, v̄ faciendo donoꝝ officialibꝫ
ne ab officio amoueaꝫ, v̄ ut ad alios ꝓuocet gia pte
na mariti redundant in damnū vxoris et familie q̄ vxor
cito aresse ꝑt et obt. Item ꝑt vxor curare missas legendas
Dum corpetudinem aliaꝝ mulierum. Item reclamke ñ po
cito ꝑt quen donoꝝ liberalis constitas intrdimas gra
stathis gia tale sumebat viaꝝ inte alimenta ab marito
et iustitia heꝝ. item ꝑt acquere pria ꝓ sua honesta re
exercitie vxor cum ꝑ l marlajium viri d gaꝝ et socia
bens ñ item administrandi pamꝫ cum sub ordine et
dependia a marito. Ita quod subsequendo alia q̄ndoꝫ
pra ꝑ vxorē ꝑuenit ꝑ dilapidatorem bonoꝝ mobiliū
donatiuoꝝ inodoratis meretricibꝫ seq subituram ꝑiculum
dotis amittendę gia maritus pmittit mjoriam vxori item
gestionis ꝓhibendo item si ejus ꝑ Matr v ꝓbis et alio
dominio separata sit ꝓuideꝫ ꝑ ut mittere ad eam suam statum
viuant et maritꝫ ꝑ nobil succurrere ꝑt vxor ex bonis sui
ꝑis ꝑ. v̄ si ñ obt pria ñ ex condicionibꝫ p̄mittit post
mortem viri ea ꝑdat et possua ꝑtis ei subuenire, gia sal
uis heꝝ eos alere et maritꝫ id ñ gentie imo alios
ostendunt hanc potestatem vxoris ñ in ordine ad ꝓuisoꝝ ꝑt
ꝑt ñ congregare alas elemosinas quas alias ciuile daret oꝛdi
et eas tradere illis suis cognatis ꝑ ñ ꝑt eas elemosinas con
gregatas sibi asseruare v̄ reseruare item si maritus abs v̄ a diuꝫ
uenit vxor ad vestitꝫ v̄ substentoꝛe familie ad arbꝫ suū, et ipsa
longe reliquit ac substentauit familiam ꝑt ꝑcedit dispendi
de superfluo qđ ē vestitꝫ fructꝫ industriꝫ. Item. vxorem ciuile
exercere bona ꝓfessionalia, ōne artificialia ꝓfessionalia hospita
qđ ē vestium ornatoꝛe v̄ alijs simbolis ñ
sibi vxe statꝫ debitis suum decorando genium quia ꝑt
A ferre plano sine ꝓcessu, deniq vxor ñ queat qđ faciꝫ ea
ge maritꝫ ceteꝫ et facile cohercent si ꝓgaꝛet v̄ ꝑ ē civile
vxori repugnante Po. si maritꝫ mobilia requirunt expendere
apud cum ad alid ꝓcurandi in ꝑtem sibi obuenturam post

mnium solutu gia n̄ post administrationem bonor et injuncta
varet maritum saltem usq illos.

Ddy - gl sunt privilegia et remedia uxoris circa bona sua
post nuptias dotalia p̄ q̄ sponsus suus uxor usque datis post tali
jam carg vade privilegiatam hypothecam in orbe bonis
mariti ita ut agendo jus petendi gatis differat absq; dis
crimine maritu n̄ antelationibus exprimam hypothecam ibm
habens q̄ in orbe de cōd. dat dotis. 2do: privilegium pla
cui quod se extendit dote gutteri bonorum ad liberos uxoris
descendentes n̄ ad extraneos. Ultimo jus petitionis locum habet
in ordine ad sumptus funerum et ad ea gl adhuc redu
cunt. Spectandum et maxime medii dicuntur in hoc
casu infirmitate gia uxor de preferunt. Tho si maritus
sua culpa et uxore multorum que directe nec indirecte
cōcurrente ad inopiam venit it mulier exigere dotem sibi
ita th ut dos n̄ maneat pignori ad sustentu
v aliam cultam negotiationem. Unde lucrum ejusdem debent
et onera matr sustinere valeant. imo absente scandalo
sit n̄ clam marito dotem subtrahere modo dos n̄ maneat
obligata. Ultimo: sit exigere dotem q̄do bona mariti fidei ejusmo
absq; th sua cōcurrente

Ddy 2do: qd observandum si quis succedit post mortem
alterius transeat ad Ddas Mystica q̄ sponsus sua si quis
transiatus ad Ddas et alterius mystica amittit quicquid dotis
bonor qe personalia Mystica liberalitate aut ultima voluntatis
titulo a suis viris conducta e cum alteris priorib; mutuo vsus
vare debt. Nam usufructu ad vita gaudens Ll. cod.
de Dis Nuptijs 2do: vir e mulier ad Das Mystica quicq
quod transierunt nullo titulo sue dotis sue donationis facte mystice
sive sponsalitie Nuptiis sive ultima voluntatis sive quovis alio
titulo. plus in novum quicquam transferre it potest in alterum
et alterius priorib; mutuo et si in separat divisis bonis in alterius
priorib; mutuo facta sit n̄ plus quam in illius minimam
augeat.

Articulus 4 Ssus

De Dominio Rei familiaris.

Nota. Q. filius familias hic intelligimus illum qui adhuc
filius et adhuc sub patria potestate constitutus Secundum
patria potestas finis per mortem civilem quam per naturalem
ma et media capitis diminutione Vide per mortem Patris
patris aut filij Pho. per captivitatem aut servitutem justam patris
aut filij Pho. per crimen hereseos notorie abiurantis quibus
quibus servatis filius efficitur sui Pho. per professionem patris aut filij in
religione. In odiosis in stricta et in favorabilibus extenditur
tenam filij ad gradum dignitatem patritiam consulatum &c.
quod ab aliquibus extenditur ad gradum doctoratus sine se-
veritate ejusdem examinandum a patre coram judice patrio &c.
dentis. Per emancipationem veritatem quod ex communi consuetudine
fit per minium filij patrio ista potestas ejus quoddam
civile jus romano introductum filiorum patri et nepotis
ex filio ambulantibus per lineam masculinam descendentibus
quod filius
ad Stet Segmentus ex filiis et filias ex
legitime descendentes per lineam masculinam in ordine
ad actus scholasticos civili introductus Edo.

Nota Edo effectus patrie potestatis in septem casibus Primo quod
fructus in bonis adventitijs filij familias Edo filius
sit sine cessu patrisfamilias Deinde mortis causa testari vi
in bonum cessu illius vi sit prius de consensu et gradu Tertio
filius Pho. familia sit adire hereditatem filio delatam vi in
vito filio Quarto filius sit invito filio vendere impignorare
eidem illatam &c sine cessu patris vi obligat filius ex
contractu et quasi ex maleficio &c. Sexto sit judicium pri
vi sui sit constitutus in causa familie aut alienare gravi
extremi quibus vendere et appignorare Cum reliquis hae
dem uti potest ordinandi Primo vi sit Pho invito patre dari
Curator bonis aut filij Quo &c. Octavo ingredi testari
Curatorem jure et quilibet subscribi Nono filius vi
emancipatus vi sit Rue obtenta a judice venia mili
cio contendere Cum patre tide tu venia vi solet

Concedi.

apud J. inquisy. ut dz. habet et minorem 14 q. 2 q. gloto. Imo illi magistrius Verna dato. fiat. Gradit. Secundo. Unde si quis filius familias. Licet ñ angelus sit minorem.

Dic. Filius familias. Licet de minori dispello et alienet. adventicij. sed ñ familia regulariter. Licet Usum fructum et administrationem ejusdem. Inst. de L. gdeng. et lege. agrotet. et ex Instructionibus. Ff. si quis pro. Sed. Licet Quamvis quis filius post mortem Patris. Ista. dominus dato bonis adventicijs ut ejus Inquestus quis ei in filio suis laboribus et fortuna acquisit hoc in alium transeuntem ei Usufructum dat. Si quod bona adventicia filius familias a L. Patria. Ista. exitus Cum sit dnus habium bonis. Inst. de Inst. Instructionibus et C. ff. eod. de bonis. Licet Usufructus bonis adventicijs Patri. Quidij in recognitionem potestatis ac reverentiam quam in deuandis Liberis Sustinere debet.

Dixi Regulariter. Et quia ñ nulli casu gibus Patri ñ competit Usufructus bonis. Dic filius inst bona adventicia Licet Usufructu. utilitas ejus ñ pertinet ad Patrem. Sed ad filium quia ñ dos Switus solutio. C. de. J. de usufructu. Sed si Pater Cum filio superstite secundas. Illo defuncto tunc ejus ñ Licet eadem fructus in portio. Ff. cohere. dicto. Ubi Lodel. de bonis Liberis.

Sto. Si Pater filio filio condonet Usum fructus qd Pater fuere ñ potuit. Quod obstante qd alit donatio gratuita inter Patrem et filium sint prohibite. Remittendo Usum fructus ñ det ex lucro. Quia ñ ex alieno. Nec minuit substantiam. Sed ñ auget. C. Communia. de. sponsalibus. Licet eod. de bonis Liberis.

Ulo. Si filius agit contra Patrem vel dotis. Contradicente Patre aut ea audire. Nec Patri unus fructus debet. Sto. Si Pater invadit in Libertinis aut contabit inquisitis fructibus extra hos casus Usus fructus in bonis adventicijs quidet Patri. ergo ad dies vitæ. ñ soluta Patria potestate, nisi emancipet filium exigere qd casu Usum fructum. Licet Usus fructus retinuit. Si ñ filius excedit Patria po

procuratorem Unde bona sit profectitia si ab vxore et peculio sui tunc filii peculium adventitium qd est quotiens judex velut si eadem pecunia Negotia extranea aut si filius Negotia peculio extranea in fortia sustulat.

Dig Ffi. qualem ab filius familias liberat adhibenda in peculio profectitio Julius de Confectis bonis patris illa pecuniam filio l. 83 § de Minor. Dig. si filius familias Vivente patre emancipet Neq expedit quantum illud admag augeat donatum l. 83 § de Jure. Fil. peculium manet obligatum di alienc non post mortem patris l. Frat. ff. 38 de Condic. indebiti

Articulus Xxtus.

De modis quibus Jus & dominium aquiri debet

Modus acquirendi jus & dominii Est alius ab quem tenetur subiecti ex debito ad id efficiendum. ergo materia. Interim Wonderq qnd dominium Est et solet aqui ab non Zelus efficientia nam aliqs adhibet aliqm Dominio subduxit aliqd adhuc sit indivisa et Communis et aliqd dnd & pro sorte quem habeant amiserunt de rebus Uni generis Nullus nobis hic sermo ab utili qnd dominium translatio et hereditate aqui dominium Venatione piscatio aucupio inventione alluvione commistione Specificatione natiste Defectione thesauri et Derelictione. De istis quinque modis quibus Gentes relegant et in dominium transeunt in aduersi agendum reperit exceptio de quibus aliqs loci habeat Nobl. Verum dicitur qnd in Christiano subsidium ff. igit Nb.

Titulus Primus

De Venatione Piscatione et aucupio.

nota Venatio fuit ad potestatem genus ad piscationem aucupium extenuationem Juridica Sumptam est jus persequendi apta qd naturalis Nb. Est am Bruti generis capio Primo aliqua sit qd nata sua domestica et mansueta Et ut ovis canis gallus

2do alia nat sua fere ut Cervi, Lepi, pendices et pisces &c
alia gl. dulcedo, Aucrang ut Aves, Falcones &c. Ostrea ad
alia Natu. Ostrea ferunt ut Aves, Anates, Cranes in montibus
et Silvis, pisces in fluminibus et Lacubus. alia Conchas ferunt
ut Testudines et Arey in locis Cavis viuunt, pisces in stagnis &c
Cervis &c.

Deus alia Nata sua mandata si fuissent suo Cognitori in
si Domini sui Creatoris et Conspectum egressa Corpora ab
exercit. si alia ge si Liberi si suo Cognitori &c
Ex- gitti creata in dem et conditionem reverterent Cautum
adhuc infra moralem sui rationis constituta, si ne prima
remanerent in dominio sui Dij, ut hiemq requisissent
restituti starent unde in locum alium a loco Galinada Vesse
Captam ut eos faucibus eripuit restituere obligari sunt jam ex
fuit inita cas pelles et gutta Cetis destinabile residuare fuit
et si in Cathedrali pio Libro industria et exemplo Cathe
facti Cti negotij utili gesti, justam et ipsos Cientes com
gram ut Deus ut Conscientiae et officio Gratitudinis fuerit
stenq L. gonzalez Dei agnitor sed Deus

Deus 2do alia Nata sua fere 2 hoc industria autq
cum modo Curata ut si Cognoscent manerent in suo et pristi
sui Dij gdia ut ipsi Conditionem reverendi hac 2 angla
translatus in dominium Primo Cognitori Gratis de sed Deus
gli gia in Primi Cathe in dum Centum Libera 2 in tum in
Ista moralem sui Dij, ut ostitem Constituta bene 2 in
positioni Dij in illo statu in quo si fuissent suo Cognitori
quanto am fere quod sit ut per suam obtentam Ca
stant amicitia Conditionem deberent exquisita generali Cathe
pij Status Cum alia indigeant Cognitore alia si sufficiat
bonus Unde agnitor illos nati et indoles una Cum Cream
stentes attendere inde dijudicare Num Conditionem ne
verterent cuiusq Nec pre Cessivi dant Columbas et primo
nalem Libertatem si bis e ter more Cantato in reverten
ad Columbaria, qd Dn repente aliud adhuc Cerator si statuit
motiva contra dant ejusmodi alia sub primi Dno

maneat et si 15 diebus aut integro mundi ꝛ reverterit.

Dico 8to aalis dio fuit et sylvestris qꝫ duo Carent sensu Capientis et tamdiu Maneant in eius dnio quu illa intra suam Custodiam Coercuerit L.L. Dni. Deinde postquam qꝫ aalis Ceca et sub nullius potestate existunt fiunt sensu Capientis et in eius dnio tamdiu permanent quamdiu illa intra suam Custodiam Coerat. Et ea lex dedit eis evadendi Capiendi ꝛ dare in Naturam suam Libertate iterum fiunt sensu Capientis. Nono Cenet aal genitum Constitutum ꝛ sub potestate Leonis. qdo ꝛ ab eo capitur ꝛ in eo Statu positum ultimorabilis qdo. sit ab eo Capiendum. qꝫ tunc Cenet ad ꝛ Vera gravitas sio moralis. Item dico Cenet sub eius potestate seu dominio remanere qdiu ꝛ Custodia Coerat ꝛ si evasit fruitio eius prosecutio ꝛ.

Coll. 9. Capientes aalis in Gyrofalcis Vivarijs Spagnis Sylvis ꝛ angliis et Circumdatis ob noxios ꝛ pascuatio et Restituoi qꝫ huiusmodi aalia ꝛ A Lb qꝫ ꝛ in Custodia sui dni detenta. Adhuc est si semel aalia inclusa erunt in dni sita angulis. ut Pisces sit eo agitur. Vg. pisces in dnio Cervi in Saltibus. ꝛ si illa aalia a Septo fugerunt Ovis evaserint Ego ita ex sui dni Custodia prosequuntur. ut nullus sit angulus sit ut reverterent. aut recuperari valeant. tunc dicam Cenet ad suam Naturam Gaudij ꝛ.

Coll. 10. cum qꝫ vulneravit Falcatis seram ferarum inseqꝫ dare ꝛ illius mihi et qꝫ si ab alio Capiat ꝛ Restituendam qꝫ mortis erat proximus. Cum certo sit illam agnoscendum. aliud est si dubium sit. an sit spectandum si deficiat potest tunc cum sit Capientis possidat hoc ipsum ut dno aliud non afficiant Vulneranti si adhuc Gaudat inseqꝫ qꝫ. Coll. 11. aal huc rebus inexpugnabilis inclusum sui fugam ꝛ qꝫ Capturam qꝫ dum Capiendi sui ita intractum ꝛ ut qualitercunq possit evadere certus ꝛ in suam potestatem Generis sui Dnio si adhuc potest aal se ei capiendum qꝫ tunc sit Diana agnoscendi eo qꝫ defectu sufficientis Custodiam seu dni Capiendi ꝛ Dnio ꝛ non videtur exigeat ut ajunt titi Conedat rosa inducitur.

et Abbatis pacis obtinendæ similiter etiam inclusorum
debeant in Capitulo, dum in exeundo morari faciant ita
ut mentis oculo et interna compunctione et aliis sanctis in
dam cedat. possum aut ita in dextrum aut sinistrum
tum mihi servare studeo tuæ dilectionis.

Collig. 2do. Juvat quod in Canonicis Sanctis adhuc
magna amplitudine et vastitate Continuent ita ut illam
capitis et quasi capitis fuerint nunc in illud duo tempora
pertinet Sanctus quam ipse Sanctus scribi venandi sive Abbatis
idem Deum de Episcopis Canonicis valde magna amplitudine
a gibus agit Nec dubium pro Abbatis exhaberi potest
quia Cappadocia jam amplia in diversis ecclesiis Sanctis
nalem Abbatem, prop capitis multos Episcopos ab
est Unde Basilium Senior et presem inde Abbatem aut capitis
in committit pastum regi Abbatem fuit injuriam Deus Sanctis aut
Sanctis Cui proinde in genibus de Abbate Deum dominorum
seu pene capitis Abbatem Deum dominum Abbatis ejusmodi
peram capiendi

Collig. 3to.: examenquenit. qd Sylvestre quatuor exami
axi huc evangeli et Roland Deus permanebit in hoc
mini quia versabit in hac Ecclesia cum pace et pacis
pendent potius Deo si Dispensent ut ejus protectione in
postibili sit a multitudine Fidelis existat. erit bono Capienti
quia Cum ejus sint de genere Salutem Sylvestrium Cum
hoc modo nostrum Abbatem absente seu absente pro
adhuc in hac arbore pendeant. et in Cantico arboris in
tosto hi Fidei sibi Pe se recipiunt nam per hoc in abbate
Observare in hac Deus aut transgressi in Deum Fidei si
cut Pe ave et Digit sub pugn Fidei Abbatem in di
bore vestra Judicium Cantent Pe adhuc Abbatem Deus
Capienti. et Pro Dominus contingere ut ejus in sub Cabe
ejus fuit sub pater si eadem sub arboris cantic vehit
alveari mihi vehit. ejus si illi ejus agnoscendit ad possidendi
ut Deut Laevit Lib 5. p. 2. Pro Deo et Deus fuit adagi
vendum domini in ictu.

Oblyg 8to si alter ex Legatis hui⁹ fori ram in actibus in
placitum exigerit Libertatem, consentit & pendere quidem illis
Dominus. Si uti quem alterum ex eam gr exquisit, ide DD
de piscibus qui in flumine retibus sui⁹ & navibus ad
flora Capud huc intricata.

Libertates quas Dominus de Columbarijs et Columbarijs &c. Ecclie
St Columbatis Wisi alicubi ob speciales rogos Archiepiscopi
ejus Columbe gratis & inserunt notabile damnum sibi
sunt ernere grana Laberta ut Gallinde & Stum & Scarpenay
in Superficie Pacentibus. ipso Pie tangere spicas dum Calami
St erecti. Dñi &c. subinde damnum aliud inferant illis stabis
pensantes ejd & magis Vesperis Seminibus bonis quos Ma
lis ex quibus Colbis et Similis Noscuntur & Regarn Dñi pecu
re Columbarij dnum teneriz ad damnos respondem si Colum
bis suis denegans ordinaria pabula esset in Cap. Cum de vasta
rent agri divini.

Libertates Columbarij dnus utendi ex dolo aut fraude Arch
seminibus ejus ordinibus abijgo arbitrij & ut alterius Colu
barij Columbe inescate ad suum abradant. aut Consuetudi
dem ad priorem revertendi deferant quiat mortale hominis
ad restitudem damnum et columbarum: seuij si columbe
alienis prius Columbario altio & ingesserit pro hui gratia
quam Cui per dolum aut fraudem ejusve alter ne ibi duo
pro Dñi gia ad vitanda pugna et discordias Continuat juxta
duta & Legitima Consuetudo. ut Columbe & Columbarij
pario ad alienu ultio divertente sient posseneris Columbarij
Triado to retinerz juxta Patria Libertas.

Libertates Dñi an Dñi & magistratus facultatem venandi pi
candi et aucupandi sive in in Loci alijs finibus sive in ad finis
tos, pertinentibus. subditis prohibeze sibijo reperiri posse Lepo
res & spacia exuta qua in plenis Regnis ac Principijs pro
fatum faciunt prohibitionem. Dñi bono publico uti et singulor
Comodi magis pensiat ppo sua venandi piscendi &c in Comune
prohiberi. Nam si diversi et singulis singuline Cuncti Venandi

ob nimis fortem et nimis intempestivam venationem ingens
fera non impediant. Unde regula data ex illis causis
non debet a venatione [illegible] removere. Et ad illud quod
replicatum Legitimorum suum: Dicendum quod ratione
exceptionis Dei: si [illegible] iuste belli patrocinium alicui subiugavit
Deus si reprobata dicta innovat ejus ordinem sedationis.
Ultra in illum est gratissimum tributum Deo: pro munia istorum
venientes recusare [illegible] Ad 4m: si subditi ex communi usu
ecclesiae gaudent, ubi hoc jus Principi cedant Imo instituta boni
subditi. De subditis a Catholicis et fundationibus suis
ordinandis quod. ubi ordinem rem generalis seditionis
abscindit, quia ad Germaniam et Celebrationem Regionis Dei
multum tenuit si ecclesia fuerit generosa prudentia abundet.
Illud tu advertere debent [illegible] ut dum alia venationes prohi-
bent ejusmodi eodem tuto venandi. Ita utamur gratiarum
ex illa subditi ne gravent. Contra Osanthi et jus subditi Ge-
stet. ut ejus sicut si per ejus venationes pecora et agri sub
dit ne cognatus quod si ex negotio venationis subdito
malitiosi ne ut agris minuat subditorum grant damna
caveant hoc ein Calu [illegible] tenuit ad restituendum damnum

Deus: Deus nihil et gentium Lucis et actis Libera Deus
2 Reg ni [illegible] sollicitus ejus nihil ne [illegible] in verrunci si Imo
Deus nihil simul familias ut [illegible] Lucis et nihil et [illegible]
positiva ne [illegible] Deus Deus nihil Lucis Contrahere [illegible]
sine [illegible] et ne [illegible] ne at in [illegible] Ita ut [illegible]
2do venationem piscatum ne Deus nihil Lucis ab [illegible]
Totum gaudent ejus ne [illegible] Deus nihil Lucis [illegible]
ne am Si gratuitus ejus [illegible] ob nihil [illegible]
si Deus non Deus [illegible] Contra ejus nihil, nec si [illegible]
ne si m [illegible] ni [illegible] sollicitus ejus nihil [illegible]
illud ne gi dam Deus nihil [illegible] aut [illegible]
[illegible] sollicitus Deus nihil Negativum. Deus [illegible] ne et
gratiarum ne alter objecta ne Deus nihil, [illegible]

dentibus nobis Cui ni[illegible] nam multa Jure [illegible]
[illegible] et Cuta [illegible] gl[illegible] [illegible] de Cui [illegible]
Quadro [illegible] [illegible]

Ad 2m Dic: an [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

publici. aliud Dum Sigis gerendum Nimis frequentem aut
ortem ostream vendendo p.g. eo grave ferat quo grandes p.
gnaque aliena fundo solitudinem infert Jubeo im
pendere, p ad restitucem ferar. quae officij duis. Et
Consandum damnum erogent quam St. fundi ffices
& fatus e vitio et minam obmodi

Ddre Sto quotte et gibus modi Cultura actum ut
e Mesta p. S. Septembres una vel secundi Ri clen
cis. Prohibe venatio cum altera a frequens et inmodica
ad a potidi Rehjcois gieta tor et gl sine magno
aronor Aegritu. Nomina damnat Canum Catastibus
exeri tone Scandalo fit nra Mensa Ne Rehjcois
e interdicta videat Cl. B. debitabit. Do vocchi
uto. instituat diebus Jethis et jejuniol Sig existat
Cau ult e p audias Sacrum e n sumpt Jejunium An.
M. di Ro. gradi et Jejunium servet nec misa Mythes
vi consuetudinis Cuiusc m illis diebus venari. idem
Dum de finoti aucupio. Stis voc publici abstinet
in gratam n nunquam intt diu venoi illis mensibus
gibus fere St gnandi aucupium gro avey prohibeo va
cant. Sto voc dei utoi peragat in alieno salte Cau
e Studio Contra voluntem dij Sto vol damnat do
mini venantes dni canibus suis, pudibus Coluerint
Sata. Ifficiant Sepe detrunt vineas &

Ddre Sto qui Rebus vendum de pagensibus in Sylvis
Lignantibus at qui de Sylvas custodibus Rempublica
dant Quem posse saltem Dum Actum modum et
onerandum puta de tali loco. talem excindant Sti
pem. Ne majorem modum quod asserunt vel qui id
e munitum amovibile publico bono atqui usque Dum
v reddit. Si edendit ad via qd bono publico cede
ebitis St &

Ddre pagenses Lignantes n contra prohibitum

in Sylvis sibi et alijs inuobi gribus ordinarie venatibus
sedant Illi videtur ad restitucem obligari si debite admo-
nuis Nulla apparent nec aliunde damnum notabile inferat
vel a qua bona gratia repelli Sanguis enemtos vel emptos
ergo si invita fuerit restitui extraneo vel vi alicui inimico
vel gratis vel tui speciali indigentium vel sic gratis invita
potius Censet vi invita gratis dum. et expressus extraordinarie
Dixi in Sylvis sibi et alijs gribus si in Sylvis
videm alienis gris et tui gri autrenti debent autenus ve-
tuli signa Notabilia sumjant etty obnoxius restituti vi minus
ac si Sanguinent in Sylva ad Cujus dnum pertinerent et
plantaty Emptis. Petitionibus exigit tui vi autrenti et
membrum forte gratis vinea sinistr gnem Sylvam Cen-
sir in qua Sabbi gratis gratis vi gri Signa pernis
Cent tunc cum sat gasi enemtis Censeo et vineas
gratis vi vi gri dubitandum potest deberent Sanguis an
Sanctis a mortali peccato. et inde resultante obligatione rest
vidy excusari possunt dixi de ordinarie qua si Nimus
ad solvendo gratis onera alieni Si Sacerdos sat mercis
Dum se gratis Signa asportantes Sanguis gratis sanarent
ac restitui obnoxy forent. vidi et Casus Gravis autem
me nitly in gratis vi gratis Sanis vi cuius raabi
Saltem gratis invitus scelus Sic gratis consequ
Dixi Ille si gratis vitibus Sic Pleno asportat juxta ad
moderatam Abbatiam Cibos gratiam ac forte vi ad
medicam Casa Cabuntli gratiam si cui Signa abbatis
vinderent sine injuria et onere restitui gratis gratis
hoc facere vi possunt vidi cuni talia Signa, qui dum Cons
gratiam Loci a qua multa colligeadum possim Sanctis
sent a quolibet Literi cui si nunlli in Loci vigutia ex
gribus Sigpa gratiam. Dixi Ille Pleno dum inferant Nobis
grale autem injuriae si cedant arbori quibus fabricibus deputati. vel alis
urgente necessity Item si varias Signas incidant et amplius emolu
vi possint. quae in Casibus gratiatis ad damnum pertinet dest.

Dni mortem nullo loco de relato et secuta loca vacantia quo
ñ petierant illa q̃ mari diu submersa fortuito exhaustaũt
ejecta S. Stio q̃ quidam latent et nascunt in Wendusfend
aut vbiq̃ mitallica et diversa mineralia; premia S. Stephani in
venti Regni aũ Stephani in C. Wan. de agio. Si decimo quinto
quis quidam proclio pecunia cujus ñ extat memoria aut jam mul
ñ extat ubi nũc pecunia veniunt ñ aliud q̃ rubigo aut
tinea ut monilia torques aurei & argenti &c. Si decimo septi
agri de quo dñs extat aut extare debuerit & ignorat & quibus
sona inserta: Cujus modi & q. numero aurei in publica via
reperti & similes de his locis in presenti agendum.

Nota 2do. hia Quam Actor sequi venda S. Stio: q̃ si in
venta Sit & bonis Cujus Sint aut quibus Cujus Balei de Quare Sit eam
retinere ñ possit, & tenaris reddere ñ datis Substitutio ejus q̃ Regi
subjicit ex: 2dum & q̃ dum sibi Contrahat rem ate invehtam &
alienus e duobus ignoras aũ Cujus ex illis Sit dijudicas nabis, facile
est ut Curibus et restituat Item si ej majorem & minorem Comu
sarctam Conjecturis et rationes q̃ magis Minus, Jotes requisi
re no ubiq̃ militant. 3tio: inventorem ni amisit & obligatum
ad diligentia moralis sufficiente ingeriat diam ej faciendo ñ plo
mus ex adverso. Quod Jubet in Concia & si Sizem invehtam
studiose occultet et fidimalit, q̃ aratro, Alterquin reddere si exactus
Si dñs rei inventa Concedat: et sibi rem & suam & ej inven
tor ei restituere et Quisit de Quare ne re inventa ejicere Minis
te Contrahdo alienti &c. aliud exigendi: & nisi forte in re alie
randa alendi &c. Sumptus aliquos fuisse aut in magnitudi facien
Laborem et aveam pecunia estimatione dem pro fide et hinc in Conjec
dum ad q̃ credibilem Regiæ gestas. q̃ si dubi in Conscientiam Ob
tid. ob rem suam requirentem libro & regalus aliud offerentem
tori augtari fides si. Denig si adjudicata ñ debito diligentia ing
renti onum. si ñ quaerat ñ sibi statim re inventa Restituis, &
seruj inventor ñ exactus debito fore et interim rem Conservare
& saltem pretium tuto. Si ejus ex Silva Condemnari Deus si q̃
Casu, sibi eam vendere Cum ab Comparenti dño videndi, nisi dum
q̃ ab fore exactus sibi aut aliq̃ applicat possid
re vult, Circumstantiæ ex Naturali tuto inter Dubitandum prin
cum ex distantia loci & qualitate &c. Caterum debuit sibi respectu boni
Regni inventor exactus sibi saltem pro animo, si ingrum
cubi q̃ jam suggestibilis ñ ex inventi rei in certo si debita

morabi diligentia dñi n̄ exercuit eam pro re ecclesie posse rō
ienere et vigare ipsa ecclesia et ad usum ipsius cedat applicare. ℣.
Dūo bona qd in Italia ingressum dño fuerunt et qd ad
ecclesiā de sancto Gentium et mō occupabi, mō per thesū Cadro
et mō ablata de agendo rei dño. De his rō gia ꝓ dicte
Cūtel perinde se habent ac si in Italiam ingressum dominio
fuissent ꝓ sunt tunc fuerunt inventoris ita tū nunc seu in
casu qo eid dño dominium a se abdicauit, potuit qo amplius
ē in sua potestate. Circa qd bona tū secundum dño qd
dicunt Cyprianū tenuerūt mensis proximis in mare item cum
gente inimica alia bona profecisse in Italiam illa bona n̄
sunt libera sed derelicta. Sigidem dñus n̄ mīi contulit
illa bona cum ad ipsum reuertuntur; et seruientes ejusdē
tenuerunt excommunicationem quā vsq; ad tum in bulla
cene. Circa an illa signa qd flumina mundatione acquisita
sunt libera sed derelicta ꝓ n̄ iudicandum hoc ē ex signo
potestis. et distantia dñi ex industria ad ea exigenda adhibita
qd si sunt exigui valoris. et industria et labor ejusdē exigen
dorum. Per n̄ dño multum dictū hanc ipsam detentionem
tenuerunt ouentantis ꝓ rō sunt alienis momenti tenuerunt
ciali industria labore periculo rem dñi ab inimicis abstrahen
dio ab hostium potestate exigit. et q ē ex causa sui labo
et estimationem premii a dño exigeat rem tū ejusdem dño resti
tuere teneat. Circa adhoc ut ejus dicat rem ad eum inva
disse et inuenisse illius dominium agnoscere n̄ ē satis qd eam
videret ꝑ insignes rejici et eam agnoscendi agnoscendi cessa
corporali tenuerunt ejusmodi agnoscendo tunc ab illo
dentis occupata dñi. Circa pro derelicta et bandita in dominium
alterius ejus agnoscendentis. Dixi de bonis gentium tamen
alienis tenuerunt pro speciale ꝑ constituto loci illi accommoda
to jure debent.

Dico 2do: bona vacantia ꝑ defunctos fuit cujus sunt
jure ejus ꝓ ꝑ regium accidunt. ꝑ l. vacantia cod. de bonis va
cantibus. Bona defunctos fuit regnicolas bona mobilia pertinen
tia in quo habuit et exhibenda ad vias rōis et actionis ad regem
nimi cod. quod de successionibus ubi n̄ intuitu in cujus ordine pertinent
mori contingit ꝑ qd ex ejusmodi bonis subtrahendum
ad restitutionem in bello fruendam ꝑ et per hunc ꝑ

ejbus illum punit nō obstante statuto ejus consuetudine & privilegio viri qd ante hac contrarium statuebant. Deinde dixit Nam iter præscripta statuta provinciæ et loci hac parte observari debent.

Dico 2do minerali et venæ metallici inventæ in loco publico seu viæ regiæ nūl cujusquam pertinent ad inventorem inventorem in fundo alterius qd dno fundi nō sunt, qui Regiam pertinent in dominio et jure nūl et genium et suos occupanti ubi inventor illa primo occupat et suggerit et sunt inventoris proindi ejus metalla et minerali nō minus adhærent terræ cui exilla fodit solo monumenti quam herba crescit, cujus aqua dulcis nō sunt ipsa pertinent ad dnum fundi cui est fundi. Ista similis illa quam stercus ejus fundi pertinent ad dnum fundi. Dico Jure hac pertinent Nam sunt fructus et prodito plent ejus modi minerali et metalla ad Cameram Regis ad spectant agricolari saltem quod ultra aliquam nō exigit inventori relicta, Jure nostro hoc Regni aggravata ista 2 dicta minerali et venæ metallici cū auri argenti cris subsunt in terris fundo alterius occupanti sunt pertinent ex Jure fisci adeo dicunt si inveniant in fundo alterius, quem duo terræ dicit Rex argentiæ, et quæ duo terræ dicit Rex solutio fisco nihil erit tribuendum sed ab inventore sic a duo terræ; excipiunt illi duo terræ quia ante inventionem venæ minerali nō erat nūl jus ante cum fisco competeret conventionem; illa cum nō exerat observanda venit.

Dico 3tio. Thesaurus inventus fundato Jure nūl et gentium simile transit in dominium inventoris nō si latuerit in agro et fundo alterius quo qui Thesaurus antea in publico diximus fuit inventus seu suo occupanti ejus Thesaurus nō ipsa agri seu fundi sicut minerali et venæ metallici qd dno agri sed hac ipso dno Thesauri, qui Thesaurus cum addit. 2 obtinuit ratio Glossæ dicit inventori simile inventionis et occupationis dicit. Jure nūl et gentium Nam Jure civili multa sunt statuta circa quæstionem Thesauri inter: Regia magica arte Thesaurum quæ nat in fundo suo potest Thesaurus per sententiam Judicis adjudicari fisco. 2do Regia in suo fundo Thesaurum exercuit arte

et modo Lucio eum fuit integre suam Dñi: si inveniat
in loco seu fundo alieno dñs ejus sive alius et inventa
illum celenti Curet mediatem alteram vendat dum
dare duo fundi in Latium publicum in loco cardine dñi
dñi fundus habeat duos duo. Unum directo alter retinet ita
Paulo Papiano qui dat duo fundi inter utrumque pecunia dividenda
sit. Quo: si Titius in alieno fundo qui nescit dein
requirit industria et alius dñi in totum pertinet ad duo
fundi ejus Paulo dubito n. quidem ante quaestionem dum
judicij. quia Lex constituit ejus Lucio ad inveniendum adu
diare et teneretur crimine furti. Quae Nerva Proculus
Varius approbat constitu pte 2 Titius dñi. si inveniendo
Saurum in fundo suo duas pte Titio alterat Titio edit
fisco invenisse in fundo alieno; n cum duo teneretur
vriendum Titio Titio

Dñi: aut si qui sciat in fundo alieno Titio Titium
possit fundum Titio mutuantes emere pecunia quo valet Titio
Titio, si Titio. n. gia Latium Titio et Titio ad ejus
Titio ejus qui Titio Titio Nec Titio fundi si Titio tam
Titium Titio venisse in estimatione fundi. quam si Titio vile
erit in Titio Titio. alio Titio si qui emat Titium Titio aut
Latente invitum si hoc eum aum Titio n si Titio
Titio n ejus Titio Titio Titio Titio Titio
Titio Titio Titio Titio Titio Titio Titio
Titio Titio Titio Titio Titio Titio Titio
Titio Titio

bona qe nullius sint et pro derelictis habeg. Item quia nauis gentium Iuxta
et Iure gentium Iuste sibi occupanti p ius inuentionis
retineri possunt 2do. Nulla lex naualis positiua obligat Infa-
inuentis Sarracenis cognosc & adhuc hac applicari in lex
naualis & gentium qia lex naualis & gentium qm ab gentib
ett eadem et obligat Christi & am alioq gentibus. Imo
Nec ullus fidelium hec sanctissima & aut obseruag ett ac
ofa inuenta voluntarie concipiam eam in mare cu capiq
Spm potius Catholicis dnis restituendi. si forte Sarraceni
de hac aliqm ett & ostendat p Xpi. n & imponenda obligo
qd si dant Christiane Caueat sine suo & obligo capiendi
& pendat ad hac obligo in bonum ad pacem amicitia
Christiane Cant sine suq. qia si amicitia sit turca paganus
hereticus & an catholicus cum catholicis Xpi in statu pacis mea
dubio ita capio huius modi & eis & mihi & successoribus
posterius an de alijs p cum catholicis in statu pacis mortali
Secundi. Item qia voluntas mea p iuramenta et interpellatio
sine actuali desiderio huius modi qd agitabit, & mutato
dia. Item an qia actuale an desiderium & facte dicit actuale
tenere et mediare. Cum gibbet rem Xpi amicam si posset
libere quam illius abhiberem ad pia hac malleat plurali-
dem saltem liberatis Christi an habent intentionem ad capiendum
ad qd hac Cap Cum dicant bona gentis. 2do: inventio tam in
Xpi Cant quam Christi dr vocus dicitur a gendo. dicitur dici
fit Christiana apprehensio aliquorum dicitur agendi absolute dominium
sine ulla obligatione ad exequendi ad pia hac. pia & quamq
interim hec dominium sit revocabile si Xpi dicti quod postea
diuinis diuo rei pendet qiarent Cant si. bona quidem actualia
essentia requisita dio sit extrahenda an item quidem exercitia
vente durante dicitur inventionis qiarent ab inventore possi-
qd in certer mercatis possidentibus obligentia adhuc in mi-
mendi diuo rei inventa 3to. esto quod dicitur an inventa
dicit Christianis an diuino Europa inventorum obligat
ut illam dicit Christianis qia dicitur obligatio ad obtinendum
Culo transgressionis et pacis contra illam 4to arbi

e cavea evolans avis suam mala libertate et seductionis causa
sic se in rete amisso reddit ad statum quem habuit ante se
duxisse et sic suo occasionis se ei in amplius nulli
sexu exercendi cum, sum se plene reddit ad statum et liber
tatem gradi naturam s. Imo: Nemo denuo restituere potest
alteri decem in et teneatur alius debitor ad solvendum impetra
tionem ex bona fide creditor. 2do - si fuit quidam pollicitus to
ta vita se inde recipere quam maluerit dimittere ingressionem et mu
tuo dare se stipendium. Hic tenet quare se petitionis servandi et mu
tuo Jesuita vel x quem hominum dicam quo, si est obligo ad
exercendi stipendium v. Mann obligo dem contraxit invenit statu
quo decem invenit et antequam agnoscendi adeo si aliquam agn
tionem Jesu obligatus v sint post agnitionem et indebitatio
num dij, si dum plam potest qui sine injustitia retinere re
in loco sue quietem. Hic Dicam plam talis obligo plus ob
set quam profuit dns qui res suas amittent. Si eum inventor
si nisi ortus consule ad investigandum dnum et distribuendum suis
heredibus et adhoc se fuisse obligandum in judicio Confessorij, cogitent
sapiens non potius in loco relinquendam quam sollendam quietis
in profectu dns?

2do Imo: Ancilla ei dare ex gratiam ideo sit alicujus qui audet
alteri rei qd ei gratis. v bona fide juris et credit alia, nisi alia
industrias nisi sibi sit vitii. Hex naturitem qd bonum tibet in
vigentibus est in stagno ancillae in fetibus pecor in plantis stabe
ribus qd in stabo solo nascuntur. Industrii illi, qd sit pro stabo
industriam stabo per stant adeum in officiosum in stabo
sufficiarum pertinere dr.

Dico 2do ancilla per naturitem tribuit dominum hinc duos quod
sit dnus stabum qi inde stabunt dnus ancillae stabunt patrum qi
ex illa servitij. Hic restat utrum aut v ancilla stabi v stabi an
servo suo v alteri contrahit. Item an stabi stabi servus aut
libri qui stabus sibi ventrem, et stabi dominus intrinsecus adhuc et an
illae qd ille stabuerat ad stabulum hic ad ad dnum dirutae
qui stabus ancillae v stabi inter stabus

Dico 3io si ancilla industrialis dominium habuit. Unde et
alienam [illegible] intrinsecus stabi restituere alienam nisi
dat suo hominis pecora et gemmas stabi sibi mercium

bat obtinos petendi officiare in purpard ejusmod & dno:
Ejusq; fideuss pe n edit tabula e contra Nici: Forte tabula
post multo fidiciosa petens; qd ipsum in Senat ad scriptum
& ejus de tu dni. Unde Sejus qd scripsit in sua tabula & relapsa
jura, n ad Rd ad pictorem pertinet una cum tabula cujus
in tabule is dnus sit. Estimationem fidejussore

dico quo alludio fine dr incrementum latens sdo
Sol. flumen paulatim et imperceptibile aliqua glebe adjuit fundo
adjacenti. Per duo fundi dominium plurib adjuit & plura
fundi de Rd dni: Nil ejus e hic Nra agere Servitute illius pars
utile qd cum sit qd augeatur sibi cedat agere vendicam
sua prah sue fundo. Unde recta Sejus Scti alludionis mere
mentium n ei emptitente augendum Canonem & alia onera
eo qd per alludionem maneat eidem emptitendi idem ultro
fundus idem dominus.

Dico do si alludio accessio latens pro incremento poten
te dno fundi n desit dominium Nici alter duas partes sua
sed acquiram debat pro derelicta & cetera: Similis si Vi aut vio
lenta flumina et vena qd: impetu plures ex fundo alieno
avulsa meo fundo accedat n erado illius dnus donec conjicien
dine meo fundo stabiti adnascat. et Cum eo coaluerat & qd di
vos de fundi: si in sula alluvii nascat qd contingit qdo in
agis nra tenet aggerat aut deficit & fiat qd contingit qdo flumen
in commodissimum. Unde Cingit terram jam antea ex agis stanti
ata distendum e. Si nascat in mari sit Nro occupanti si ruy
cat in medio flumine divisi sint Dum pretium fiat compen
dentis inter eos qi in utroq; site rigidi debent pedia si alluvii
rigid nascat genio illius dnio accessit hujus pedium e in ea
dem ira, qdo eam sit insula manet illius cujus prius fundus erat
solet in presente fieri alvei mutatio quo Capi alveus antiquus ac
cessat pte qi fundos utrinq; habent Alveus n novus sit publicus
pte quem ut si pleon subsyte flumen ducat ad alveum antiquum
n ducat hi dnium ejus ad priorem dnum d pleni modo acquisat
pte qi pedia vicinora habent, quamvis ex epistle Plinii ad dnos
rectos et adjudicari n nro solent.

Solvunt opes Conclusio 5 Jul

Rad: negat qd gilbet amisit rei sibi si rem quam n apiat

ex legis restitue Lund affi pribuelle gerat ⁊ fut eum in posito
vi: a: et b: ideo eum pribuelle pro gerali ⁊ vicissim restituere memo
tenet qui juste ille vi fit restituere spolitos, restituat am spoli
lat in proviso dum hu rem inventam quam reddere duo ⁊ fit red
dit pdquibus. ⁊ quidem juste rem inventam et restituendo pribuelle
et eam restituere duo obtinentem; dinte augt det restituendo. Cere
scient si Cujus vi. Dicio Beat Doctoris Canonis et hos defuncto Ethe
reddat eam Heredibus. Ad 2 m a: Ego eum sit in posito dis
dum molesta. Sic omnes rem inventam pauperibus dicti Lund
tam aduum existimandum ⁊ eum a Sancte ingeri possunt et
regna ingeni studuit conlent si eum alie inconda ecclesie
proximum sciere cogimur quod si illud, sua ⁊ periculo ut
facte bona ⁊ tollent sic vitupant in State interitus. Cum hoc
ossim sibi proredent, obligator se ⁊ ad illa tollenda, exploto
Canti ejus proximum Ad 3m: obstacem rem inventam evadi
pauperibus contrahi pot problemicum vi. Ego hic obstaculum sibi
quam sedeat dubi. Nam gramin inventa contrahet obstaculum
ingrienti. Dum: cop ⁊ invento evadendi pauperibus tollendi tu
⁊ perdendi ut restitui tollent. ad 4m eum ut premisi: obligans hoc
de Canti. Obstacula Dum ex benevolentia: sic sit inventorem ⁊
amoveri, et si pras expensas ⁊ extraordinaria patria fuit. ⁊
pribtia diligenter instat, et ob has rem. si fortunatos dicunt inven
tor ad premia illas sibi vendicare ⁊ possint.

Liber Quintus

De primitiis ⁊ fructibus, specialiter ædificiis et plantationibus.

Primitiæ seu primitiæ sit pro ejusdem speciei, et qual
ris genitis seu primitiæ sit pro ejusdem speciei, et qual
rum sorte meliorum, de invicem dicuntur manentibus, suam substituta
spicium obtinent: inde se mittunt qui frumentum et frumenti spi
ci. Si commixtio facta sit ex industria dominis, casu aut vento hu rebus
pueri manet sed mala domus, ita hu ut pro mali primitiæ pue
rari ac diuersi ⁊ sit dicunt. Licet de se divisibiles sunt. sicut alteri
contra mistantem ratio nulli. et vindicis quantitas sibi ejectantis,
pulchri ro dominio seu debet ostium Judicis ⁊ ex Inv. de Rhe dis
positione. Quæ statum de pueris non ⁊ alicui pueri in sub
ita mittat, ut diuersi tres eat ⁊ vi. boni sive malo sede id hat
set primus sotus primi cum obligare hujus sacrali. respondi dicen

vocat jus positivum gentile, quando definit: qd sit ordinatio ejus
constitutionis gentium introducta ad amplectanda ea sine quibus hoc
etas nuare et artegijs gentium adaptata: qd multis explicat in
digest Comode n Lubricit

Nota Do ya qd de jure nali st ce in Scriptis dicentia,
quidam cum st prohibita, quidam precepta, quidam permissa a
Nam in Libro Legis Nali sunt intellecta Scitica st determina,
alijs st precipientia. ut ē Mdi quidam multi ut faciant robis
hoc facta illis, quidam st prohibentia ut qd tibi n vis fieri alte
ri ne feceris, quidam st permissiua id ē qd nec precipiunt ne
prohibeant qd agendum sit ē non agendum st Diversitem casuum
emergentium ut ē Mdi: Vim vi repellere licet, qd dictamina quae
ri possunt coactiva. Et hec st alia Scitica quidam cum condunt
dicit tyram vtile et pbis fuit ista Sanctio qd Conjugati no stabi
lirent inuicem sed communitem. eo qd illa comunitas esset no
illo Statu ordinem felicitati hucabi, quidam am concedunt ejus
tyram excludendo ut ordinatio illa no pertineat Statu Nali Legue
pricipiendi st Mdi

Dico: Jus Lege divina Nec Lege Nali, st dicta pertinere
Innocentie sed dominia dmo hec fuisset ita ordinata,
excepti vocabulis, pl. ex illo dicto Dicite Ge. Cant. Jure nali
ita st alias quia item S. Hymbi in Cant 2 Joan dicit: qd
Jure defendi villas Eccles. divino ac humano. Unde gregorius pos
det qd possidet. Nam Jus Divino Domini ē hec ecclesia mea
Jure humano Di De villa mea ē hec domus mea ē hec labora
mentum ē tpi usus sed Deus vultum rationem ita dixit quidem hab
sunt conjuncti ad congruam et pacificam conversationem ad Mun
am subsistendam ē in Statu Innocentie hec deficere bonos utens
justo. Sed Maria subsistebat qia Multi justi pericula Mortis
vite st alimenta defecerunt. Ma justi hoc pacifica conversatio
qia hec Multi dixerunt qd justus alter Mariam. et sic n justus
Mariam abjecto qer justitiam extorqueri dixi excepti ex libris
qia promissus non permittit prima generatione pueri mors
ret de se, et per illos debita ad Mariam profici Sanctor et averenda

per se & filios suos et posteros, & ejus de quo causam habent se
divisuros. Fiunt Cujus Judicis &c. Deo Abram et Lot, & exactis
promissis & a patre & a communitate Curie inamet communitas
comitat illam auctoritatem, qd ingressam est quit & potuit & qd
res fuit & remanet, est Nro Consentiente, et fuit testes divise
runt Sr Segerus Jarum &c. Hunc et Unus ocufant Wad Hugo
et alius aliam Scotus.

Obz C. Stiō de Cand Subsimi C 12 q. 1 Dic quia in Libris
quam Codicis id Deuit d. Sth inigitur alius dicit hoc ei
suum et alius illud et sic Sotta & inter mortales divisio fo Rec
ab Adamo usq a Noe que ab alia juste potuit fieri divisio be
non Codex. Lex nūl & fit revocari & Lex nūl & est ita sint communia
fi. Sr. Codex Can. glo hō vult quam inigitur Rō quando ejusmodi
op. Sr. Scholastica Libertas Contineat Nejst. beatidem Scripsit, ut sicut
Legem Deitio, & vō vult jam divisionem & inigitur. Sed causa dim
Lex Stiō & fit revocari ge & adjpientes & Scribentes & ge & demonstrat
ni mi et ita ibag fuit Domus Divisionis, jus nūl & & imitatum
& res subsistata Sabi.

obz 2do Mattheus Sr. Scribus & Cantabit per Jaromen suis hanc
re quam divisionem initare in Regnum Celor. et Cant Sr. Nicolaus
retinuerint sibus qe possidet, & fit mens & discipulus Sr. Ambro
priate multa possidere et dominia & distribuere fuit & & Deus eram
Deo, si & & et ad Dō sicut Dicq. Sed Sotta glo & Scribe & Dis
tum Salvari, qui fatis ordinate et avari Curatori imperatori Nimis di
Sr. sui affluenti, et morte Ego sint Magna dej. Quia quia imperat
Scribe et deor salvari. Expo nō divisit & quant ordinem mandi inigitur qui
occasionem sedent multas inigitum & qdem Regno ex & & expa
re & disponere possidendi. Sed altior Lex qui Deus de Sr. qui volunt fieri hos
tam & inigitur verbum & audere & Statum dilatationis & quem
fecundant & Scribi. Ber Magistrum Scriptus. alag. Cardinis Evange
lica. aut Scribus Deus imperantes de Deibus Deus Intellij. Sic pos fiat
quem Deus remanere aut & aut Scribi hunc quemlibet & obligari
Statim renunciare divitias quam &c.

Scribi ois hoc sed quantum nō nec & & valet, & Nunquid
Esse Dominium in actu Rationis si nō Sit Deus non natura generat Scribi
Sed Scientiam, & sic & Scribi qui ad Jgna intellectus & prudentis
Scire nāl dicat, et inscientes & prudentibus Deficant Rationis &

eod felicitate gd a Sapientibus regi possint et ad vitam eternam pe-
duci.

Obj. Sic probando per auctoritatem Aristotelis dantur ei
Jure nali ingl ante mulierem nati nec concedi oportuit, q
nati sine facta ei ne divisio per primam cam oportuerit [illegible]
qua inde hui alij sit ejusmodi aggregiandi res et ejusmodi nos
et Legi nae pro hac Statu; n pigd jura scholi divisio facta
sit sine grae et humano judicio pro Lectamen nosy nali

Instabit Quantum e contra per nali pro dare nae statut de
minimis ad illud a quo nr actus. C. n. C. nam vi n obedire Magis
Politici e contra jus Nae. et si contrat potestate Magistratus n ad
dare nali introductum d jure divino. et haud Spn ac christi et
ita Scient jus nae Stagir. et obediendum Superiori agreg institut
ita ni Magist b agitandum atteri gd Senem est probg d minima
dare possibile.

Instabit 2do: gd e nae nali in hoc lumine nali, hoc e lex nali
e recta ne dispt hoc gilexam: habus pro statu nali Corrupte et
ex aggregiande. si illud gilex e lex nali dispones de hoc em
bonis gd ex Lge Nae gida e statu dri. n. nihil ne dictat de dentire
et de positive de ne. ejusdem et exercitio e N. M. et C.

Ins 3tio Sed Lex Civilis e dictata nae pro ei ex civilis e
nali et per gentes cum dictis dnioz sit pr Legem positivam et
civilem cent per legem naturam. C. n. C. gia ni Sufficit gd aliqd
gilexum sit ex nali, gdcit dictand a nate nae. alias Mathala
teat jure positivo, d hitha hoc regimy et sit evidens ne ad
se dictand. aut saltem ex undertibus immediate deducta, gd ere
nit ne gracam Lge Civili ex hui

Infra divisio bonoz Jactari e ptim contrahe gd sola
ptim Authoritate divina et paterna e sobria. et si inhoc dicta e cum
ptim Authoritate divina et paterna e sobria. et si in hoc dicta e cum
sionali et mutato. dictabit a Lge nali exercitive a Gri hui gesti
modificative a Lge ingenita

Disputatio 2da

De Justitia et Injustitia

Dri et Gottfredus Artigalis Stus ? notis Justitiam dicit
simile aajis pro sententi Sic di hic. Libere jactam di ge
tente Statuta, Do pro vero sequd Gunthar. d. absit. adaptandum
justitiam di vere gestum Dri. pro collatione cum vinbo Sic dict nos singulare

dest n. Stet ei ... ... et inclinno, saltem qtd ei ...
ste libitus. ad ... autores ... ...

Solta 2da: Denominno sit a potiori ... ...
Inclinare, a potiori ad actus justos, ...
fas. inclinans ad actus justos. Ad 2dm: ... ...
ori et hic exiens ... de actibus qi si ponant ... potiori
denominant homo Virtuosum v Vitiosum ... ...
bus. N: ai et Ci ... ... Virtuosi dicunt inclinari ad bona
& libi: bonum ex integra Causa malum ex quolibet defectu

Obj: 2da: Contra particulare Cuig. ... ...
cat contra justitiam, subtr rem et proturbat ... Stati ...
debitum qd ei debet suus Client, bellum ... ...
natte Gallia. et sibi ipsi ... ...
actus discretionis ... injustitia sit ... exercet ...
Deo &c. sed ... actu ... audet Scipionem ... contra ju-
stitiam ... Ergo ... ...
Dicitur: Sic ... ... contra Carthag, ...
Solvens sibi debitum exercet actus justitiae ... sibi et eradicat
solvit debitum ... Client, ...
Sibi sibi ... ...
Illi ... exercere actus justitiae ... ...
quam tribuendo sibi ... ...
... ...
... ...
...

unde ḡdo diuinus honestū iustitiā ostendens ad Amos 5 ḡrecōr
dēm, id uidelicet: Erit de hostia et munera et non accipiā
rōem ad rem ḡram in qua hostia iustitiā obtinet ē tm ōfen
dantis ḡ recipi.

Obj 6. 2dam: obiit ḡalis ponit distinctionem Virtutis ab op
actu n̄ ē alteri conuenire ḡ habitus conuenit n̄ actui virtutis pta
ḡ habendi, misericordia ḡ ē ōm; nam ex ḡ habitudine proximi
referens exercet ḡ habitum inter scibilia et exhibitiua et mitiga
cordia alteri subueniens in tristitia in ḡtia indigenti obseruat ḡa
Ergo, ḡ habitus ḡ et indigentiam ḡ ē dicit ex ḡ habitus ḡ
ḡalis, ḡ habitus ḡ nō sit nisi in ḡ ḡdenti cuius conuenit n̄ actui
Virtutis ḡ. Sed ē ē. ex ḡ habitudine misericordia n̄
ḡ habitus, ḡ habitus ḡ tm moralis.

Dnō. ḡ habitudo misericordiæ ḡ ius conuenit ḡ habitui moralis
ḡ cum ḡ habitum moralem n̄ stent pro obiecto ḡ ālis ḡ ē ius ḡ
Cui, conuenit ḡ habitus ḡ alis, ḡ cum ḡ habitum ḡ alem stet pro
obiecto ḡ ē ḡ ius ḡ habitus ḡ alis ḡ dicit ad rōem ḡ habitus actus
et ḡ cum rectitudine virtutis agi addat, alias n̄ ridet ḡ ōs iustitiā
cum dicit: a recti rectitudine agi n̄ ē exercitium ḡ sed addi
cit ḡ ē. ē. dicit ḡ ius habitus ḡ actibus ḡ ē tm intendit ḡ ē
ḡ habitum, unde ḡ habitum ḡ ē habitus unius et ius actuum ad unum
ḡ habitudo misericordiæ et actus virtutis moralis ḡ habitus ḡ ē
n̄ ita intendunt sui actibus. gratitudo enim exercet ut tangit in
ḡ ē ius restituum exigendo. et misericordia eleemosinæ sit ad dandum
ḡ ē ius misericordia n̄ cum ut ponens ḡ habitus. Ad 2dm ē. n̄.
quam addit peculiarem objectum, ḡ ē ius ḡ ē ius ḡ ē ius
ram et distinctiuam iustitiæ ab agi rectitudinis, ḡ ē ius ḡ ē
debitum ḡ habitus intendens ut inclinat debito ḡ alis, et acci
dentem ut informatum ius actus.

Ad 3dm: Si ius ordinat duo inuicem ad unum ē. ē. ē. ē. ē. ē.
est. et duo illius reddat ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē.
ius ḡ ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē.
obiecto ḡalis ius habitus Ideo. n̄ ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē. ē.
ḡ ē.

informata sive activa.

Obligatio — activum facile justitiæ Legatis et homottheum qualitatis inter debitum Legale istis qualitatis. et jus activum primitivum passivi; obligatio facile justitiæ distributivæ homottheum qualitatis inter debitum Legale comunitatis formalis sumptæ; et inter jus activum personæ privatæ, qualemcunq; est gratis primitivi. obligatio facile justitiæ commutativæ vel homottheum qualitatis inter debitum Legale unius personæ privatæ, et jus activum alterius personæ privatæ sive ordine ad comunitatem cujus ipsi existunt

Articulus Sextus

An justitia Legalis sit Virtus specialis distincta ab aliis: An sit eadem Virtus in spe et habitu, an sit perfecta et stricta dicta justitia.

Nota pro 3. ste q distinctionem justitia dicta dividem in legalem, distributivam et commutativam. Dividit alterius in perfectam et imperfectam seu rigorosa et minus rigorosa talem. Justitia perfecta seu rigorosa talis est qa habet sequentes conditiones prima ut sit ad alterum singulare vel intuendo totale inter se distinctos, vel tm quoad personas vel tm quoad jus et dominium quod bonum. Sic est gibbus et habet sibi primum ab altero indebitum jus. 2da: ut sit singulis debitum alteri habitum veram rationem debiti Legalis. Sic ut alter ad illud jus habeat. Sed sibi tpsam debitum Legale exigendi vel in judicio. 3tia ut constituatur singulis inter debitum et jus alterius et sit: ois tm justitia postulat jus alterius: justitia imperfecta seu minus rigorosa dicunt quo una vel dicti duobus conditionibus deficit. quo 1. aut non est ad alterum singulis, aut non constituit qs alterum singulis aut non debitum singulis et Legale morale. sto hanc justitiam fluctuantis, reflexivam vocant: quitas ergo parentis observantia ergo Legis juste scilicet et sapientis; veritas ergo Legis qa qui talem se exhibet reflexive et spectatis gratis verum est qa sic gratis dno qa qui alteri quicquid tenebatur vindicatio seu justitia vindicativa qa malefactis debita quicquam pena. Liberalitas qa qui citra debitum utilitatem Magnificentia, qa qui tum facit magnis sumptibus amicitia seu habitus qa qui se gerit alteri charum. et denique Epieikeia qd clementia et gratum rigorem dans. Sic ois dicit justitia vere effectus qui sive a

r̄ in ꝓ̄ 2ᵃᵉ 2ᵉ. Si ꝓpter hoc patiat damnum absq; ꝑ
Negligentia ꝓ̄pria tenet restituere ex stricto debito ad ꝑ
tem. Et hoc r̄ ex ꝓ̄pria ꝓ̄ Justitia legali et commutativa. Et sic
r̄ ista ē in ꝓ̄ 5ᵉ. Subditus tenet specialē diligentiā in
ꝓcurando ꝑ̄ bonum gñe quod r̄ patet ꝓ̄. Et Virtus de
pietate legali r̄ ē eadem in vita

Ad 2ᵐ. Dicendū q̄ in ꝑdicto casu voluntas ultimus tenet
motivum sc. attendit ad bonum gñe Justitia cum in voluntate
resideat intellectus aīe ad quem spectat prudentia tenet diversa
motiva. r̄ enim mouet a bono. Et vere quidem aīe cognoscat
alias et ꝓpriores veritates vt sciat ꝑ̄ ea bene imperare quem
vt scilt bene obedire sic enim experientia quotidiana docet multos
ꝓ̄ et alios esse aptos ad quos ꝓ̄ dicendū ē q̄ ꝓ̄ r̄ ē apti ad regendum
alios ꝓ̄ 2ᵈ dicendū q̄ ars et habitus objicitur architectonicus
seu dicitur a ministerialibus. Subjectiue architectonicus vt q̄
justitia aīe legalis est subjectiue ꝓ̄ objicitur architectonicus habi-
tus. Virtus et habitus objicitur architectonicus dicit q̄ ꝓ̄ intrinsece
ordinem ad finem altiorem veluti ꝓmissatoria respectu ejus
subjectiue architectonicus habitus dicit q̄ ꝓ̄ non mittit et subjicit ordi-
nat inferiores ꝓ̄ per modum imperij ad suum finem. Cum ꝓ̄
justitia legalis in ꝓ̄ habeat idem objectum et eundem finem
habet in subjecto sic in se et quoad effectum r̄ ē ꝑfectiua et ꝓ̄
ad hoc ꝑfectiua extrinsece; quatenus mouet eadem ꝓ̄ ad hoc ipsum
subditi et prudentia gubernativa et architectonica. Et subdito aīe ꝓ̄
dentia admittit ꝓ̄ patriā, a qua habet prudentia ꝓ̄ ꝓ̄ justitia actum
sciam r̄ denominatum aut ꝓ̄ 8ᵉ dicendū q̄ ꝓ̄ ꝓ̄ gñe debitum subjecti ꝓ̄
vt generali personam ꝓ̄ubliā. Et ꝓ̄ et membra ꝓ̄ubliā. Et
et ꝓ̄ ad ꝓ̄ ē illud debitum ꝓ̄ intendi damna r̄ dicit ex justi-
tia legali et ex justitia commutativa. Et aīe r̄ ē in ꝓ̄ et ꝓ̄ mobi-
et motiua ex quibus sic cordis examinis identitatem ꝓ̄ iam justi-
legali in ꝓ̄ et subdito. Et ē in ꝓ̄ aut subditi vt in ꝓ̄ ad re
fore constituto ē nōe pacti tacti et implicite cum ꝓ̄ubliā
de procurando bono gñi ꝓ̄ius ad 9ᵐ dicendū q̄ ꝓ̄ illud ꝓ̄ubliā ꝓ̄
et ꝓ̄ Christus in statu legali. Et ꝓ̄ procurando et statu Christi aliq
virtutem pertinet ꝓ̄ ꝓ̄ ꝓ̄ patientiā ꝓ̄ et ꝓ̄ vt

Sgerande Rhetor justitiæ Legali & Simulium aliæ virtutes.
Sicut spiritus Sanctus dixit ad Tonum gentium Romanorum
Hanc omnibus Similium Virtutem maxime judicatis Rhetor Sgerande

St Articulus Quartus

An divisiva Justitia in Commutativam et distributivam sit
— — — generis in suis item an Commutativa dog obtent
v observare possit geometricam et an sit una spec

Dicendum

Dico 1mo divisio justi in commutativum et distributivum, q generis
in suis suis, p. justitia commutativa disponit et ordinat homi
nem ad alium privatum, aut quasi privatum, distributiva vo
ordinat totum communitatem ad membra singularia Ddo commutativa
quatenus subjectum in obligatis distributiva vo in Rpublica et magistratu
Obsidente bonis communibus Ddo Commutativa juste respicit æqua
litatem aritmeticam inter datum et acceptum, distributiva vo proto
nem geometricam, hæc ej inter conditos personas et Rbenk merita
et duo in dog Gradmium ut V. 2do vi justitiæ Commutativæ
aliud debet ut exigere suum hæc debitum per mm suis aut
quasi suis, vi am justitiæ distributivæ debet aliud alteri ut ex
igere suum, q ut bonum gne. Sto: justitia Commutativa ponit
actionem realem seu personalem in Justitiabilibus restituto vel ex
enumerati Furtum ej quitis in distributiva vo debet subesse
atqui hæc Consequentia Satis clara et manifesta manifestant dissimi
litudinem justitiæ in Commutativam et distributivam ej generis in suis sequ
isse duæ justitiæ veritatis et suæ Quant ac dictum est.

Dico 2do Justitia commutativa in observatis aliquo proportionem geo
metricam. Probatio. In casu quo qui plumbus & debet ex. Vi in con
tractibus mu & subrendo obligat ad æqualitatem debitam, & hinc q debi
tor obligatus ex justitia commutativa et ex ista hanc obligationis Actiones
dandi et distribuendo aliquid x proportionem geometricam q debitum majo
& minus ejusdem, Patet in contractu societatis ex eodem justi
tia debet Lucrum x Laborem, & ad laborem, & pecuniam Subministra
tam mixtim, q justitia commutativa quo debet attendere proportionem
geometricam p.a: quia qd in allegatis casibus contractibus obligatio
nis et ratio ex strictæ justitiæ et mti, ita debet servari obligatio mutui
quoad id ille obligatus ex justitia commutativa, p.b. quia quod hoc ex

[illegible] dubiis: n̄ ē illud ex Scripto sum gratus est, ne maneat obligatio restituendi si n̄ est ꝙ

Dico 5to: Justitia commutativa n̄ ē una specie atoma et quasi individua ꝙ sit divisi in plures species Mathias contra D. S. Augustinum bene et gravitate servando Iginam justa commutativa, ꝙ reginum vocata stabilis ꝙ n̄ ē una justitia commutativa specie atoma. Semper plures species justa diversa fundamentalia: quia diversum objectum ꝙ illud hoc in bona fortuna ab illo ꝙ illud in bona fama et vita ē justitia commutativa ꝙ reginum jus in bona fama, ꝙ in bona fortuna, quod in bona vita ꝙ reginum justitia commutativa: sunt diversa data. si quia jus fundatur a bono ꝙ reginum bona fortuna fama et vita. At species diversa ꝙ in Iuraged a subjectis specificant erunt specie diversa requisita quod probatur sic. Ledens diversa contrahunt debita restituendi. et inter illa data Dsa ꝙ venda ē diversa qualitas.

Nec dicatis justitiam commutativam fieri considerationem qualitatis ad rem sua additis ad augmentum, ꝙ ita qualitas fiat in substantia. Quanta et creata n̄ variat substantiam fieri. Dicimus, ꝙ n̄ erit alia et alia species justitiæ commutativæ, quia substantia diversitas n̄ sumpsit a variatione fieri, nam et n. C. quia eadem ex causa diversitas n̄ sumpsit a variatione fieri, nam et n. C. quia eadem ex causa varient justitiam commutativam fieri et judicia quia sibi et diversa data adeo rama, aut debitum in foro, sicut eum ex diverso Iure, ꝙ dens habet in loco jus creatore ut parens ut regis et Gubernator diversa regis in Coelo debitum. adeo modi Iura, ex quibus diversis virtus. Sunt eum jus et debitum fundat virtutem fieri ioy. Dum objectum virtutis observantiæ ita in subjecto ex diverso Iure, ꝙ habet bona fortuna fama vitæ. diversum regis in alterodebitum, diversas fundant justitias.

Obj 6: Sunt am si ista duæ justitiæ sit vera species et ita justitia vera justitia. ꝙ utrag erit vera dicta justitia. ꝙ justitia distributiva n̄ erit vera dicta justitia. Ob defectum Status Juris et debiti, ꝙ n̄ erit vera species justitiæ, et ita divisio justitiæ in distributivam et commutativam n̄ erit generis in species. Nego illa. quia ꝙ n̄ erit justitia ē non erit vera justitia. Sicut observantia et alia stantia. Ad in. S. ambæ sunt vera subjectiva et genus univocum sigilli et quasi

Finis

Iustitia punc vltrag erit genus dicta iustitia C. 1. sunt ibi subiecta
et quis analogice et in quali quantitate vocem iustitia. punc vltrag
erit species iustitia. et genus dicta M. m et C. m dis C. ge iusti
tia distributiua n erit vera quis. dest iustitia universa C. analogice
M. C. etc ge iustitia distributiua, n respicit jus strictum. et debi
tum genium rigorosum; quale respicit commutatiua. et deo a more
iustitia genus dicta deficiat, qia tu debue suam respicit equalitem
proportionis, et suo modo debitum; deo debue valde quelibet pars sub
iectiua; ad dilectionem sibi proxi

Obij. do S. distributor bonorum genium n seruata iustitie
geo materia; ega membra communitatis, qui debet distribuit bona com
munitatis. deng ad restitutionem, qo ex distributione bonorum genium
pot contrahi obligatio restituendi, qo illum distributorem teneat dicere
testimonium qia dicit agit contra iustitiam commutatiuam diuersa
rem petitam cui ex contractu pacto debet, qui dem dispensatorem
bonorum genium. ecta et damnosum, ad quam respublica debet jus
strictum et rigorosum cum hic sit qd talis distributor in
currit contra iustitiam distributiuam diuersa subditos qi debent
jus minus strictum

Iostio. si iustitia distributiua n respicit genie dictum jus
equa quem exigit, huic licitum e augustionem personarum qua
indignus a minus dignus pdicat dignari in distributione ofi
cij et bonorum communium; qia tunc nulla fit injuria, cum
quilibet debet jus, qd petitis personam n pot e licita. Hic in
qd qui licita sit. personam augustis stato quamvis distributor n
pot dicat jus indigni a minus digni e qid plusquam debant ad qi
cium. debet in jus communitatis & Respublica

Iostio 2. deo e obligatio iustitie commutatiue diuersa obligatio restituendi
qia post violatum peractu injustum factum manet idem mo
dicum et deo. sit in qualitas contra jus alterius. et manet ho
dicum et deo. sit in qualitas inducendi. deo in in iustitia distributiua vio
latus sit qualitas inducendi. deo in in iustitia distributiua vio
lata manet idem motivum sit: in qualitas quotionis, qua membra
in qualitate quant bona genia. et manet qualitas inducendi, non
ex violata iustitia distributiua ad obligatio restituendi. Ho manere
quidem actu obligationem qia tu hic in qualitas fuit inducta

et Actiue impetrati Juris Stricti et rigorosi et minus
Stricti duo n[ost]r[i] r[ei] eandem petitionem vtrinque obiectum.

2dly — an justitia distributiua in quolibet actu debet respicere
plures personas quas inter se fiant ut aequum inter illas distribuatur
Ita Cum Practico stabilitum sit quod Lex distributiua quae non
plures sed vnam tantum respicit debeat. At justitiam distributiuam aequum
aequitate Politicorum sit non contrarium, ut ille in actu quo
unus tm quantitas concurrit recipiat ad obtinendum finem
Vt. Longitudinem debiti actionem si eum tunc distributor cum quo
agit, habeat Vindicatam, sufficientem pecuniam cum alijs re
Concurrentibus qui debitum facit ille facere tenetur et hic verum
actum justitiae distributiuae facit. Nec obstat. Quod distributio quae
constitutat et exigat plures nam ad salvandam hujus modi se
quem actionem sufficit quod plures distributiue intendant ad finem
eundem bona inter plures si adsint, et non plures.

2dly 2do. Quod Justitiam distributiuam exercere possit et de
quo fieneat. ut verum actum justitiae distributiuae parat. Politicus, quia
sola gratia vel gratitudine judex. Illam exercere possit ad
ut nam sine debito Motivo et obligatione. Communia bona inter Sub
jectos distribuendi, quae ad id a communitate sive exercitu Regulis com
putatis; Sic Dico quod distributor ut actum justitiae distributiuae pos
fieneat bona communia distribuere inter Subditos Nam regulae ad
dirigit et possunt dici bona communia, sive bona illius, quibus vsus
distributor seu exercitus gerentes sit bona communia relata ad subditos
Cum relatione alicui si non ut subditi. Unde si Rex alicui non subdito
officium alicui quod non exercet actum justitiae distributiue sed
praeparatorium subditi non bonum commune. Ethici

n[ota] B. Collig. Christian. de reddendo tributo et vectigalia quae contra justitiam
legalem et commutatiuam si tributa illa et vectigalia sunt justa ab
imperante verbis plurimis immediate ad eos pertinentem dicentes, quod
ex justitia legali, membri gratia boni Subjectionem ad Subditum
ubi mutua Reipub. si commutatiue ad Subditi. Dicunt sic duo boni
Socialis Referendum et reddit[us] conjuncti ille onus et Carum bonum
publici quod alterum possunt per datione tributorum et vectigalium
alij ex alijs pedant contra justitiam distributiuam et Commu
tiuam Regentes et administratores dum pecunia

cui Gubernio Domus grisa Deus conducere dignetur et famu-
los domos suo diu. qui obligo & ex Justitia Commutativa. Sicut
ex eadem Justitia Regens Gubernatore Reipublicae rectè adminis-
trare et damna ejus quo conducit impedire quo tenetur facit
dum ejusdem officio ministros indignos pellat ut illos
vero Regia Gubernator Gubernatorem Regni. Cui annexa est
distributio in S. Scripta cum obligatione expedito subditum lauto
orta ut rempublicam contineat indemnem a damnis. quatenus
in eundem maxime resultant ex mortes officiales indi-
gnos vero ultimo qui personas idoneas ut dignos & liberos
jus rigorosum ut jam operant officia. Et tum jus condignitatis ut
subditos redigunt. & ex cujus fonte Deiste non obligatio restitu-
endi collatis Gubernatores et alij Pastu mortales quorum
dum ignorant officia minus digno posse Deiste dignioribus he
dum ad sint per consensum sive sine isto per consensum sit
quo ante illationem officij quilibet candidati Examen Divi-
vocati concurrunt subjiciunt examinis ut qui digniora fuerit merito
officium obtineat vero sine qui peracto examine illegi digniori in
ventus est jam Deiste jure et quidem rigorosum ut restitu-
subjiciat ex facto passo cum candidato et collatore officij.
quam Deo examen subjicit. Unde S. collator officium Deiste nomi-
nant alteri. Sunt vero digne gravati peccat. vero Deiste contra jus
stitiam distributivam & vo commutativam. vo quidem relate ad res
publicam. Cum hujus Regia jus Deiste. Sic est Deiste vero idem
obtinet damnum accruit & relate ad candidatum qui in exa
mine obtinuit et alteri inventus est magis dignus. Cujus
privinde collator Deiste rigorosum Deiste. et hinc ad restitutionem
vo restituit faciendam vero Deiste qui collator officij fuit motivum
digniori dum ei obtinent minus dignum, magis item jus stat
vo actus, licet Deiste vo sit injuste. Conficiens inviolatatur jus
stitiae commutativae ac proinde vo obligat ad restitutionem. Omnis
Latius justitia distributiva. Regni jus situm est in majori aestima
dorum justitia ad bonum distribuendum, peccat. Eterna collatio
officij contra Justitiam Regiam debitam qua Deus Regi pecca-
tores Si possit. ministros maxime dignos.

Articulus Sextus

Ad alios pertinet ad Justitiae Dei ordinem et Creatorem pertinet
et Deum Sanctum et Amorem Dei et Servum Dei.

Nota pro gratia gratiae justificam ad gratiam Lucae et Stricturam
mi posse. Luc. Sumis a Scripturis Luc: de veritate Bibl. pro
veritatis voluntate pertinet se servata, in qua augustine certe Dei
justificam in deo, in qua Deus sanctissimam veritatis voluntatis
voluntatem in obligabilem, qui scilicet et alia prima
Regula Legendae. Justitia Stricte Sumit pro Libertate inducen
te quidem inter Deum et alterum obligationem, defectum in
Deum aut alterum, ex conditionibus ad Justitiam pertinentem
Requisitis quae conditiones ex dicto hic articulo 3 Sequens ape
ritam alterius Dei pertinet jus possessum exigit debitum
et Reginam alterius creditoris. ac Deum ejus alterius aut
meticulam inter Deum jus ponendam.

Nota deo & Religio est Cultus ei in deo, vel Dei ipsa
rum debitum sed Justitia ortum ex Sole et gratuita promissione
Dei ubi aliam justitiam constituram, Salutem Dei qui gratis
gratis praedium inter jus Strictum et Gratiam sed alterum
Dei, quia est in Natura de gratia et meritis Dei Salut in deo
Dei promissio includens partium onerosum de exhibitione rei
ipsa meriendi, qui debitum Cultus vocari possit sed debitus, et
Dei est debitum naturale promissionis et remunerationis, nam
ad ista jus Dei ipse promissionem dei Abrahae Isaac et Jacob
per suam meritum meritorum Christi eternum, Salutem ex aug
tore divina, qui sic de matthaei Veni ite et vos in Vineam
meam, et quod justum est dabo vobis et Pauli intijectio, Solle
qui tuum est et rade. Item Pauli ad Rom 2. Dicit vide omnino
Deum Quam ejus et ad hoc ipse. Ei qui in Christo mercy in Christo
Jesu Deum gratiae et Deum membrum.

Nota Quia Christum non potest matthias in 3 Dei Rom. qui in Deo Dei in
justificam distributivam et vindicativam in Deum Quod remunerativa
de distributiva ut ex Ale 2 ad Rom. 5. qui potest seminat parca
et metet et qui seminat in benedictionibus de benedictionibus
et metet ex gibus Verbis omnis Deum in distributive Deum, qui
dare illi qui plus meruit, qui Deum distributivam gratificam,

et uxorem n° introduxit justitiam rigorosam quam considerantes
nam q̄ intr maritum et uxorem n° quam augustos introduxit rigo
justitia et quidem commutativa gravius n° rigorosa quia debitum
marito cum quibt vernjus in Cœlis conjugio et vicissim conjugi
in Cœlis vigi: ita ut una pars alteri denegando debitum justa
petentj: aut cum altero sit carnalis commercij licentia quod
injuriam: quia dicam contra justitiam: atqui n° contra justitia
distributivam aut legalem q̄ contra commutativam, quam vocant
vel injuriam contra commutativam rigorosam inde fit quia justitia
Commutativa rigorosa: facit alia minuit obligationem restituendj
Ille n° dos objus debitum conjugum nam nec obligationem remis
pum quia sicut adulterium conjugum qua tale unus alteri obligat
ad restituendum q̄.

Obj: 1: A Sapt: multis in locis dicunt justitiam s.
Sanctis beatitudinem vocat Coronam justitiæ. ac S. Augustin: Libro
S. Con. Ep: 1: dicit: Deus in deo debitum atqui ille accipient Deus in
Deo justitiam erga eos. Sed Deus est Deus deus deus justitia atqui
eminentialiter et qd in ejusdem substantiæ qd in nobis justitia
commutativa 1° dicit justus justitia sanctis et spiritualis gratia
in nobis Deus n: est 1: Deus vocat justus sicut justitia ergo
nisi justitia increata et mutuae dicta Deo in seipso ut commi
dat cum justitia 1: vocat justus justitia rigorosa n: est 1: in
Deum ad S. Sanctis. Ad S. Augustin: dicit: cum ille Deo n° agnoscendi debi
tum sed gratiæ et late tale tum ex condemnatis beatitudo sed; tum ex promissi
one Gaveniens; atqui ex justo debito Cœlitis sit dicit cum Deo alteri ad
dis debita Mutui debitis

Justitia: justitia sine dicta: a Suscepto Augustin Augustus dest
sine inscriptione qua in Conjugio sic gratia hoc solo impetrat ut
tribuat alteri jus suum x gratiosum acceptionem qd Mutuo di
cat injustitiam ex debito tribuendo sic n: 1: Cum sua propria
justitia sine dicta in suo conjugio gratiæ dicitur debitum legale qd injuste dj
injustitia injustitiam Cum tuque sit deum obligari stricte ut debitum
Cum addicta sic dic

Justa 2: Sensio mihi sine dicti facta ad spiritum 1° actus justi
tiæ commutativi 2° Nunc actus dicis sicut sensu do justitia mutua ad
spiritum 3° S. dicit: sensio mihi sine dicti ad spiritum 1° actus jus
titiæ commutativi si justitiat ex debito legali Cum sp sufficient alterius post

C: seu n: in se dicat n: C: adde qd quemcõq meriti n' fiat adquisitio
cum ipsi dimittat ultra condignum

Inst 2: offensõ meriti fit expacto et ex promissione onerosa, seu ex
debito legali inde dicto f: dico: sit expacto et promissione onerosa, ita
sit hoc pactum tm improbet acuente quidem promissõ debitum sed ibi
in quibus deus acquirat quo meritorium aliunde ei debitum ut dignum
vita eterna; cum deus ei debitum, in servando promissõ C: ita ut non
possit debitum legale cum abdicatione dominij et translationis illius
in creaturam N: a: et C:

Inst: 2: huc promittendo lex obligat ei ex debito legali ergõ in
deum ius sibi obligari; R: n: C: disp: qd hic possit transferre et abdicare
suum dominium: n' ita deus;

Inst 3: Ex promissione simplici originaliter obligãs debitum justitiæ n' ex quo
promissio onerosa obligatio justitiæ commutativæ R: di C: ex promissione
onerosa originaliter C: negantibus alii quin aliunde jam debitum ullum
modo legitimum per opera meritoria; et ubi unusquisq promissa dignit
abdicare dominium N: C:

Inst 4: Licet hoc n' roborat scabdicare dominium altum, ipsum ab
dicere dominium bassum seu subiectum eodem dum de deo R: n: C: disp: 2
quia in deo jam justum Universale quam particulare n' est abrenuntiabile; Cum etenim
ens totale possibile, de quo non amplius
est separabile quia Deitas per sua particularia considerata jam dicere
contradictionem debitum legale patitur, quam alias; potentia quia
altum dicit c implicitum ideo n' repugnat cum dicto jure
divino ab eo quod deus habet in bona creata c perfectissimum
continens plenitudinem omnium dicit. et alii dicit esse universalis-
simum; et tollit dicit esse pugnatam dicendum, ideo deus n' est ab
dicare jus particulare

Inst: 5mo: ubi dum habet dominium et jus in alia quæ manifeste
sibi ea esse promittat, in tali casu quæ tenet ad illa servandum
sibi ea ei

n̄ ē debit moralis voluntatem cum manet hoīs exercitii subordinō et dependēs a Deo diuino. 2do: quia cessāte 1ª peccato Deo indebita ingerit nullo pacto 1ª imputetur, n̄ta dū 1ª ad debita ingerit aliquem finem quam in quem eūt referibile; igit̄ tm quia cessāte 1ª hō exhibet aquam deo indebitam et 1ª hō dū 1ª ad debita n̄ sit fundale alium titulū justitie justitiā. igit̄ cum aqua debita sint obligata deo titulo religionis n̄ possunt in deo fundare alium titulum justitie a: sit: nam signū titulo gratitudinis hō debito n̄ sit super ea fundare n̄ titulū justitie satisfaciendo Unicuique debitā gratitudinē et justitiā; 2 hō manebit male debitum gratitudinis solvendum; Ito: quando libera hoīs a libertate procedens est sub pleno dñio hoīs, quatenus sit illam ponere et n̄ ponere, n̄ am in hoc sit n̄ sub dñio hoīs ut possit illam subtrahere dñi dñio adeoq; tm talem quandam libertatem sit hō ut priuam retinuerit dñm. ergo ex aqua destruit deus amittit in deum dñium glōriosum in hoīs in alte 2do: quatenus ad x et x n̄ existit, n̄ tm amittit dñium in actu primo, qui creā nō n̄ existentiā dñi subjecti et dñio dñi: quatenus illius sit nocuerit x n̄ nocuerit

Obj: C: 2: Iste actus et filius n̄ facit tales sit gratia quando injustitia qui filius audens patrem grande committit peccatum in justitia, ḡ dis: a: sit committi injustitia quatenus sit cuius a filio membrum est Reipublicæ ḡ per cuius eam a Republica tollit C: quatenus pietas patrem, qui a: et C: sicum peccatum contra pietatem.

Ad 1: Iste actus et filius n̄ facit tales dat scripturas attestatas ad fundandam amicitiam ō n̄ ad fundandam justitiam ḡ dis: a: qui ad amicitiam fundandam scripturat quevis allegetur ad 10 nō, ad justitiam aūt fundandam requiruat attestata perfecta et permanentium; Ito dō: Iste actus et filius n̄ n̄ emancipatus sit dans justitiam inducens obligationem restituendi, dō cum filius notabilem pecuniā fundam sumpsit Patri tenet ad restitutionem ex justitia inducens obligationem restituendi, est justitia data a: n: Cujus ratio dō: quia filius sumpsit Patri notabilem summam tenet ex ea restitutionem ut filius facit tales n: ut hō et membrum Reipublicæ eadem ratione membrum C: est C: sit n̄ in Patre explexiue considerari cuiusq; filio communicat debitum jus nō Patri sue generationi cui in filio communicat debitum pietatis et justitiæ in suos ex Cui in

Loco [illegible]

Dicit ad 1. — Voluntatem efficacem cessivam Juris aliam et efficacem aliam ineficacem, dico quod Ly ex vi dicta vr. ex defectu sufficientis Cognitionis Ly ex dispar legum haberet Conabile ex infirma, [illegible] inualuerit ex infirmata, [illegible] tur voluntas gratiae minorennis [illegible] sint [illegible] dare jus suum esse retinq; qui restituunt Leges [illegible] Registud. [illegible]

Dicit ad 2. — Consentientis voluntate efficaciter cessiva Juris vi [illegible] fieri injuriae dno cum ex Ly: 27. Juris in [illegible] Consentiri non fit injuria Ly dolus, [illegible] Regulator ex quem in [illegible] dicendo non fit Dei in altero jus existat, quod actus efficaciter [illegible] Juri suo sua non existit cum pro tali actu moraliter non existat [illegible] sublatae et superstum [illegible]

Dico ad 3. Consentiens ex voluntate ineficaciter tm cessiva Juris vi [illegible] fieri injuria [illegible] quia tenetur in casum [illegible] voluntatis Juris [illegible] injuria quia in altero manet jus et obligo ad [illegible] Deum manet in altero jus et obligo ad Juris quo ad [illegible] voluntate ineficaciter tm cessiva Juris [illegible] ostendit et declarat [illegible] voluntas ineficaciter tm cessiva Juris vi agens rejecta actionem Juris [illegible] moraliter quod patet [illegible] si [illegible] adsit, [illegible] manet jus ejus et obligo quo [illegible] in altero voluntas cessiva Juris [illegible] manet vi quo adest voluntas [illegible] ineficaciter cessiva Juris Et [illegible]

Cessiy Clerico fit injuria a [illegible] in suj persecutionem Constituit C. 8 de Sent. Excom: quia Conditor ejus mandi [illegible] Cum Clericus vi [illegible] cedere [illegible] Cessiy vi eximit ab injuria per

redundat

Ldre 2do: An liceat injuriam illatam retorquere
seu injuriæ in injuriantem? Et vr. Licet retorquere injuri-
am vellem; Licet tñ verbalem si retorsio fiat eum de-
to moderamine, vñ stq. quia injuria realis postquam
perficit illata est vr. anglicus perseverat Nequidem
moraliter ꝑ actio qua retorquet vr. defensio sed me-
ra ulcio injuriæ jam omnimodo debellatæ quæ de-
finit vr. Licet acquisita ideo Rejecitur. vñ Dr. Ita
sta quia injuria verbalis postquam perficit illata est adhuc
perseverat moraliter ꝑ actio qua retorquet est vera defensio
contra injuriam ei jam præsa. S. Th. Nam si alius vocavit
me furem et adulterum indebitamente hominem adhuc illicite
do tali aliam post verba perficit debita gratis proclama
tus fuisse Pisis in Continenti per retorsionem et aliud medi
um eximendi audientibus judicium et suspicionem obti cri
minis, quare salva Conscientia illum poterit redarguere men
daxij etiam Reatu; et debitum moderamen excedentis exag
geratio Dr. Diendo: Ita mentitus ut per ut debitor sorte
debitum moderamen observat si retorsio fit in Continenti
postquam incepit Contumelia; si vr. absque crimen Lon
ge gravius et loge diversum ab eo qd objicit injuriam
et vr. serviens ad tollendam et minuendam injuriam
si pariter per verba et vr. per verbera et scelerum absque
rejicit injuria qd moderamen dico observandum vr. Sunt in
defensione rite bene notanda.

Scriptus Eda Stars

De Restitutione in Genere et in
Specie

Disputatio 8ta

De Restitutione in Genere.

Articulus Primus.

Quid sit Restitutio et Disjunctam Justitiæ actus?

Nota. restitutionem generali sumptam aliud nihil quam reparationem alicujus in pristinum statum, qui sibi amotus est. Ita ergo restituere est ad uterum reassumptus dare in pristinum statum restituy. Et omnia hæc trimembri genitivo restitutio, ad jus Situm. Dico. Restitutio est rei auferibilis vel debiti p. se in individuo seu in æquivalenti: v. damni illati quantitate ad unam arithmeticam æqualitatem ita Dd: omnes et Aquinas ex d: Thom: 2.2.q.62. art: 1. ubi ait: restituere est aliquod iterato statuere in possessione et dominium rei sui, declaratio Gnoz. partim de se sit patens amplius patebit ex jam dictis. Nunc ex data definitione objici possit restitutionem fieri tum a Solutione tum a Satisfactione. Sed Solutio dicit gratuitum nihil Solutio est prius restitutio nec videtur dicendum ergo ei, qui reddit aliquid ex voto Juramento Caritate aut misericordia debitum solvere. Et econtra qui reddit pignus depositum commodatum restituere non autem solvere dicitur, restituo ergo aut res prodamnedo sit eadem x in se x in æquivalenti. Solutio vero aut sit diversa. A Satisfactione. differt hinc quod Satisfactio sit quod generalius restitutio Cum stet Solutionem Cajetanus debiti sine id fiat ex pacto justitiæ strictioris aut virtutis quod de Restitutione affirmari non potest. Ideo - quod Satisfactio semper ex justitia accepta dicimur semper exigiat gratiarum. restitutio vero sæpe accepta beneficium exigiat. Quod cum sit rei auferibilis debitio v. damni illati quantitatio. Dico - quia Satisfactio sit non prodamna irreparabilia culpa per peccatum v.g. Dato restituo non solvo sed reparabili. Dico ado Restitutio est actus justitiæ Solitæ debitio

Commutativa quia per restitutionem proximo exercitatur iustitia
ca inter datum et recipiens et damnum ejus q̃ quarendum est per
definitionem restitutionis atque ideo procurando et alterius proximi salutem
Communitatis vel eius qui distributivam aliquo modo minus
alterius partis Contra restitutio augmentat jus rigorosum
alterius Dum ergo attenditur augmentum q̃ exercitatur
per iustitiam ex distributiva Communitatis ante distribuendum
Communitas ante distribuendum et jure gratiam et jure
contribuendo a membris Communitatis ante contribuendum et adhuc
membra q̃ nec membra Communitatis ad bona sibi distribuenda
a Communitate nec communitas ad bona sibi contribuenda a membris
vis obtinent jus rigorosum q̃ etc.

Obj. Si ejus a consentiat beneficij v.g. impediat distributionem vi q̃ fraude beneficij ad restituendum q̃ vel si impediat impositionem distributionis q̃ P. C. disp. 2. q̃ distributio debeat jus rigorosum per vim et fraudem impediat a consentiente beneficij Licet de se non debeat jus rigorosum non debeat jus rigorosum nec impediat per injustam distributionem secluso vi et fraude. Ergo in casu antecedenti debent jus rigorosum alterius et ratione injuria rigorosa inducit obligationem ad restitutionem non item in casu q̃to

Jus. Ex dictamine juris naturalis obligat q̃is omnibus ac unumquemque damnificare a se alteri illatum et non per violationem justitiae distributivae infert alteri injuria q̃ P. di. m. injuriam rigorosam et q̃d sit et q̃d sit contra jus rigorosum alterius C. non rigorosum et q̃d non sit contra jus rigorosum alterius ex m. distributione per violationem justitiae distributivae infert alteri injuria rigorosa P. non rigorosa C. m. et P. C. Ergo ex violatione justitiae distributivae oritur non obligatio restituendi Licet grave peccatum ex quo stante cum hac intrinseca cum eam ex jam dicta ante distributionem nullum jus rigorosum generat privato ad bona distribuenda ergo stante q̃ non agit et possit distribuendum non obligat minus distributor illi q̃d quam restituat dicit posse. Sed eum Ghigil et simul Ex. justitia commutativa sit signis ex facto et contractu constituat distributor et de ejus arbitrium geometricam officia et beneficia distribuat hinc

contrarium faciendo peccabit contra justitiam commutativam
ptis partes inimicam Rem publi: et contra distributivam re
publ personas privatas et in simili Casu dicimus Regem
lii fit: P: in Colla: vnde Regij ad restituendum si offi
& beneficia inv ignis offerat n̄ quidem faciendum Regis
stitutis quia peccarent re quidem injuriam publi &
Regibus Cui dictam injuriam inferebat Reg: damnosam contra
Justitiam et justitiam commutativam.

Quæritur quonam justitia distributiva in suis finibus
includat commutativam? Respondetur quod tunc includat quando fit distri
butio rei quæ stricto jure deberet exequatur vbi lis citio acti
et loco et rō nō includit quando fit distributio rei quæ stricto
jure nō deberet Respondetur quando personæ pōt eximi in distri
butione beneficiorum et officiorum quæ quidem deberent officiis Regnis
& saltem Regnis obsq; eo tn quod isti deberent jure stricto
dum sine injustitia Regia nisi institutus sit publice
contrarius hac quidem Casu institutus contrarium facit contrarium
quæquam denominatus dando sibi officium & beneficium illi qui
rebus favebat inventus Regibus et proinde hic tales ad
collationem beneficiij & officij sibi faciendi non jure regnorum
liberat et collatos si alius obtinuerit peccat hic contra justi
tiam commutativam peccatq; Regnicolæ obtinuisse ad restitutionem

Quæritur ad an restitutio sit præcepta ad injuriam sue vindi
cationem justitiæ commutativæ Saltem maledum Reg: vnō qui
redditi Comitatui Vt. Regnicolæ Regnum Re: è vera restitutio ad
quæ debito et debita sit Causa Sa rei alienæ suo reddat Dñō
Sa, autem justitiam reddentis atqui illa reddito sit justa Causa
Regnicolæ injuriam & violationem rō malum tm̄ justitiæ Com
mutativæ Re: quæ restitutio semper quidem et nunquam peccatum
in altero Cui faciendo è jus regnorum rō tn̄ sine et necessario jus
medij juris Regnum præcedentem.

Articulus Vndecimus

An Restitutio sit quæ ad Salutem Reddentis Regnicolæ
et tale Medium sit affirmativum.

Dico Quæ Restitutio rō est quæ ad Salutem Reddentis

per prius aũ restitutio rei alienę ad qualitatem p̃ n̄ studemus dicere
affir: et Negat: tũ per istam n̄ redditam rei alienę n̄ dum ex
sultat dyalectica a priori Combabis a interiora, quia possum n̄ velle
negat rem injuste auctam possidendo vg. illam in statu in quo
illam reddam positis dnō Et hac interim a pręsenti restituo p̃ n̄
ista restitutio ex obligatio dyalectica d affirmatio proximi Conse-
quens obligatio solvendi pecunias debitas ex contractu est affir: n̄ mi-
nus ac dandi Eleemosinam p̃ et obligatio restituendi ego p̃ alienę
in fama a honore tenet restituere Licet p̃ne nolit reducat
p̃ obligatio restituendi gratiam potius in subtilio quam in dyalectica
Inferam 2ō n̄ Sicut ergo restitutio bonam mediam ordinat
ad finem qui e illicitus in bonis fame vitę et fortunę ita n̄
obligatio restituendi restitutionem bonam mediam in ordine ad finem
obligationis restituendi indirecte in illis obligatis qui pejorant dicta
pejorans radicet indirecte in illis obligatis qui pejorant dicta
illesionis ut st S. obligatio dyalectica n̄ deinde n̄ subtilis pręsis n̄
Ergo contra portam pręsentem falsum hypothetice.

Hęc C: Ap: Sanc. Sine restitutione in re x in rem impossibile e
salvari p̃ e Nulla Nulla ergo Ridi: a: Impossibile sine re-
stitutione in re x in rem bonam mediam concomitante requisitam ad
justificationem pręsentem qualis media St observata Cujus ergo obligati
C: Impossibile e salvari sine restitutione bonam mediam pręsentem ad
dictam justificationem Ergo n: a: et C:

Jordi: Sedria Ergo in mortale e Nulla Nulla media
p̃ et restitutio rem sine hac sedria Ubi n̄ est Ratio ne-
gando de observatione Cujus obligati sine qua n̄ sedria
obligata Ubi Negat et tũ n̄ Sequitur inde Cujus obligati
Servidem et Nullam Nulla media Nado. Sicuti N: C:
Cujus bonam Fidei e sine restitutione Nulla Ubi sedria bonam
bonam dispone inter alias requisita C: bonam pręsentem ad
sedriam N:

Jud: Sedro: Restitutio magis e Nulla gratia quia ex
actus aliunde aliunde obligati gratia auctio nichil in Justitia
p̃ qua Ubi e Nulla Nulla obligati illa dicit Nulla media
inter Ch dri: a: restitutio magis e Nulla inter se portiones

obiecto nāli diuino et Eccl̄e C: magis id̄ maiori Nulle Ma: et C:

Obj C: Dum. Nullo dubio obiecto potest restitui ꝙ
Ñ i nequit Nullo obiecto Ergo a: dicunt C: indirecte ma: et C:
deinde dicunt ñ posse ut ill ex proba.

Ins. Sole existente Clemosine fuit dia munda x illi Lug:
date Clemosinam et nec dia munda St robis ꝙ Nullo modo
ē Nequit Ñ. Inū. hoc argūt Nimū probat ñ obstante ñ grauī
simum peccatum sine Sacrīto ꝙ id̄ mundari ꝙ Salua
ri possit per Clemosinā Rado. xtū bene cillo ad Lazitū
Clemosinā dictatum fuisse ꝙ ꝙ Seorsim ad delenda peccata sci-
cet Clemosina ꝙ ꝙ tegi ebret peccatori sic merito de corpno
auxilia grāe gibus si cooperet peniam agere mundari ꝙ x Clemosinam Suppositā tempore culp̄ dia munda fuisse id̄
sequitur remittere peccata debitam.

Insta: x Tunc x debitor nolens Bud restituere rem alterius
x debitam Creditor ꝙ x Lege Charitū Lenetur eam alteri
x debitam condonare ꝙ dia tutor ordo Charitū exigit ut di-
mittat bonum proximi Ne bonum spirituale debitoris eternum
pereat Sil: aā. ꝙ si restitutio Nō nequit obiecti ē Nequa Ñ.
Ñ: m: p. Dñi: ordo Charitū exigit ꝙ ubi restitutio ē officium x ing offi-
chi C: ubi ex mera malitia ñ fit restitutio Ñ.

Obj C: S. Sco: in 2t dis 15 q. 2 ait Sicut autem alienum ē quā
dam mortale contra obiectum D. Negati: ñ Tantum Quia ita et bonum
alienum: et ideo Sicut Licitum Tenere obiecto Negatiua ita Lici-
tum ē ñ tenere alienum dño invito per quod x actu Statim ad
dum obiecto restituit ē Negatiuum. Ergo ñ dat Concedendo ñ tenere
alienum obiecto Negatio obligat Negare tñ Sequitur ꝙ reddat
sibidem ac ñ tenere Nego hoc dicit Scotus ꝙ tñ restituit
ex obligatōe ñ retinendi alienum dicit alteram obligatōem reddendi
proximo alienum.

Ins. Idem Sco: Licet ait restitutio ñ ē Ñ: C: effectiū a pe
cato Iusti Sed iniustē detentionis ꝙ effectiū ē Negatio actiuo
sibi ꝙ obiecto restituendi ñ negativi. Ñ: C: ad Scotū dico

cum a possessore aliquid tradatur aut velle gratum restituitor ut illud
satisfactionem grabi ut in Sacramento pönit. co maxime qd ille ingenue
a possessore postulam Similiter alterius petitur ita jam explicavit
Ma Condicionata ut satisfactio per restitutionem debat petendum ita
petitur Vend. S. pönitentes restituat rem alienam exit capax absolu
tionis hoc integrum ut quod Doctor loco citato intendit per obli
citas an petendo restituor sit affirmativa

Ad 2do Scotus pro exemplo affert de mutuando qui videtur
intendit qd Sint petendum ut mutuando directe petit negativa
tio in sui ampliorem modum et negativum ita petendum
restituendi directe petendi negationem et sit negativum pp.
6. Sed Doctor exemplum illud affert pro ut quiendam parvitem
in eo qd Sunt mutuando debet uxorem alienam dimittere
absolutionem accipiat ita per hoc non alienam
ut in re ita in voto restituere proinquam ad salutem petendi
actum dat

Ad 3m In petendo jejunij perfecti jejunare in mercatore
comedat bis in die qd negativum jejunij perfecti abstinere
idem sentit ac non vivere aliena sic n: 6. Dico qd per petendi
jejunij facili non petendi actus positivi ita comedo debet
omnino petendi finis omissionis seu restitutionis per petendi
vo restitutionis petendi directe actus positivus minime redditio
alteri

Ad 4m Petendo restitutionis obligat per se sic sicut
petendo non alienam invito Domino sic Richardus et
Dom. negativum sic n: vide m. Dico qd inchoative inci
te qd petendo non abstinendi non alienam 6. Dico qd primo
modo directe et ut actus suus finalis qd actus restitutionis
n: a: et 6:

Ad 5tum Medium et finis pertinent ad idem objectum qd
non primo modo in omnibus tamen finis pertinet ad petendo ne
tium qd et restitutio. Sed non diverso modo 6. eodem modo
Nam finis finaliter et medium tanquam ducit pertinent ad idem
petendi medium ante finaliter pertinet ad suum finem petendi

Ad 6tum 6. ad restituendam vitam proximi ejus

et a Rē possessam et ad restituendum eam dicentem se spoliatum
militabat defore proviso aut defectum a possessione legitime restitutio
et ita ē relatio ff. de R. Cā. d. l. 6. ē restitutio de iu-
dicijs Cod. Bus C. Universalis N. nam hoc ē restitutio grie
dicta d. Sūs ff. ad restituendā eam quē dicit rejicit hodie rej.

Ff. 7. in Casu quo Cujus relinquamus Debz et ille obz
actiōe Caj. revertit ad Dominū restitutio et tū nullus interveniat ac
eius possessionē ē de Cui in hoc tū obligatōem restituēdi esset
ē tū quē sicū restituendum.

Quero: Cur actio qua Tenetur diversus ea quam Ne contrag
fiat facens in via et actio qua Tenetur Vitare possimus ambo
ney sint actiōes possessorie tū ē Azij de ista actiōe obligatio
ē affirmativa eo ipso qd finis quālis interdicti in omni
Casu sit ē cadere in ad. ē formulam ē ne Cui pejus ac
tio possessoria restituēdi qua tū finis restituēdi ē Negativus Ne
ē retentio rei alienē Sed ostendum potius erit Negativum quod affir-
mativum. Ff. Ne Cui Baritti qua in actu diversō Bgi ad contro-
versiam Sūs et autōe Sed nimis ambiguis formulandi ebullitio
restat tū tū adversarij Baritti et Cassiodori ē ab possessione
qua actiōe ille ff. media pe se admista ne Codex Vitatorum
aut Scholiorum; de restituē contra retinentē honestō
positio et Sostentiva justitiā de ponendo qualitatem Cumdam
alterius Unde Negat qd finis Edictum restituēdi sit ē reten-
tio rei alienē Sed hoc ē positio qualitatis inter plures Cram et
Cadentem Ff. hic

Colligi: proprietarius sine justa Cā restituēm de die in diem ē
in mora punctū temporis ad cū interesse inde provenientis Sed qd restituēdi
actū objectū Rationi ubi grande fiat ff. ad Exhibendum ē enorme Vitium
Desidia diem purgatorio torquet. qua restitutio ad quam tenebant ē man-
dati executio, Quamvis quidem ibi ff. Negligentiam ejusdem restituendi
ē tū ob negligentiam Legatum Cui videtur agi Sed ejusdem restituendi
tū ē restituendo Bonave alias ad Exhibendum in qua nū restitutio ē actio mixta ad ea inquisitionem Bonorū et ideo forte
C5. de Agitor. mensor. Edicti mendiazi condigne poenandis

satisfacere et bonis suis indemnes facere. Certum est de certum restituere ex
Ulpiano. Sed affirmativum pertinens ad istum productum justi-
tiae et debet quilibet affirmativum in quibus aliis negativum
pertinens ad istum actionem justitiae. Bonum sub ubi-
que ratio ex quibus in quibus facit, qui mortis pro quibus-
cunque et furtum et rapinae rem alienam cum potest reddere qui
genus alienam retinendo autem justi obstruatur saltem con-
tra.

Articulus 3tius

Radicibus restitutionis.

De

Vota: Certum est obligatorem restituere omni a quo bono alterius et
ab illa regula vocis nulli qui tibi non vi ejus alteri ne facias simile a
proximo alijs malum et positiva restitutionem pertinentibus ejus
a primis radice generali justi et grati actus a quibus obligatus ad
restitutionem de quo quinto art: sequenti. Nunc autem gradus et ge-
nera radicum mediis sit. objectivis et objectivis qui se habet ex
parte mali et obst. aliq. occasionem subst. ut qui constringat ad
hoc obligatio restituendi. Circa quos St Scriptae DD. assignantur tres
Librum radicum ex quibus orti obligatio restituendi. Primo enim
assignat tres radices primas restitutionem ni aufert tria ex
bonorum injusta acquisitionem tum et rationem primi actionis ob-
assignant D. ex quasi contractu aliq. demum assignant St Nic
orum acquisitam injustam acquisitionem, injustam damnificati
onem et contractus cum gibus

Dico: Quatuor sit Radices restituendi Nec res aufert, injus
ta acquisitio injusta detentio et contractus stulti: existunt
Et re auferta restituere teneris quia debitus rem alienam ini
quo bono sua et aliqui existente in re sua in equivalenti si
scit ex illa datur patet. Et injusta acquisitio restituere teneris
quia scitus rem alienam cum cum damno alterius acquisi-
Et actus hac radice simul teneri restituere possessor malae fidei
quamvis si res aliena adhuc existentibus dicit eum ad restitutionem
res ejus in alienam teneri: Et re auferta, ad restitutionem re
damnosi emergentium. et lucro cessantium ex injusta ablatione
ut adhuc res acquisita abstrahat a possessore bonae et malae fidei

a rectius Ego utrumq; quidem. Et injusta damnificare ad restituendum obligat, ergo alterum damnificasti ergo alteri ob eo auferis aut cuerabat sic ut si alterius domum incenderis, aliquid vel navaveris aut occideris. Et Contractu obligaris dum vi alicujus Contractus tibi aliq debes et ni solvis ut si vendidi tibi. Dico eorum quem bona fide putaveras ei quem erat am Cajo si tibi eorum exercitat et abierat teneris tibi ni illum restituas patrimonium et ni quisque damnum quod ei emersit et lucrum quod cessavit quasi alius vendicionis pretium quidem in re acquisita damnum vel re lucrum. ex Contractu quaniam vendens ad hoc se obligare contingit sic semille emendis

Articulus 5tus

Quid et quotum possessor bonae fidei debeat restituere de substantia rei alienae vel ejus augmenti?

Quis possessor bonae fidei ubi certo quis sit rem qui am habuerat possidebat ei alienam bona illam restituere et quidem eandem in individuo si adhuc exstet pro. Ego quia Ulpi. qui Contra justitiam quaerat ei rem quam potest ei alienam retinere invito Deo si possessor bonae fidei postquam cognovit rem ei alienam, ni restituerit retinuerit eam invito Deo ro quaerat Contra justitiam quia potest restituere alias evaderet possessor malae fidei, tenebitur ad restitutionem ni suum titulo rei acquisitae Deo injustitiae acquisitio sunt omnes ejusdem rei. Dixi postquam certo cognovit. Nam si in dubio haberet quid debita moralis diligentia quaerat ni potuit rem putet sibi retinere et ni consumpsit alienam. quia in dubio melior conditio possidentis idem Deum si possit sibi retinere rem ei alienam et possit ni ei alienam quia et tunc melior conditio possidentis.

Posset: tum ex Lege Manifesti. De Solutionibus ubi debitor potuit novam rem pro alio creditore invito restituere suum tuo. quia ex ubicunq; ei Deo si ro quia restituere debet eandem rei si ad hoc exhet. Dixi post. Ego si quis eam restituendo eandem

rem inuerent grare in modum rem vtrq; possit reddere alium ejus
ly valoris et bonitatis pure gigne exdtor est irrationabile bonitas
ob n reddition eiusdem rei per individuos. Porro: ido constat
aut prudenti petenti rem alia re equivalente ejusdem spe
git regulariter petam ji si res sit usu consumpt bilis x pecu-
niam recipiens ut rem pecuniam pecuniarie petijsset dator
reddendo aliam equalis bonitatis

Dico 2do Si bonafide rem alienam tanq;
sua consumpserit donaverit vendiderit &c. teneri indefinitus
sit dictor quidem teneri restituere secus si sit factus dictor alie-
nam dat restituere quam dicitur evasit ubi dicitur de
furtiuis ex re aliena quidem ditior factus quid ex una re
quid illud nullo modo extat pro in re pro re in equivalenti et
ex altera sit eam consumpsit &c. Sine alia pugnante contra
justitiam cum per ignorantiam probabilem credidit se suam
n n apparet unde oriat obligatio restituendi Item nisi qd
in illud consumptae diligenter contra cestitem pg. Licebit aut
aliquod aliam partem a justitia discessam quam debita qd
peccatum contra virtutem justitiae distinctum n tollunt bonam
fidem usque qd ei candelitas seu judicium quo quis judicat rem
ei suam quale dubium n extat Cui qui ille abutatur &c.

Sit qui factum aut id in quo possessor fundi dicitur
sustinet rei loco rei alienae qui sicut rem alienam adhuc extantem
teneri restituere ita tenet restituere pretium siue dimquo
factus ditior cum ditas n permittat ut quis ex re aliena
alienae ditescat. Dixi hic ubi de rebus ex re furtiuis ex re
aliena. Hoc quia hic rei alienae succedere censet n id qd
occasione talis rei meus per accidens agitatum ei tenebit
sed ex pecuniam ex hoc ita qd acceptam negotiationi subdederit
totum ejus quod ejus erit cum fructus industriae n pecuniae
quia qd ex re sterilis ei n progressa. ex his

Colligo hinc quod dum aliquem factus ditiorem ex re aliena
et obligari ad restitutionem ex eo in quo factus ei ditior quo ex

consumptione talis rei bona fide a furto ejus proveniss perche ad
Lucrum ~ emptoris aliquo tempore quod de suo justo non re debi
ra Cajus fuisset

Colligi 2do: si durante bona fide rei aliena apud se pejus fuit
Casu sine sua possidentis culpa, nullam ei obligationem gignam retine
endi nisi justo sit inde dictor qui possessor bene fidei longe tum ad
restitucionem ex re augta ipsi dum ade ampliora in eo statu nulla in
mumbit obligatio restituendi. Dixi prius inde autem sit dictor
hunc eum beneberis restituere id in quo factus ditior ob retio
nem redditam in gulusiore ada hic Quod: debitor Nam factus di
ditior ~ nō ad Nullam restituem benefit qui in debito melior & inde
possidentis

Colligitur: si rem alienam bona fide emerit, postea eadem ~ mi
ri pecto bona fide vendideris ad Nullam obligationem lucris do
rei qui re quidem non fuit ditior Nec ejusdem Cum inde ei
effectus ditior si rō rem illam in pecto vendideris itaut non huius
familiarem adquiris lucris sale autuarium restituere qui in illo
re existit ejusdem dixi ad nullam obligo N. Nam si Dns rem
suam apud bonum emptorem reinuenit ac sibi reuocent, sicq em
ptor quia re sibi vendita, beneberis qui restituere suam pecu
ex contractu venditionis actiones in quo implicite sui inclusa qui
vendit re indemnem reddere lucris emptorem quod rem vendi
tam Colligi ulte: si rem alienam bona fide domo augusti cum
alteri eadem fide domesti alias Nihil donaturus Nisi lucrum
restituere possidam quia rem fuisse alienam qui in casu
& factus ditior Sicut dum si alium rem sine expensis sue ui
sionis valoris de tuis donaturis fuisse tunc tibi lucris
restituere valorem hujus rei qualem ~ minimum sapien
ta pecunia tuis rebus ejusdem & ditior

Colligitur: si qui invitatus a fure ad eum Vg. consu
mat cum eodem eibos pecunias ignorans & justus ex post
modum gesta ei teneri restituere integrum ad eorum
etum qui do mi sui expendit in eorum qui ibi
Set verius aliud qui excludendo quod id in qui do mi

expendisset factus ē stlis. Unde si domi cōm dic Seyers dissent
ad Pultum restituēm obligēt qđ tunc Pultō mādo Sacrificia
Deorū Dūm si invitatus sit comessatis qđ stat prandium obtulit
cum nō inde fiat litis.

Collat 8to Qui rem alienam et pretium bona fide emptam Qui
vino dō restituit nō ē ab hoc exigere Salutium pretij. Qui ex
stansi qđ nō ē Equum est qđ exigat ad rem suam emendam Qua
stlis ille qui ignorādi vitio emit suo nō portuit adscribere stlis
qđ pretium pro eadem exercitum amittere exp.

Coll 7. Si emptor rem scivit ē dubitavit ē alienam quāt
medio tēpore ex fructu eo fieri ad se pertinere et ad ut eandem dō sue reddat qđ
stipulatus qđ ab illam nō sit recuperaturus aut scitum quidem
subsit plenum nō recuperandi restitutionem petit. Quia vendidit
a dño recte fit in utroq; foro tuta stlis. Ar. S. d. 7. Cl. n. 2.
qđ hō tali emptor utilitatē gerit Nec tum dō. 1mo stlis ex
gaudito fine rem emat justo pretio stem stlis obtinde fit cum
sit actum utilitatē gerat negotium stlis, aliquin forte nō stat rebus
se recuperaturi. Stlis Lege qđ talis emptor publicum pretium
exigere possit ex dicitur si scivit rem illam ē dō stlis
gratam aut pudicam et alias stlis evidenter periturā. Ubi
ex citt author pro praxi observandum vtr ē illicō condemnari
debere emptorem qđ rem emit Rem aliō dubio re forte
sit pestifera vg. ē alias suspicio ē rumor. Pisi ein emar
rant vāgi mogni pondus ē suspicio valde Verisimilis pte
nit presumere de tradere rem ē ē pestiferam eo qđ stlis
in dubio nō sint presumenda.

Articulus 5tus

An bona fidei possessor teneat Una cum de restitue
nō fructus ex ea percepto.

Nota. Fructus ni ē Q. stlis q. emitis, qui: naēs, industriales
et mistos: Naturales ut qđ ipsa ni naē ex se producit ab
ulla re stlis industria: ut stlis Arbos alicui, Cui pendunt stlis
bus arbor stirpe sic. Industriales dicē qđ nō ipsa ex se
de hominis ex seu instrumēto etenim industria percipit stlis
modi ut Equum ē vitus de se stabilitus. Mistos ex stlis
consumptibilibus ut pecunia vinū frumēta seu ex q. s apositi.

quis alieno instrumento fructu ab artifice. Merito ergo ad
quod productum nra tam et industria hoc totali cooperante
ut St olum Casus, Operis ita Rei &c. Item Sylvestris pastus
et agricolae n ro nostre Seminis qd in agro Dominus seminat
potius fructus agri quam quam Seminis dni et n dicit vestis
si putularent se alieno semine modo semente stirpe vitis adver
tendum de nominatione fructus naturalis aut industrialis qe
detur ab illo quod profert ipsa ut si profert nra quelle na
turalis si industria industrialis generis nigra sit mistus
quod &c. dubitg vitis profert profectum dicendum e Vide
dentium Judicio & Judicij Sententia agere ad debent profert
nra qua qua Cum sit fundamentum industriae Cultoris
generis quam industriae. Ff.

Dico: Bonae fidei possessor n tenet restituere fructus
industriales scilicet m &c dis. Ff. C. n tenemur restitue
re q. naturam e fructus industriales se nobis ejus Opus
Labore et industria quaesiti ge Unde

Colligit 1. qi Curator e Seminis aliena illam exponendo
in terra & pro arbe aut exercendo ad Agricolandum sibi
fecit restituere Viti jo am Seminam qia Curam inde
peregatum e fructus respondent industriae n Seminis ipsa
de se steriles. Ldo qi alienus instrumento fecit aliquid arte sua
n fecit restituere quum ab facta, d Sua instrumento et qia
dni fuit erat alienum fructus instrumento n Fuit alienum qa arte
facta e factus artifex adeo fructus industriae etiam sui
ut. Sic qi alienum Vitis Cum alio ubi Vinea valebat duplo
vit et ideo Curori fidei rendit satisfacit restituendo simi
litium, et qia forte interest Dni Seminis Frumenti aveni, et alia
natus n fuisse qia qd Vitis cum alia vendidit Curori pleno vendi
dit in industriam vindentis ggte Ff.

Dico 2do: Bonae fidei possessor restituere fructus tam
naturales quam mixtos in qua Vitis respondent Sua modo adhuc
pendentes extent et n dum sint percepti. Ita Ff. Fructus per
cepti fructificat Suo Dno qui ad Genium pertinebant fructus
dni n modo naturales et mixti. Bonae fidei respondent Sua

go Stitl in ffdo dño irrevocabili cumulgere vi dalmus benedm
tyl St in pfto dño revocabili St Cargij d m si postea or St dño
fructuum dño irrevocabili vy alicta Dno n fructuat Et si vero
talis N: m etc

Duo Stie: Bond fidej possor tenes restituere fructus in
justialy et indebitos ingd dicti respondent Said m in casu go
dnus eosdem n fuisset percepturus ex re sibi debita sive debitam
negligentiam sue ab aliam causam quatenus sibi expedit vt. si colon
set d. vno fid tam sti: dño ex re sua pallium alicuyl et fru
tum debitu rerum manet go vy utilitas sit dni sti
ejo fructuet ggtis etc

Dico 3ſtie bond fidei possor si tenes restituere fructus pe
cipiendos de illos quos ex re aliena percipere potuit si pe
cipit vbi gia inde n fuit effectus dictor pay existit causa injuste
dormiy, so n tenes restituere ex re aliena tam aut in usu aut
hoc alius vi titulus ex quo tenes hu dubito ut alijs habeat
ggtis Et hoc verum tamquam fructus quicumque n percepisset
ab eam negligentiam Item quamis dnus eos fuisset percepturus
quia sibi vy manifest in possessione et petitione juris.

Dico 4ta: Bond fidei possor si: accepto pretio bona fide alicui
si fructus nondum et mistos ex re aliena percepto ante actu pos
sessorem et bona fide jam consumptos ex quibus si pecunia ad
fuit adhuc virtualiter seu equivalenter adhuc extant ex quia
si Christiano dum possidet integre et irrevocabile titulo ipse
et possidet nihil tenetur restituere pleno etc contra quem alter
stor de si ejus fructibus bona fide consumptis bona
fidei consumpti bona fidei possessor habet concedunt n minus in
illos dominium stabile et irrevocabile against alios eosdem vin
cuyget seu diderint Et vasq ejus Dum periti et intelligentes
tiberianistae et alii et clare verborum Dum illius medicum
ei stabili concedunt si m e contra quam ejus stabilem inveni
habile concederet si minus habilem eadem sibi possessam ha
bent quam ejus concederet vel aliend dominium vi jedzijtici
si sell obligeo restituendi fructus equivalenter exponit cit ad modum
Gravis obiecta mille vexationi et difficultatibus mentis molestiis
rabiti cit excessi gravamina eorum Dum eam haec quando
distrahat Quia ex fructibus alienis judicata xxx vi pl. ex §33

Inst: de rer. div: ibi. mihi vide l. 1. & 2. dig. de pact. dotal. fructus
quos Emptor possor bonæ fidei ex ea re percepit cultura et cura et
industria sua tribuit sequendum est et pendum Vincent de fructibus
ab eo, licet sit fundus alienus, et consumptus. Quæ ex eodem
libro § 2. Inst. de rer. div. et l. 22. ff. de rei vind. et ita in istis
Juribus Regio Ord. actio armis in ordine ad recuperandos
fructus consumptos, æquivalenter extenditur ad dominum ing.
petabile tribuit possessori ex his ff. Dd. ex l. 1. § 2. et fin. ubi. Dd.
fructus ante litem judicialiter contestatam non dimodo sive in judicium
veniant, aut eum bonæ fidei percepit et curavit cum oportet
vi eos consumpsit aut mala fide et contra oportet ubi.
Dnus comedit actio personalis, sive condictio adversus possessorem
male fidei, non item adversus possessorem bonæ fidei, ubi hic Cuiac.
et fructibus rei alienæ bonæ fidei consumptis stabilis Comedi.

Regent stat. tit. 11. textus. Nam bonæ fidei possessor
a restituendo fructus nullo modo excusatur. Reg. in se Reg. in quibus
existentium. Contra. Nam Leges Romanæ absolute dicunt
possessorem bonæ fidei curare fructus bonæ fidei consumptos et de
his contra eum agi non posse, nullo facto discrimine an inde
ditior evaserit nec ne, ergo universaliter et absolute intelligi debent
præsertim cum sint favorabiles, ideoque non restringendæ, sed ampliandæ
ergo per Leges quæ dicunt de possessore bonæ fidei alienæ dignate distingui
inter fructus consumptos ex quibus possessor factus est ditior et ex
quibus non, ergo factus ditior ergo cum Leges dicunt de possessore — —
alienæ fructus qui ex titulo singulari possidentur non ita dicunt
universaliter et absolute dicunt intelligi.

Contra 1. Dd: Fructus nullo modo et sine æquivalenti exhausti
cum sint non esse haud possunt dici, ubi ergo ad restituendum non sunt, ergo ubi non
sunt et frustra Reg. actio ad restituendum non sunt, ergo ubi non
mo de fructibus ullo modo existentibus. Item Cuiac. ad Donat.
adhuc tenetur dici non est. Qui de fructibus consumptis pœnitentiam
ex quo fructus non dicitur et nisi. Fructus quod possessorem ditiorem æquivalenter existent, ergo ubi Reg. actio ad restituendos a bonæ fidei
possessore fructus ditiore æquivalenti existente adhuc actio nulla tenet
objicitur eodem Cuiac. eodem per expressa verba tradit.

Dici in Gdo sic: Acquisito possessore alienæ hereditatis hæc enim

exegitio dicis verbis l. 25. §. 1. ff. de rebus pubb. qui bona fidei possor. in tm. fructus. pervenient in restitutionem augmenta hereditatis per quos acquisita fuerunt. Dic ergo: petitor ante litis contestatam fide quae vera a legibus introducta post litis contestatam fit mala fidei, saltem vocis juris Unde si ex postea convincas Universi fructus post litem contestatam percepti restituendi sunt. Ita enim ex quo possor ex sua tm negligentia ex percepit sunt illi qui fructus percipit industrialibus fit in percipiendo, reparcia ac restituendi l. 22. §. fin. de rei Vid. Aliud dicendum in gl. actione ex bo ond fidei possore

Solvunt objectiones.

Obj. contra Stan Standum est in Jure nâd. ergo ob hoc jus positivum in Omnibus Casu cessisse, atqui jus positivum publici commodi hic Casu cessisse a jure nâd. ergo Standum est in Jure nâd. bonae fidei possori ex Jure nâli incumbit obligatio restituendi fructus acquisitos etiamsi in bo fide possessi jus positivum in contrarium hic casu cessisse a jure nâli. Si illud jus nâe positivum Canonum Deum se et Proximum a Gravi tribulationis tm. Si juncta juncta cum Gravi tribulationis N. N. & C. Gravis tribulationis cum sit optima lex interpres evenit jus positivum in Casu Conclusio cessisse a Jure nâli. ergo cum ejus modi Gravis vi sint, in Stan posse servari dum contraria sententia Patroni patent.

Resp. Si dum putationis sui existat possor bonae fidei Heres fructus ex hereditate aliena perceptos ut hic l. 25. §. 1. de bonae fidei ge in possor bonae fidei h. v. C. ab eo ergo disposuerunt circa possessorem alienae hereditatis non sic disponendus & aliena hereditate facere suos in revocabilis tm eo quod fructus dant hereditati tquam personae fictae cum aequant standant pars universitatis bonos hinc ex parte possent cedere actione Pet. nali. qua petit hereditas petitur. At non alius bonae fidei possessor qui rem alienam possidet titulo singulari fructus ex-

Nec nō hic patet jacturam in rebus suis utentes quē in illius dñio existunt & auctoritate domini in dominiū alterius Legatis et dispositiva de bonis publicum introducta N. vt sū Dñi m. C. p. Ri

Ddey qđ dum de fructibus civilibus ante Rem Flotz fructus civiles dñi qui nō ex re ejus a quasi ex re ejus et mediante ea obligōe civili capiunt ut st Pedia vel locatus vbi per sionē mercedē salariū conducit &c. hi fructus reducunt ad fructus industriales v. reales v. mixtos ff. N. R. de fructibus civilibus idem dicendum et qđ de fructibus industrialibus reales et mixtis respectu hactenus dximus Nam ut immediate dicit est reducta ad illos spectant vbi in particulari hō dicitur reddunt ad gubernatorē hō et nunc ptinent ac reducanq et conformiter horum dictis illos respectu regulanda

Ddey 2do qđ Sextus in dum de meliorationibus et expensis in Cicer rem alienam factis Flotz meliorantia ni alia de intrinseca alia extrinseca dñs qđ praedi transeunt in rem qđ multi am reddunt talia st Arborum agri impalantō arbores & radicē gerunt qđ extrinseca dñs qđ ni hō extrinseca adhaerent et talia ejus substantiā separari possunt qualia st picturae januae fenestrae &c. sine multa ramenta et expensa abile st vsufructuarii alii vbilia et partis vt v. dic pergulae v. scalae pensiles Vanitas st qđ si ad ejiciendā domū &c. vtilia st sine quibus vt tam bonus et ceteri fructus n. percipiat quales st qđ fiunt in plantandis novis arboribus in ampliandis agris aut ad extra ordinarie multiplicandis vineturis st qđ extra augmentum publicitas et annuum ditus generant ad ornatū v. voluptatem dñi P.

Post meliorantia si sint extrinseca petunt ad pretium quod fuisse tempore illius rei aestimatur si vero sint intrinseca petitor bonae fidei retinere hō in pte creditū st quod vt credita abitur pte ipsa diminuit

2do petitor bonae fidei st meliorantia et expensas utiles ac utilia a dño exigere et ab eo deneg in Cuncta Sententia Scevi Salvium in Cuncta de meliorantibus et expensis voluntariis

consumptis quamvis inde diuitiæ crauerint melioranter quanta ex eis qui quasi pauci percipit fructus ex minus certo de suo statu melioratio expendit, qd aũ eos consumpserit et inde diuitiæ non habuerit sibi imputabit exigua eius fructus percipit quibus si voluerit expendere sibi quantocius potuerit

Colligi 2°. Inter expensas a diuo statutas ponit de quibus ad diuitiam et quam diuinus petitur diuitiæ qui sunt possit per eos potuerit laborem illum plenius et ipse quo expedit deducere ad laborando plus diuitiarum sit laboris sui qd mendum subtrahere, cuidam attendendo nõ ẽ voluntas laborose gratis ꝺ qd suo domino tantum diuitiæ laborare sit qd domino diuitiæ

Colligi 3°. Pone expensas qas possit bonæ fidei deducere qñ nõ venire expensæ extraordinarias seu fortuitas et præcauendum tm̃ casibus vt. s. huiusmodi laboris in colendo agro exercitatos perierint cũ labore quantocius et deducere nõ debet cum talis expensa fuerit extraordinaria et casu fortuito causa de Canali.

Colligi 4°: possum eas hũ expensas deducere pro re quo ꝺ diuinum melioramentis diuitiæ percipit vt. s. diuinus qui colendo suo agro expendit duos anros possit aũ qia nõ habet pinq qui et fructibus diuitiæ expendere gratuæ. possit duos hũ aureos exigue potuit qia hi sibi cedit ꝺ in utilitate diuitiæ qd aũ qui agro subuenire damnum casus ẽ et infortunium

Colligi 5°. possum bonæ fidei nõ possit deducere expensas factas in fructus bona fide consumptos exigebat nõ ẽ habentes cognitio qia cum diuitiæ ex illis diuitiæ expendit diuinum fortasse ad apud solebant adiuuare labore.

Articulus 6tus.

Quidem et quantam diuitiam liceat exigere ꝺ diuitiæ occasione et ꝺ omnibus diuitiæ in genere.

Notã diuinum nõ diuitiam exigere diuinum diuinum: explicatum est in quo nõ diuinum. Ad diuitiæ qia cum sua attendant pro sua externa interna nõ debet diuinum, diuitiæ alias ꝺ quas

ultia Cuis pitt ptt ex Grat de jure ut, Cujus dividua subdividi
in Cultissimum / Cultissimum Cutem Cuem et Cultissimam / Cultissima
dum gio agid agit x omittit intendens dolorinj damnum gdo
sua culpa x omissõe sentiendam subindet et quibus gradj generice
dolus ignorens quasi simplic am si figt verbis mendacibus fal
cia, et fraudulenta fraus si acte verbor sine mendacio machinata
Culpa Culpa / Cum gio ñ gdem intendit, subindet hñ damnum
dolorinj ex sua actione x omissione sentiendum et rogj dolus
fraudulentus, Cui annumerat Cyprianus Cuis gris saltem in Cri.
Et hec culpa gdo gradj Cum Cultissima dg dolus absolute
et simplex / Culpa lata ñ omissio diligentie ab hominibus circa
conditionis gradum subiti / Deng regula adjungam Culpa
Ciceronem Culpa Cuis est omissio ab diligentibus
ab utilitate providentibus in simili negotio adhibenda subiti.
Cultissima ñ omissio diligentie a providentissimis hñ adhibenda
subiti exemplo rei tota adeqz. Si aquitas comendat Cuem et
dedebi fuit ñ dñs expelle ante intendens et illa exponat con
mutatis Cuem Cultissimam, Cuiorem rõ si Cuem reliquit in do
mo furis, Cutem si reliquit in loco publico qui bñ accendat
solent: Cuem si exustuisti gidem in tuis Cubiculis 2 ordin
ñ Cunsisti, Cultissima si clausisti gidem 2 ñ tantalis, atque
subus cit tunc Domibus. Ex gibus iste pensatis ñ gdo culpam
Cultissimam Cuiorem et Cutem regulariter contingit Culpa Cuis
Cuia ñ rõ Cuem et Cultissimam

Nota 2do: Injustum acceptum et dapnificum Cum effectibus
ex quibus potest et solum Cuis seu veniale Culpabilem sunt
ex quibus mali 2do: ex defectu diligentie debitorij x debitum
subi. 3tio ex defectu sui debiti diligentie Cuem in hac finite ñ
consistat in indivisibili 2 liberat maginet minus, contingit
ut ut adhibeat ultra ñ tio tota adeqz ut intervenial effec
tus ultra Cuis et diligentia sui veniale Culpabili. Si in
justum acceptio et damnificio sit veniale Culpabili ex omni
bus mali sume Certum est 2do sicut Justum dg Cuis, i veniale
Culpe venialis sit ejusdem rõ retentio et debitio damnum dona
endj sub veniali tñ, gdo rõ mali et damnum Cuis si grave

Matum fr̃ cum Causa Theologica Sñi remiabi. oō defectū deliberandi & diligentiā debitā Controversia n̄ modica e intricata. quae sit in Curia obiō restituendi; antequam vt̄ hanc Controversiam dirimamus.

Duo Curia. obligō restituendi ex injusta acceptiōe & detentione in foro Conscie ante Judicij Sententiam quatuor supponit Causam Theologicam grē. Judicij. se in foro conscie n̄ posse obligō restituendi. per injustam mihi in eodem foro commissa. Secundo Nulla interest Causa Theologica Nullam foro Conscie commissa. injuste. Tertio Reus ideo potest autoritate sui Confessarij n̄ teneri in Conscia restituere. Ma intuitu sine justa causa Theologica

qui intulit grauem alias qui prius & innocens ijs Aut dam-
nificauit nec uerit Theologi tenebit tñ in Conscia damnu
illatum grauiter &c. dic: a: Si illatio damni sit illi morale et
coram deo imputabilis &c. Si nō sit ita imputabilis &c. a: etc.
Illos cū damnis in qua nulla interest it Culpa Theologica nō
& inferenti morale et coram deo imputabilis

Dico Sexto: post sententiam Judicis qui in Conscia obligō resti-
tuendi ex injusta causitibi & damnificando cū ubi nulla interest
Culpa Theologica Juris &c. qia alias Sententia Judicis foret Scanda-
losa cum ista damnificante posset pro libitu eludi neq; obtineri fini
sic lyes interitus qui & ut homines seinuicem ad tales gra-
damnificandos magis obhearendo.

Dico 3. obligō restituendi grauem injustam acquisitio et dam-
nificatio inducit in alij mihi ex actione externa injusta secun-
dum Bbtt Cdus et Ingrahattem in altero aliud sit adferendo
& destruendo ijs gentibus erat. atqui tales inequalitas nō fit tam
per actionem interne sine injustam Cum Ll nihil adferat
extra & tñ per actionem externe injustam ad obligō restitue-
di nō alij mihi ex actione externa injusta Unde nullam obligatio-
nem restituendi contrahit sine qui solo actu interno gratuito
damnum agat aut de damno aliunde illato gaudet et exultat
odio qui multipo effectu odij et vindictæ qui crimen
alijs vero tñ injuste acquisit. 4. Si ijs Judex justam sententiam
ferat contra innocuum Secum gaudent de ejus damno &
etiam si Judex posset tunc injustam sententiam ferre quia quia
gratia postea revocandi fuisse justam ad mihi restituendo ob-
ligat qia Sententia illa fatali tñ interna et in Conscia erronea
valet non mutat vera et externe injusta fuit &. Smith si per
vestem gratia quod & bram & Dei adverto revera fuisse meam
pramio alterando persuaserim & interno effectu injustitiæ tñ
esse eandem vobem nō teneor ad restituendum plane eisdem de-
bonum dixerim.

Dico 4. an intentio interna alteri Nocendi peraltiam
damnosam de se indifferentem & justam; sit contra justitiam

si in contractu n° defuit plenus et efficax q̃ Vñ, Simile in reto x̃ p̃ visio
facta loĩ aũt in præmio n° ois obligõ gravis. Item actus seminales
ut sũt semi semina semi circũcisio n° inducunt gravitatem peccati
mortalis q̃ Simile de Lũi gravitate. Nam q̃ Lũi dicit obligõ
restituendi pũi Jesus dũi dv. illud ipsũ regulariter Nam Lũi iste
obligõ restituendi n° ẽ ad istud damnum respiciendum ex causa Lũi
de se ad istum damni hoc quia ipsemet obligõ ad hoc faciendum
istud damnum gravem affert proximo ergo ex injuria efficaci et
affectata voluntaria q̃ ex injuriæ voluntaria ergo sũt obligõ
ingressata.

Sed nam radix obligõis restituendi tum n° injuria gravis
n° sufficit esto n° inde sequi peccamina quia gravitas damni
ut ita voluntaria una infert in obligõem restituendi q̃ sicut regula
ita gravis est obligõ restituendi, unde hic in ordine ad obligationem
restituendi alleviandam entis scrupuli certa quæ certo tribuit
elongato illius q̃ dubium Vg. alterius dubium Scrupulo tractat
cum debita intentiõe istud damnum resarciendi licet in talibus
per gravedi intentiõem magdivent ne injustitia sit gravis quæ
Carmineta Leny hũ Dũ dõ Sub mortali ad restitutiõem gravis
injuriæ q̃ gravis damnosa et sciente ac voluntarie q̃ Act
jam Theologiam esto levem alteri illata Christ

Cessat n° nulla causa juridica, inde sit ejusmodi cum causa Lũi
gravis inducat obligõem restituendi in foro conscientiæ Rõe. Ubi nullũ
delictum in Curia, ibi nulla ẽ obligõ restituendi in Curia Ubi
nulla ẽ Causa Theologica ibi nullũ delictum in conscientia q̃ Simile
si jus inducta causa juridica gravem damnum Vg Constituit Habe
cum libens cuerpam gravi simile Castaldus et dum accusatus
alio ex quarta aborsmens ejus incendium Reipublicæ Non Cata
nec si audeat Sententia Judicis q̃ ex causa civilissima aliquando
obligat ipsum ad restitutiõem

Cessat n° Tũi 6x causa juridica Catholica, Catholici et Cata in
quibus obligõ restituendi in foro conscientiæ Rõe gravis in his Casibus
morali n° ẽ possibile q̃ intervenit alia causa Theologica Salta
venialis et hujusmodi voluntarium indirecte affert ad Casum

theologicam ac quis in actionibus periculosis teneat eam adhibere diligentiam quam solent boni studentes similis conditionis.

Sequuntur Objectiones

Obj. contra Rhad. l. 18. ff. de eo et quis. Contra eum qui tantum ex aestimatam arcuit non potest agi si id non fecerit animo nocendi, si id fecisset ad nocendi potest contra ipsum agi et tenebitur damna gloriosa. 2dly. Licet quis non possit contra virtutem castitatis dum ex bona intentione et ejitat cum tentatrice pollutionis inde secutae si talem sepedasse non intendat peccare contra dictam virtutem sicuti modi spectans intendat id non cujus licet non possit contra justitiam si id dixerat pollutionem festandi sine animo nocendi semper non possit contra illam si dixerat ex intentione et ad nocendi et quia vi talis intentionis injustae non reali demisse ejus dicta secubit semper non damna secuta reparare tenebit. Ad. 3. actio externa qua amicus suum librum dicit de se indifferens est ipse dixit ex intentione illum alienandi legendi ab intentione furandi eum. Si furandi ex quia non est injusta et id non furandi: ergo sola intentio interna est vitiare actionem externam et efficere injustam quia. 2dly. qui impedit alium dolo aut fraude a conductione boni ex justitia indebiti peccat contra justitiam si id sine dolo aut fraude non peccat contra justitiam ergo dum dum de impudente alium cum sine ob nocendi dolo. Si gratis injuriatus a tuo illatam mihi injuriam manifestem ejus hoc studenti et tantumne ad gerendum eam solutionem alibi non pecco, pecco ad et gerendum contra justitiam si dicam ex intentione infamandi. Sitium ergo sola intentio interna est actionem externam efficere injustam.

Ad. 6. totum. Nego cum ex eo aliud contra nos concludit cum inde non sequat quod obligatio restituendi ortus in conditione nata et conditio impleatur actionis exercitae et ex sententia Judicis illum qui agravit sine rabili cau averterit et moriatur non desinit ad damnorum reparationem condemnantis. Ad 2dum. Dico quod justitia commutativa ex cujus violatione resultat obligatio restituendi, requirat ejus adhibere diligentiam inter datum et acceptum sine exigit ut tum restituat quod a bene attentus exigitur

et ꝛ tantu ꝙd debeat ꝑ ler hanc x illam intentionem Unde sic
a jure alterius ꝛ exigat sue ego intendam illud ponere. Sue omnes
dere ꝛ ero injustus aut injustitia Saltem injustitia qd induce
re valeat obligationem restituendi. Cum ꝛo emolumentu qd sequo
niat capient ex testamento licty ꝛ exigat a jure sequendi sue
Cujus illud intendat ꝓmovere sine impedire ꝛ peccabit contra in
justitiam Sic castitas regnit honestatem a recta ratione denata
ditat aũ recta ratio Salva castitate ꝛ posse intendi pulchritudi
ni per actus de se indifferentes ad Vtd. Ri: S. Sta intentio
interna ꝑt actionem externam efficere injustam si de se ꝛ
sit damnosa ꝑt in exemplo arrestato Abri B: Si ea de se sit dam
nosa M: habet et alteram B: actio furandi arrestatem Abri de
se dꝫ damnosam efficit damnosam, Unde ꝛ e mirum si mala
efficiat injustam et obligans ad restituendum inducitur.
Ad 3. actio externa de se sit damnosa ꝛ hꝫ injusta de gale
Ratione Nostra Conclusio Quę per Stam intentionem internam
et ut injustam ꝛ ꝑt saltem efficitur debet injusta qꝫ te hꝫ restitu
moj obligationem ꝓbatur. Ad Vtd. Ri: S. dolus et fraus quando
ant in actionem externam Contrariam alterius Puri B: S. ꝛ ista
translatit 2 ad intra se continent M: a: et B: Cum pacto Stam
actio interna alteri secundi ꝛ ꝑt tendit ad actionem externam
qdo lesa et in proximo de se ꝛ qualis damnosa sine procedat sine
ꝛ procedat ex intentione proximi. Ad quam M: a: qd pecca con
tra justitiam Saltem justitiæ quam ille intentio intimandi
libet fraudem in ordine ad infligendam injuriam sed
ꝑt si graviter mali Reipub. avertendi tãã manifestam
Crimen dñi pute publicam Patriæ

Obj. 6. Affectus advertentia sufficiens ad veniale regnit
solum damnum qꝫ x forte restituendum ꝛ nisi Ad. Solvendum
Nam ex alterius causa acquirit ꝛ forte lenis reparare Sic qꝫ
omnes restituere hujus documenti Materiam 2 illud ꝛ forte tibi ꝛo
Ad 2. ex injustitia ꝑt ovi grave obligans restituendi ꝛo Sto
qꝫ augit et contemplat ovem alienam ordens inimicitiæ ei sua
lenis restituere instrum factus ꝛ dicta Licet acquisita ꝛ sit injus
ta hic a forte Ad 4. peccatum veniale et abnotio gravissimis

[illegible] torquendo [illegible] a [illegible] grauis [illegible]
Cajus [illegible] velle ut [illegible] [illegible] equum auferendo [illegible]
[illegible] grauis [illegible] illud [illegible] restituendo [illegible] hoc [illegible] casu [illegible]
ne [illegible] [illegible] malae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Ad 3um dicit totum damnum valde admodum
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] arbitrium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

onus Mam restituendi

Articulus Jmo

Quidet quantum Possor malæ fidei teneat restituere de substia rei alienæ ubi in de integro damnificatorem.

Dico Possor malæ fidei tenet ꝑse ipso restituere ipsam rem alienam adhuc existentem dut. absumpta sit & ꝓcedŏ ꝓsequi eam Petri Cata actio in ꝓpria ꝑsona ꝙd ꝓstrinx obligabit in integro damnificatorem secŭs. ubi ea qui voluntarie violarit ipsius amam Comutationem tenet restituere ꝙd ꝙ alterum arbitrium seu tantum ꝙd abstulit aut alter damnificauit ꝙ possor male fidei et integrus damnificatus voluntarie violauerit ipsius amam Comutationem ꝙ tenet restituere ꝙdum ꝙ alterum arbitrium ubi hoc in sunt nisi restituerit ipsa res ablata ꝙdo adhuc extat & ea in angarias sigestratis, loties ejus valor et estimatio ut ꝓdŏ

Dixi ꝑse ipso quia per accidens in possor malæ fidei cessari sit ne teneat eandem rem in individuo restituere sunt signa de possore bonæ fidei dicimus ut si in restituendo eandem rem incurreret grave incomodum tunc eum posset rŏdere aliam ꝙ ali valoris et bonitatis.

Dixi ado. ꝙdŏcŭq; perierit id ostia Cata actio sive ipsius pœn et Cata perhibito qui possor malæ fidei ipsa sua injusta acquisitione et detentione rei alienæ ꝙdŏcŭq; hoc quocunque genere ꝙ voluntaria Cã totius illius damni alieni ex non debita usuarie tenet Undesi cujus rei abstulit dicto ejusve mortua fuit in itinere a quibusdam erepta obligat dicto ad eum ejus valorem et estimationem ꝓdandam.

Dixi Petri actio Cata actio in ꝓpria ꝑsona ꝙd dni ꝓdicta rei alienæ ꝙd possorem malæ fidei ꝓsequi Petra eam ejus Cusam Cata actio ꝓpria ꝑsona ꝙd dnam si quis ejus rem mobilem furto abstulit aut male ꝓtinuit in foro Conscie in tenet

restituere filii inquit & illa re dilatio erandi fit obligo restituendi
in casu posito oritur ex ex injusta aucupatione & filii & inde oritur restit
Cum injusta aucupatio sua obligat ad restituendum quo fit casu
cax damni gratis non fit in casu quo damnum fuisset inevitabile posito
idem damnum non fuisset sua forem ablata quo casu si
aprte quo inendum tot viri rix mox ultimo
tonis inendio Strungstis: si pravi rutus aucupii alterius capi
cum sed & mercy et mox facto pactorgio ad mercy cum duo
so sterunt ad Rullam restitucem Strigenis idem Judicandum
si sic. Certo peritura erat apud dnm vi injuriosum aut defatigna
pueris quo laborabat quo ablata fuit & vi alienus ad cat blond
gidem & injuste agentis Cujus modi fit pistrio hostium inva
lus qui talis quo interceptus crudeus fortuitus et Candalis sed
stem ejusdem tenus eadem rno ac de interitu fabri, et hujus casu
ali

Hic dicas: si in casu posito non fit obligo restituendi hujus
Rus foro obligatum restituendo quo res per alium furem erat ante
tenda obligata non tenent quo Nam si non sequitur Nam hoc ju
stum erunt furando non quem alius fur abstulisset tenus ad resti
tucem ex injuste abstulerit dem alienum et dum num
dno intulerit quo damnum non si illatum fuisset ab alio fure injus
fuisset illatum cum onere restituendi. Qui ab abstulit non quo car
so peritura erat Cosse & aliqua justa rno si certus moralis quo
damnum intulisse non ullus ea peruerte obligatus fuisset ad
restitucem si ogitis Nus vides obligandus fuit si prudenter
obligando rem apud suum esse peituram.

Hic dic 2do: sequens quo Rector male fidei ab omne resti
tuendi, inquis quo fuit si res apud jesum periisset Caso abilis
ab hac no si Certo si casu conditionis rem non peituram apud
dnum ea moralis quo nullius erat dubium habitis aut quia
si non pro ea restituendum erit tamutsi pauci apud parem casu
Certo si fidei Nam Rs si. quia adhuc res extat apud posse rem male
fidei dnus retinet ipse et dominium ad illum si quidem
rem possidet cupabilis peccat dno inferat injuria & qua resti

[illegible] obligat restituendi nō si res aliquid dānum casto pecunia fuisset

Ad Cōclē dic: a: Quatuor status in quo res fuisset quod debuit C: quatuor status in quo fuit quod possessor p: a: et b: quae licet quo modi res nullius fuerit quoad mortalē quo Constituenda x Statui quem habuisset si quis dānum mentaliter fuit tū quatuor ultima bihi relata ad Statum quem habita erat quod possessor quia cum possessor illam ex toll. Statu dejecerit intulit dūo dānum novum injuriam quibus &c.

Nec dicas 2. Possessor malae fidei tenet de casu fortuito quo obligat ad restituendum quod res quae ipsam periit licet nō quod dānum casto pecunia fuisset Nam Respon: a: obligat de casu quo res erat pecunia injuste et contingenter. Item quo dubitatur an res quae dānum fuisset pecunia C: in casu nostro et quo dicto P: a: et C: Ita am pro alio dubitandi tenet integrum rei quandoque valorem restituere ac restituere et sum moralis dubij discendant Ita P. Soarez putat utrumq; posse tuti ne posse P. Molina tū et alij existimant integrum valorem quaerendum esse quia in dubio quo judicandum est pro existente ergo quia duo eo quod firmius sit rem existere quam dubitare quem pecunia fuisset &c.

Colligo possessor malae fidei tenet restituere rem cum omni lucro quod quae juxta pericit nō ubi ex malitia sua lucrum quod ipse illa stulte quae fuisset quod dānum ipsi ejus interitum videretur aut casus inevitabilis Nam quia quod quae nō evenit quia evenit quae possessor malae fidei quia malae fidei possessor quia sua injusta detentione res alienae quoad hoc quod quod pereat domino restituere pecunia quod dānum &c. Ita communis Cāi Patres illius doctores alij &c.

Colligo 2do: quod res aliena quae pereat ex quo alium malae fidei possessorem pereat actio cum ejus Culpam Casu quo fortuito Casto simili pecunia quod dānum S. Oblata nō fuisset utpote quia mundio Naufragio mortibus hostili nō pereat eodem saltem ad Nullo obligat restituendum quia justitia Communis tabia sed obligat ad quaerendum damnum illud quae pecunia

ass in suos sto fur nulld damnu in effectu intulit dño vt ff. ſo

Collige 8. Si res aliena pecit dolo v culpa emigi postea sine ipsius obstante pde casu simili pditura pfect qd dñus eam pr emigus ab illo querere duo, vñ pa. qdo res debet qd postea pa de dñi dño redinet dominium in illam rem ꝛ postea emigus sua culpa v dolo illam abstulerit, vendend abtulerit v pcie sinens, quam injuriam infert duo eligere ei quo ꝛ contra obligatum restituendi.

Collige 9no: Si res extime pditura pfect qd dñi pbatis qne v casu belli, incendij v naufragij ill qi illam suscepit et servavit vt ill illam et suam custodiat v consumere debeat restituere obligat qm si post illa casus dñm qd ibem quocq modo culpa v casu pereat dum is ei in custodia mora restituendi: tenet restituere ejus valorem qa res quocq sua pit dño domini sui ꝛ illi ejus dño pdit minimum ex hac qd in periculo interitus constituta sit v pditura.

Odie Secundum qem valorem rei alicui a pastore mulctatis debeat fieri restitutio Tertio Quo

Prato Restitutio pdi non aliena quanto v pditio nō debet attendi pdis ad valorem quem res habuit ꝛ potius ad damnum qd duo per injustam ablationem ei contingit nem rei sue illatum: et quantum debet qi quis tale damnum possit pfect dñus vidit qualitas et quantitas pcuniam ac si nihil ei pfect eruptum. et an damnum illatum et quanto tale taxari valeat, attendendum ꝛ ad tempus quo et a quibus interim res fuit consumpta v distracta, et a duo fuisset consumenda v distrahenda

Ista: Valorem rei pdi potest variari v intrinsece v extrinsece, intrinsece variat qdo res ipsa se et suam substantiam endit melior aut deteria reddit, in pulchritudine ejus qi dum a subjecit et sit equus in se subito suam substantiam melior dum ad servitium literum hilior qe debuerat pdidit. Extrinsece variat qdo res suam substantiam eadem manens jam plurimi pauci minoris dñi ejus: modius tritici valeat modo sex florenos modo

rō ob restitutionem emptor habet ℔. x. lo. ℔ ℔.

Xtmō: n̄ ſēr ſufficiens gō restitutio ſiebat. Dum illa valorem quem res habebat eo tpore quo dnus eandem corruptam vel set v. alienasset. Vltō gō casu quo res creuit interim ultra gia alios heredes pstō eginum quem postea fuit eguus vendidit ℔ abreq̄ ſufficienti ſi restituerit dnum aureis ſi dnus eum pstō actionem in eguum cessit vendituro fuisset dnum aureis. Z hoc admittit n̄ ſit gō ſ. xx. reſcipit creuit suo dnō q̄dm ignis est atq̄ pallus eginus q̄do factus est eguus et creuit ad valorem ℔ aureos erat dnj gō ignis creuit gſti Vt. Ratio n̄ pro casu quo res creuit extrinsece sigidem et extrinsecus valor dnj ē. Cui in re set extrinsecus gōris ut. morati hō Anstz ē. intrinsecus cum reddat illud quod de mobilem majorig pctio vendibilem gō hic eadem militat rō. gſti eadem ratio incumbit obligoe restituendj. Unde si par mense maji consumeret hitic cum Cesen valor fuit erant ℔ aureis et dnus illud fuisset suum retinere gōri. consumptum ubi valor ignis dm desendit ad duos aureos sic ℔ aureos restituere obligat.

Xtdo: n̄ ſpū ē obligationem restituendj seu quendā valorem sumentem quem res habuit tpore mediante inter eam tpus quo abstra et quo a jure consumpta v alienata ē dnj pallus eginus tpore quo sublatus fuit valuerit ℔ aureos ubi videtur Go. et postmodum illi seruit mensy ℔ atq̄ in hoc postremo statu a jure venditus fuit, sic ſit ut venditor n̄ tenear restituere plus quam ℔ aureos quō ē. gia si dnus fuisset illum eguum Consumptum usq̄ ad sole seminum n̄ ignis n valuisset ut aggrono viti ℔ aureos et gſti in Casu n̄ Anstz major damnum quam lo aureo pallus gō proinde solū una cum damnis emergentibus et lucris cessantibus ex tpe, quo suo egro carere debuit indemnis fuerit, ille refert gd valor ignis intermedj ad

gdo ag bitium valebat 8 florenos & adhuc minoris cujus pp
teneg restituere pticium sue valorem sui gravis videlicet 8 flore
nos qđ qđ pticius n' possit ille interesse & damnum magis
cum sensisset bitium ppo ad grave valoris minoris.

Ad 2m: Posito qđ Cajus bitium consumat & alienet le
cundo flore valoris auri qđo fl: valebat 12 florenos dico qđ Cajus
teneat restituere totu valorem illius valoris gravis sue bitii
bitium suum consumpsit sub illo die qđo fuit fl. gravis. Si
pticius bitium distraxisset eodem flore qđo valoris auri qđo a
Cajo a Cajo absumptum & alienatum e jam minus clare et
certum e Cajum teneri restituere majorem valorem bitii gravis
scil. 8 florenos tantum cum teneg cajus restituere ipsum dam
nificavit pticium & si pticius bitium distraxisset & consump
sisset eodem flore qđo valoris auri Cajus damnificavit pticium
in toto valore illius gravis pp Quod bn Cajus tantundem
teneat pticio restituere si hic suum bitium consumpsit ille plusmo
& illo flore valoris minoris sibi inde: qđ Cajus teneg bitii
tantum damnum assecuratus qđ intulit & intulit damnum
in toto valore gravis dj Licet bitius tunc suum bitium vi com
sumpsisset pp n' e certa pars in qua tota e difficultas. In illo
valore Cajus intulit damnum bitio qđ erat vere bitii flore
illo qđo & totus valor gravis dj fuit bitii Licet hic illo
valuerit uti pp fl. 12 bitium conversatu a Cajo usq ad dm
tempus e vere bitii pro illo flore pp n' valor bitii cum ad eam
eodem pertinent tres it valor ejus 9 fl.

Ad 3m: posito qđ Cajus consumat & bitium suum
diminuit valoris qđo fl: bitium suum valebat tres florenos
& adhuc minoris. Dico hic si pticius bitium constans 8 flo
renis huc aut illo Cajus sibi teneg restituere valorem bitii
minorem videli: tres florenos vel circiter ibi e qđ Cajus
pure n' damnificavit bitium nisi in labore suis aut bi
gravi ille obstat qđ grave intercedit pridem bitii bitio
Ergo ea qđ ratione intendebam eidem n' decernit et pbtur
illud majus intermedij gravis Licet qđ si pervenit in manu Cajj

quo illum modi fructibus teneat qd quam restituere saltem in foro anxio
ventur C. ff. qui ius lucri soli obligat ad restituendum perillam
regulam bona alterius ex damno illato qd alter sponsus
consul. Si debitor quidam speret reddere debitum esse nō qd de
cet illicite nihil hō id cum tenet refundere creditori qdo hic di
dilationem solutionis nullo pacto cum damno fecit. Dicit sal
tem in foro conscientie nam in foro externo strictum condemnan
di fructus nō percepti possibile hō restituendos. Sed di
cunt qd quod fori interni pdicta requirat qualitatem
justitiae commutativa in eo statum ut integre id duo restitu
at qd ex re sua nisi ablato frustet aquisturus erat adeo
ut obligat ad quidquam quendandum pro fructibus possessionis
qui nec adquirendi duo erant percipiendi sed de eterno
sed attendat ad pdictam equalitatem qui nō ad eam in ca
usis pdictam ad alia amplius obligat attendendo hō circa
hoc in tribunalibus Gallie et Germanie.

Dico 2do: malle fidei possessor tenet in foro conscientie restitu
ere fructus quos nunc ex re sua percepisset tempore quo
percepit nec percipere potuerit Exempl. 2do qui possessor malle
fidei tenet duo reparare quidquid damni injuste illatum
duo injuste intulit damnum in fructibus quos in percepisset
ex re sua ut sit prudentis fo. atqui hoc in rebus est de fructibus
quos dominus mediante singulari diligentia percepisset. Sequidem
relate ad tales quos fructus injuste damnificatus fuit.

Advers. qui sentiendum de fructibus civilibus? Eodem mo
dientum qd de fructibus industrialibus naturalibus et mixtis vi
tive hactenus dictum? quia ad istos reducitur fere omnes fructus
dictum hic esse.

Advers 2do: qd dicendum de meliorantis et expensis a pessi
mae fidei emptore rem alienam facta si meliorantia exigua
ad quae tenet restituere quod intrinseca vi sit detrahere tum quod
a bona fide reddita fuit dictum de pessimae bonae fidei. ar: 5.

2do: malle fidei possessor sit deducere valorem laboris item meli
orantia et expensas quas ad ea ipsa fecit ob eandem rem ob
quam possessor bonae fidei, duo dicta art 5. Et sunt l. l. di: ex

Diversos sit de ass̃ ad Dcut: possori malæ fidej, lege actiõ ad re
petendas expensas qæ tñ illa lex ſolenatin ē sine stringit in con
sēa arbl sentiam dubiij, imo ego ignis ingressa mitigatur ff
per l 38. ff de hæd petit. Alia est hæ ē de expensis male vol
tantj sed tabbus cum possori malæ fidej, nihil petendere sunt
ingenuus in foro interno, sunt hæ possori bonæ fidej, dñ dita
art ff. Dde nõ in foro externo dñ possori malæ fidej, Nulla
hæ condij actio, gratis hñ indulget possori bonæ fidej, si ex
pensæ n fuerint meræ voluntariæ, idem Ddum ſho ferocan
sūl de possore malæfidej. Ff Ditum atq decisum ē de possore
bonæ fidej art: ff. Licet illationij quas in eodem actionibo
sequentibo recolendæ ff et in præsenti quoq agitandæ. Dem
si meruerat gestio Ddūr qdem valorem fructuum a possore malæ
fidej. Dicat fieri restitutio eodem modo respondendum erit qæ
dictum est arti præcedenti de valore rerum rj

Qdrio Ptio: An qñ petens teneat possor malæ fidej ꝛ
inigres damnificator ff q petens petat valorem rej ut fructus
teneat præstare oē damnum emergens et Lucrū cessans
Dño ē inigra ablatiõ, detentiõ ꝛ deteriorat sal rj. quo qñ
utery teneat restituere ad æqualitem æstimandam ita Ymin
ut Dñus hñ rej. ut qñ Ubert ꝛ Ubert si res sua ablata de
perta ff destructa n fuisset, adhoc am̃ procedatio rej qñ
satiõ cujuscung damnij emergentis et Lucri cessantis. hi
rem n qñ satis Dño n restituet aut n Ubert tantñ qñ
Ubi set de Ubert si res sua sibi nlata fuisset ut Ubert jo.

Qdrio Sto: An inigres damnificator restituere teneat va
lorem rej destructæ in statu præsenti quo destructa est an in futuro
quem statum fuisset qñ Dñus si destructa n fuisset vg. bajus
hodie occidit pulli dejunum valentem sex aureos ꝛ abitur trigin
ta ubi adhuc fuisset qñj in quam ar Cyprus teneat restituere 6.
ꝛ 30 aureos Dño si inigres damnificator præstat restitutionem status
fuit zyclantis fuit Ubert post illatã damnum sufficit si restituat
valorem rej in statu præsenti quo destructa fuit secñ Dñm si

faciat restituere post finis Matt. Jarnij. tunc eius restituere
stet veterem rei [illegible] quod detinuit fuit. Secundum
ipsum in futuro Victura fuisset, sed diuum si destructa
fuisset. Unde Cajus ostendens quod dominum valentem tanto
debiturum do ubi adhibet sufficientem faciat restituere
dando d. auctor si statim Cadio damno faciat restituere
tibunde d. florentes Sed dicunt si restituere differat in longum
tunc restituere tenebit do auctor. Quod huic
dicunt augusti. Alio d. aurej. debuit fuit sibi. aliquid gravamen
erit d. forte sine Culpa ejus extraordinarie si detinuit sibi
impedit. x suo proventus. Quod dicit quia tunc iniquus damni
fuisset existit injusta Cau. Cur dicit Ly. modo si debeat tunc
ejus valentem do auctor. ff.

Ad 4 sto: Ad qd dicunt quia rem alienam sine bona sine
mala fide possedit. Ff. Certum est qd de re et re fructus si
adhuc extent restituere debent si aut si augusti
extent attendendum est ut tunc acquisitionis re x fructuum
fructuum diuus consumptionis ita ut sive bona sive mala
fide, alterius qdo augusti rem x fructus re percepti si
sibi tenebit restituere si fuerit bona fide. qdo rem x fructus
re consumpsit. quia exinde ditior evadit. Quod
in potestate ejus est restituere quia x re augusta a injusta actione
si stat. nam respondit qd re x fructus si augustus extant tunc facultas
restituendi. illa ejus consumpti, sive dum qui consumsit bona fide
et mala fide studuit si fuit Cau possessionis damni. illa pugnata
ffer bonam fidem sequentem quam Christi dum rem alienam
ejus. fructus [illegible] Ad 5 dicit Cassianus in mala fide
qdo rem alienam ejus q fructus consumpsit. tunc estimatio
nem faciunt Sicut alias potest male fidei si obstante ei Christi
gratiante quia bona fide ejus. ff. ejus destruentem malam fi
dem Cognita et ultimata fuit. Quod qui bona mala fide durante
rem alienam Consumendo donec ei declaretur duo injuriam debuisti
si. Ad 6 sto: ad qd dicunt potest debuit fidei. Ff. qui debitum
ab initio in re petit et justa possidet sicut ei. quod debitum

dubium fuit an res ille esset donatis Legatis aut remanebat aut alteri
ius quod queat gravare si illam augeat animo retinendi. Ideo
diligenti examine ad restituendi & totius rei fidei fideicommissi
Quo: huic qui exercet se manifesto periculo rem alienam augendi
et eandem indebito titulo possidendi. vrō Di: qua re promissa ingressi
tive denuendet rem si feliciam & liberi debitant. Si sunt tota
restituendi debet. Dico si in rerum est & ipso non cognita res gubernatio
benda et bona inventa si dum postulat Ipsi ad ut rem dividat pro
portione debiti cum creditore & cum coniugibus si id sit incognita
Dixi si augeat ob retinendi si eum augeat & interstitiae ingrediendi dum
et pro gravanti abstinendi hic absit ut puniverit ut contra Legis
huius obligationi gessent et ideo dubio existimavit debet ei petitio restitue
dempsit am quo sit ingressio vi gladii dempt Cuius rei, Cuius
rōdem quam tenet ille qui ei habitationem in comodum dari, cuius
si fuerit aut detinuerit Cape Gothico & ni ex Cofia eam audi
ri iussu ad petitionem.

Rado: qui ab intio rem alienam bona fide possidet diu lu
essa quam ille rōdi superveniente incepit debitare an ni sit alienā
ad petitionem dempt oriuntur adsint actae malitiosae Ratio ex illa Lex
Iuni in fi ingressum debito & Cāo petitori ei Cui tio possidenti diu in
loco Iudicium re Cujus dominium est debitam adjudicat tota gothica est
huc quae competunt petitori debet jus agendi cum altero
de qua debitor & dicimodo adsint actae malitiosae nam huic debet
petitori sufficiente et huic quae ingressi de re venditae. Dō debet pos
sori petitionem ingressionem agendi ad petitionem debet
qui ejusdem cum altero de qua debitor an sit dell. S. dempt si rem
vendit ementi debitum manifestare cum certum sit illud aliud de
petito diminuere. Ulto. quo Gothofredi ingressionem rem Constan
mit aut vendit debet Bene voluntatem restituendi similem amisit
tem saltem petitum rei venditae aut consumptae si dum Certus
Compararet. Dōes tio. quo restituendi dempt qui debitat an sua actione
consilio vi petitū, mandato & omisso dederit Quam damnificio &
si tio: debet ante ea debitam testatum illud an instruxerit in domini
rōdem si pari petitor qui rebus damnum intulit etsi hic debet fide
dignus, asserebatur ab alterius mandato Cautum Consilio de agnus

malitie dñi fuisse motum mouet dubitaret Rex ab eorum restitutione dicti S. fieri posset: qia S. absit damnificare aut Rex est contra legendum est ex circumstantijs pensa ex mora facti qd intercessit inter contractum et damnum illatum ex indole illicitudinis qualitate subiecti et damnificantis vbi tñ ceteris illis Considerat. adhuc manet dubium Ego: - Leuis dubitans ad restitutionem fit qualitate dabij qia tamen si fieri quod damnum intulerit, quam si intulerit rō justum est ut fiat illius restitutio juxta qualitatem dabij

Articulus (Quinq.

Qualis requiratur culpa ut sit obligatio restituendi ex contractu similiter tali.

Glosa - singulis talem in Clementiam Dei in quo inter veritat voluntas obligando facti et expressa. Pone q dat ex 10 sit omni obligatio sua: quidem immediata vt agendi - solvendi, tradendi: ad quod qui in contractu se obligant, attracto mediata scil. mediante alijs Causa Contrahentis vt inuisti Contractum deuoriti dicendo tibi mihi Centum aureos qui Ejum quos iste q. tenuis justis aureos teneq tibi tuo fore restituat qd obligo immediate et ex contractu ut scil qia Ejus ad se obligauit. si rō causa Ejus teneat deuoritum debet tibi reddere totidem aureos, et damna exinde secuta quesuere aij hec obligatio est immediate ex causa et mediate illum ex causa Contractus, de obligōe qd immediate ex Contractu ejt actum est in Jure Canonico de Contractibus de obligāe rō qd nascit ex Contractu mediate illum et mediati sermo est in presenti

Vide. 2do Contractu singuli talem qui subsist et requirit in pdicti mā in Ecclesiam dicit: Nam sicut et Contractus qi cedunt in vtilitatem solius danti vt et deuoritum de custodiam tñ 2do et Contractus qi cedunt in vtilitatem solius accipientis vt commodatum in quo requirit aliqua gratuita Concessio ad vsum proprium de mutuo sic et Contractus qi cedunt in vtilitatem vtriusq; et danti et accipienti vt sit venditio emptio societas regula &c.

Note Dio - Circa immediate predicta Contractuum genera 8 inde de civili, dijudicij requirit scitia i qdo Contractus cedit in vtilitatem

solus dantis acquirens teneat nō ex dolo & causa lata, vt sign
Gratia quod de suaq; pecuniis absq; huiusmodo donatis ea q;
cunq; actiones suum dolum & causam latam grauius interuenat
causa cuius & existima nō obligari restituere l. Si q; de
quo contractus edit in vtilitate solius acquirentis vt comodati
obligat acquirens restituere ex gratuito ejus causa nō existima &
plezeat, aut damnum damni interesse nō ultra s. ex casu fortu
ito et citra dēm causam prius ad eundat l. Si q; Ergo ab
hac disputē pleniam de ista q;ue restituendum tm ex obligat
ex dolo & causa lata l. Si q; pleno. Sed disputo de
quo contractus edit in utilitate utriusq; contrahentis dantis
sit et acquirentis vt quo loco domus & ejus hunc acquirens
teneat ad restituendum ex causa lata et cui nō ad existima l. Si q;
et l. Si quis comodati. Oppo quod sit causa lata existima vide
signa hic art: 8. Hh.

Dico de Jure nāt nemo ex contractu obligat per se quo ad
reparandum grave damnum nisi ob causam theologie gravem
Gratia. Pr. Ff. in grad. contractibus nō sufficit vt de quo adsit
damnum obligatorium gratiam reparandi damnum grave causa iuri
dica de regula theologica grauis q; idem dicitur in proverbio ad quod
videt Gratia ob veritatem vocis Clerici nō existit gratia mirabi
obligatus in generalibus & mutuatis ad custodiendum tenuit vinum
terra aut in tutore ad custodiendas res pupilli quam existat in de
positario &c. ad custodiendas res quas de necessitate illi in tenery
de Jure nāt ad restituendum ex causa iuridica q; dicit tenuit ista
dicti per se quo: idest nisi forsitan pactū interuenit de conservā
tione faciendo gratuito &c; peccat sine causa theologica et ex
sola iuridica &c nō fortitio tm q; ubi de Jure nāt tm jure
conscia seruandum erat hic ein obligat restituere descendent in
mediate ex eius pacto et mediate tm ex causa iuridica & extrinseca.
Oppo. huiusmodi pactū fieri licite recipit dnūm in gratuito cōmo
dato et similibus q; dico in locatis &c; justo pretio quia segna
tur in pactum nil exigit pretio estimabile obligatorium pretendi;

ex eorum futur est pcio estimabilis &c

Duo 2do nō de Jure positio Primo ex Contractu obligat ad ꝛc
Jaciendum damnum grat Nisi ob Causam Theologicam gravem
atq; duo disputat Juris Civilis Pdro Ramirez S. quendiste n obligant
in foro Conscid ante Sententiam Judicis Molk &c S. Dam.
Addite dispōnē seu Leges n ab scant obligoem q̄m continent
ac Leges ab scant scant obligoem Quisandi damnum dm ꝺ
manicipio ꝛc a domitio illatum Et ille Leges n obligant in Consci
entia ante Sententiam Judicis et nō debitum et Judex ab jurat
Saltem plexis, ꝺ Rei ille se obligaburit. Ex. Leges ille ꝛ n obli
gant obligoem in foro interno et ante Sententiam Judicis ꝛ n ab
eo modo usu recepte ꝺ Sylv Sejudem Primo scripsant Scrupu
Cum qd n petat damnum Comodati Ex. Secatum ꝛc Causa Scale
vsurpat qd in ejus Custodia ad sibuit diligentiam quam diligentiores
adhibere solent sunt n illam q̄m diligentissimi ad quem te
nentur Ergo obligant ꝺ Signum est qd n obligent in Consci
ante Sententiam Judicis. Habent hō ejus modi. Ex. Scripturi
alius Statuta quatenus d Servient ad obligando foro externo
et non Judicis facta illa ferant Sententiam ex qua Lata obli
gant ex. nō in Conscia ad Solvendum ex hi

Colligit: omnis ex qd ibo Casu perit suo duo perit alteri
si ex debnata in individuo perebat Creditori perit nisi inter
cesserit pactum asseverois seu postandi damnū Cujuscunq; even
tus et nisi ex alia Causa Cum Creditore ultra ad usus n
Comodet aut qd Debitor a in mora Culpabili restituendi rem eo
casu qd duo restituta n pereret. si ex ꝺ ex indebnata in esto
Genere Causa Debitori perit Quidam aquatili eptum reste
da a petro deposito comodato et locato et perimit Casu fu
tuito pereunt petro. Quam duo et pe nil restituere debeant
Excipit casus emptionis et venditionis qd ex Causa fugiendi dispōe ni
si prius Solutum fuisset antiquam res ꝺ Debitor emptori perit nisi ab
conventum fuisset forte pactū ff. de pericul debit Venditi. excepto Casu
mutuo dato Debitor duo autem fit Creditori Quando tot urnas Vini
casu jam pro dispicta voluisset tradere Causa ꝺ alterius
relatio perit Debitori perit et adhuc solvere tenetur Item ex equi
civili armado hic tenetur alicui tot ovis boves et vacas Vg. ibo in Rhem

do in indivisum Illm excellentie vendis pot vasa Vinj xlvor
reo x aurea tot modios hibrie ꝛ dum deſignatos et mensuratos
tibi parerunt et debebis alios reſtituere qui re ſic ind̄ natade
bita artyſam tradat Semper manuſt in dnio debitoris

Qdo. Si re commodatas, ignoritas dc debet qis in gn
ſtipulo incendij ꝛ tempeſtis ꝓdere ſuis ita utili ſuis faciat
preſt contra juſtiam ac omni reſtituis ſubjacent Et quidem dicit
tas eſt de foro interno tñ ſiquidem in foro externo juxta ꝓdeunt
qđ qis re ſuas ſubduxerit ac Cōbarat, alienas ꝛ ſtipiens dolo
malo proceſſerit, et ḡtñ in tali foro condemnabit ad reſtitutionem cujꝰ di
qđ adhuc forum internum

Rſmo Si re ſue ſt pignori ꝛ de patrimō alienē
Goodey, tñ qđ de ſue in tui ſolutio ſue in alterius ſue in uſu
uſq; ſubſidium ac comodum exhibet pteris in Conſciare tut ille
ſtudiose cujus Rōgia, multū lenę re Algieras Conſerva
de greung Dum Contractu qđ jnvitis exhibet nichil fore ꝛ reſpe
pienſent faciendo expenſas extraordinarias pūt in q̄ſo eſt
qđ vñ ꝛ in ꝓdito ſi re alienas teneren ſtudenter magis
ꝛ de patrimō teneren illas Conſervare faciendo expenſas extra
ordinarias q̄as tibi dnus refundere nō tenet nō dubit imo
potius ſe reputet ſyam imprudentem ſui Negotij geſtorum, ꝛ

Qdo Si jactura haud res conſeruat tibi notabile damnū
qđ amicis ſunt utiliores rebus alienis adhuc ꝛ known has hujuſmo
de nisi ſi morali certo de requirendo Rō. eſt ſimilis
patri qui Nemo in memoratis contractibus intendit de obligare
ad expendas pro Conſervatione rei alienę faciendas cum notabili
et grani ſuo damno ꝛ probabili ejus periculo,

Qdo Si re tue ita ſint utiles ut per eas jacturam ꝛ
incurras notabile detrimentum tenaris re alienas tibi ſubſtine Rō.
ſes in predicto contractibus ꝛ re. Dumō initio alioqō initio
re alienę cuſtodendi, qđ re tibi poſtmodum cuſtodiri, ꝛ in caſu
poſtea poſſent rabiri cuſtodiri cum tuum damnum ſit exiguum
dō Hinc am obligō ex Dumſt: Ch. 4. tract: C.D. § 8 n.2 adjudi
Sum ex Sanctis, affirmatam in ex juſtitia. Et Sanctis Ro
ning erit qđ certo [illegible] alienas do minimum ꝛ reſpectum
tibi jacturam haud res [illegible] ex juſtitia vō qđ reſtituam tibi

Ldrt: l: an lex agitia et quidam alii leges noxales dicte obligent ante sentiam judicis ad reparacionem illati damni, quam faciunt ante judicium. Nota: q lex agitia lata et promulgata sit de agitio tribuno plebis obligato ad restituendum fugis cum culpa faltendo vidua faltem pandita alterum in bonis externis certo modo damnificauit vz. si leonem duxisti per viam per quam vicinis et meo fegro nocuit. vi judicata fugis adstringeris ut illum ad refundendum mihi damnum, & ut ad reparandum aliud amplius quod ex dictum fuit obligat de lesis ad L. agitia. Porro leges noxales habent ut gnis reparet damnum citra eam suam culpam gnie talem in judicium alteri illatum ff. ff.

Ri Lex agitia et leges noxales nō obligant ad reparacionem damni ante sentiam judicij unde antequam lis cata sit nō obligatus fori consuli obligatio reparandi illius modi damnum de tum sine culpa theologica ejus rei, obligatio ingenio Didaci Soō gia - allegate leges nullibi clare exprimant obligationem in conscia ante sentiam judicij imo contrarium clarissime exprimit L. 2. C. de L. t. agitia dum ait quiescentis judicij auctoritate fugiens judicem culpa inpetrabis

Rec dicit - Lex justa pro foro externo est nō justa pro foro interno & memoratae leges st justae pro foro externo ꝛc nō pro foro interno ꝛc nō obligant in foro interno mediate et conditionate si cata sit sententia mediate et absolute ff. x subdi: sic obligant judicem ad imponendam damnificatori restitutionem & damnificatorem ad faciendam restitutionem antequam lis sit stata judicium imposita ff.

Articulus X.

Quatis regiratz culpa ut sit obligoō restituendi ex quasi contractu.

Nota: quasi contractum creari illud in quo nō intervenit voluntas facti et expressa & verbalis et interpretativa et cujus & manifestat ejus Imperator Instit. de obl: qa ex quasi contractu nascuntur negotiorum gestionem, tutele administrationem, communi dividundo actionem, et indebiti solutionem quibus hi demum quasi contractus plerique integre ad quorum officium ac munus

ac munus &c Gubernatoris Iudicis Actor & procuratoris Procur.
vno Coprohibit actibus, et quibus, Item qui Aduocati Postare
se nam & illis dum suscipiunt tale officium ac munus
virtuale et interpretative se se obligant ad debitam in ejusdem
rior diligentiam adhibendam &c N.

Dico: Nemo pretio obligat ex grauis contractu ad rem
quam damnigra & nisi ab causam Theologi libri gravem
gli qui Nemo plus obligat gratuito in scriptis officio
grali contractum vult et tenet velle se obligare aty. Nemo
regulariter vult nec tenet velle se obligare ad diligentiam
exquisitam aut exactissimam & morabem tri et luanam
so nisi & obligat nisi tam adhibere Quodsi eam adverten-
& adhibeat jam Guido Asparn Latam Theologus grauem co
tra eos, quod damnum grade infert et istud subtrahit regardo
veniet aty hic advocatus &c. & tenet in patrocinando eis di
genter quam boni advocati quisq; & solent, si proinde eâ cuiusq;
co qd advocatus & adhibuerit diligentiam exquisitam aut exqui
sitissimam & defectu diligentiæ in advocato & suo infortunio ad
scribere et imputare deb. Advocatus cum dum postulat id quisq;
aty diligenter et docti advocati in simili negotio postare solent
adeoq; diligentiam mediam adhibuit numero suo debite functus
est quisq; &c. Dum cogita de diuersis mediis, objectis & et esto
qd ei suscipiant et administrent efficienter & gratis & pro Sti
pendio &c hi.

Confessarius tenet ad restituendum vobis ignorâti grosse cum Latte
Parochum, Confessarium Theologum Iurisconsultum &c si ex ig
norantia deberunt conscium ex quo damnum Secuta Sit Consultanti
vobis qui Iuby ex officio & hi sed ignorantia tenebuntur Quod si
Cientem aty notitiam erroris & diligentiam in exponendo
vitare &c Cum & ignorat quidam eâ damni Secuti &c. vobis
professis sed & ejus debent a petente Consilium &c Sapi
entibus ad exponendum, cum ea regula exquisitus & sufficit
et in exponendo deberet consulentem deserunt quia una cum
damno intulerunt injuriam cum Theologus officium esto ab
ijci restituere exigere &c.

Colligi 4 dco Confessarium n' teneri ad restituendum quamvis ex aliis
circumstantiis audiat quod ex negligentia vel ignorantia poenitentem manere
intentum de obligatione restituendi. Ratio. quia cum hoc amittendo peccat
non tenetur vi justitiae hoc facere cum peccatum non
habeat justitiam gratis non tenetur hoc jus ignorare. quamvis de facto si scire
ad finem obligaretur teneri dicit. quia in primo casu facit bonum
causa in dco an casu cum culpa hoc sive quod sit venialis
vel gravis ignorat. nam talis ignorat ejus alit gradi ex dolo

Colligi 3tio Confessarium medicum advocatum et similes qui ob
hanc causam theologiae caecum damni proximo eventuri deberent
obligari ad eam tollendam si comode et absque gravi sui periculo
possint. quia ejus actum male datum in damnum exercendi
voluntarie influerent.

Colligi 4to: illud non teneri ad obligationem restituendi qui consultus
responsit et quicquid vere et prudenter probabiliter sibi consuluit de
mente unde secutum sit. qui talis non dedit injuste cum damno
quum studente respexerit. dato etiam judicium de eo qui sententiis
accepit suam mentem et quicquam quin tamen quidquam hujus
respectum sibi dederit. item de eo qui indicavit se de rei veritate
dubitasse bene quia talem confessarium secutus damnum si
quod inde possit non consilium dedit sibi sed temeritati adscribat
debet.

Colligi 5to. Ego illud teneri ad restitutionem qui bona ecclesiastica
ficiens ad pandum constituum quia sumus ab altero ejus
insufficientiam non ignorante consultus fuit unde tali casu consu-
lentem putavit. Quamvis si quis debuit sibi imputare debet non gratis
enti et voluntati. dato tamen de damno tenetur in conscientia jam
modi consiliarius. Illud ubi tenebit tertio damnificato restituere
si ex malo consilio seu ea injusta secuta

Articulus III.

De Circumstantiis restitutionis.

Nota circumstantiae restituendi sit quidem quae ordine
ordine et quo loco circumstantiae quidem et quae facta dicuntur sit

Sagacius aliq̃ amplius declarabunt inferius. vbi et circumstantiagr̃
in quib⁹ concernit cās p̃alis seu ad restituendū dīno obligantis
Hic restat ut in p̃senti aggamus de alteris Circumstantiis et
de Circumstantiis gr̃is in quib⁹ concernit cās cooperantis ad dam
num et ad restituendum dānis tñ obligatis et quidem per dictos
claritis grāt̃ §. Sit p̃onde

Quo tenēs
Vim et grīnam ad damnum cōoperantes obligent ad
restitutionem.

Glota: Verum cās cooperantis ad dam recuperari solent hīs verbis gaō
Iudex Justus Consilium gēsus, p̃tacto recursu
Partis juxta rectum, ꝛ obtento ꝛ Manifestato,
Justus ē mandatū ut alter inferat damnū. Consilium ḡo duōr̃ habet
ex hoc tam dīcto ꝛ referendum sit damnū. Dolus seu p̃tractus gr̃ causando
vniq⁹ fuitum ꝛ referendo ignoriam ꝛ audentiā aliq̃ dimittere inducit
ad executionem ḡdicti. Recursus in judicio ē quo gr̃ in custodiā
accipit rem gratiam ut sic et Juri ejusdem fuerit restituendo ei
p̃tractum et damnū inferat ꝛ illatū ꝛ reparatū. Partis juxta
dō ꝛ Solidū gr̃ plus p̃tat de facto ab⁹ eo gr̃ sine sit cās tam
tunc seng tñ ad reparandum illius p̃tis obligat grāt. Dō ille gr̃ cās
tatius mīgat actionis et tunc ad tot damnum reparandum obligatus. ē gr̃ tantum dam cōgitatis ad damnū impediendum ꝛ referendū
si jam ē illatū. ꝛ obtento: gr̃ omittit impedire damnū cum possit,
ꝛ manifestato gr̃ ꝛ nocet justo ꝛ damnū ḡdo teneat ad sic cale
sic post damnū illatū.

Nota ex his verbis Caj aliē Concernunt ad damnū ḡscribe aliē
Negatiue positiue. seu directe Concernunt sex p̃cipue ḡū vide seqens
prohibitis positive mandō movent alios inducunt aliquem ad injustum
eundum ꝛ p̃tractū facit cum eodem. Negatiue seu indirecte Concernunt
tres posteriores prohibens p̃cipue ꝛ impedient damnū injusti.

Dico ꝛ 8ō Cās cōoperantis ad injustum damnū potiūs
positive et directe dō cōoperans Negatiue et indirecte ḡdo ex
Contractu ꝛ quasi ex alio damnum impedire obligatus tenet ad

restituem ita ut in aliis defectu tenet totum damnum resarcire
si totius v pars si partialis damni cā existerit grīa. Imogra
tenus Jancit Cām posithie inducentem decia ab Imo: 11. qi
Cap. it Lam posuit ord: 87 qi alium mavit aut induxit ad furtum
dum grave damnum sic ñ tenet ad restituendum illius damni. Sed

Sed ille ad Rom: 1 v 32 ubi: qi talia agunt digni sunt morte nō solū
qi ea faciunt, sed ñ qi consentiunt facientibus, ubi ñ sm Cāpo
stithie sed ñ Regalie Cōperans ad damnum proximi, qd vīdr velle
facte v qasi cartatue tenet impedire consentit illi qi proximū
spoliantem damnificant ꝯ in eadem pena et obligatione ponit.
Cōcl: qicung; ē cā damni illati tenet ad restituend illum qi
cām damni dat damnum dicit cardin Pulli d. 2nju: ubi ñ
sm posithie sed ñ Regalie Cōperans sic ꝯ de ut tñ gēlis
magis intelligi.

Advertendum 2no: ñ obligari ad restituendum qd dicta
verit cā in alio 2no ad damnū referendum nisi adhuc sit in alio
2do. qd regulē. Ego qd sine pro damnum ñ sit subsistit ingeni
d quod sine pro ñ sit illatum, Unde si duo cām antea
inferentem simul et eodem modo vī. Consilio ad furandum de
3nacent quod attentius Consilium secutus sufficiunt illius tñ
tenet ad restitutem totius damni. Sic. Regula et cooperans
ñ magnificat alia cā in eodem genere. Unde si inter duos Concau
sos ejusdem generis aliū mavent vī. Consulentes Neutra sor
sim / et sufficient ad debitandam cām executum fuit ambo
ad gēnalitēr totius damni obligarent.

Dicatur verum quidem est si executor damni ñ mavenga
alios Consilium v alium Concursum afferente v si tñ mavent
ad exercitum damni, utti afferens de florenis ex alterius Consilio
iter de alios audiret verum ipsum est qd Consiliarius in simo Casu
ad nihil in obligatione cām qd de florenis restituendis obligat
qd ad nulla alia damna subsequa. Sic ad. si executor de alio
tuorum ad totū damnū inferendū tenet si vē. valentem agere sed ire
non mavat ad 20 andrieden et ideo auferet 20 florenos ad totū
damnū reparandum obligat. Et huc ꝯ dicitur in alio Du
existit cā pīalis pīalitis et cāta et singula tenet ñ adstem

si aīa fuit spōlialis spōlialibz Cād totalis p̄ totalibz effectus ad
totū damnū restituendum obligat.

Adverte 2do qđ ut cooperans ad restitucōm obligat debuit
effectiue iuuare in substiam damnj illati, vbi si ego totū dedi
et tenuit. auxiliū vg. tenuit scelus tūc qđ alter ad tūc damnum inte
gre ad nullam restitucōm obligat qz n̄ cessat pōsse Cād spiritu
dedi substiam et sic qđ in eode dispositōe ē inter cooperādum mā
lem et exercitiū spūale qz de n̄ pt abstrahere de substia tene
tē p̄ius.

Dixi qđ de ex contractu ex quasi contractu damnum ingredie
obligabat. Sciēdū qđ ad restitucōm n̄ obligat qui ex mandato vi deus
ab alio spūali auferri alijs aīam dem domini S. Custodē ejus rei
ziri furati n̄ dentes n̄ terre ingredie pōsse reparare Quia tūc
auferend sit exercitiū nam tunc Deus matthei terre ac in Alti
ingredie in prior am Cata tūc ex Seattle, idem n̄ si spūalis
sit auferre cum ex oblata nam tunc Cenes exercitij, jam
ad singulos cās cognoscitur in spūalibz descendamus.

Casus 1. Si mandans ante illatū damnū revocet mandatū et
hoc mandatario innotescat excusat mandans ab obligōe restitu
endi mandatarius n̄ obstante revocōe teneat injuriam: qia jam
tunc ex sua voluntate facit et quasi aliud, qđ si revocō n̄ innote
scerit ijs v. si putarit n̄ ē efficax revocēm et teneatur ante in
casabilē obtinere ab eo tunc tunc mandatum fecerat qđ de
Item. Si teneret n̄ potuit mandatū sollem tenet mox ne mandata
rium ut sibi caveat qđ tenet mandans facere qđ pt n̄ si mandans
one mutuans et damnū dealt ex quasi dealt quam st̄ inferendo ex
mandato sua innocentia Secus si Cenes majus damnū ijs v. alijs
ordinis intenet ex admonitōe tunc cum n̄ obligat plenarie.

Casus 2. si mandatarius fuit dubius et crudus ad exequendum mandat
et inde aliud damnū passus est tenet mandans et hujus damnū re
sarcire Secus ēt si mandatarius se ignorāte obtulisset ad Cibum augendū et
maxime si pōtium augeant tunc tūc sibi imputabit damnū.

Casus 3do Contrahentem si adhuc integra et ante Matheam
damnū condictam retractet afferendo Literam a restitucōe absolvi. Plures
dē pugillat Confessium Sabbatum vg. dicendo contrahentem absolvi ex
Cānone qi n̄ illicitus est si cum tunc Sabbatum S. Justi dezetum

alii n' ait angelus mali ille consilio cujus fabitas Beheta est,
Jon Liberij & dedit consilium Vxori suae similiter inducendi modum
inferendi damnum & gestandi comodum de Cui consilio retractare
Regis dum & modo damnum inferat qia motiva a
consulente semel suggesta n' facta retractione manent et efficaci
ti inuert in damnum cujus consulibus & cae Ministris, & de
de mandante recedente mandatu qia mandatu prius e influit
ste voluntem perseverantem mandantis qia recedente influere
Reput at consilium influit ste motivum suggestu consulentis
& qr n' obstante recedente perseverat ejdem &c

Colligy & Rei Cum ei suo suffragio subscripsit cae injuste n'
dum sufficiunt Curiae obligari ad restitucem qia postea efficax
et injuste ad damnum concurrit Curiae si cae fuerit jam sufficiunt
curiae qia sine suffragio n' influit &c

Colligy 2do: qi actorum injuriis inducit eis exhortat ipsa
viam qd injuriam n' illicitae Regi ad restitucem si hae tali rone
comodat injuriatis ad vindictam sumendam, similiter qi mandato &
probrat adulterium uxoris ipsi, ideireo ignominiae inducens
adulteram intrusit onus restituendi subsunt qia in illis casu
intervenit concursus injustus et efficax

Colligy 3to: obligari ad restituendum Cayonas et hujusmodi qi
filios familias domi sui negotiant ut ibi paternam pecuniam gesta
& Casu Consumant parentibus absolute et qoad substantiam mindi
qia ejusmodi negotiatores cooperant ad consumptionem rei alienae in
vito Dno qi similiter ad restitucem obligingi qi in debitis suis negotia
& occultat furem dum cum Creditoribus pactiguent si per hoc fa
debeat sibi ulteriorem recursum et retinuit qui si postmodum em
serit conditiones facta negotiat Regi inferat damna, sicut si negotia
subsidia sibi ulteriorem ejusmodi recursum & commoditatem erga illi
ne cogitet infamet &c Sic qui negotians statim crimen Comitis
saltem prudendo a publica potestate magistratus nec illi injuria
nam infert negotians furem negotians quidem modo est injusta et
efficax Cae damnum inde secuta n' item negotians postmodo

Collig 6 — qi mitt grii cruciat pbit auctiam & alio modo qat
in dam iniuriatione injusta n̄ leges adrestitudem dominodo ad qd dctas
n̄ sit pese et intrinseu malū. Unde a peccato et restitui debito
excusant xtiani Cattici qd Turcas si ab his mitt grii adu
contra xtianos alios xcmgunt ita ag et sarines apparent stay
agant progymnasia extuant xtiani. si injusty militum fidas arcent de
xtō qd Cogerent ad alienum de se & ex alto in frentem jo ob mitt
grauem a peccato et restitui debito excusant ffe. nam in tali Casu cō
pcantes ob justam et gravem causam Cuite pe mittere possunt. Hec
obstat qd ejusmodi Cogerentes Cuite occidant ab illis qi injuste
invadunt nam occidunt Cuite n̄ jure vindictē sumere vi crimin
de Jure naūli defendendi gratia occisio n̄ grauis et sic sapponit crimen
et ibi n̄ Casu qo qi invadit ab amente x ffe. obstat qd tales cogu
tores Cuite occidant ab illis qi injuste invadunt non occidunt Cuite
x dici tamen modo in quo pdctat n̄ sit pese et intrinseu malū Unde Cogi
fidi segua n̄ excusent a peccato injustitiē si contra alios xtianos
pugnent formenta exhiberent qos occidunt ac qa justificatio
pesē et intrinseu male sit ut proinde per metum qtumcūq gravem
excusari aut exhonerari nequeant.

Collig 7mo — Cajum vg si advertat in via grassari pdones
et ab itinerantibus sibi cauentibus interrogato de adventu illorum
teneri istis rebus si tali ligatione animati iter suum continuant
et pergunt qa exinde caā injusta damnor resultantium Cuite
eius n̄ obstaret contra justitiam si sibi ligatione se liberet puta
facendo et sic mere n̄ manifestando latrones contra illam ti pena
vit positiue resultando latrones.

Collig 8vo — Quoi vicini rusticus obnoxii ac sibi adhuc Magistratu
Constituendi Bellidueri dum n̄ impediunt furtum, Latrocinia migra
natha et similia peccata damnosa qde injuste possunt sine
ordinabili detrimento sūo vite fame honoris et reipublicae
qbus teneant ea impedire Saltem ex gradi contractu seu officio seu
debitum qdo n̄ debent impedire sine gravi incomodo & damno hon
censent ejusmodi merita subsequi tam tanto onere, damna ti
Comunitatis pcipue spiritualia qualia sit Idolatria scandala teneant
impedire n̄ cum peculio vitā colligendo bona ibi qsecuta bono

bono privato cum Congruitura antecedenda sint.

Colligi. Custodes Virtutum Regni agrorum, Vineaq; Silvarum flumi-
num fructuosa damna inferri permittentes aut fures & defraudatores non ma-
nifestantes teneri Grauiter pro damna dicuntur Quare qui Custodes Carcerum
Qui officium ipsi gerunt teneri illa ingredi, dicit damna dicuntur Custodes si cum
videant obligari ad restituendum pro pena & multa quam rei debuissent
Dnis solvere si fuissent manifestati qui illius rei Custodem agnoscit
si ei dnus conqueratur de rei custodia & sua cura arguat, posset.

Casus Primus

An emptor rei furtiue scit illam restituere furi si alio
gratis de suo pretio recuperando perueniret.

Nota. Certum Quod si emptor possit facile suum pretium absque recuperare
si priuata petitione & occulta gratiosa & imperata Iudicij sententia denuo
restituat non facit iniuriam furi dno restituere et quidem quod ei ex quasi
rei quasi & quia quod ei ex iustitia restituenda & dno nisi alia justa Causa
excusat contra Si emptor sit habitus magnus dans et largus dno
facile a quo recuperaturus rem suam Caute tradit furi ab quo illud
habuit. idem Si emptor jam moralis ortus sit qd fur jam sit pedi-
tens et quo acto restituat dno, Nam in tali Casu Cautus emptor restitu-
et rei dno saltem mediate, pecunia ergo & quo et dnus peruenietur ad
suum et emptor pretio. Si rem dno reddat.

Dico, emptor rei furtiue qui in Casu quo et dnus peruenietur & re sua
et emptor de suo pretio recuperando si rem furi dno reddiderit pretium
Caute reddere furi ad recuperandum suum pretium & tenus in dicto casu
tenere furi dno, Est publica et bona quod in contraria sit publici.

Pro Ratione obiecta Est Clamat ad dnum suum qui de tyr. non fuit tuta injuria non alte-
rius posse in alterius statu cuius si Judex furem non condemnet non est de
potestate in statu alterius qui de tyr. non potuit non alienam de alterius re-
bus Sentiam & hoc facient in casu Contrario qui de tyr. non alienam rei alterius
quod ne alienus ut pretium retinet qui non furi non quia iste habet pro dno de
tyr. furi non quando furi restituere non dno qui non illo quando ideo in
proprio qui furi habet jus in rem Et ergo pretium habet furi non qui.

Jhs: S: Dñs sint rem ꝛ qđ emptorem possit nō per diem augere ab
hoc ꝙ ꝙ signi ꝛ qđ ex nāa rei teneat Jhs: ex contrario sentiā scripsit:
Jhs velit mihi fieri nōō aureos petro ꝙ emit ipsum in pta st
nōō aurei ut hoc rigiat et mihi mors retineat qđ tu ꝛ facias

Obi reddendo rem fieri n̄ pōt injuriam dño, cum possit in eodem
statu in quo erat ante ꝙ do. rendicio rei pertinet ad stultu, ꝙ re
cindibilis. Obi. In pari casu et cāa nemo obligat suum ꝓ indigenti
postponere quando abstinet ꝑ ꝙ. Ad hoc: si res non alienam in statu
inveniam sibi assumat et pretia averetur ejus detrimentum sibi fac
reddam ipsi illam restituere in eodem loco ubi tempus servet ut
dño restituat ꝑ res empta in pctō casu ꝑ emptori pereat ꝑ rendi
reni qđ non in eodem loco in quo erat ante emptionem ꝑ nō manutenuit
Cui obi: erat post emptionem: Ad qđ dico: fuit nulla singuli judi
creditor stulto domino tradendo in emptorem ꝑ in qđ rendidor
emptori, unde unicuique tenetur ꝛ: ꝙ ipse rendibilis ita sit ut ejus
detrimentum possit rebatti ꝑ sic ut res possit fieri reddi: Ad 3. Dicit
obi empta ꝛ alius fit sibi Custodire medio tuto ꝑ ubi sibi illicito
et plenius non abinam abstinendo plus ꝙ ipse. Ad 4. Ipse
qđ ꝛ res empta ꝑ malitiam fieri rem ꝛ suam rendenti nihil noceat
est ꝑ dñs hoc tandem dicendo ꝙ ego audo rem inventam tu
dominam illam custodire qđ mihi curae est ubi ꝛ ejus custodia minus
mihi grave noscitur qđ reddendo am illam fieri concurro posticea
illius deteriorationem saltem abstinendo

Jhs tū: ideo res fieri debet deteriorata qia pene in totalem perditi
nem posita in via publica ponit in loco ejus gram in meis manibus ꝛ ꝙ
ꝑ fatum ꝑ ejus deteriorationem pbiit ꝛ eadem ꝑ n̄ possit reddi fieri ꝙ
deteriorationem rebibi incito duo ꝛ qđ res tibi ponat mendi in statu
ptionis qđ audit in alio casu ubi exponit asino dñi mei cum sit
Longe plures res equorum custodiam in manus dñi securus ac meas
eo qđ forsam sint in his locis predrajnta sunt contra illum
qia nullent ata retinere

Jhs tū 2: Fur obt obligationem juste ablatam restituendi
Dño suo ꝙ ipse non obligare ad rem sibi restituendam pro negotiando
petro ꝛ Cōd: dñi C. pt obligare emptorem absolute n: Credendo si ꝛ

illam rem restituendo restituere. Et versamur autem circa id quod pri-
mo quod sit restituendum rem domino suo

Item 8. Et satisfaciam obligationem meam sufficit si rem alienam illi reddam
qui dat obligationem eam suo domino reddendi. Quod per dat obligationem reddi rem
domino vel ipsum et rem alienam si in possidiam quod ille rem restituere
domino possit.

Item 9. Qui rem justiam emit vel accepit hoc contractu se obligare
ad custodiendam et detinendam rem alterius aut restituendam eam pe
justa sui petitione. Et si quidem vere contractus actionis de hoc vel obli
gationis obligat ad talia ex injusta acquisitione et re acquisita si illam emit
quidem fide vel bona et re acquisita.

Collige: quod sequens hic totum habetur in Notamine Anno hic § Si
Colligit. Do vel posse emptorem bonae fidei restituendo rem domino quam
putans ab eo vini certo scimus non teneatur emptor vinum pretium
eam domino reddere.

Item. Qui restituit debent ex emendo vel naufragio expetita quae
restituenda domino rejici emit obligamur in talem statum devotitatem
vel quia vel in gratiam status reducat dei hui et et quod clamant,
pro refert quod ei ipsi illos amicos potuisset citra injuriam vel injuste
nam sequitur quod dominus injuste reddere debet, id quod maxime repu
gnat de rebus quae domino in periculo naufragii ejecit vel eum ejecit quae
illud dicto se abdicare voluerit et dominio derelicti, quia ubi sua
vitam salvare voluerit unde sibi retinet voluntatem et negligentiae relic
tum eam talem restituere invito domino quilibet et punit.

Item 10: Qui restituere debent ne in bello equitis si sint ne in
mobili justo bello obtenta pertinent ad Principem vel Rempublicam militi
antiquitus ne negligentia hunc eum ad illos pertinent sed de sint mobi
lia seclusa consuetudine fiunt. Quicquam si similiter sint obtenta in
bello injusto ex jure male debent restituendi restituere et jure civili
Eodem obtinentibus si ejus illos ad loca arta jam deportarunt sunt si
militum deportarunt autem Quaestio dubitari potest in hoc eum restitu
enda vel de jure civili intimo pro Caesarem obligat hic illos qui de subjecti
Caesari item quod bona pertinentia ad Caesarem

Quidi a demone pecuniam acquisiti an teneatur restituere illi qui
possidet pecuniae sicut quod a malefico daemon acquirit pecuniae ubi possunt

illud restituere si n̄ reciat ab sti tenuat gia potuit damna ei inferre
semel excess in fore hi alteri debent fisco x pagentur ergo etc

§ Ffinis

Qui ordine sit facienda restitu ex ste debitorum.

Dico hic ante oēs alios debitores et primo loco tenet ille restituere
quod grem se stat sua in se sua in spiritualib. sic sit bene sic malefic
tenet hi ex re augeta gi stabat habitudi alt. est major.

Dico 2do secundo loco restituere tenet gi fiunt Cāli pro officio
executia damni, i. est gi prius nāe multis meand sto ad aures exclu
sis et strictu tenend inhibit vel gia tali negotio pretio inhibit gra alt
pdi. stetur stat tali Cāli gialy Deū m ex re instructum tenet salvandum.

Tertio loco tenet restituere mandans vel gia mandans int Cāl
mandat i. gialy, imo ni cāt strictu instruentiat ipsum ad stud dam
num repariend tenet gia mandans i cāt stius damni fidei obligat ad
instruendum Licet postea stet in effectu gerendi.

Qui loco restituere tenent Consiliarii consentientes pastores regen
et stent omnes hoc primo si opū illum ante alium non fuit hu
ut Cāli Dani requisite prudentium minus. Sciavit consentit. Vel fuit
inter eosdem gr tales regens subordinatus inferiorum ob gram tho pe
altera obligt. quo hi ni obstante Laud legit ad soggale tenent si
ad stū damnū reparā respectu regarandi i gestibet x gratiarum ed damnificand
Licet a se Cautelle.

Quinto loco restituere tenent si mutus si obstans, si manifestans
vel gia tali Cāli hi Regalia influunt et minus gram Cāl privi
an an inter hoc Cāl invicem gravatos sic servandus ade ado ut una
pars alio obligt vi consentiunt stat ei stola Regalia simul retinuit
et hic attendenda i in spiritualibus influens in damnū ed gra resultat
indigualiter restituendi.

Sedecim loco obligantur indigali ad damnificandum concurrentes
dummodo singuli istum dgalem restituere alios do dissuadentibus simul gabet
in solidum sic alij absent de istum restituere vel gia spiritu gravabat
ut Aglens stud debet inde detinentibus vi gratiar.

Addendum 2do quo damnificans gratis restituit Cāl Dani
ei nihil obligant eo ipso illi stū obligant in effectu illius x restitutis

x n° volenti restituere q d s: Cui Dauid dimisit gratiam nō ordinat
actiue petendum possunt a quali restituendum si una cui Dauid. Sola tot
Dauid remisit potestatem sua restituendi a cui quali petendi et q d
ab eo obtinuit. Nihil a restis Emanuel Dauid ipse per rata sua gesta

Addendum ꝓ: quo quali damnificanti condonat nō damnificato de
tum restituendi nō cendet condonatum Dauid damnificantibus nō au
vedas Lodo. obligō restituendi remittat illi exhibitum q primaris et
Dauid obligatus nō hoc ipso cendet nō nisi Actori qui debet obligat
et proximum qui in tali casu obligō unius nō dzendet ab alterius sicut
in priori Casu.

Quis ordo

Quo ordine sit faciendum Restitutio ex parte Creditor.

nota. Actū q d s: debitor tanta bona q ex debitores solum possit
pene nō q dandum ordo in restitue pene nō s: nō bona tanto bona ut qui
dam ex prelatis.

nota. dirigendo in quibus pleriq; decisiones attendi ex maxime bona ad jura
Creditor. an Nimirū bona tantum reale et personale, an bona restituenda pie
priuilegij pertinent ad debitorem et ad creditorem, an ubi ex creditoribus
personalibus bona pignus et hypotecam et q alium generaliter ne an
speciales tantum an expressam tantum an nuncupatim. Item an
ad quod debet creditoribus personalibus debite et debite et creditoribus

nota. Quia creditor alius ex personalis sui obligationis creditoribus Aut hy
potecarius, primi et ꝓ sum debitoris personam bona sui debitoris petierunt
ꝓ personam et bona vide pignoris aut hypotece. Secundum q d obliga
tio respicit ad suum bonum creditoris alium ex expressum quam introduxit natura
Contractuum Conventio alium tacitam q d stabit per legis subsidium
entium vestigia et hypotecata dicit, bona debitoris quibus, bona nobis
ubi ad pote bona tacite aut mentis ad dat ingressus hanc volentis ipsi
precedentis mihi. Solutum alius Universalis q d pignus bona creditoris
presentia et futura alia singularis q d hō obligat bonum singulare aut certum
cedunt. Ad hoc nos hic q d ex pignus cum hypotheca tacita pignus
differunt cum hypotheca sit in re immobili et pignus in re mobili. et ideo
q d ex de bonis hypotecatis dicta cito nō de pignoratis.

Dic d. Creditor realis quod nō existunt quod debitoris debitoris
ris sue priuilegij ante ex alios creditores ad ex q d ex alienat in indi

dus existit Cujus scit dnus, hinc ante ꝙ creditores et reddenda ꝙ
titulo debitor eam teneat sic exacto sic exacto sic exacto sic ex inventar ꝙ
mo ejs ꝙ creditores reales ꝺ dominium in esse ꝙ solutis credit ejs
debet ex bonis debitoꝝ n̄ aut cujus debito sibi de bonis alienis meritis
dominis ꝙ ejs etiam furis est ut suum cuiq; tribuat et nullius injustia
ꝺ est cū al debito quam ꝑ dnus rem suam vendit ꝑ ex bona fide

Dico 2do: ante alios creditores n̄ hypotecarios et obligati personaliꝫ
q. juraverunt ꝛ juraverunt expensas moderatas ꝙ funeralibus ꝙ ejus debito
ris mortui ꝛ sal exeq̄s fact seu aut alterius quo debitor fuit ꝛ ejus
familiaꝝ quoꝝ. Exi moderata nam expensa funerales seu sunt expedi
cum debito creditor seu moderate ꝛ statum defuncti et conditionem
Locor ubi quod exequias n̄ deus prelatis. Ad expensas moderatas
funeris referunt qd facte et pro confitendo inventario et quatuor festa
rum redeunt qd facte et pro confitendo inventario et quatuor festa
rum item pro medicina quam exercuit
ab antiquis retinent quicunq; ꝺ gaudent item mercede et sa
laria medicor ꝛ chyrurgor. Funeris ad funeralia tumulos pleriq;
reverent convivia funebria ritus lugubres pulsationes ꝺ ꝙ cor
nuti defuncti ubi ꝺ seu funeris comitantibus ꝙ familiis
bus viri convivio sit exercita tunc cum moderato in his liberalitate

Dico 3tio: alij creditoribus personalibus preferendi et creditores
hypotecarij. Licet debitum posterius sit contractum ꝺ ꝙ bona
hypotecata ꝛ assignata sunt certum executum ad persona ꝙ alter
sed obligata quam n̄ sunt adhuc ꝺ debitor alij generaliꝫ et tribuenda
ꝑ a ꝙ sit ꝙ hoc debito n̄ ꝙ alios quasi fiduciarios vide dentq; ad
Similiter creditoribus ꝺ hypotecarij sunt etiam actiones
in personam actoram in hypotecam ꝺ ℞

Dico 4to: Inter creditores hypotecarios ille ꝙ prefertur qui ante
quo in hypotecam sit hypotheca sit facta sic expressa sicq; generali
sive specialis. Nisi forsan aut posterius gaudeat quidam privilegio juris
quod prelationem, vnde qui alter est bene potest sit dum
do dus posterioris hypotecarij n̄ sit plus debitor jam prioris qd tripliciter
fieri contingit ꝺ ꝙ per interdictum hypothecationem vel ꝙ quasi
dato alienato priori creditori, huic specialiter obligata, et transitus per
prius jam in jus reale quo ꝺ ejus satisfacto alteri obligari nō
sub tacito silentio constat ꝛc

2ª Republica creditori; Nam hic plures ante oē creditores succedut
n̄ Hypotecarios L bonis vendit. secundo loco dandi quinquiam sol excu
Solvendi creditori privilegiato personali L si rem.

Jus 2us: Ubi Solutum ē Hypotecarijs et personalibus privi
legiatis solvendum ē quo rata saltem ubi Cetera sint paria credito
ribus et contendat obvenire puta vendidit Caius L. Creditoribus
ex titulo gratuito puta promisit aut cui Titio Legatarijs, seu
Creditibus ita tñ ut Creditj Mariani Legatarijs quod
suam Legitimam qua tñ verijs veniā intendentia sint Creditori
ne particulares ideo omisit illi qd jam ex jure quo dicimus
fundo ad illas recurrij jmō ut in Cordia observatij ubi si in
rori contendant ac ipsi bonum quo intendit. Dica ubidha
st Caius, Nam inter creditores personales qui quo ad posteriores
tur in judicio petere solutionem privilegiis n̄ alijs creditoribus
n̄ potentibus ut talis pure debitum exigens in Judicio scribing
ekcutionis obtinens agerit jus hypothecarius ades ut alijs illi
Hypotecis seu privilegio gaudentibus ante ponendus et quia si
vendito sit quod integrum debitum pro illo pene ex L. si
Locū I gotiū: ubi diligentia et diligentia Caius posthabentis
pleverunt adverbij. Jure probabilius ē ijdem ei concedendum
Caius petenti extra Judicium; Cui si quos posteriores qui Vigilio
ijsum facit inter Creditores Jure Pignoris sicut Hypotecas alij
Legium, n̄ ut tñ debitor scienti se n̄ libere, Unde Solvat alijs
n̄ potentibus alijs obligare; qui Cum illi n̄ sit potior in jure ita
nec debet ē in Solutione Unde Jurij debitor ē in culpa damni
qd quia hic alijs intuitu reservare si ad principium fortunam pene
necat, Jus 3ius Inter Creditores personales n̄ Hypotecarios et n̄ privi
legiatos ex inter equales privilegiatos probabilius n̄ ē Secundo ordo publico
rum ē debitor qui ē solvendo ordinis Jurij quo rata singulis solvere
servata portione geometrica ita videlicet ut si bona creditori sint in qua
tā plus Juris Ubi plus solvij et minus juris Ubi minus Juris Ita
Jure sint equales singulis equalis pluris tribuenda Jure

Si quis ita Jure cessus ē definitum L. si privilegio de privilegiis

ḡ. ideo ꝓhiri creditor hypothecarius anteponi posteriori qui ꝓhiri hypothecam habuit in rem suam ex dote ꝓhiri sue debitori ꝓdicti. Nisi creditor personalis in anteriore tm habet jus in persona debitoris qui ejus obligari non tm in rem. Ad dubium creditoris ꝓhiri ex l. 1. § 2. ff. de separationibus. ff. Salicetus vide ff in hoc jus civile sit correctum a jure canonico ff.

Sed dic ff. et jure canonico qui ꝓhiri. Vide jura ibi allegata in 6. de Cum hoc jus civile. Universali Concilio jus civile ꝓhiri fas ꝓhiri dat. Solutionem n̄ sum tenenti jus in re, et n̄ habenti ius personale et ad rem. ff. Et in casu quo plures emerent eandem rem ff. equum videtur quod quilibet ꝓmptus primum juturum ubi jure ꝓhiri ad hoc tenetur si ff. Et valet in debitis realibus valet n̄ in personalibus, sic cum ego personam heredis obligaverim Caio et n̄ Titio qui ego debeo se ꝓhiri obligabat n̄ se simul obligabat ad renovanda ꝛa impedienta hujus solutionis inter quæ esset obligatio seqens respectu alterius

Corollar. 2do: debitor ff. emptor ego se obligat sue creditori qd velit solvere ex bonis suis disjunctim. Dest ex hoc aut illo suo bono proinde ex hoc determinato fundo si ex alio n̄ possit ff in defectu alio bono. Nisi se amplius velit obligare. 2do creditori ad solvendum debitum hoc Dum ex eodem fundo ja exivit ꝓvisio facta ꝓhimo fundus manet obligatus tmo.

Nam ff. 4. Cum Consulto Juris sit vitanda qd ꝓhiri ff hinc ea n̄ ad mitenda nisi questo et indubitato jure at adnotandum dubium est an illa Regula Cujus de creditoribus personalibus ex jure qd ff omnes Notat ejusdem ꝓhim intelligant tm de creditoribus ff hypothecariis n̄ de personalibus. imo ff ex interitus legis Cathoy. ff ex identitate rōnis extendi. ff Regula ista ad creditores personales dixit dedimus in obstitit. 3tio Dum ff. a: in pte dispo: ꝛa ja in ff exemplis ubi et in Cap. fmo de promittente suum creditorem gara creditor seu ꝓmissarius ꝓhiri habet jus ad rem debitam et rei exactam quam absolute et determinate ad tm debita. Nisi dyoti alteri ista injuncta obligari at in tmo Casu dat obligatio ad jus in rem tm indebitam et ubi debitor adhuc alijs creditoribus personalibus obligavit ff Casu Dum Jura n̄ voluerunt contractus illos sub disjunctiva ꝛa conditionali dicta exprimere unde contractus explicandus est juxta et juxta

ꝓ veritio ꝙ Gloria ꝛ̄ ist cꝯsequendum;

Dico 2vo Publicus debita Contractuꝫ delicto pena Justo & juna
usura &c nō ꝛ̄ st ꝓferenda Contractꝰ ex parte justo si ampliꝰ nō ꝛ̄
tent in Sui fuit & ꝙ st ꝙ ad Solvenda; vnō qia talis ꝓferentia
nec ex Jure positivo nec Jure Nāli Collegit nō ꝛ̄ ex Jure positivo
Cum Publici dicant inter debita ex delicto et debita ex Contractu
justo ubi ām &c nō distinguūt; Nō nō ex jure Nāli Cum dis
ferri Unum ꝑ fortius obligat quam aliud Unum, eim obligat
Ne jus alienum Ladat Nec obstat qđ debita ex delicto Con
tinant Injuriam ingeriam Unam duo alterū debitori irrogatam
hic eim nō Libꝛ vnō injuriā duo illatā Cum illa per soluendā
debuerā & restituor ad ꝙ alterum faciendā

Dico 3tio Ceteris paribus Creditor pagen nā ꝓferendꝰ debi
tā qia ex jure Nāli tm gl ad Divin ꝓfert pagen ꝙ nō i vnō
Cur Unus debitorū alteri Nec dicas ist pagen Catone extrema &
grani Nulla ꝓt diuite Cast alia debita sint paria ꝙ Rom. Reip
ubi, ꝓferendū & ꝙ vnō extrema & grani Mittit nō contractus aut debi
ta ipso titulo restituī et justitiā Commū & Caritā.

Dico 4to Creditor Cast seu ꝙ Certo sciunt nō st ꝓferendi in certis
seu nō ad gros sit quidem bona pertinere at ignorat ignam et Unum
de Multis illi sunt ꝓferendi vnō qia Multo ꝛ̄ fundamento legis ꝓfectitiꝰ in Jure nāli
& positivo pro quo ponitur deinde causa pia ꝙ bono Reip fuit restituendi
Debent Caeteris creditoribus inscitis ꝙ scientibus Multis nō ꝓferendus credita
ri: creditores illi sunt noti et ꝓsentes ita Nec Cāy ꝙ ꝛ̄ nō
Cur Cāa pia postponat nobis Cum ignotis Quum & tandē jus Debet
quibus ꝙ Cum ei immediate fieri Nequeat restitui fiat mediate
inter Cāam piam & pagen dā

Dico 5t ordo signa dictus ē in Judice servandus pro foro Conscie
gnīs qia Cast lex Mēd Div civilis nō stricte penalis nec Judex in foro
ꝓsecutivo st nāabilis et justis adeo ut vicat creditor ꝙ in ejusmodi
jus ꝙ excludat alios ꝙ nō Debent vim obligandi nos in Conscia.

Dico 6t: creditor Quinq jus ꝓlationis Debitor intelligi tibi
si ipse & quod ipsum possibilem est &si proinde nihil & Quando &c
Manente pro ceteris creditoribus ē finis nāa eim ꝓlationis ejus ist

§ V.

Quo tpore sit facienda Restitutio.

Posta ꝛ̄ gdiximus hꝫ de intentōe seu gposito faciende restitutōis nam hoc qmpiam dr̄ebat se ei debitum. Statim debet illaꝫ fidgtē sin restituēi ꝯpetiuum et obligat semp ꝓpter vnā voluntariā detinēnciam rei alienam. Quā illicat mobilē ꝛ̄ tñ gdo debet. Si postea ꝛ̄ restituēj d ꝛ̄ gdo debet se tñ ꝓpetuā dj. malando videt restitutōem si tñ hoc stat modico tpe. talem peccat ām toto illo tpore nolendo restituere. Unico tñ mō peccato qdiu ꝛ̄ intermittit illa intentio si ām intermittit ꝛ̄ vel ꝛ̄ volo restituere volo restituere. iter diu nolo restituere tot mō peccata comittit qt̄ st intermittōes in ogressione diuine pliante et a confessario exigrende et intimande pdicti. gdiu ꝛ̄ in potenti. Sic de tpore restituēdj faciende etiā dj.

Dico debitor ex re aucta v̄ iusta auctore aut dimissōe tenꝫ restituere qmpiam quātūcūq; alias obligat in cordia sibi ex toto interesse seu lucrum vsuare et damnū tercy ens tam ordinarium seu qdo res ipsa plus valet sue intrinseu sue extrinsecū qd alio tpore. tam extraordinarium seu ex singulari creditoꝝ industria ꝓveniens. vō sibi. qa aliqm violat pdgtā restituēj qd hoc ꝓpetuum ingeniat et dānū dei qmpiam caudet ex nam si debitor pensati circūstantiaꝫ ꝛ̄ sibat moraturū qstantitem restituēdi. Tūc ꝛ̄ tenet ꝛ̄ tardi. iuitus ꝛ̄ vō dr̄. qa ꝛ̄ tenet dela tionem v̄ iusta cā qd creditor et re sua ꝓpiabit meliat et lucro tam ordinario qmam extraordinario carere dammum patiꝫ.

Dico: debitor v̄ contractus ex gradi. Contractu tenꝫ restituere post qmam ingressus est Tūc idē qmittit creditor ꝛ̄ mouere suum debitū ꝛ̄ exigat. Quod si ꝛ̄ petat erit in mora actualiꝫ tenēbitꝫ ad solucionem interesse tam ordinarium qmam extraordinarium nō tñ ꝛ̄ sufficiēnti mām contractus vtpote qj obligat in cordia ad implendum promissum eo tpore. deqo a contrahentibus tacite v̄ expte conuentū fuit. alias ex pacto finito stat ex lege magnam l. de contrahenda stipulatōe. Quod si gratuitus debitor in contractu stipulatus sit solutui hoc debitum erit postqam creditor petijs quod exegerit nisi forte ingrediatur petere ꝛ̄ postea tunc in de rabie intentione petendi creditum ꝛ̄ debitum ꝛ̄ [illegible]

Colligo Creditor Debet debere tolli ad semel et in perpetuum sine spe
ad reciendum damnum inde sentiat nam talis posset contra pactum
restituendi quoad circumstantias facere nec est debitum talis qui stat contra
ley in Sc. per ipsum Solvat nam e potius contrahit culpa et in obligatione

Colligo 2do: et moreover debitor Segnantis obligatus ad regarda
Creditoris damna Deri mortem Mar in Gravitate et Theologice Capitali
cem et advertat hanc debitum creditori in damnosum esse, et mutuo
ab e si sic conservatus ocio damno debitor Debet reparare hunc cum non
pari debet damnum reparare si posset moraru, quanto cum rejicas debito
ad punctum mortale retinens si mundi rem debitis.

Colligo 3tio: Quod Confessarius si possit absolvere pœnitentem qui in Debt
positum restituendi quam citius est nam hic juris caritas tabi in statu
peccati mortalis nisi restituat et ante restituat de suo proposito
quod si promittens non facit vere dicit 2do quod Confessarius omnes vult
restituere si secus debet denegat est absolvi Secus si. Jesuit moralis
et Confessarius omnes sunt cum eo est Deum reputare absolutio legitimum
restituat, et differre videat. talis enim fere ejus pœnitentia caritas
si restituendi Dei exultavit. Nam si pœnitentia et cum stabilitate et alias
colligat confessarius quo ante restituat debet absolvi. Ethicus
rugo et dicit talem si Deus admittere ad Communionem donec fecerit
executi mandet.

Colligo 4to: Ny. Idem potest absolvi secundum si est restituendi
usq; ad notam Dei meritum qui nulli restituere negligens debitus
si pœnæ sine scandalo et infamia coram quare restituere Secus si illa
intendent: tendy cum tuncy executio mandare

Sect. VI.

Ubi, 2do Loco sit Faciendo Restitutio?

Dico: obligatus ad restitutionem et re aucta est restituere in loco in
quo rei qui creditor et debitum monetas, quia nam restitutio Curo et Sua
debitoris. Creditoris. Si petat qui faciendum si res sit minoris momenti
gram petunt expensis per hanc difficilem faciendi, aut si Deus petit di
tantum pretium si post primum et Si petat debitum primo
rem et petius petium ubi obtentum et retinendum et in loco
Loco defunendum, alias peccatum esset ordinis
Dico si pecuniam sint qua restituti possunt si illam et restituti Deo

Dico 2do: obligatus ad restituendum ex delicto siue ex iniusta acquisitione damnificando debet restituere suis expensis in eo loco in quo creditor siue creditor rem erat possidens si ipsi ablata iniuste detenta aut detenta iniuste: hoc quia restitutio adquam quis ex quocumque titulo iniusti acquisitionis et damnificationis teneri debet si in integrum stare aut in huiusmodi restitutione debitor teneatur ipsi creditori indemnis quidquid ipse expensas in re sua recuperanda ab iniquo damnificatore faciendas aut factas potestate huiusmodi damnificatoriam condicta deducere expensas si quas debitor in re sua seruanda vel defendenda fecerit debuisset quia licet ut dicimus debitor seruare debeat indemnem creditorem debet ad damnum illatum damnificatoris lucrum gratis sibi restituere si damnificator ipse postmodo dictas expensas detraxerit.

Dubitatur quid si expensa quas iniquus damnificator ex debitum conditione facere debet in restituendo debitum valorem debiti adeo vel eo excedant quod ipse nisi dominus ad eas faciendas obligari nequiret ratione explicata hac igitur casu restitutio differri potest et vsque restituendi benignior quidem deberi debet ut dicat generale hoc dictum quod unusquisque est dominus sui quod si non multum excedunt potest hoc libere facere innocentia sua creditoris non adeo iusta ut diuersa obligatio quae ipsius quid vitam siue vitae et rem hoc dictant creditorem ut habere nequeat si rationabiliter inuitus si restituo in casu posito debeo &c.

Dico 3tio: obligatus ad restitutionem ex contractu debet restituere eo loco de quo mutuo contrahentes expresse vel tacite conuenerunt vel ex circumstantiis praesumitur si nihil conuentum fuerit restitutio fieri debet ibi vbi res debitori fuit tradita etsi quidem expensis illius in cuius vtilitatem fit contractus vel si in vtilitatem vtriusque conducto quidquid in vtrumque vtilitatem quatenus contractus exigit vt. vterque suas expensas pro rata parte ferre debet de contractu et circumstantiis quae ipsum contrahentes conuenisse non satis constat &c. 2do

Addo: Cuius periculo sit restituendum siue ex quo quis obligatus dominus aut ipsius creditor custodiendi cui remittit rem per alium impune ipsi periculum fore in via obtentorum an ann. Deo. ante Hispan. Card. Lugdun. Sanct: vbi martinus ab Iesu mercator creditor elabitur est ad Lugdunum quaesiuit re in via percat perit creditori debitor enim Nautae quia

soream illius. idem si creditor rebus erit debitori optimum cogendi,
ejusmodi rebuerit et hic habitum fuisse fidelium assignari cujus
hunc dixit ejus Anno 1200 et res domus ipsa in itinere ejus
aut a Nuncio debitoris eam petere debitori si in casu ullo duo illam
detinuerat per Nuncium vel satisfecisset aut per viros a Laboribus
obtinere jam cum ex causa et impendenda mittendi pervenit
debet inde creditor de mandari Unde sed procedit debita dum res
remittit per Nuncium creditum fidelem et quidem per viros bonos
interim debitor illud remittat petisse vel aliquid sine vel injusta
augustinis sive vel contractus. ff.

Ribus: ubi debitor remittit rem quam quidem habuit sive alia
sua causa vel jam illam insumerat jam bona fide emerat vel si
Nuncius fidelis reputabit sibi illam usurpet aut jam in via perit
perit creditori manet debitor ab ei onere absolutus vel. Jam multi
hic habet restitutionis faciendi titulus vel quidem injuste augusto
jam multa vel significavit vel res augusta cum illorum cum illud
quo in se nec in equivalent possedent. nec injusta damnificio vel ut fit.

Regula ubi Debitor rem injuste ablatam remittit per nun
tium vel creditum fidelissimum si hic illam sibi retinuit aut
ubi in via perit absque dubio reddat. Jenes mittendi rei ablate
aut destructe gratuite refundere vel jam ut fur debite restituat
debet ponere exactitem realem inter ablatum et redditum vel fidi.

Regula: Ex debitis ex contractu transeuntibus cum periculo credi
toris ubi remittit dum vel ac fuit ablatum aut sit in deposito com
modato. Contra. Cum periculo debitoris ubi vel reddit idem in ge
nere aut fuit ut sit mutuo emptio vel vel Jam ita gia sibi
gestibet vel ad dies suum Mamet ita et dies suo perit atqui in con
tractibus ubi reddendum idem vel res fuit manet sub dominio
creditoris si vel vel gia in contractibus ubi idem vel dies fuit
restituendum est res hanc mihi dominium est pene debitorem ejusdem
si perent vel Ex ejus mi illam tradidit si pertinet ab ejus creditore
debig nihil aut debitori dixit dies. cuicunque illam tradidit mihi
tradetam Nunc. pene tam eo ipso pro tradit pundus fidei tradens
fuit dominium creditori dicis. fuit ut periculo

De Causis excusantibus a Restitutione

Nota Quæ de pignus ingressu nam et gradu a restitucõ excusant
et præcipue sequentes Qui Nichil sui ingressu debitoris donorum
sibi Creditori v alteri Certio obtemperauerit Qui ressus resistiendi cõ
Quisõ remissio creditoris Solutio facta Creditori Creditori cessio
bonor Renunciõ Creditoris Iuris aut Iudicij authoritas cõ
positio Cum Papa de his nobis nõ per distos 88 claritij gaũ
ẽ agendum sit &c

Sextus Nonus

Non et quodõ a Restitucõe excusat Nichil debitoris.
Nota: nullum sui ingressum ẽ Iudicium Ecclesiam grauẽ et
Comitem. Ecclesia est in qua imminet periculum amittendi vitam v
membrum aliquale v sensum Vg. oculos aut testiculum
futurum calculo percutiam infirmitatem Grauis ẽ et vel Re
cessio ad defectu ẽ sine notabili molestia vita tuisq; uti contin
gerit illi qui ẽ statu comodo relaxare cogunt Solopane v olei
bus victitare gũis ẽ qd sanis aliquid inauudum qd vitam v statum
patientis aliquo modo mutaram v molestiam inducit et tales Nichil laborant
Mensq; pagere obstitim mendicantes De his Iuris Nichilus impedit
gdq; an et quõ a restitucõe excusant ad qd &

Duo Nichil Ecclesia v ignis debitoris v pecunie eidem ignitis
pata Secundum, uxoris Clerici excusant ab obligõe restituendi Credito
ri in tali Nichil v constituto gũis. vñ qui Nichil qd Sacrist et qui
Custe accipiat rem alienam eadem et pariter a petri Sacrist et Custe
retinendi aut assumat rem alienam dicti ecclesia Nichil Sacrist et qui
Custe accipiat rem alienam, ipse qd Lyc sublato jure publico et gen
tium ita redigat ad Statum primitiuum Libertatis ea qui ante ignis et
primo occupantis ẽ De eadem Nichil Sacrist et qui Custe retinendi
v Consumat rem alienam Nec dicas: Quam Custe et Sacrist com
dentissime mutat ẽ Si Cuent in ecclesia Nichil rem alienam Sacrist
v retinere duo rationabiliter invito Custe aut Sacrist ẽ Nam si ex
Sigi Sacrist v Sacrist et retinere non duo rationabiliter invito alterum Cu
ste remedi Nichil rei dissimili ẽ alienæ; et duo rationabiliter invitibus ei ẽ ut
Iuris ẽ

Ddd. An hic nichil singli extinguat v an suspendat obligacem
restituendi Rationis: Si obligõ restituendi ex re aliena permanent et
debitor rem in ecclesia Nichil consumserit reddito obligõ extincta
est et manet adeo ut assente Nichil Nihil tenetur restituere ideo qui

dem consumpsit nec ut alienam ut priam. Dici. S. Contrahit
nam, nam si res adhuc esset subleta Nulli remissa ut quoniam Natas
nō extrema Sed tribuit jus ad Usum rei nō ad ipsum rem qe
huc retinendam 2do Si obligō restituendi spoliandi ex
injusta causa vel damnificō aut ex contractu bona fide inito sed
debita obligō nō fuit extincta sed hīc suspensa ita ut debitor existente
Nulla sit obligatus ad restituendum Sicut erat obligatus ante ingressum
entiam Inde Nulli 2dō qē obligō restituendi ex hīj gradibus
orte ē personalis qē nō extinguit nisi cum persona Vide: de rest
tuēnō 298.

Dico 2do: Si debitor et creditor simul incidant in extremam Nulli
tegg: Ille huic restituere an res quā ante divium nō agitavit ut puta
poterit Statum Nulli extendi augeat a creditore per contractū Depositi aut
Comodati Seu alias qē in illius seu debitoris divium pervenisset
Vt per contractum emptionis venditionis Vel ante casum dicti Nulli
2do. pos: ē grīs Nam tenet Scotus, Soto, Mathias et alij.

Dico: 2do debitor nō tenetur restituere in casu dicto
qia Mod divium agitavit per eventum extendi Nulli Sed nō agitavit
divium nō pos: Sed eadem extrema Nullas nō tribuit jus exigendi
andi sibi rem alterius in usu Nulli Constituti Sed eam potius et
ut Consumat et ut Servet et restituat ubi justa causa qualis est extrema
Nullas et indigentia dicta in exigent nō debitor tunc nō agere divium
in re Creditoris. 2do eadem ratione si debitor agitavit divium in re
creditoris per eventum extendi Nulli agitavit in eadem mihi impe
dendi in extremam Nullā Et hunc nō agere nō mobilitat exceptionem
illam et jus mihi nō creditor potest includere in extremam Nullam qa
Nullam jus mihi nō creditor potest includere in extremam Nullam qa
Est ut debitor eam impediat qe ij in re antea nō suas divium habuit
et 2do qia in pari casu et periculo melior ē conditio possidentis
Et debitor factus ē divij possidens rem acquisitā a creditore ante eventum
extremā Nulli et post hujus eventū versus in pari casu et periculo nō
extremā Nulli et post hujus eventū versus in pari casu et periculo nō
Nec dicas contra Systema de extrema Nullā sunt ita communia et
Primo communia qia hunc effectum jus gentium qua introductum ē ad dirimendas
alias debitor re creditoris primo exigendi qia illius Sti. 2do: In pari Nullā
casu debitor re creditoris primo exigendi qia illius Sti. 2do: In pari Nullā
melior ē conditio possidentis Et nō Sti. ordo Quinti restituendi debitor
Suus Sibi Sacro proximo Et junctis quam personis charitate Servandi
Tertius hic Sacro proximo Et junctis quam personis charitate Servandi
alij hoc faciunt nō est nisi bona creditoris in casu relicta ad

Nam [illegible] dñi m: in schema Rittk fiunt vñ genit & si: primo ver
pars a jure gentium n̄ prohibent et impediat C: si: ita ut in Casu
schematis sicut N: m: Lutzo creditor et debitor in schema Rittk
constituti sunt pars creditoris sentendo pdic̄ jus Rittk qd vel
divisionem n̄ fuerit pt permittit sua existimat h̄ in omnibus in ea
re sentendo pro gentium ergo facta ē vel divisio istud cum gravi
cessant si solus debitor in schema Rittk positus sit n̄ h̄ esset qdo
in pari schema Rittk n̄ creditor versat Cujus quoniam Conditio ver
plem meliorem fecit. Ad 2dm: dñi m: milites & si: jus gothi
dens Ad duy rejectis & duo tales rej. n̄ sicut te si n̄ sit duy
rei pollet et hujus duy sicut p: m: Sic dñi m: N: C: Ad 3tium d: m
ordo Charitas ordinatus et justus postulat C: inordinate stimulat m:
jure sicut Lata ad mortem damnatus n̄ sit multo minus hoc
intrinsece carificum quia sit Ananie Cāi qui talis Charitas erga se
ipsum ut injuste ita in Rittk Casu debitor ad suam suorq; vitam
conservandam retinere n̄ sit bona creditoris si ij ob hoc arcentur ab
obtinendi mori de Rittk cum detentio ut injusta et repugnans juri creditoris

Dico Qtō si debitor versat in gravi Rittk in qua n̄ versat
debitor sit ille restituendum debiti ipsum stabit. 2dō qd debitor
sit restituendum ipsum qdo creditor ob dilationem n̄ sit n̄ habiti mutuo
alij in Casu n̄ sit jus, mpl creditor teneat in gravi Rittk deducendi
hoc saltem demonstrando, jus n̄ et a potiori teneat permittere dilationem
ne ejus n̄ sit n̄ habiti modus

Dico 3tio: si debitor et creditor sint constituti in Rittk gravi
si debitor Rittk gravi debitor teneat restituere illa bona qua divisum ad
huc ē penes creditorem n̄ item alia quod jure divisum agnovit debitor
nō tutius, qia in priori Casu melior ē conditio Creditoris cum jure
supponat debitum duty bonor quod debitorem existentem et in posti
deri debitor qia bona illa supponant translata in ejus dominium
nō potenter hic pars vltr limitanda quia si debitor obligatio restituendi
orta sit ex debito hoc igitur Casu debitor teneat ad restitutionem tamen
si bona illa divisum agnoverit minime vero ē qd debitor noceat adver
sus creditorem in nocendum, Deberet sic se sua injuria cuncta
exercet quam limitationem n̄ agnitiandum ex doctrina Rittk in
Consultatione 2da in pbōni 2da sive Et hic — — — —

Collig 4d

IMJ.

collig. ob grave detrimentū qđ ex restituēdi debitor subire cogitur in bonis fortunā eundem posse offerri qđ creditor n̄ sit ā circa talem debitum rāsibi imitet ē pena mis ām debitū rātibi ij jactura sebenda in bonis p̄ij debitoris stimuli suggerit creditorem a dilōe restituēdi n̄ pati qđ grave damnum absq; eius culpa debitor inde bona qđ debitor agnōit ex n̄ agnōit antea dūxerit

collig. 2do a potiori debitorem n̄ teneri ad restituēdum bona insequenti ordinis cum notabili damno bonū sequentis ordinis utr. ipse restituēdum bona fortunā periclitarej salutē aīe ex rita autē fama tunc ām pōterit offerri restitue donec tale periculū cessat tam n̄ in tali casu creditor n̄ sit ā rātibi imitari.

collig. 3 dic debitorem posse restituēdum offerre in tēp agentium ex restituere per ipsū si ob restituēdum statim faciendam faciendi tenet ex statu juste agentis excidere xx. persona illustris in aula aulici in pbtgam die gram nec in tali casu sit creditor ē rātibi imitari qui 2 potior tenet ex lege charitatis n̄ exigere debitū donec petitori evanescat cum talis persona sit in gravi statu constituta. Accidit qđ talis mutatio status ordinarie sum trahat infamiam ex dedecus grave debitorem ac familiā ejus &c. Suggerit ām et rōi creditorem ex dilatōe n̄ exponi pari periculo sicuti dum sorte ex dicta conditione ejus; dici tamē 2. tenet excidere ab eo statu in quo totali, totali cadere ut in exemplo portionē allati; sicut debitor illum tenet minuere statum xx. denegos minus familiariter alere gratiosē vivere ritus ejusdē &c n̄ exercere a restituēdo statim faciendo cum ab eo statu excusset vera ratio in qua n̄ aequē consideret debitor si ob faciendam restitutionem ejus ex suum statum minuere. Unde in pessimo statu versant et a gehennis sere excludendi ex n̄ nisi multa dominantes sine absolutione dimittendi qđ debitū obstrictī quasi tū de statu splendore et luxu ex restitutē et ut ajunt altos gradū sedeant sinant et ejus ē vix aspō in confessione de hac accusant. Dici 2do ē statu juste agentis si cum injuste agentibus pene statim facere restituēdum n̄ si ejusdē ejusdē exigua tūc detrimenti ē infamiā nostre incurrendā. Hanc doctrinam exigua tūc detrimenti ē infamiā nostre incurrendā. Hanc doctrinam extendunt 2di n̄ ad illos qui juste quidem possident sed ea culpa ex causa contractuum &c sed ex angustia dat mutuū ut n̄ statim debitor solvere tum cum tenet amittere n̄ statū &c nam tale suadet statum

n̄ ſint d alienū bonis conſeruare vel nobilitet ḡ debitore
ſine protectant. et ſic n̄ ſigna conditionem ſui debitoris exigendi

Sextus Deus

Ars grandō a ſolitūs excuſet damnum ḡ ſi creditor
& alteri plō obventurum.ª ḡ

Dic — debitor n̄ ſtim ſit d n̄ teneꝛ ſolutum ex ſcientia reſtituēdi ḡ
ex lege non debitam dare n̄ videre ḡ de arte prudent ḡ ō illa ſit
abuſurus ad peccandum vel. ad ſegnem & alium iniuſte nocen-
dum ad ſe in ſtriandum &c ḡnō. nam ſolui debitor ḡ credit
ſibi ipſum qui ſit creditor ſit ē ratiōl in rebus ḡ idem debitor
cui plō ſolue melius ſeruiret rō ēt quam grabbat dampnū
ſum ex ſcientia impedire malum ſimilitudine proximi rō eam ſper
hijam incommode grauari ut ſit in cognitione practica &. ḡ
Dicit de arte prudet: ſi ein ſtimando ſegnes &. n̄ temere
negare ſigitur redditis & nemo preſumit abuſurus. Aſſi-
milis: duſ ad furandū huic ein ſtō. ſola ſegnitia mali ſubiecti
vel. gladius reddendo ferat cum contra talem vitte & non debitū
debitorem reddat ē ſdeungtiō unde n̄ reddendo rem ſuam dat
Lam ei ferent injuriam.

Dic dō: debitor tenet n̄ ex iuſtitia rem debitam dñe
gare ſi certo prudeat eum illa abuſurum contra iuſtitiam
Seu injuriam alterius ſeum ſtolet: nam in tali caſu debitor
obligat impedire injuriam alterius idcirco dum petit ſi reddi
dio dicit contra iuſtitiā, Caſu in talium caſu ſi debitor reſti
tuat gladium ḡo alteri ab alio ē mōd x mobilis ſtrende dñi comunit
ac ſi ſuum daret ſtri gladium ē dicit peccat contra iuſtitiā ḡ n̄
&. Intelligē tñ nisi a reſtituō gladē ſi ei mit debitori grave mo
lum impediunt tunc eim ille reſtituendo x n̄ comodando n̄ cen
ſent ad actiōem malam ſalē cōperari cum reddita x comodata
gladij de ſe ſint honeſti, x indifferentia ḡ ām creditoꝛ male uſuꝛ ſ ge
ſaccidens dicō. ſi prudeat dñs re abuſurū contra iuſtitiā ſi eim ḡ
videat abuſum contra aliam virtutem ut fortitudinem caſtitā &c ex
ſtituendo n̄ peccaret debitor contra iuſtitiā. ecce obligat ille n̄ reſtituere
ex caritate nisi cū grauis reſtitutionis incōcat.

Nec dicas creditor habet jus exigendi rem ſuam ḡ ſi debitor

denegat infert illi injuriam &c. 2do. Nemo queat contra justiti
r defendendo innocentem niti d ii ex officio parto in contrat
go Rey debitor &c Stii. r queat debitor contra justitiã imo
reu contra Barthem si reddat petenti debitam creditori gra
ve cum gheidet ille abusurum Xp. gtarando sibi denum ingra
sint committendo usurp. gdtrando spando exercenda illicita mer
cimonia gõ Rey in Casa conclusion. 2sto: parochianus subdito
petenti in pascate Barbarisiam ghorigere gremio Sanct cum d in qua
re metat occulte eo gd Barthus jus habet ad illam abstinendo
peccat gõ r debita creditori reddere debitam rem gtanti Sanct
cum r reddita abuturam ad committendam injustitiam r alia mala
finem obtinendum; 3tio: si dnus velit re sua abuti r contra justi
tiam r põt gis, minus thomt illi eandem auferre gõ rea debitum dene
gare; Item
ad Arud: 1a: thet jus exequendi rem suam per se gõ &
per alios dent et gdo constat ille abutur injustitiam alterius R: a: r ad 1m:
thet jus impeditum gõ quod vim ottingendi, et sequentem pe
riculum ottingendi ac justitiã existentem, ut debitor pos
rendo restituam egat gtadando sibi dnum thesaurum gestorum sui
creditoris et defendarum Xp. Innocentis C. Sent. n: a: et C. ad D. D. P. C.
dicit r gia r defendent Innocentem in Casu cuius thomt se mer
catur adeo r petingent niti contra Barthi si alter dnus gratis
defendit põt et r defendat: contra in Casu justi debitor tendo gtadi
pascue cõgerens ad mortem alterius gõ r contra justitiã &c. Ad 2dum
R: b: dicit r gia in primo Casu debitor valde remote cõperans et de r
excusat a mortuõ maxime si ut petit a dno at in 2tio Casu proxime
cõperaret ad actum injustum et sic tam contra justitiam Xp. contra Cha
ritatem conveniret unde r dent penitus teneret sic debitor reddere
peniam debitam creditori gõ putarent illud immediate abusuri ad co
mittendas usuras &c. gia tunc subministrant materiam proxime agendi contra
justitiam Xp. proximi cõperans et r socius. Ad 3tium R: a: si vide in
telligat d r: C: dicit r gia ob justitiam Negotium Barbaristhe subditus
ille injuste infamaret r violare Xpi dum officium exercet r in 2tio
Casu in quo r separat secundum ut supponit dic: R: a: ut intelligat
nam tunc subditus r thet jus ad Barbaristham facit officium r in casu
mentis et carentiae qa tunc sibi thet jus ne justitiae infamet aut de

Confessio sua revelet. Ad 5d. Dic: p. 6: Dico. q. ad ablationis aliend
fient per violentiam positivam qe ordinarie fiat tanta immoderata
coniuncta fle a Sanctis aut justitia Sanctis Subordinata imponit Christus
to, sit retentio rei debitae est Actus gradi violenta Negative qe
gionde peccatus ad injuria Dei inferenda exequat adeo
exhibitum ipsius Dei ac jus Pij Innocentis in obligatoria ex Vinculo
Sanctis et Justitiae Dicitandi: a: gia ex Sanctis debent si possit ass
re gladium ab eo qi mittit Scipium et alium Innocentem caedere
Faceat tu hujus modi ablationem rarissime ex Sanctis debitam cum vi
viri possunt occulte atqe sine detrimento periculo pergi possit imo
ad Cultu sit grauior cui regimi quam ad detentorem rei alicui qe
grauis mihi e animus et potius Negative violata

Collig: 1 Dni qui comode possit et ante Sanctis tenat Dno rem
suam auferre qa cum plurimi abusibus mi in injuriam alterius
ni quod contra justitiam si Nam ni auferat peccatu contra justi
tiam qdo tunc Dno rem debitam restituit nemo in Casu potest se
liberat sed negative in posteriore positive

Sextus Status.

Qui a restituere excusat ingressus Religionis.

Nota: tyam Castum qod Sanctus Leo Georgium Liber ni Dimittentibus
debitis ingredi et profiteri religionem Pactio valet qia laudis pro
qd Liberi et Nemini debitis Facta ho valet atqe pactis talis ex debi
tori est hujusmodi Laudis ni cum Act Quipsam Donum sed qe quod
tui bona [illegible] qd. Dic si proinde Sanctum an debitor sine Contractu
sive ex debito inferente haitum restituere possit Cultu ingredi et profiteri
Religionem eadem Suis bonis ad Solvendum indifficultatibus Sanctis qui
pulsat pose ut interpe possit satisfacere Creditoribus si in Testamento
Circa hanc quaestionem 3a 2dae Sanctis. tuae. Doctorum Medinae Ubinos Re
centiores docentium talem Religionem ingredi e posse esto in qd Congregare
expectans ut debita solvat. Sed eo magis Sanctum Sit non diuturnus in potestate ingre
diendum 2da: o. qd Thomas Antonini Caietanus Silvestrius Sanctum
Sanctorum Sanctis Nunc solvendo ni e facta congregatio bonis qd libet posse
statim Religionem ingredi. Licet manendo in Saeculo Cuerari et crediti
oribus Satisfacere possit. Tertia Sanctis. media inter duas Sanctis e Sa
rani Less. de decentium si debitor sunt qd breviter moriendo in Saeculo

condition nisi debitor absens absentet aut impedias absq; rescia Religionis
Dicti Stii in eadem Stia Cancellaria nō spectato tolo Juris Mdi
Jure positivo & oēs illicite ingredi Religionem absens dregravatus fuit
cuius Judicem hujus artis declarabimus.

Nec dicas Lod Liber fuit debitor nō obstiget quod se nonam suam
d̄ho gradu bona jō cedendi bonis se tenet manutenet Clerus fuit &. Do Mens
teng Solvendi debitum cum debitorib⁹ sui magni sui altiora ordinis
p̄. Stii Jeorum, fit maritus mihi rato hō nō obstante obliga
tore Jeorum & mihi rati religionem Cisti ingredi fit jō nō debi
tor &. Nam Quod d. Lod Liber Dum suam fecundam nō obstiget cre
ditori adeo est se Religioni tradat invalide & ita ut fuit debita solven
da dhent Sejanum venire &. C. a: nō obstiget Creditori ad cōcendum
pro viribus ut agerat unde creditori debeat M: a: et C: Stii Di nō &
illud major bond sit Stanium & obligato D. J. Stii sit valide et exem
Salte m: nō D bond Religioi &. ex pdicto M: ex Contribō C m
et n: C: Stii M: C: dicis D mariti & parati obligato sit
condonata D. decocte & Duam hinc religionem ingressus fuerit ea
conditio in Statutis injuriam Adit Cum in ea Stia pars dubit.
Jure gaudeat et Utrq; mō sto alio religionem ingredi cōstat jō
debitum obligō & dic Satisfacto alio debitum nō & contrahit ex Stia
Le promissio

Quattō: debitis gravatus fit ita & stiej juerto affectus ut Stia
religio possit & remedium jō Salutem tunc fit ingredi Religionem si ubi
d. et verum verum est nō fgitens gia Cum debeat gia Cum debeat
alijs bona fatendi exponere pro Salute proximj & conservj credito
rej pabilis invitis & nihil contra conscientiam gd Senatus Legis
Quest 2: S. Tho: 2.2. q 185. art 2. ad 3 ait. Cisti fit exhibi
bi rebus Suis Religionem intrare. Nec tenet in Seculo remanere ut pos
cant unde debitum reddat, jō Lex S. Cyp. de in Segredo jō Nulla
aut tenuis fit aggregat retinendi in Seculo nam dno Segretur jō Reg
facultatem Deus gratie ingressum Satisfacere alijs in nullo casu Christo
cultum si relict jō
Ad 2 qd Sudicandum: si debitis gravatus jam Religionem profes
sus & Si nec tunc eximit a Satisfactio adeo ecclesiastice Segretur de
bet pte gravi Statim pro portionata creditoribus Satisfacere Nonne
nō gia Status minabit & Licitus Abjem a Solutio jō Ryo manualia
Li jubera tunc & gia fit &. Cum Status Religiosus jō vocabit gia Nulla

alio vi quant ad satisfaciendū. Dixi consentiendo Sylvestre qd Licentia
petenda dare ubi scienter advertit debitū gravatum tunc cum ex officio sibi tali
obtentū ingerebatur aliud ut si ingenier in sua professione debita se
exhibeat aut negligat tunc cum p̄tenuit ex justitia Cum p̄dictus nisi
deberet creditoribus satisfacere p̄ debito de Religione Ignūm totale suo
dispositi arbitrio p̄ditū p̄ debita

gi in fferam debiti. Vt ob delictum Virginis Dalida strangulata fuit condemnatis. Sicidem dabis n aut ex dre alienu gratiaki. Et nil sibi de alienis fortuna bonis usurpaverint. Sto. Sly in illos qi aliqd dant ex pia institute et liberali et gratuita hoc, eodem mo diata stipendiarii gno. Sly in illos quibus creditores ingressu permittunt v pro gestis a monasterio v aliunde bona. qia bullain selligenda. De debitoribus qi molieuntur ingressum Religiosi cum pdicto creditore. Sly bulla gr Bruder sed illos debitores qi de alienis fortuna bonis ut euzando sua casa indigentibus debiti ita ut onerosi ut creditoribus in presenti n sint solvendo, alias solvendo futuri sint si in seculo sanari sint. stipendiu nr de reddendis ipsum creditibus intellgi de rebus vtute intricatis et fraudulentis debitoris et molestie inferendo heredi.

Ffus Ffus

Ars et qnoo a Restitutio excusat Compensatio?

Nota Quinsatio in aliam ci: jurisdictionem aliam Vulgarem secundum ca i debiti v crediti interse contributio et sum fit qdo duo testimonio mortui debitori ut si Caius debet Titio 50 aureos et ex eisdem ab eo summam et Titius totidem debet ex debito seu qia eum injuste damnificavit. Per hanc qinsationem extra casu a bene creditor obligatio restituendi, extingit ut debitum sit ultimo, equale ut in credito aliqs Judicij auctoritate et adversus ptu qlibet. Et extra casu a bene creditor dant eum plura debita qe ex pijore suis ofensam n possunt. Tales st simu: debitor Regi v Rejebi ut pendat in publicam utilitatem. ado: debita titulo Donati. L. ult. C. de donatis qia de qvo dita titulo Comodati. Et Rs alienu debita ex furto &c. Si debita n sint equalis cqda ratione: Sto: Si debita n sunt ejusdem rei. si eum Ulti n sit debita in certa spicie n satisfit solutio pdtis v alterius rei qia injuste cogeret permutare rem suam. Debitor tps restitutionis cum n solvere debet alteri nisi solvat. Compensatio Vulgaris e occulta cum quis debiti et sit qdo creditor instrumento debitoris sumpsit ex qua bonis qdam sibi debet. Sto pdicta Doctores negant de compensatione vulgari et sit qdo creditor instrumento debitoris qdam scitu. Licita Communis cum debitorem ab onere restituendi non excuset

in ꝯpensatiem acgtam ℔ ℔.

Dnd Compensatio occulta dumodo sit debiti Conditio Circumstata est Licita ita ut excusset ab onere restituendi tam debitorem q̃m Creditorem Concurrentem Cõmisi. p. qđ debitor rẽ ꝑt ꝙ rapuit invitus eo ꝙ fiat tali ꝯpensõ, Licet eam facere ꝙ debitor rẽ ꝑt ꝙ rapuit invitus qđ fiat tali ꝯpensatio ꝙ p.mo ꝙ eum posset cõpellere quoad substantiam ꝙ quoad modum? rẽ dnd. qia tali ꝯpensatio ꝙ ꝯtrahitur practice a jure tte intente et ꝑtenta qia creditor acquirit rem deperditam suam Rep. add: Siquidem Ius tte aliud medium non videtur possibile Suppono / Sententiam cc ddi qđ Creditor secundum non recuperaret qđ ingreßa cum sufficiente excusa ut Licite recuperare possit hoc modo et medio videlicet occulta ꝯpensõe ꝙ ℔ ℔.

Nec dicas occulta ꝯpensatio rẽ aggrobat in foro externo nec in interno / aggrobando quod fori interni dicat ꝯmuni fori externo visi hoc innitur falsæ ꝑsumptioni qđ hic rẽ sequit. Do Ius Nõ dictat, Neminem male dictum condemnandum cum forte dicat occulti rei / Item Neminem posse ꝙ judicem in foro Cõi ꝙ ꝯpensationem inscio Re Põe. rẽ Licet illud infamare qi nec injuste ingravit nec ejus dolo mendere qi incendit mobi ꝙ Rep. Licet ꝑpria authoritate accipere rem alterius qi mihi debet. nam ff. ad l. Rh. Si cum fore alterius constaret de justo titulo faciendi occultam Compensationem ubi et de Rebus conditionibus paulo post ddi cum ingrobare rẽ posset, si ꝙ ingrobet ideo est qia determinat ab esse justo titulo / Unum ex conditionibus. ff. dnd. / Nõ. Adhuc agito Rep. ꝙ meam rem quam aliud furem invenio rẽ posse mihi privata authoritate et fure inscio recipere Contra L. 2ª ff. de furtis Ergo dato a: dõ C: Si debitum sit mortuum aut moraliter negligibile per judicem / alio modo C: Si debitum sit certum et Rep. per judicem Rep. alio quovis modo moraliter negligibile N. C: Assentimur ad hæc debitor ꝙ creditor et moraliter Rep. per judicem, Rep. per aliam viam negligibile. ff. l. 2. l. a: ff. de Pet: Heredit. Item ff. l. 2. N. C: disp. / qđ infamatio illius qui me ingravit rẽ sit medium meum damnum negligendi Rep. contra hoc medium illius qi meas exuit meum damnum ꝯtendet. Deinde / hic videtur illatæ injuriæ qđ privata authoritate rẽ licet et occulta ꝯpensatio / medium expediens et Negotium ad rem meam in Judicio negligendam ꝙ ℔ ℔.

Ludr. gderam ꝙ sint cedicy dñue ut gñeratio occulta cesset. Sed
quenty: ꝙ ut debitum sit ḡjudicum et certum n̄ quidem certi tēpis in
solutiōe. Q morali ista ut vir prudenty n̄ dubitent Re patent hic
et nunc posse dubitari de ḡsensito. 2do: ut gñeratio fiat ex bo
nis ꝓpijs debitoris et n̄ ex rebus ge ꝓdy ꝑtis. Sic per mūa pignoris
contracti ḡvoluti. Item ut debitum sit certum seu ex justitia n̄
aīe ex gratuidine. 3tio: ut gñeratio fiat ex rebus ejusdem subjti
cum debito quemadmō in gñeratione sanctuo. Sic ut sit mōrale re
cipienti rem debitam alia via comode recuperandi. 4to. ut ḥtꝫ
damnum tam ꝓpriale quam ḡrale debitoris ita ut ille n̄ maneat
in Mala fide existimans se ne dum solvisse ꝙ ne donato sibi rat
5to ut careat damnum ꝙ ꝓdjudicium. 6to. ꝙ forte reviviscat
subjectum pristi ꝙ habet jus in obligatione Creditoris aliger gñera
tionem sunt ꝓdjudicium.

Sfas 5tus

An et quodo a Restituōe excusent Remissio Creditoris et Solutio facta Creditori Creditoris.

Dico 1. Remissio creditoris excusat a Restituōe si adsint 4 debite condiōes quā
ꝓia dicta a creditore confessa excusat ut debitor n̄ teneat statim resti
tuere. ꝙ excusat n̄ remissio ut dio n̄ teneat restituere. Dicit si adsint
4to. Rō mea: ut creditor sit potens remittere dō ut libet actuale
vel habit dominium, Librum administrōem et ut lege n̄ prohibeat
debita Legis condiōj remissio facta ab exactore rectigalium, ꝙ gratia
filio familiꝫ ꝙ Nulla ibi culpa gravata n̄ possunt ḡvo restituendi ex
mittere restituendum in ꝓpria faciendam intra mentem Sapti Gregory
ad rectum Mānos aliū acquirit. Item Rō Judicis delegati ꝙt remitti
a ꝓbus restitūo ḡdo acquirit aliū ab illis pete victualia ḡt panis &
ibus possent contrum, per 6: de 3 in fine 5 Lib. de Rescriptis.
Item Canonici accipiendi distributiōj ꝓ hori gibus n̄ interant n̄ ex
missio eterna Canonicis gibus illi acquirerent per Gud. de 22. de Ob
2do ut remissio debiti n̄ sit obrepta per vim ꝙ obtenta ꝙ fraudem
alias ḡzie n̄ et Libera ꝓpt tū ex Obl. ex ḡd sit facta donationis aut
exigebat n̄ ex Charitate et Jundice Liberam.
Collyra n̄ potengata remissio creditoris excusat a restitūe ita

ut si tm̃ p̃tumat, dñm̃ n̄ ẽ inv̄itꝰ ⁊ l. ꝯtrat facile cred̄mart
ꝑi restituẽ n̄ ꝓpꝫ hꝫ ẽt ꝺ̄ne restituẽm vꝫ gia. ẽt aſſi
ꝺrem Alterius acceſſor ſi dñm̃ n̄ ẽt inv̄itus ⁊ eo magis ꝯtinet
Und. Brius acceſſant ſeꝝ familiæ Dam aliꝰ ꝑcarentꝫ aſſumt
eſto aſſerendo ꝑuent ꝺo Mimꝰ ꝑudent ꝑtumant vꝫ ẽ inv̄itꝰ
Saltem gratꝫ Subſtantiꝫ rei acquiſtꝫ eſto modus acquirendi hꝫ cum
ꝺo eiꝺem diſpliceat Rem Dum ꝺe aliꝰ ꝺomeſtiꝰ vꝫ. ſumptꝫ obſa
mutabus dum aliꝰ ſuis Libris ſanguinat.

Colligꝫ ꝺoc. a reſtituẽ n̄ excuſa reuiſio ſ. cuꝺem ꝺ Stipꝫ
⁊ integre ⁊ ei ẽ remittat ut ſ. Libuat a molꝫ ẽt gratꝫ hab
nas in petendo ꝺebito exertus ẽſt puta Quia ad ꝺebitorem actus
ꝺum verba imo n̄ rebus ꝺbeo aliquem ꝺeo Rhubꝰ ꝺ vꝫ gia
talis reuiſio n̄ anteꝫ ei Libra ⁊ coacta.

Colligꝫ Ibi: valida hꝫ ẽ reuiſio ſ. fiat obtenta Stipꝫ
aut ꝺebitꝫ nam hꝫ reuiſio n̄ anteꝫ ei coacta Ibi: Stipꝫ ẽt
⁊ ſuley ſoſſent ꝺeo ingratitudꝫ ut naufragaſſet ultra ſilly adrie ⁊
ſettius remittere ꝺebitum.

Ibi ꝺo. Solutio facta creꝺitori creꝺitoris Liberat a reſti
tuẽ ſ. ꝺebita ſunt ejuꝺem rei Reg. ẽt ꝺefendere aliꝰ ꝺeb
creꝺitoꝝ ꝺ gratꝫ ẽt in foro extraneo ꝺ ꝺ Sudden Ibi ſ. ꝺebita
ẽt ejuꝺem rei ſ. in re quam libi ꝺebeo ẽt ꝺiverſe rei ego in re
quam ꝺebet hꝫ creꝺitori cui ſolvo uti: Item libi pecuniã meã ꝺeb
tus creꝺitori pumbꝫ n̄ Lite facio Regulariter ergo nec ab onere re
ſtituẽ Liberor ſi reꝺam hꝫ creꝺitori pecuniam eo gꝺ n̄ Lucrafecit
et regulariter ergo creꝺitori reſtituere in ſupplentꝫ hꝫ Ibi: ꝺo ma
ẽt ꝺefendere aliꝰ creꝺitor. Nam ſi hꝫ re. ꝺebꝫ cajo ſtꝫ ateor ⁊ ibꝫ
ſtat creꝺitorꝫ ſtꝫ ſupplator et n̄ ẽt ſolvendo eibus tunc ego n̄ Liber
ſi cajo ſolvam ſtꝫ auteor ꝓ hꝫ re. ꝺebꝫ.

Ihus Ihus

Ave a Reſtituẽ excuſent aſſio bonꝫ Bonorum creꝺitoꝝ
auctoritas Judicis ⁊ Juris Ampꝫ Cumꝫꝺa.

Ibi: caſſio bonꝫ ſ. ge ſit ꝺo ꝺebitor ꝛeꝺeꝝ ſi n̄ ẽt ſolvendo ꝑdem
ſtꝫ ſuum ꝓpꝫ ꝺeꝝ bona ſua creꝺitoribus retinꝫ ẽt mꝫ ſuos
⁊ Juris ꝺ gitꝫ habet ꝺeꝝ ſibi tem et ꝑtem ꝺis ꝛeꝺita ſtꝫ
Civili aliꝰ tꝫ effectus favorabiles ꝺebitori ꝑſtat vꝫ ſuꝝ

gia Lege Concedentes assecuram bonor n' intendunt Creditores fraudare debito
& alios gravidam statum reverendos debitori potestate, tempo
ende debitor Cabonne se conari ut agerat Unde Solvat quod statum per
sonae permittit. Nec refert qd bona esset forte sit statutus publica
ignominia vt cum talis per civitatem ductus & aliquot diebus stipe
Capite in pro sedere jubetur ut in gravidam statinet fieri solet
ideam debitor ignominiae n' infert in grauscum debiti Deo tam qui
a ad assidem convolat. Ideo adde enumerando memoratos
effectus favorabiles itaq bonus est, ut esset bonor in contrarium
Conjicii non potest & cum tam conjectus cohibeari debeat. Dic ut
certe Creditor molestias dum solvendo impune exercitae officii
bonor turbari se possit Item ait post assidem bonor ad multa
rem fortunam pervenit a creditoribus Convenire n' possit ultra
id qd Comode debitor sit servatis sibi alimentis necessarijs Dic
gratiam et statum personae ita sumig

Addes. actio hic debile ut evocant beneficium sit inductum
erbus debitoribus ex negatiue: Nam ingenuis n' cessit inductum
Creditoribus ex eaa criminis vsitate in qua obtinet exceptio qi
n' habet in tre Quatin Cutte C. A. S de judiciis ut sic debita n' ma
neant ingenuitati Addes Ego debitoribus ex eaa civili gravitate
Carcerabili. ut si dolose contraxerunt debita vt. Sic cessionis bono
rum & bona sua in fraudem Creditor alienarunt aut dissipaverunt
qi scientes se n' ei solvendo contraxerunt debita & in Curia ostendi
erunt bona aut item eor qi ex debito fundi, exquind fuit st debitor
et agit Curiis tuis ad intrusionem ipsi obviabit Item qi fuit st debitor Liber
rosa aut prodige vivendo 2do qia n' verisimile qd beneficium Cessi
onis a deae Creditor illi qi potius meant animadversionem severi
dam, Ita beneficium Cessionis ipsi sui inductum Cessit qi ista suam
gravem Culpam et quer infortunium vt. bello Calamitatem exper
mundationem inundia multiplicem fortunam bonis suis probati ad
solvendi impotem devenire qia in his bonis Cessit non beneficij
allegato. Quo ado: Excommunicato Creditoris n' excusat a restitutione qia 2do
qia Cum illi prohibeat actio petendi debitum judiciale Ode excom. l.
permittit tu illud exigere privatim Cessat n' prohibet excommunicato in

ri tollendo communicare cum alijs qdo id exigit Status & magna alicuius ex Causis sed Cāe Mt q.d. ro ro Curate cum Stellionatus agere &c Nec obstat Can. Si. C. de. gri. Ignorē gri in Cās de debitore Cumano & debito fictitio et obligat a quo Liberat subditos ne plectat dñs excommunicati

Dico 3tio: Restitutio et Jurisdictio exercet et Liberat ab onere restituendi in Lē Abbat Sue. qdo gri rem alienam Legitime prescripsit &c. qdo Iudex in Solutum debiti l: Damodo Sententia ferenda Iudex ignorat Cajo mutuam, vt Ao accredi mihi Solvendam et Ego Cajo tantundem dno Petri teneor eidem Solvere Q: qdo Debitor vt. per Sententiam Cajus restituere mihi damnum sua Culpa Theologica mihi illatum petitum cogitare et rehinere &c. qdo Sententia minus Dum allegata et probata juste a Judice rei tri injuste detinetur officio beneficio &c et ego bona fide illud obtinuj & teneor dimittere & aliud restituere tam etsi ex post facto de injuria Sententia facta Actor fiam 5to: Si minor accesserit pecuniam mutuam illam in Luxum et Lasciviam impenderit & obligat aliquid grave restituendum beneficij, vbi haec gia jus et Judex Solvent Judex alto vi Cajus Civis bona Suae Subdit ex modi Culpa die ti disponere potuerunt et disposuerunt.

Dico 2do: ni quod Cum Papa l: ultrajis absque haeredibus alijs restituendis acquirit Ecclesiam et dispensatione ut alijs illos Sibi pungentibus alijs de his causis applicata: rebjam sibi restituit elevat a restitutione qdo sit Civis bona qe Subditus dispositi et dispensati, Pontificii Cujusmodi sit debita incerta alias justa Sibilorem Sententiam applicanda ad pias Caus: Item Si gri sb Solidis Sanctus modo Praeceptor vi Canonicae Constitutionum teneris ad restituendum ni si constat Cuj Subdi restitue fieri debeat autoritate qua dispensari et ab onere restituendi Liberari pt. Quando an debita et Creditoribus restituenda plex civis Subdit pt dijonere petentibus dicuta Cum jure ni Subditi bona patrimonium ad Subditos pey Consequenter possit bona juniis Subdi donare, alteri esto ni possit Subditus industria qua possit in bona Dianoe qdo praestima Subdit Cāe sbi posthabet put tenet Gri.

Disputatio III

De Restitutione in Specie

Articulus Primus

Ad quid teneatur qui alterum lædit in bonis ad naturalibus et supernaturalibus?

Notandum quod bona ad naturalia intelligunt, ingenium, sensus vel similia arbitrium et similia. Bona vero supernaturalia ad statum gratiæ dicuntur sanctitas et similia. Ad salutem et sanctitatem ad perseverantiam, modus in his posterioribus bonis alterum lædendi scitur, videlicet per inductionem ad peccatum unde dicitur hoc non ad eum et quod inducens ad hoc malum teneatur restituere &c.

Dicendum quod lædit alter veniens in bonis ad naturalibus tenetur ad restitutionem quia qui alteri intulit injuriam damnosam contra justitiam commutativam tenetur ad restitutionem. Qui alter lædit in bonis ad naturalibus intulit injuriam damnosam contra justitiam commutativam cum violaverit ejusdem jus rigorosum cum illatione vere damni. Ergo

Colligitur: Item qui alterum veniens, pulsavit, maledixit, sibi aut memoriæ ejus vel suis rebus internis vel externis teneri ad restitutionem maledicium quod fieri est reverendo remedio contra publicitam petitionem declarando damnosum inde consurgente ejusdem, dicendum non consurgente. Nam per jactura potest aliquis percunit tenetur salutem cum sint altiori ordinis pluribus fortunæ bonis possunt ejusdem sicut non ejusdem est vita hoc et duo posset per idem coram duo peniam agere de pro injuria illata ad offensa veniam postulabit.

Colligitur 2: Similiter tenetur ad restitutionem qui alterum ejecit vim vel fraudem arcuit aut abstraxit a studio literali quod non extendit ad superiores universitatis qui sine sufficienti causa aliquem scholis excludunt vel ad eas non admittunt, quia etiam si injusta causa damnosa in bonis saltem naturalibus ad et quidem gradiatis superiores universitatis, sicut fundatores hoc juro fundaverunt universitatem pro instructa juventute Christi et juvenes constituit potuisse jus habere ad frequendum tali universitatis.

Colligitur 3tio cum qui ex studio vel actione in gratia assumpto injuste omnes intendit hic injuste gradiantur ad idem tam ad mores sive ad scientiam sive ad artem teneri via damna ex gravare qui ex falsa et temeraria injustitia consequuntur, idem de documento pecuniæ et negligentia

instructoris Ffine Ffrancisci Sam ꝑdicatoris confessoris Doctoris Eccl. gnadium et alias seminantem mores pestiferos neminem teneri ex iustitia illos revocare sive doceuerit ex ffide sive ꝑ sive scienz habitans aut suspicans falsa exposuerit si am fuisset ex ignorãz inuincibili tempꝰ te Sancte regule potuerit ex justitia am regula futuri mali, eandem ꝑ seruant Deum videndo alios ex quibus ꝑ damnat evidenter dubitꝰ ex Magis Scholasticis Doctis et aliqui sciat et actiꝰ teneri restituere ꝑ tm istem Stiendi ffortissimam ꝑ instruendo Notabili fuerunt Regulenty d ꝑ ora detimenta discipuli inde sequentia.

Dico 2do Siꝑ alterꝰ per vim ꝛ fraudem inducitur quod teneꝰ ad restituendum modo Statim per sequentia Corollaria intimando ꝗꝛ ꝗ̃ ꝗia quibus licet ꝑ ne per vim ꝛ fraudem induaꝰ in malum ꝑ si sit inducꝰ potꝰ in injuriam ꝗ̃ps Deꝰ vide

Corollꝛ 1ꝰ alterꝰ per vim ꝛ fraudem inducit ad peccatꝰ mortale teneꝰ sub g̃ravi Culpa ad restituendum. ꝗ̃ quia in tali g̃ravem injuriam et ꝑiculum grad Sanctꝛ antis ꝗ̃ teneꝰ adhibere media gibus procurꝛ ꝗ̃ps Statum grãle iteꝛ ꝗ̃ ꝗ diuerso alterꝰ per vim et fraudem inducit ad peccatꝰ veniale regulariter ꝑ teneꝰ ad restitutionem ꝗ̃ ꝗ̃ gravata ꝑtiꝛ. Dixi Regulariter quia ꝑ̃ sit ꝗ inducat ad peccatꝰ veniale tale gravem in excellenti grado Sanctꝛ existentem ex altera notabilem notabilꝛ a suo Statu adeꝛ tale ꝑ̃ in Casu oblato restitueꝛ ille gravi Licet fuerit ꝑ̃ ad peccata venialia quia injuria et damnum spirituale regulariter inducti est grave.

Dico 3tio Siꝑ alterꝰ subtili malitia ꝛ blanditijs adeo ꝗ̃ ꝑ fraudem inducit in peccatꝰ ꝑ teneꝰ ex justitia procurare ut damnum spirituale ꝛ grave adeo ꝑ obligat ad efficax restitutionem ꝑ̃ sorte ꝗ̃ rem peccatꝰ ad ꝗ̃ alterꝰ inducat fuerit in mala justitia. ꝗ̃ quia scienti et volenti ꝑ̃ fit injuria hic ꝑ̃ ꝛ̃ obligatur vis et motiva gravis ꝗ̃, dicꝛ ex justitia ꝗ̃ ꝑ̃ inductor teneꝰ ad restitutionem ex Sancte mandꝛ ꝗ̃ prudenter ꝛ obstando peccato ꝗ̃ fuisset. Dixi 2do nisi fuerit in mala injustitia: ut ligat alterꝰ inductꝰ ad ꝗ̃ndum ꝛ ꝑ̃ndum pene damnum inducꝛ in defectu inducti teneꝰ ex justitia ad compensandum mutuam justitiam ꝗ̃ps Deꝰ facientem ex ꝗ̃ fuisset contra justitiam Ciꝛ

Nec Dicti ꝗ̃ damnificat alterum in bonis fortunꝛ teneꝰ ex justitia restituere. ꝗ̃ a fortiori ꝗ̃ damnificat in bonis ãi ꝛ Deꝰ

gi damnificarit alterū in bonis fortunis tenet ad restitutionē nī sī damnificatus absolvat eū damnum consentiat vel ipse de illorum gi ipse fecit ad restitutionē illorum faciendam mutuatario Aut hic in alterum consentiat si nō &c. Sic - gi alteri spiritualia venenum tenet se justitia x impedire ne spiritualia obstat x procurare ne sumpta noceant si nō gi alterum inducit in peccatum gd ē venenū ad tenet se justitia inducti juxta eorum conversiōē. Nam &c. ad dubia: gi damnificavit invitum & volentem et consentientem vide in Petro casu nī a: Ad 2dum Pī C: dico gd in bonis fortunis damnum inferat invito et licet gi absolvat in damnū suum consentiat ut in mutuatarium is tñ gēnus x est malum x sallem ibi debiti, ut nī mancipent divinum irrevocabile ex quo fit gd tali persona voluntarie in tali damno pereunt qo tñ eundem liberari justitia exigit, at nō gi sine ri x grande inconvenienti in secutū dicens et retinens in damnum spirituale consentit in eog. voluntarie pereuntem cum possit se juxta per spiritualem emere Ad 3tium Pī C: dico gd tales sua ut contra justitiā commutativam nī eam indulgens in secutū Nec obstat gd indulgens magis peccaverit quam spiritualem retinendo eo gd ille abstulerit vitam spiritualē hic aīe corporalē nam Magis solet peccare contra charitatē nī aīe contra justitiam

Articulus 2dus

An teneatur ad Restitutionem qui retraxit x extraxit alienum a Religione:

Nota gd 3plex hic considerari potest restitutio una respectu personarum ad quas restitutio fieri a qua exigi Item gd ad restituendum sit an accepta sint vera intentione an vi dolo obligatio et hoc quinq; Nīe an sint expressi aut multa an vi tñ blandicijs & persuasionibus consilijs & exemplorum tria postrema apta de Religiosi statu comiendi fructum relationem ad statum Religiosum Ubertum videlicet de candidato Monachatus postulato.

Nota 2do quam artcte sint parentes hic consanguinei sui virtute gradus proximi Dominici &c. inordinate & dinaturaliter abigentes religiosi aliquem x ad peccatum grave inducentes. Si aīe audeat vi fraus minis vel respectu gravis mortalis incurrent nī excommunicationem Latæ sententiæ. Si tñ sit mala aīe no sunt nī gravatum. Item si alius candidatus Novitiū aut professum a Religione averat sine consilio sine vi sine fraude etiam sit Dñs Gnd: Sitne eorum: si persona evocata sit virgo aut Mulier si tñ

tenet Loco ejus ingredi Rectoriam vnō quē Ecclia Regnum Stabilitas
Ordra ingressū Rectoris &c. palefio debet & Alcin et nō contra tum aūt
1: talis tenet ingredi Loco alterius Rectoriam ē crudo ggātē &c.

Dico ꝙ ſi ſcriptus Standitus v conſtat ato ꝙ vix Grade ſive Gen
dvatum ſive noctium a Rectore retraxit Vidit tenet reſtituere Rectore
vnō quē talis Reg jus nullū aut candidati Reg retinendi ſtatū gdū
nō debet jus ex ſcripto, violavit ꝙ nō ſecurit contra juſtitiam gdū
hoc ſufficit ſine probatis cāa tenet ſcriptum ex Gravitate ſeverum et contrarie
reſiſtentiae et impune ut tenet ꝙoſitum roborat.

Dico 2do: nō ꝙ ſcriptum a rectore retraxit ato ꝙ vix Grade
ad Nullam reſtitutionem obligat ſive retraxit ſive Rectori Aper ē ꝙ retraxit
tenent ſtatuta Cancell Oxon: vnō talis quē poterit et conſentiens nō
ſit injurie et conſilij nō Graduandi nulla ē obligatio Item Primo ex
conſilio tenet nō ſi nō ex judicat ei cui dat Regd ceſſ, Liber explana
ex an ſibi conſilium ex judicat.

Ad 2ſſ Rectorio Reg in perſonam profeſſi Reg in Curia qd ex
illa ſtatuere poſſit debet jus juſtitie & Rectori et obedientie cum
Rectorius per profeſſionē nō alt ſe obligat et rectori quem per voluit
obedientiā nō exhibens nō committit peccatū injuſtitiā gdū de ſe ſive
Rectorius Regalia matricis ſtatutorum nō peccat contra juſtitiam et Reg
Regium ex juſtitia tenet reſtituere Reg Curia Oxonie jō mutuorum
extraſens &c cum talis tū ſit cā adaria damnor at ſibi nemo ex
ra profeſſa nō Rectori ex juſtitia debita &c.

Dico Tio ꝙ ſcriptus vim & fraudem ſive candidatus ſive Standitus
a Rectore avertit & abſtrahit obligat ex juſtitia tam ſui abſtracto quam
rectori ſuo ſive damna qd ex omiſſo ingreſſus & profectio ſequent
& abſtrahens eſtimatio eorum ſuorum quam dignitas et Rectio tenent de
conſcientiā emolumentor ſibi ex profectione obventuro, Reſſ. ita licet
Candidatus et Standitus ſtatuto adhuc absentijus et gradum ſtatuti qd ſibi
ad talia emolumenta tenet nō ſimile jus qm ab conſequentiā per vim
& fraudem impediant jō ſi impedierint &c. unde ſimiliz extraheſſe
et extraxerat &c. hoc nō ſit damna pro rata ſua reſarcire, ſi nō impedi
eorū alium qd ſi meum conſtituat loco alterius nō teneat ad reſtitutionē
gradum Dico 3ſſo a ſcriptori contra juſtitiam quert et ad reſtitu
tionem tenet qi ſolet tunc gradum debitorum ſcriptum a Rectore abſtrahit qui

petitum quibus ex officio incumbit proferri sententiam et testificandum merita et debilitatem rei, q̃ sunt dubia et testes grauiter iuramentum contra justitiam et sub mortali ad restitutionem obligant q̃ dr. sunt innocentem proferunt sententiam et testimonium in puncto grauitatis simile &c.

Dubium 2do: q̃ nam sint satis sufficienty ad denegandum absolutionem. Suffragium & sufficiens & grauem aliquam culpam mortalem & q̃ sint sufficientes indicia, electionis, valetudinis defectus talentus &c. dubium futurus grauis Confessori absq̃ hinc notabile detrimentum siue spirituale siue temporale

Articulus 3tius.

Resolvit q̃sita de restitutione auferentis p̃ter actionem aliunde debitam et ob turpem causam!

Ordo 3tio: an auferens p̃ter actionem aliunde debitam sint restituenda ante ki sequamo posse actionem aliquam ei debitam ex petitis Confessarii & ex virtute a justitia dicta & ex ea justitia sit teneamur ex Charitate proximo succurrere et teneamur ex justitia ejusdem ei cedere 2do. ac cognitis pro actione debita posse dari & per mum pacti & per mum allicientis & sub condone si facta fuerit

R.mo: auferens pro actione debita ex virtute a justitia dicta si & restituendum si datum sit per mum allicientis, aut sub condone si non per mum pacti ajsando restituendum est ajsando n. vos sui ejusdem fore munera cuiusq̃ dari gratuito et Liberaliter & absolute & voluntarie ex ejus recipienti diligenda q̃ Cuncta possunt retineri p. praxi Theologorum quia constat filios accipientes ajsi a parentibus & alijs ad Cathedras et sacramenta & quantumq̃ conducta per hujusmodi ajsiant se auferam detinere, absq̃ ullius restitutionis vo ledi si cum actio pro pretio sant restituendi obligari ad cum pretium accipiendo si violatur justitia ex cujus debiti debitor ejus illa obligatio stricte.

Dubium 2do: auferens ingressum petitum ob sacramentum administrandum autumi sam audiendam aliquid pacti ad sui exemplos si restituenda eo pacto n. sint rendibilia vel de natura de simonia. 2. accipiens quamvis ingressum petitum et promissum exigiat ab agris ob incendio infirmos humanitatis &c. si teneri restituere quia dicit Bonum Confessarium si no. Dicitur sitiam

Rado: auferens per mum pacti pro actione debita

ex justitia restituj. Dent 100 qia sale venditum est inuendibile cum
solvens jus habet ad eadem illam indifferenter ab oi petitu ty. & licet
idem bis vendere ꝯ dicit pr mm sed tam acquisti mobilium
et donarij Liberalitus qe a talibus personis recipi prohibent
augto pr mm gratuite et ad Bene donatoꝝ vt st restituen
da Calm Cust amicuj pr Legj vt ingredato rej sue dominj

Collig - Justitiam violare cum avere rykkuvj qi ex suo
mandato aut testamto obligat debitorem acta bona pensio aut
Remissionis jure plagerij pro debitore aliq recipiunt. 2do da
ei de Jactibus Pretorij et Rebellionibus Thesaurarij Prum qi
x sigra Constitutu a Rege aut Republica pro indebitis mulcta
sus dpiunt a particularibus se vorent ne alios absorbeant se solutio
nem retendant Tio pretium ꝑ ei restituendum qi illd exigunt
ut rem inuentam d pio Tio

2dly: An pretium ob abstinentiam ab agere illicito ex
cepto set reddendum Pota ad hujus Principij evidentiam sit
Rient gladium phibendo qd gladium sit restituenda Cum pertine
ad ditta ibidem ad vm tio restitujendi

Sj ut qi abstinent ab agere inhibito a Deo Ecclie x alia virtute
x justitia dicto jit quantoq jure nam aliq recipere tenentur onere restitu
endi vt tm sine peccato ut qi ab obstinent ab agere justitia exigit
augerit aliq tenet restituere tenemur cum ex justitia sine peccato pos
se aliter justitiam te unde

Collig - vt ad abstinentiu restituti qi aliq recipit ne formicet se
jejunium frangat se qia vt tenet aliilli abstinere ex justitia contra
qi aliq accipiunt se Curati Clerici vt exercent doctrinam vt Ecclesiastica
lem Canonem tenent restituere qia illa docent vtam ex justitia.

Obj 3. An augsta ob turpem Causam sint restituenda Affir
Sj castum ꝯ qd de ea turpis vt abjiciunt Pueller contractus Pueller
promissio obligat Item qi ob turpem Causam accipit pecuniam a pue
ro ante actu temp restituere pecuniam restat ꝯ idem petato agere temp
restituere.

Sj augsta ob turpem Causam ex contractu absoluto x conditionato obli
gante Deum prui executionem restituendum est Primo: 100 qia Con
tractus illi inter quos hic intelligimus st nulli vt obsentientibus Ecc

a mendicio distinctam & restituende S. Tho: 22 q 62 art: 5 ad 2.
2do ꝙ
tñ per leges positivas ut fit ex L. Furij gentil. ff. de captiu &
ubi declarat publ. iudic. Rutilius rationibus alijs &c. Colgida
Jure merito &c Corruptores mores destruat Caritas, edax Justi-
tia frumenti inigitas exprimant Sanctus imp. exaltent dicty
Pontifex donatiois ob turpem causam a Jure positivo annullate
& Leges. Imo: ꝙd sunt Legis ad homines beneficium 2do: ꝙd
sunt gibus obligat peccatoribus ut peccent & prohibita faciendo &
debita omittendo vg. ut se mutuent secunda nãtegrum &c 3tio
ꝙd sunt advocati ad irrigandam detentionem subditos absolvan-
tur Judices ad sententiam injustam sunt & Illegis sunt ꝓdem
est in suis republicis actibus injustitiam separat. restitue aũ ha
donationd post Judicij sententiam obtentam ubi aũ nõ adjudicata
fuit post sententiam reddenda & donatori cum remaneat Stad hoc

Articulus 4tus

An sit obnoxius restitutioj qui alterum impedivit a conse-
cutione boni

Nota: bonum impedibile & Relue: bnd: in quo jus habet jus in re
ad rem dominium alteri in quo habet jus ad rem vocatur jus in
Judicio exigendi Bnd: in quo quejus in re ita jus adrem sibi debiti
& mera potestas illud sibi impetrandi petendo orando &c de Bono
huius nõ agimur Cum certum sit quemlibet impedientem illud cui
certum fuerit sibi fore eo ꝙd manifeste laedat jus alterius adversus
justitiam. gotho ipse procedit de Bno ad ꝙd hic

Duo 1. qui ex odio vindicte aut aũ nocendi impedit alteri a conse-
cutione boni ex justitia indebiti vg. Petrum a Legato absolvendo theo-
logum a Canonicatu Civem a Magistratu pauperem ab Elemosina
nõ tenet ad restitutionem modo nõ intrudat vel prave mutet hoc tñ
obligat restituere ortus ex sola violatione Justitia hic aũ ubi caditur
gravite charitas nõ Justitia

Duo 2do: qui sine fraude meliori & magis conducibili personis
suasione aut blandicijs alteri inducit ut bonum ꝙd decreverat petere
det vg. sibi aut amico conferat nõ tenet judicem restituere bonum

facultas veniendi a nra consta procurandi, aut requirendi bonum
ab altera Parte parentem vel Judicij Vicis Dei Libertas bonum
ejusve voluntate per consilium pacis, aut blanditias vel Dei
do quidem ei vel obstant Anus manet integra et plena ad Cogi
endum Cant morens et alligas in Cystram ne Deum excusant
ab injustitia et restitue qui convalunt aut tradent parentibus
ut qd illi testando relinquerunt retinent sibi aut alteri. Dum
est de Elemosina et similibus

Dico 8. Violat Justitiam adeo onerius et restitui, qui
mente grande aut minus alter impedit a consecutione boni, quo Creatu
ejus: vel ejus. Cui hypothesi impeditum vel Clericus ad ill bonum
Debet tu jus ne facultas aut potestas quam Debet a nra ad ill impet
randum aut requirendum ejus vim seu gradum impedit et ejus
si ita impedit patet injuriam ab inferente regarandam. Etam
facultas illa impedi seu directe et indirecte. Directe, quo ejus
impedit ne petat solvitat aut requirat alterius bonum, Indirecte
vel. quo impedit aut custodiat collator ne Clericus vel potestate do
randi, Legandi. Et hoc impedire impedit et alterius potestas ad obti
nendum. Porro hinc facienda restitutio et seu majorem aut mi
norem dari obtinenti, attentis circumstantijs et finis:

Corollary: Teneri ad restitutem illos qui ne mortuorum retinent
apud testantis certe personis Legatum Cubat Elemosinam pauperib
quod vi remunt Vocem Notorium seu confitendo testando talem
si vocem tendant. Dei. Eidem oneri vel obnoxios potest singulares
gel Sacerdotes retinerunt accusum ad parentes in Limbos ne
Elemosinam impetrent. 8. non obligatos vel solutos qui sine Cau
excludunt a Cibendo Cognatos ut facilius parentes aut amicos
ad beneficium promerentur. Ille: Simili vinculo restituoj vel Cle
servatum qui scient petrum vel Sanctis Romam pro obtinendo
Canonicatu ac Missa Petrus matthoeo intercipit but utendat
Jmum pro se vel pro alio petenturus. Item Cui debite rej potestia
Divum Ordinariet Cervendo aut scribendo modo sue impedit juris
Clerici. 9to. Contra teneri ad restitutem vi vel fraude aut
male impedit pro minus ejus indignus qua Justam fuit
Jni mysterium. Cum Multis qui Debet vel in habilitate benefi
cium petendi vel obtinendi dum si via injusta pro tandum simili
impediat.

Articulus 5tus

An homicida sit obnoxius restituj pro damnis personalibus.

Glosa: Dicit hic tñ an ḡis de Jure Nāli et putata obligāc ju
xta id Comutativa Dum se putabit damnum illatū in bonis ad
ris ꝑ in tali ordine exarari ḡyat, exarare debet per bonū
alterius ordinis et ḡtū ad tenet damnum ꝑsonale Vite mentis
&c ḡ'mittare ꝑ pulmiam & alia bona alterius ordinis. Nam ubi
dubiam est ḡ ḡis ꝑ sententiam Judicis dijudicat ut injuriam et da
num illatum in bono unius ordinis exarare debet reddendo bo
alterius ordinis qia judex sū dijudicando delinquentem exercet ac
tum justitiā Vindicativā & in comutativā si imponat pēnam
conbenientem pō delinquenti tenet se accomodare et solvere q̄
imponit.

Dūo: Obstinus est q̄ homicida pro damnis ꝑsonalibus Vite
& membris mutilator pro damnis itidem ꝑsonalibus membris &c
mibj. Ebrius et ut injustus illato actū debet restituere ex jure Nāli
et ante sententiam Judicis Ego teneor &c. p. Exod: 21 d: Si viri rixā
fuerint Viri et percusserit alter proximū suum lapide & pugno aut
mortuus nō fuerit & jacuerit in lectulo: si surrexerit et ambulaverit
foris super baculū suum innocens erit q̄ percussit ita tñ ut operas
ejus et impensas in medicos restituat. Vbi percussor damnans sua
Ebrietate nō tenetur si percussus nō moriat damnato operas ejus
in medicos restituat atq; si percussa ex Jure Nāli et in Curia
ac ante sententiam Judicis teneat aliud aliud reddere pro Vulnere &
mutilatōe nō absolvimur a Deijs q̄ ne ad discussionem Conscientiæ
ejusve ordinata damnum sua Ebrietate restituē tñ tñ. nō est
per q̄ vindictā restitutōem obtineri illo Deijcitur et antiquitus q̄
Etas Cujus culpa sit debiti pō justitia comutativa nō obligat ad
ejusmodi restitutōem Patet: quia motivum hujus justitiæ & q̄ actus
aritmetica et ꝑportata bonum alterius sit debiti. Sed bonum q̄
reddit ne in se vel in ḡjus absoluti gerat ultimum finem. Sed bonum q̄ alte
rius est ut ejus sit in ḡjus valeat q̄ad aliquem finem obtinet ꝑ ḡ
per rem restitutam ideō conjungi potest ex allata aut saltem alia ḡjus

Dūo

Sed nra Ordo sic vlta gerit sorte, ut Comparacoi per alios premia aut per alios ea ꝙ ꝓtendit de se dignior, atq; cum illis in hac Comedia ē Ulla rōe acta Contristej, & commutari, hac igit eam ꝙ Abbat diuersi ordinis n̄ habent Commune Martirium hoc, n̄ ꝓt desinari gen antiquitus restituj debeat, ꝛc pro oculo et dens oculo &c. quanta debuerit Lesus post sua passa exigere sue Satisfactoi qi exercuit nisi dando quidq; debeat qd videt intolerabile, Abbat ejusdē recurrere ad arbitrium Prudentum nam Lesus ꝓt nolle eo recurrere et ipse ꝛc Lex totum qd in Corde debet, si cum de Jure nāli ē ipsa obligō debit ex nāli rej, postponendo ab arbitrio Prudentū ad ea nāle ē debitum, dum qd ꝓt ab Lesus estimari illius valor n̄ ꝓt taxari Prudentū Judicio & cogno hoc Liberi n̄ ꝓt estimari ab hoibus & de hac ꝛc ō dixi pro damnis per mortem — — hoc Liberi quam cognō et vita sui n̄ gaudeni Deū se d rōe agerat grat seruus Deo ponere it et debet pecia debitum, ymmo pactura computat inter damna nulla diej Unde qi seruum Lesus in vita & integritate sua potens seruare et restituere Jemq; quanto plus seruus potuisset vendj seruare et restituere ex lex Deū ultio ē si n̄ fuisset occisus mutilatus aut vulneratus

Obj. Prudi & Abbat: si vitati fuerunt viri et per cussiat qi mulierem ꝓgnantem, et abortiuum gaudem fuerit d ipsa Uxorē subjacebat damno qd maritus exigebat, et arbitri judicarent ō vita pecia qi ipsam ipse et Abbat ꝓter fecuniam l. ff. C: et ad l. Aquil. Lex illam fuit pena Lex qa homicidē ꝛ ꝛ. C: et ad l. Aquil. Lex illam fuit pena Lex qa homicidē reparabaj multa n̄ restituō. & dixit ꝓ cit Lex fuisse quidem imꝑditam restituem, at n̄ pro damno vitā Dero damno, Creati qd patibat Parens in se quam Abbat de multa mento sibi obtentare ꝛc queris et ꝛc. ꝛc.

Jnstit. Sect. in ff. dic. 15. q. 3. ait: Patri ꝛt qi absolvunt homicidas n̄ ej ostendentes restituem Nemo inculpentem quidquid cidas n̄ ej ostendentes restituem Nemo inculpentem quidquid vult potest homicida quam Canicida & bovicida, qia lex dei dixit bovem feriens n̄ absolvant sine restitue ō multo minus qui occidit Deū ff. Aquil. n̄. C: Notes cum vidit Lex de obligō restituendi post sententiam Cum restituit ad Confessarium, ut Legat Veteri Testamēt cognoscat Cum Legibus Nov.

Jnstitu: occidens bovem & asinum alterius

tenet ad exercendum damni infectum videtur locum alius hic genus
servandi et magis damnum inferens est melioris conditionis Dig: 6:
Dig: 2: quod bos et asinus per bona fortunae utyle gubernum et modo
ordine conservari valeant Sicut bonum Vitae Licet quae per medium
quod gravius pecunia magis damnificare in petendo et melioris
dictionis ejus enim ex negligentia restituere faciendo.

Inst: 2: Si fame in se non possit restituy. Debet restituere in ejus alterius
petit per honorem esto hic et bonum alienus ordinis non in quo
bonum Vitae Vel Cf: ni: C: Dig: 2: Nam Aut honor Dum se sit alterius
quod bonum alterius generis qua sit ex mea re magnum cum fama
affinitem et conditionem Debet in Dando Contractu exercere quasi idem
Cum ea et ad eundem ordinem bonae reducit ad quem pertinet
fama Sicidem et honor Gratia Sigit bona fama quae alter Cum
honor sit testificio bona fama quae potissimum Vitae fama perhonore
vitae restituit et quae debet Vitae de bonis Vitae Licet et mentis
et utitur qui sic referant ad bona Sequenti sic inferiori ordinis a
ab illa Sequente se Debent et quidquid dici per damno hoc Multatenus
observari ut Cf: ab.

Inst: 7: Libertas et Nobilitas et bona Sequenti ordinis
quam sint pecuniae atqui Libertas et Nobilitas magistratus Ar
pertinent per pecuniae ad Cf: ni: mi Sicidem jura Libertas et
nobilitas non possunt venire in contractu emptionis venditionis de
jure principale Comoda ex agilitate Libertas et nobilitas pro mani
ex nota quatenus Vitae hoc Liber sit 7: Sti Liberi qui non sit ser
vus, et nobilis quidem quibus dam immunitibus gibus non gaudet
ignobilis qui comodat Aliendum bonus fortunae qui dominus pecu
niae sit diverse intenderet emere jura Libertas et nobilitas
Neutram vere emeret Cum sibi bona alterius ordinis quam bona
fortunae pecuniae existimari non possent quia Nec vendi debent: Sicut
ergo sibi adiuvant se Jure Civito in suum pretium, et Libertas et
nobilitas ei donaret

Inst 5: et Inst: 5 Oh: C: 5. pretium pecuniae est pretium
et mensura rerum rei qui per illam in bona Sequenti ordinis
quaerari possint quia Cf: ni: Inst: Sti nulli qui pecuniae Stipati

et mensura eium non spectantium ad bona fortune et interesse
entium in Commutatibus n̄ aūt aliud qđ ad Commutāt̄ deservire
n̄ possunt Cujusmodi et vite hoīs integritas membrōr.

Jurid: 6. Quoniam alqis Liberti potest justam causam Unius dati
si dubio cadat ad condēnām divid̄ nino defacto hoīs possim Cui
dictate Utgenij exponunt sentiem mentis vitam quod periculū
qđ tali destinatabe e qđ eor pumnia grave vita mentra Rē Hoia
adducta st pdicis dōmabilis comparabile ad utilitatem qđ ex p̄ Can
rioi fit n̄ vō quarūtie ad vitam jrā am ut fit in hoc Tenuata

Just I. Justitia Commutativa n̄ sūd obligat ad q̄ exhibendum
Tord damnū q̄ n̄ ad quesandam ptem si totū quesari n̄ fit
hinc qi alteri abstulit 6 sōd florenos et ōr reddere n̄ fit temere
den tot gratis fit qui occisor et mutilator alterius obligat dare in vita
et membra quesandi. Sallem Deus aliquam justā Rōi: a: si possit
requiri qualitas Sallem Deus ptem ut evenit in exemplo allato C.
Cum ut in pdicto ff. a: et C:

Collig. pro jria defensione Cicatrices vg. qđ ex Vulnere relat
fuit hoi libero nisi ille restituendum Cum n̄ sit estimabile, do
cum qi alteri facta et alapis contendit n̄ teneri pro illata injū
ria satisfacere pecunijs qia haec dum c. d. Jana qi per quasdam
injurias Lodic e bonis et alijs adiris grave sustinuit
Dio: qui graviter peccant qui alapas Homicidij imparare
potest ac debet pro suo. si homicidium spiritualiter intuiti fuit
injuriā dē et qui imparat ut si melior et potentior modo alij
veniam petat. do ut restituat ob Cavum cessans et damnum
emergens Deum diana art. 8. Cast homicida n̄ sit obligatus
ex justitia obligatus meritō tū qui injungit ut Heredibus
alqd vg. pecuniā largiat aut per singulos annos certos indigen
tibus Curet ad occ. per quos si effectū applicandos ut singuli
septimanis et gratis jurisdictū permittant Sacerdotium vitae pro illa offi
cium ut singulis mensibus confiteat et communicet universali et ita hactenus
retentum ne pot se satisfacere Quam si Cavum subsistat ut hoc sedes

Articulus 8tus
Ann et Quinam sit obnoxius Restituere homicida filiis damnificatis?

Ldre ar homiñ da tenat ñ restitues Lrdibꝰ ei⁹, ñ nañ⁹
ẽtem creditoribꝰ ei⁹ Ktenet ñ ẽm restitues qđ damnd Lrdit
qđ ẽr illos mendacit đ homiñ đo sacr qđ damnd ñ Lrdit
nõ li. qia sibi Lrdꝰ Lrdit ẽm ne per vim effugiem inquiriañ a
consulatibꝰ emolumenti qđ ab eisđ percepit Lrdit Lrdit vel
ꝑ primu emolumentũ nõ đi qia tales actiõ induxerũ obligatos
Lrdit ẽ voluntaria đ li. ñ Lrdit tunc ẽ Lrdit voluntaria ẽ

Ldre 2 - an creditor teneꝰ Lrdine ad restitucõem ñ li cuius
ante mortem damna remittunt li. sive nõ qia talis remissio
invalida ẽ ñ liberat debitorem a restitucõe talis debita ei. sit
qia Lrdꝰ sine nañ⁹ sive ñ nañ⁹ cui et creditores obtinent
jus ne per vim inquiriañ a condemnari inquisitores qđ petant re
cipere ab eisđ nõ cum hoc jus Lrdat hominꝰ a Lrdꝰ et creditore
contra eum Lrdit jus immediate qđ situm de quo debitor re gũdat
valide qđ quam dispone sit etiã ne obligatum restituendi domino

Tertius Tomꝰ

De Reparatiõe Famꝰ et Honoris.

Ldre ginam sint obnoxij famꝰ reparandꝰ qui et sibi ille
dentꝰ et justitie qi illam per injustitiam abstulit sibiũ autore
dñi nõ qia obligãr famꝰ reparandꝰ Suppono ñ famam detra
hi ẽ reparanda nõ ea qua casa ẽ Lrdꝰ
Mꝰ quam ad dñi obligamur ex charitꝰ Licet famꝰ ablatio sibi
jactus Lrdꝰ ñ nobis ingratitudo.

Cõfitꝰ Judeꝰ accusatus falsꝰ fuit et ad justum sui defensionem
alterius crimen deferentes ñ tenuꝰ famam reparare Sparta de Cãe
et Sarato Judꝰ alterum infamaverit cum per hoc justitiam ñ injus
titiam exercuerit. Ldre ñ ei obnoxium restituꝰ qi ex adio aut Vindi
cta publicum alterius crimen Recipientibus perpetravit qia licet Chri
stus declaraverit ñ tñ justitiam S. qđ ctr. dicunt Lrdꝰ damna
ta reparare ex charitate defuncti Sperata reparatꝰ eo quod
illo affligat Lrdꝰ dicitur; ñ hoc tñ Famam naturam restituere
qia obligãr ipsa ẽ personalis affectꝰ sed detractorem Lrdꝰ obli
gatos ẽ ad famæ restitucõem ñ tñ illos qꝰ publice detraxerũ Lrdꝰ ñ

gi ad detrahendum moralr̃ concurrunt, mandando Constabulo ad manda. Sh
fieri, & ordinem Seruiry obseruatum. Sto. ri̇ teneri ad restitucionem audito
dey detractiõy per hoc quod audiant si inde Rustatenus secundy
detractores ad deliberandum qui sũ r̃ vere vñ per solam auditam
stimulary detractory & ad continuandum & ad ulteriy detrahendum
ñ vere vñ obstyany audiendy defitientibus detrahendi but ad restitud
famã. S. 2do. gi detrimentũ famam Dei et sine quare Sh gia ex indirec
forthe timore Omnes Prelati ne alie gia auditores alium intelle
xerunt gia crimen publicat sincere publicum et erat secretum Sh hu
h ex justitia restituere Ubi directe Sh famam alienam obtrahe et con
modo it ad deferre vñ: gia justitia ñ stat obstat de gistingsti det
ham famã. & ñ ut eam forte a se licet inculpabiliter forthe animadve
so evose tollat alig alterius contradictiõ jam crederet illi voluntaria
et Gaãle quamuis a Contra justitiam gñ Ne ad eruisti ex justitia obli
gay Cham famã. a se potistam auferre gñte Sh Ita dicat: ñ gñ
assignari radix ex qua pullulat ignorãdi obligõ restituendi; nam ig
ñorantiam pullulat ẽm ex re acquisita deductive, & moraliter ex
gnali ex culpa; qatenus detractor ñ restituendo gnali detrim
famam obligatur, qñ moraliter et eo modo quo detinuit

Sic Sti: Superior ñ impediens subditum detrahentem de
Communitate & de alterius sive subditi sive ñ suyi officio detra
dore famam exquirere sui per se Ego si ñ impediat ethnicum
de subdito suo detrahentem Ita Sti: gia ex officio incumbit
superiori efficere ut communiter subditi famã integra prebeant et
de subdito suo, aliter famam laurent gñ si in loco v alter
officiat Communitati injustitiam obnoxiam restituy, vñ tu inde
via, stante superiore detrahente. ñ tenet hic in aliquo detrahe
restituere si subditum gñte quisq; ad restitudem coniungitur,
qia superior hoc in casu extra alterius qualitatem dici pt ca
parat Cessat suus Dum si subditum detrahentem ñ compelle
ret ad restitudem famã quam tunc tbat superior gñte restituere
vñ: dicit ibi Adhuc vñ: Sic quidam omnes procurande
salutis Adhuc si hũ postponende alius famã nisi in casu bello
rũ et qñ redundant in famam Communitatem cum hunc tangere
justitia impedire detrahentem ibi ñ impedirent cum possit obligy

ad restituend.

Iustia: Cui et quo gra fama sit regarenda hic dicit
femeful dñs pator illud scil regarend Cuius nisi iste sit pestis
publica & eius infamia in alios redundaret vñ. qia hoc. Dñs
fama ẽ Dei nisi sit pestis publica. Ille enim scit et scribit
attingit et justitia fama exstat regardum quidem gdem hoc
ex officio adeoq; ex justitia bonum publicum promouet atq; ingt
scibile ẽ morale bonum illud promouere ẽ dicendo. aut ignorare
nam si infamia patris redundet in filios postea in subditos li
n̄ sit famosi sed fatuam permittere qia sic hoc ist dñs fame
sed n̄ tñ abiunt.

Laudo regarenda ẽ fama tam defuncto quam vivo vñ
qia n̄ defuncto redunt jus ad famam cum ille n̄ sit mortuo
reddatur bona ejus ut ibi cautum memorabile Dñi Ill. Cal. Sept.
Secund n̄ pernambuc in quem sine i. infamato retento ita
manent n̄ laudes et illi ist restituenda fama sine sint fictitiae
actiõnte laudes et detractorem n̄ tñ videmus cessare jure qd libet
defuncto resarcendi famam &.

Scio: tenet detractor famam regarare n̄ sit qui credi
dere, mediator ẽ n̄ mediator inde ẽ qui illos gibus suis audiendo
laudet dixi aliquando si quidem aut quidem dixit dicit Seianus
Lucius dixi aliquando tenet aut dixisse aut dixit quidem
qd scilicet detractabat aut scilicet audiendo ẽ gaudebat
aut n̄ ita scientes injuriate crimines. Et item qd omnia
dicentes fuit erant ut crimen ejus manifestatum posset dijudi
cium tunc cum solet scire possit dicha ei saltem ubi certa
rerum. vñ qia tunc n̄ sit sua cognitio sortabit de vñ
inde spernes divulgat est ejus imputabilis cum tunc certi
cata aut ingenita rotuerit. dixi si quidem aut quidem dixit
dicta suum ulterius enuntiandum tunc certum est quod dg qd
si detractor nulla modo intendat ut ejus audientes crimen
audierunt alios divulgarent ututa qia dicit alienj ẽ ajunctus
regato n̄ plus detrahatur sit ista ẽ talibus personis quas
intendebat judicabat rem ulterius n̄ enuntiandas dg contra haec
cognitione ad alios enuntiandum tunc n̄ teneri detractorem restituere

famam coram sup. medistis audientibus q. sufficere qd gn. ꝙ
ꝙ inuidiatos audientes retractare qa sunt per accidens et ꝓ
petue detractoꝝ manifestoꝝ criminis mediate audientes.

Ad 4m. Quanto et ꝙ sit restituendum uocatum alta
te ꝙ qi aliam infamauit siue falsum imponendo siue uera
manifestando teneꝫ damna inde sequenta reparare ꝛc: qa im
ponens alteri falsum crimen aut manifestans alterius crimen
secretum et occultum fuit ipi iniuriam ꝙ aliud ꝑ dem ꝓbr. qa
ꝑ crimen occultu patratum Nullatenus potest ipm ad famam
ꝙ tenet. Vnde damna ex tali iniuria sequenta regulariter deim
deo imponens falsum crimen tenet ꝑia damna reparare qa
est causa totalis illoꝝ et nō sequens ꝛed crimen ē causa totalis illo
rum ꝙ

Ad 2: qui ꝛed crimen occultum patratum ꝓcurauit nō sit ad famam re
uocandam qui ꝛed fuit mendax et dixit falsum dicit male qui tibi credit ꝓpter
de proximo infamari, multorum me contemptis. Et ꝛeꝺ ꝛeꝺ hoc qui dicta
credendo ingit dolꝫ mentitur qd Nulla causa excusat ꝛeꝺ ad hoc qa nō ꝓt
assignari modus restituendi conueniencior. Dicunt quidam plurimi
modum requirendi ꝓ publicam infamati laudationem et mutuo
riorem ꝑ cartas in ea maꝛ in qua fuit infamatus et in diver
sis in eadem diuersis ꝛeg. Ad quem de adulterio reum fecit
et casum quidam Ꝓ mentitus sit in diversa vtri dicat dum
ꝓpter Cunctum et antiquum quem dixit fornicarium et ꝛobba
ram ad ꝓpositum ꝛed qui ꝓ hac causa ingit prior infamia tunc
modus ꝓtior videt huic ꝓferendus

Ad 5m. qui falsum crimen alteri affinxit debet infamiam illam de
leꝛe ꝓ sinceram dicti sui ꝛetractationem clare et certis verbis: et
si falsum dixit coram duobꝫ ꝓbis ꝛeputatum ꝛc. imo si ꝓ duobus
criminosis juramentum aut testes adhibuit debet similiter ꝓ eodem destruendo
juramenta et testes ꝛetractare si alii sibi ꝛ possit. Ad 6m: qa sacerdos ē ꝓti
tus ad ꝓpositum ꝙ ꝛ minus fauere ꝓt debet calumniatoꝛe ꝓ fame sua
ꝛeuocatam fecit ꝓ eundem destructiue aut Boic.

Ad 7m. an fama sit cum ꝓpali damno restituenda et quid
in hac ꝛeb causis ꝛeuocandis. Ad ꝙ ꝛeneꝫ qui ꝛegulariter famam

restituere ꝑ. id exigi. Repeat. Sine generalis vitæ ac famæ ꝓfid. gdsit
Longe majori dissimilitudo ꝙ̄ Xpi. qui vitæ & bonis Sacerdotii
ordinis quam sat. ꝙ̄ dñi. qui sine infamatur. Cuncti irrationabiliter
velle ut infamator subeat infamiam longe majorem quam imbuit
at dicit. qualiter? Nam si qui injuste infamando gloriosum eundem
conjicit in periculum vitæ amittendæ. Quanto ad restituendam famæ eam
ꝑfari dicimine

Ad 2. Dicit. tñ detractor qui crimen falsum cum adverten
tia ad culpam mortalem detrahendo sufficiunt de peccato teneri
famam ꝑ restituere cum deputabi famæ sue dijudicio. ꝙ̄. qui dignitas
posset ut illud damnum potius patiat. nocens quam innocens. Dicit
cum advertentia ad culpam mortalem. Nam si detractio fuit tm̄ modi
v. veniale injuste vg. ex defectu advertentiæ n̄ tenet detractor cum
ꝓfari sua famam ad famam restituere qia onus sic restituendi famam
est excessivum et horrendum actionem detractoriam tm̄ modi vse
viali peccaminosam.

Ad 3. n̄ dat. Locus ꝙ̄nsatidi. ubi tñ ex una ꝑte facta est
infamatio sequi. ex utroq; ꝑte ꝙ̄ dñi. qia ꝓpriam culpam potuit
infamare ex victoria. Sed. s. infamabo alium infamabit ꝙ̄nsta
bit. qđ id faciet ex victoria cum ꝑ hoc n̄ possit famam suam exigere
rare ꝙ̄ ꝓ. exigere tñ. nisi id faceret ad Rabbi satisfaciendum auctoritatem infa
mantis et judicio ꝑtum ꝓpinium forte mihi fides adhibenda. Ad
2. ꝓ. n̄ illum fuit vice ꝓpria. ꝙ̄ dñi. qia si Petrus ex
infamavit paulum et paulus vicissim petrum. ꝑ tandem paulus ꝑ
longum petit n̄ restituere quamdiu Petrus n̄ vult. qui. scilicet
ubi. quidam ꝙ̄nsō ꝓ̄ m̄ dñi. qia id fieri ꝑt in forma boni
ubi duo ꝑ sibi invicem debitores. ꝙ̄ et in bonis famæ ubi duo
ꝑ sibi invicem detractores.

Ad 4. Quam sint ꝙ̄ excusantes a restitu. famæ
ꝓ. qđ fere colligunt ex jam dictis et sunt sequentes. Imo. Gravia
ex gestis infamiæ potenti remittere ꝙ̄ addo ex industria nam si qui
infamia redundant in alios Clericos status Religiosum ꝑ. ejus
in. ꝑt restituere famæ condonasi. Dei. impar. ubicia. adversi
tatis. si fama alio modo jam exacerbata ꝑ. ut infamati jacuerit

tione vite probitate testimonio prudentum &c Et si prudentiu
dicet infamiam abisse in oblivionem quo casu maxime pru-
dentia agit et non agendo periculosius et pernitiosius e data
rebatur ago ita renovare memoriam infamie quam rebatur
re et non renovare memoriam si sic in grem infamatis tempo
dep abi autgravius infamavit que velit restituere

2dra 8to: an et gradu sit reparandus honor abstrac: Potest
ejus posse inhonorari privatione privative et positive privati-
ve inhonorari per omissionem honoris debiti ut si quis in salutu
positive per verba facta aut signa contumelios vel dicenda ad
dambiare alterius egrendas si nobilem juste aut alegia exci
piat &c

Et in rigore non tenetur ad restitucem status privative alterius inho
norati sicut si positive vel signis sit qui si requirat signa honoris
debiti non exhibuit non est veritum justitie et observantie exigen
tis nisi signa honoris amicitie in ejus circumstantijs in quibus omissio
contexet virtualis contumelia utpote superiorem aut parem cum ef
fectu salutantibus non salutare et arguantur subtrahere hunc debi
ex justitia ejus honorare coram illo coram quibus inhonoravit &
vero Deo qui si positive alterum inhonoravit majorem ejus fecit injo
riam quam si pecuniam ejus abstulisset cum honor debitus
divitijs et qui abstulit pecuniam potest restituere et non hono
rificit in occulto tunc in publico absolvitur ita ut qui publice alte
rum honorem publice restituat vel saltem immolet illi qui prudenti

2do vari varii referunt honoris exquirendi modos
Cum S. Thome: illo justo et universali exquisitum et legitimum
hem: quo attenta circumstantia inhonorationis per alterum inho
norati et inhonorantis credit Dum prudens judicium honor
ad deberetur exquiri debet in rejicit exquisito tribuendo
bus si superior aut nobilior minor ubi inferior media ubi par
ejus et eodem pro contumelia ordinaria exigit Augus: in fidei
& ita venit petitionem si inferior non a superiore pe dum Bonus
servat humilitas regendi frangat authoritas et ideo satisfacit
si substituat centurio ejus effectu amicabi libi allegat honor
Jesu salutet idem & de salute mentis petentem bono exemplo
ejus uxori discipuli familiari aut ancille Dum S. Antonius

usi sint ad correctionem ad fidei legum. Licet pantalum exhibuerint
quia & n̄ constat subditi per hoc inhonorati vel certe eo ab publico inho-
norati judicat ad salutem expediens, quatenus n̄ satisfiat equali
inhonorato per contumeliam ordinariam ejusdem invitando ad
mensam locum honorificum prebendo ejusdem amicabiliter fa-
miliarando quamvis et in ipso laudabile est venie petitio ut
qui superiorem se gessit aliud minuendo se inferiorem agnos-
cat se humiliando. dici per contumeliam ordinariam namq;
n̄ injuria adeo gravis et atrox ut negidem venie petitio ha-
fiscent in equali. Et addenda forte genuflexio ante injuriatas
manibus junctis

Colligit. n̄ certum injuriatum injuriantem condonare per
hoc quod salutantem se salubet interrogantem. Dicat ut antea
conviscit quo quia ibi odium quam charitas odium denotabi-
veniam in corde concedat et idem exterius etiam se gerat.
n̄ constat scripturea renuntiare juri quod habet ad debitam honoris
debiti exhibitionem. Ade meram familiaritatem quod debenti inti-
cedebat tam Deo, et adhuc intendit n̄ sufficere ad satisfacien-
dum per honore ablato Rex Edgas hoc illa ē contumelia
consulta illa familiaritas sed sevit ad vitandum scandalum
& declinandum in inimicitiam Rex in alium finem exercui
gibile est ut ipse Edwus satisfaciat sufficeret aliud
addat aliud quoddam peculiare benevolentiae signum. Sic
si inhonoratus vindictam sumpserit de inhonorante per illa
tionem recipiendo injuriae hic n̄ obligat ad postandam ulte
riorem satisfactionem quia se se ultionis constat vindictam
pro satisfactione, et hoc ipso quod alter vindictam tollunt citra
illationem novae vindictae vigor suam culpam recognoscat ac
deprecari &. si inhonorans se offendit primam audire
Deinde sibi imponitam culpam ut angustius manet in conscia
obstinatus ad aliquam satisfactionem offenso exhibendam suppo
re quod illa prima adjunctam quia satis, una publica
& probatio injuriae illatae et virtuale satisfactionis testimonium
de dignitate offensi in persona offensoris exhibetur

Articulus Quinq

An grauō ex furta parua semel et quanta sit obligatio restituendi ex pluribus furtis parua subtractis?

Notā: quinq; modis furta parua contingere solent. Uno si eadem persona plures furet modicum eidem persone. 2. si eadem persona furet modicum diversis personis. 3. si plures furent eidem. 4. si eidem simul modicum. 5. si persona furans seu auferens modicum habeat animum ablatum furandi iterandi. 6. si illa tali animo careat.

Dico: qd exactis viribus modicum auferet eidem persone ad auferendū successive magnam quantitatem ex singulis furtis fiendis mortali tamen sine ad notabilem quantitatem q̄ parum at non qd hoc iudicium prudentum nouerit, in re grauī peccat mortali et media ex quant notitiam sui furis alijs habet et retinet sūi iudicium nouerit, peccare in re grauī et singula furta minuta prudent ex dicto iudicio tyram ejus continua executio. Unde mortali peccat qui mensuras et pondera falsificando modicē vino aquam alijsq; mercibus detinendo minimum notabile curum colligit. Sic dicas tenet nus ut talis det pecuniā mortalium ex furta parua committit item teneq; rem modicā ex prima vice ablatam in animo alijs furtis statim restituere q̄ nam si nō restituat gra ista parua furta in intentione auferendi magnam quantitatem conficiunt gōte si nō restituat qd ja obligat restituendi si mensuranda ex voluntate dominj furandi et damnosa regula illato gōte qd in ista re grauī peccat grauiter obligat restituendi

Dico 2do: qui exactis viribus modicum auferet ex diuersis alijs ad auferendi notabilem quantitatem pluribus dominis post ultimam ablationem mortali peccat prout ex 1mo qd successive venit ad tantā quantitatem qd in successive ablata constat grauis quia: non qd post ultimā ablationē quia si et horum facta a se grauis est sic grauis q̄ datenus furator ut plene cuncta ablationum pertendentium q̄ huiusmodi constituit mortali quam ablationem quād grauis q̄ ultima

erit mortale peccaminosa. Qd̄ sic̄ p̄ in die Sejunij. Quia
dat modicum citi grauitem. Sed prohibitum et illum pere
uenit ad notabilem grauitem singulo ultimus bucellæ seu
grauitatis modici x̄ genus dd̄ illum erudit mortale peccamino
sa contra precepta Jejunij. qia licet Deus se n̄ p̄cepisset
grauis gustum ill̄ gustet comestio precedentes cum gustus
constituit mortale illum constituit notabili grauitati ꝑ idem
est de ultima ablatione, que dicit peccata venialia ꝑcedentia
multiplicent ꝑ illam constituent peccatum mortale ꝑ nec sufficit dꝰ
nam si p. Ct. dixi: C. n̄ constituent sufficiens magnum gustu grau
ablatio veniali peccaminosa transeant facili in illam abla
tionem mortale peccaminosam C. n̄ constituent unus gustus obje
tive gratuitus ꝑ illas sumpsit mali grauis N. C. ham dis
malum gustet et grauem effectu ultima ablatio n̄ gustum dis
se gustata ꝑ gratuitus sumpsit illa cum aliis gustu ꝑ elemen
tum gustet erudit mortale peccaminosa. Respecta antecedenti ad
Vestrum ad gravitatem male sum in mensurabile n̄ adverlat peccare
mortale n̄ ꝑ gloriam adrertentia grauis malitiæ a peccato mortali
excusat. Ad 2. an eadem mali quantitas cujus ablatio simultanea
constituit peccatum mortale n̄ sufficiat in ablationibus successis
ꝑ. ablatio successiua fiant cum interpolatione admodum breui
sufficit eadem quantitas qd̄ in ablatione simultanea, at majore re
quirit si fiat cum notabili interpolatione vñ. dixi qia modica illa
interpolatio moralis equitas per nulla rep alleviat debitum aut
in comodum dixi vñ dixi. Augustin volunt peccata dd̄ ad pe
catum mortale facili in ablationibus successis requiri sufficiens quid
mali ut in ablatione simultanea requiri singulum adeo similis
sufficiat unus aureus in illis requiri ferme octo una eadem
persona damnificet.

Ad 3. Illi qi plurimus furat singulis modicum intendo
per quod sit et furtum objectali peccat. R. ut sedat ad detinendi et
persuadendi ad notabilem quantitatem quia, vñ qia intentio finem habet

auferens ℰ mortale peccamina ggre in exercitio illius Dei
cultus inviti gravitr. Nec dici debet a Singulis maximum
tm auferat stultis infert aut inferre intendit notabile damnum ℰ
n peccat mortaliter. Quarto Ult. ℞ qa Lex Divina prohibet gravit
pe qdo per injuriam ex aliena ditpat. Cum ℰ vergeat in max.
mum detrimentu totius Rnde Societtis asserend. an in casu Conclu
sois per injuriam detinent ex alieno aut stultis in gravem nota
bile damnum incurret ggre Regem Hyspaniarum gravit violaret
et mortaliter peccant graviter in singulibus partib. qd tam attinet ad
damnum qd Adsistant graves querimoniae Curiae qd Ordens agit
per injuriam totius Rnd Societtis.

Colligit prima Qdo mortaliter peccat Caupo si misceat aquam Vino
mercator si detrahat ex justa mensura aut pondere Bolonarius si a-
gelis Viatoribus exigat Denarium plus ultra debitum Verbigat. hi
ingnam et similia mortaliter peccant si magnum inde Lucrum sibi congre
xerint qia ditpant ex alieno per injuriam. Contingere tm. et de fa
cto videre aut ablatio Carnis diversitata aqua existentis in a
peccato veniali ob tacitum Consensum et Licentiam eorum Quor
ut si mendicus ex diversis agris mediocrem frumenti quantitatem
agitat sigis deambulando Singulis per diarios Locos ex singulis
illorum pomum ℰ pirum decerpat si Caupones ℰ mercatores in
mensura ℰ pondere aliud debitum sunt ℰ ut injustum Lucrum agiunt
aut sibi indemnitti consulant qia Stultitia sunt Principes ℰ Ma
gistratus dare magnas accisas ℰ merces solito carius emere
et tm aequo justo Consueto vendere stulti ingnam Casu patiunt sine
Culpa gravem injuria detractae aliunde membra ℰ pondus stultorum
qia res ℰ plena periculi Cavere debent si similia abundant sine
judicio Confessarij aut alterius Viri intelligentis et probi

Duo Ultimo qi ℰ ad detinendi seu perveniendi ad notabilem
quantitatem ℰ valoris Casu per modicas ablationes gravem damnum
pluribus affert ideo in diversis Regnis et per magna Spatia in
valla ℰ tam Gallia condemnandus est peccati mortalis sicut si
asserat ad litigandi in eodem Regnis coram Judice mortali stulti
dno qia inde et evidens parte incommoda Rnd Societtis et Do
jus nasce qd ex alieno detinere retat per injuriam hic nimirum vela

mat.

ty ꝯra ꝯ dñi ꝯ unsem tam grauis inuiti ty talia fuste ꝯ Ulm
sent in para qdam interuall ꝯte notabili ꝯra int ratio et de
ꝯ coalescent in Ulm et grauem sumam ꝯ ꝯ ꝯ
ꝯ de talibus ablationibus mitius ꝯ sentiendum,

Colligit: Ito peccatum mortale sunt ingrauem mãdg ꝯ
tem regni ꝯ ablationibus parvis si fiant diuersis gram si fiant
uno, Ceteris paribus ꝯra illi damna qd singuli patiũ qui
us inferunt grauis ille Unde et hũa scientes minus ꝯgidi
uerus subit ꝯ ag lex Ultio minor ꝯ certe si ꝯra eandem gra
tem auferat diuersis gram si auferat eidem Quo fit ut
in ablationibus parvis si fiant diuersis tantum dubium mãd et
si insuper fiant per notabilia ꝯra intervalla ꝯ ꝯ ꝯ
ubi in ablationibus qdlibet eidem et eidem morali ꝯre ꝯ
cit singulum Unde si in istis sufficit unus aureus in ꝯ
gire ꝯ ad minimum lyttre

Dico 2to: si plures uni et singuli modicum auferant si d
faciant grauis Contra et ꝯ singuli mortale peccant respectu
gravis ꝯ ablationis simul sumptae grauis damnificient ꝯra
ꝯ cõgruum ad notabile damnum proximo inferendum ꝯ
catu mortali ꝯ ꝯ

Dico 3to: si plures uni et singuli medicum auferant
alteri ꝯ gestitio multi eo mortale peccat contra justitiam ꝯ
ipse nullus eorum intendit infame nec infert grave damnum ꝯ
suo justo ꝯ cãa damni injusta qd infert ab alio nec coalescunt
in Ulm dignum notabile peccant tm contra quantum mortale
qd minimum prior qui furari incipit et suo malo exemplo alios
induxit ad damnum notabile alterius.

Nec dicas qd Unus alius furaz injuste cogitat magno
damno imo si ulterius sit Quid ut damnum qd infra forte ꝯ dem
erunt notabile jam erat notabile ꝯ peccabit mortale contra justitiã
2do qd cernit alterum plura vulnera accepisse gratia inde mor
tus fuisset et ipse alid postea vulnus fecit de se Ure ipse ligat
ex qua in mortis peccat mortale ꝯ contra justitiam ꝯ idem dam
de ultimo furante ꝯ ad 1. ꝯ a: Nam actio ꝯ ꝯ moralis Unita
Cum actionibus ceteror qui tũ ad cõgruitatem ꝯ ꝯ

dic a: cognoscens magnū dānum ipsum cauendo maiorē et par
diabilē effectum G. facit et particulare Cāl H: a: debuit enim se
gerere ut prius actio esset mortis conjuncta cum actionibus
aliorū sūt hō in casu combustionis n̄ fit Ad 2um: N. G: dupl: est
gia ultimum Vltimus infert grauissimū dānum. Cuius in se
apparet ire, implicitum hō damnj in habitibus circumstantijs
est eis grave et actale vōde distinctē indigēdū cognoscis agra
mors contingit donos causatē ediverso illud particulē n̄ infert mj
dānum ire cum eo posito dnus in rebus suis partem minorē et
eo n̄ posito parum plus habeat.

Dico 8to: q. absolutum circa dens subrenialis cum restitue
re nisi prudenter possumere possit dānū illius restituendū n̄ debi
dare v̄ addit alia cā excusans est grāis et sūt ex illo s. plus
n̄ diuitis Re vōde qia q. comisit furtum parvum n̄ tenet eo absolui
nisi restituat v̄ ire vult vt p̄ le vende sacerdos agent p̄ illa
rius si prudentem de facto parco si accusantem d restituere rem
sartem in casu quo alijs ō restituendi extat absolui aut dem illud
aliam mām absolutionis caeteris paret ob defectū sufficientis
et debite proficiatis mālē furtum eius continuandō de eo n̄ dolet
d volunt restituere moralē continuat furtum p̄ de eo n̄ dolet sūt
absolui n̄ sūt Dīci nisi prudenti possumere potest de eque eius ca
sa excusans intervenire et consensus dnj in n̄ restitutionē possum
sūt q̄ de circumstantijs possumendum erit et colligendum. et sunt
plabitens n̄ illud asserens p̄ceptum restituendi d illo debitorem
de peccato comisso valide et licite absolui potest ac debebit

Dico 7mo: si qis per parva furta absolut mām grauem non
sub mortali restituere ire in ultimo facto quo mā grauem erit adue
terit ad grauitatem sive n̄ aduerit quam admittat ab ōnes alteri ō
omittis obiter vocabat in controversiam nunc ab vtrq; dicta absolui
sit qi damnificat tenet p̄ceptum ad: 38. n̄ tenet qia sub pena peccati
mortalis restituere q̄ ablatum per parva furta p̄tendunt Rō Magna
secunda totalis. Ad qia a res ablata debet extat quid furem ex
n̄ extat si extat tenet obligatus ad restituendum ex se debeat si n̄ extat
erit saltem obligatus vōde exceptionis grauitate peccandi et injustitia
licet eim per parva furta singula delicta erit grauia ita n̄ obligat per

ultimum ubi advenit mādatarius una cum ꝓdecedentibus ꝓbis
cōstyeat in mātm gravem ex cujus causa ꝓcurator notabi
& damnum incurrit.

Ppō. Ea pluribus obligatiōnibus ejusdem ordinis resultet
obligatio gravis & gi plura juxta leria committit sub penalis veniabilis
contrahit plures obligaōes leves ꝑ ea ibi reperit obligō gravis nec
ē casta cum nullus teget per factum leve deliberate consensum
contrahi obligōem levem aliter nec parenti nec famuli gi absque
conjugeres subtraherent ubi enim dicunt ad restitutiōem teneri gi
theologor doctrina sit ea constatum ē ut glossarij juris parenta
ꝛ dictionem ne parenti aut domestici majora audeant ꝛ.
gi per annum grobidie omnibus acciperet denarium, à creditore sine
grabendubio contrahent obligatiōem gravem reddendi 365 denarios
aut tot idem plures solvendi ꝗ a pari gravem obligōem reddendi
contrahit gi per annum grobidie aut plures duos nec denarium sub
gravi solvit ꝗ. Sepe alteri ex eo contractibus aut tot idem promissio
nibus obst eo denarios obst eo leves obligatiōes solvendi eo dena
rios rem justa quem contractus et promissio sub mensa conditione
acceptata obligat exmittit; atqui ut jure dicit gravis pecuniæ gi
sub obligatione regit ꝗ plures obligōes leves postquam ad magn
gravem flexerunt constituunt obligatiōem gravem ꝗ similiter qui
singulis locis canonicis omisit quam singulam mālē contrahit plures
obligōes leves sufficit ꝗ unica ubi omissio simul sumptæ magn
gravem faciunt Nemo ꝗ gi ꝛ dicat ex ijdis obligationibus levibus
resultare obligōem gravem ꝗ nō ex simplici aggregato ꝺam
nata ab Inno: 17 ꝗ si: a: gi ꝛ videt ꝑte juvenem talem dam
nasse tū in casu quo gis rem alienam minutatim ablatam ꝺmne
quantitatem pervenire voluit et pecuniæ mortali aut damnum in casu
quo gis memor futurus precedentium ultima accipiō gravis
delicti sic cum Sanatio sufficit in libris et frustranea cum multus
accipiō obligōem restituendi ꝗ hi casibus Angelus Sylvester
ꝗ gravis tū gi ex casu tales damnosa quo gis rem alienam
ꝛ Abet angelus nec inde sufficit ebit, nec in ultima

Levis sit obligata radix restituendi faciendæ C: di n° sit pleniss radix restituendi faciendæ N: m Cum. Dicimus C: in Cthe am obligatio radix restituendi n° sit plena causa veniales D n° grauitas obligata damni in obligatum restituendi influent ad cum gravem obligatum restituendi

Secundo. Cum sit finis ultimam gravitatem cum ad cum spiritualis summam gravem Confessarius debet illi advertentia de gravitate sui finis sit sit gravem n° plena libertas n° sufficiat advertentia et gravis n° incurrit gravem obligationem N. Dis a: debet illa ita sit ut maneat plena advertentia de nova obligatione Levis C: Secus n: a: et C: sine plena advertentia facit ut cum finde advertit ad finem obligationis cum cognoscat & gravitate obligari ad acquirendum grave damnum finem Cum forte non incurrit Cum plena deliberatione

Limit: 2do: Et pluribus peccatis veniabilibus sufficiam reputat peccatum mortale n° sit Ita N. dis a: ut supra in 2da Conclusione n° Dico 2° ejus peccata venialia sufficiam appetunt gravem finem cantem bene am plura juncta constituant damnum grave proximi Sed dico: 2° ejus peccata venialia ejusmodi mortificata sufficiam reputat in eandem finem sunt plura facta in diversissimum proximi

Limit 3a: Qui cum medica expensa n° habet obligationem gravem sustentandi abstinendi, sed voluptuam abstinet n° habebit obligationem gravem restituendi N. dis a: n° habet sufficiam audeo C: per se n: nam si qui gravitatem ablatam inter se Conjuges restituit et admittet per ultimam augmentum gratiæ summam restituendi sufficiam gravem obligationem restituendi qui plene qui N. dis n° advertit n° peccavit mortaliter post advertentiam sit ablatæ gravitatis n° sufficiam ut dixerunt D gravem summam notabilem efficiunt hinc mox n° 2° qui illa obligatio qui sufficiam restituendi Comparatione defectum antea gravis n° obligatus potuisse nunc mutata Cognitione directiva gravis et potuisse obligari.

Dno Ex: fur qui per furta mere venialia dum gravis damni fiebat n° dat dno Eadem rationem gravis indigenti N. n° tenetur subvenire obligatione particulari proximum restituendi Cum n° faciat dno gravis invito ablata tali tali fur Ignam voluit grave damnum inferre Ratio a: qui dat N. Dum Servitii C: dum ablatæ n° restituit N: a: et C: dat ablata N. dis a: Ignam voluit N. Simul collatim et per mm Levis C: di vitium

et per mia plurium damnor Civium qd contrahent in damnor
grave N: a: et C:

Obj 6 Sram: Ab matrali gis heret notabile damnor patri-
oni, restarior atqi tota Suma ablata et n ultima quantitas per
ta Constet qd damnor Notabile sborimi, gr Cosus per abla-
tionem Florenor Vr. jus habet exigendi totam quantitatem simul et
divisim Nec ulla modo tenet contrarium ei si ultima sm quantitas
spura qd ablata e restituat, sibi injuria, Conclr dr: Alias Cadens
plenum esset totam restituendam omittendo gia gnia posset
ponere qd Cosus habet potius Nisi habet liberam quam alijs et ex
igendi tm habet Ad C: tm dr: m tota Suma dr. si Copulative
intelligat N: xx si Disjunctive N xx Copulatim et Conjunctim
accipiat C: m Sic dr Apostoli n st Quadecim Copulative sed
ati i copulatim, Unde n sequit totam Summam ei reddendam
sub matrali d satis erit si jus reddat eam pticm qua restituta esset
quantitas quanti damnificatiua florenor Sive dem Suma Notabi
lis Sumptus et per pty Sive Simul fuisset ablata Add Conclr: C:x
in Scis in gibus fuerit dr C: Et illa injuria dr Civis C: gravis
N: Et similis. ergo Cosus obtineat jus restituendi totam modo
sequendi Ad tm e divisibile Sicut et pma mia ablata ac resti
tuenda divisibili est Unde Licet dictum jus existat magnum ingtum
ac gravidia sequitur maia gravem, eludet tm paucum qd gravi
pas mal quiescet et in Cultum Convertit per restitucm postea
Ad 2 Cossit N. Matum imo dri gnis st contrat et volunt Summam
gravem ablatam ad ultimum quadrantem restitui Ex quo tm Notab
quam sequit qd in jure dr obligo gravi totam Summam Qualibet
accepta reddendi, alijs sequit qd quis gravite obligatus esset reddere
Centesimum quem absolvisset Cum tm dri ordinarie velint hanc
sibi restitui.

Colligy 1mo: mendacium, obligacem restituendi in Confessio
Nisi gravite taxari a gravitate damni qd dat Leva gravitate aut Cri
mte injuriae per quam dat 2 a gravitate damni Scienter et voluntarie
per Culpam Theologicam dati ita ut qui tantundem teneat restitu
ere quem Scienter et voluntarie per Culpa Theologicam damnum
intulit qd fundat in mia justitiae et dictamine Naturali

Colligy 2do: obligacem restituendi Licet ex pacto justo contractus

coalyceat in unam obligationem gravem n furti Cum hoc sit impossibile, Q obligatio grauissima per subsequens et ablationem rei furtivae vix aut nullo modo mediante cognitione sui collectiue sequestrata constituit ultra obligationem gravem

Coll. 4. S. ad hoc ut justa causa coalescant in unam summam et morali unione in ordine ad generandam obligationem gravem restituendi, oportet justa quam theologi ut infra illa n intercedat mora spacium longe longius quam 1. quarti vel unius anni unam rem alteram alteram tertio tertiam Ita justitia habeat et absumat, n obligabit grauiter ad restituendas furta tanta parua distantia inducet veriam moralem furtorum hac tali modo comissa. Quanta autem sit ea parui distantia n est stabilis Regula universalis Q desumi pendet a diuersitate circumstantiarum et prudentis arbitrio. Theologorum opinio n videtur probabile limitationem furta graue cum damnum graue interpolata adhuc inter se unum sit et sub damnum graue integrata adhuc inter se unum sit et sub damnum Datum et correspondens obligo restituendi perseverat interim ad quem tenet ad magnam gravem furti Constituendam sine regula n grauitatem quam si plures simul furti intredat

Articulus 9nus

Quid dicendum de furtis domesticorum?

Nota furta domestica appellari qui committuntur a personis domesticis, quae ab Heroibus, Liberis familiis, et familiabus Ecclesiasticis hospitibus furta ordinarie dicuntur n magna quam ad furta obranca autores possim admittunt eo quod dicta illa plerumque sint minima et si grauia aut in magni inviti sint Q sequestrat n tam in rebus, rei absentis quam ordinarij quo autem a rebus finis obligem auferri, Vg. ad Legendum, computandum. Q Intenti in eodem Authore defacto finis illam quantitatem n esse absolute dominari q modum Iudicio quo diuersitate Circumstantiae definiendam est, Hinc est ingenium ab ea sentiendum quo manifesto, Patet, aut Heros est Liberalissimus. Liberalis quam s. et pauper auditores avarus. Alia in re bene. Alia in rebus ut oculorum, pecuniarum quam in rebus pedestribus, et pecunijs. Alibi item quo asserens est hoc dicendo, augustus

Ho gram si sit Ugliem in augetus Ho Abr denig q do reputet ab bonum finem & indifferentem, gram si auferat ob malu finem Ita gigne et alia similia circumstantia faciunt x magis x minus inestimu ei maritum Patrem aut Dnum.

Dic: Teneant mortali parentes et ad restituem obligant pi notabilem quantitatem suscipiunt ex bonis quod filij Uxor dominium et administrationem, sed si bona Castrensia aut quasi Castrensia. Similiter teneant mortali filij familias et ad restituem obligantur si ex illis bonis quod inest Patri dominium x usus fructus notabilia suscipiunt, vide dixi. quia defacto rem alienam accipiunt invito Dno. vide Dic: est ex hoc principio: qui facit per alium, quod sine distinctione dirigit ad eos qui patribus, alienum capere invito Dno vide Unde hinc filius illa restituere x extraordinarie pro stipendiis Militia Laborem x de bonis Castrensibus, aut quasi Castrensibus, si liberat refundendo x quicquam suis exercitoribus destinatam familiæ defraudando. Quod si. Vivente Patre restituere si velit debet post illius mortem in bonos dividere adducere ut ei defraudens sit.

Dico 2do: teneat maritus cum onere restituendi si dixi ut bona uxoris stratagematica, dotalia, imo et familiæ Cæsaris, vide quia stratagematicum seu dominium seu administrationem habet. debetur vide hic administrator et usufructuarius et quilibet in quo est illud substantiale salva et integra manente eorum substantia cui si debeat per se. et alter. Consequenter: an quod sit administrator ita ut post se illa vendere de illis contrahere, vero et amissum exonerare in solius medietate dominium habet injuriam facit uxori, si aliquid det quia N.

Dico 3. Uxor si rea si facti mortali cum onere restituendi si ex bonis quod dominium aut administrationem habet maritus quantitatem notabilem suscipiat exemptam in uxore ab oi peccato in plenibus casibus quos adduximus supra 1. Dic N. Circa finem videndi sit.

Dic: quænam mala quantitas censeat requisite gravis dum uxor furat marito, aut filius Patri, & uxor filius Patri peccant mortaliter ad minimum dando plus quam permittit maritus Patri quam si quantitas exiguus vide. nam mantes et Doctores minus censent si invito requisito et petito quam alienum extraneum.

Dico 4. si quando maritus ancillæ si idem si deserviat et quando si teneatur sub gravi peccato de restituendo. Licet restituere exemplata et soluta

ra ordinaria sigr subtrahant obligo moderate Burgenti, Roo qua
d lic faciendo n Ebent dnog granttes invitos dri. cum Cera Justa
lde n st invite gvood subtiam rij augtal de hiis gotad mm aujs
endj, Nam Cust dnj, probe norcunt, similia, ab aneillis et alijs do
restius practicari, Haud to impediunt etsi regarent facili conde
xent to Dici ordinaria Residua Excelenta &c Nam si aneille Excelenta reunt
giarata in suos thoros domestica Vsus Brevestere attentarent, fasti
de Cibis sustingerent ad eam grantstiam, ob Cujus subtractionem dj
granttes invite grunt, gvamus et hoc Casu n illico pcurij grauj ex
cogrende sint. Obtestim, gdo jeris, alijs domestius de Victu ordi
nario seruiter ghoridum est, Dici 2do ordinaria Nam ge pstora
st et accurate condiendj, meritg, alteri reservari solent in Notabi
li grantstle Usurpari sine grauamato et obligoe restituoj, ab aneil
lis et Servis n possunt gia hic dnj n Stent gvood modum, Eon gvood
subtiam ee grantti invite cudent, sint huiusmodj, rei pretium et so
lita earum Custodia indijcitant

Duo Obi: Nlig aneille grantti pcurent, Nec per gpcurent grantes ob
ligant ad restitudem si residua excelenta, et pcculenta ordinaria ero
gant in pcurez aut illas personas gvad agrar subtrahe in Nigotijs
domesticis adjuvant, Roo. e Nam et in hoc Casu dnj n cudent
gvood subtiam ee grantti invite Cum dj, ab alijs domesticis forte istis
religi abstumerent deinde personis Egrotantibus ee pcurez & saltem se
vicentes Ddr. ad aneillis abstumentes ordinaria excelenta et pcculenta
v pcurebus erogantes teneant saltem subvenirj, ad alijs am restitudem
si nga: Cum Stolis Roo e gia Aut aneillis ministrando aut distribu
endo Cibar Religiosis Forte debiperint veniali, puta ob modum cibi
Culpam gtoudendj, dnus invitum inde to n resultat obligoe restitu
endj, sed dnj. ee cudent velle ut tali Casu alijs fiat restitud

Dico 6to. Aneillis pcurent grantti et subtrahi ad restitudem
tenent si alijs ethereis Ebenti donent et à potiori si rendant esse
Excelenta et pcculenta in Notabili grantstle Roo dnj, gia dnj grantti
possunt et debent ee invite grantti Roo 2do gia aneillis offasmo, Ebent
suum proximum salarium et dnj grantti n possunt pcurare bona sui Ebi
cant aneillis v familiis, Dici Ebenti Nam si nrig et in modica
grantstle id fiat n gvilty grauj grauem pcurem facti nec contra dict

obligō Saltem grauis restituendi, qiaqz rarō et per longiora
porō intantia seu intervalla Cōstituit n̄ tam facile in aliud tam
magnū Cōtrahit. Ītmo quoti grauis aqueda n̄ foret accilla gl.
subinde sartori, cuius opera in refectiō restimenti mō et paru
de Cibo rehiendi Comunicandi a Cellerario qd sencit aut dis in
mensa dimidiam Cerevisiā quandoqz bn signū gratitudinis
et petit instanter mendicum elargiri.

Addresse Quidam māl grauitas Pensari reputēt grauiū dum
famulus x famula sua hero, si minor qm quantitem māl sustinet ad
effectum mortale furti si famulus x famula sua hero grauiū illo
quo marito aut filio statū, qia motiva specialia bīgre in Mo
et multo filio major grauitas māl requiras ad mortale quam
peccato furti n̄ requirunt in famulo x famula Rō eiusdem sufficiens
Adiverso major requiri grauitas māl ad peccatum mortale furti
in famulo x famula quam in extraneo Saltem communiter de furti
exulentes et procurentes n̄ prudentia et alia ad rem Commu
nium seu n̄ pertinentia. Dic Saltem dr. Nam in pluribus pecu
ad x alia rem pertinentia n̄ comunibus aut notabilibus x in ge
nere d n̄ communium eandem grauitatem sufficere ad mortale
famulo qd sufficit in extraneo et hodie dr. Ratio: Quod ad
dicunt tenuis intervalla qia n̄ hunc in regiri grauitas dr.

Addo: Nec Oeconomi teneant ad aliam restitūm rōne la
ex rebus emptis Comparti d e de jis qt venditori in grād emptōis
mitunt. Ro Rō affine et n̄ teneri Cui suis restituere si pecunia
sunt sn grādem eor dispositionem, nam donum tale presumit fieri
d. s. Addo. si n̄ dicant venditores qd in grāam jacturā emptōis re
pat aliq si in gmitū sic emunt talli rō aut deo remittit ut emp
alicui n̄ frequentent ex tabernas n̄ e emptor d dior cum q
teneat restituere. Nec obstat qd illi emptores qz petant remissiō
hec industria est vana.

Articulus XX.

De obligatione Restituendi ratione Adulterij

nota ex adulterio ex quo n̄ segit fetus ad Mulierem teneri adulter
n̄ quidem ad damnum grale resarciendum cum multi segre

n̄ m

ñ ñ ad redarciendam injuriam marito factam Cum suggens factum ignorare, Satisfactio aũ injuriæ fiat ut animus exacerbatus Quiescat; Si tñ factum Negabit / teneat tam adulter, quam adultera per veniæ petitionem de injuriato Satisfieri;

Nota Do ac Sententia gñis, ubi ex adulterio nascit probabilis Suspitio injuriæ adulterij marito factæ Dandum est Satisfactionem pecuniariam ñ si illam eligat. ñ gñ Conventio illa Juris initio data ne maritus videat sed exteris Innocentium fauere Leg. Pandect. 48. C. de pœnis: ubi Glossa. Nam et de illa Satisfactione declaranda Sententia, Unde si maritus pecuniam Ejusdem petitum pro injuria receperit tenet restituere. Aliud est si ex Liberalitate acceperit vel sic facilius injuriam obliviscetur. Sic ego de Solo damno Quando ab adultero et adultera rõe prolis Suscipiendo agit

Dñs. an vxor adultera qd prolem Concepit et peperit ex adulterio teneat in Curia id manifestare marito et prolis paternæ maritus in Curia prolis Nutriendæ et Liberi Exhibiti et alij Deus in Sacratione Expeditionis damnum patiens Et ñ tenet qdo rõe moralis Carta per generalem manifestationem de damnis avertendis Nam melior est Conditio possidentis. Et

Rndeo. Utri adultera moralis Carta Sit de damnis per Crimina revelationem avertendis, ñ tenet id revelare qdo alio modo vix ex bonis adulteri et Suis parentibus aut Parcius viuendo, aut prolis paternæ Scandalo ingressum in Religionem Successionis meæ parem Sit et Vultare tere damnum rõe gñ bene ridiculij ejus revelandi Crimen dolosi.

Rñdeo: Sint adultera Sit moralis Carta de damnis per Crimina revelationem avertendis Cauendis et ea Cauere alij ñ potest adhuc ñ tenet regulariter qdo Suum Crimen manifestare Sive marito sive proli adulterinæ boñ gñ. ñ ñ obligão faciendi restitutionem in bonis ex furto, Cum debitum et periculo bonor alterius ordinis puta vitæ Et Cum debitum et periculo alterius ordinis puta vitæ Et alterius mali ñ gñdet, Si credet alteri hac segnæ ñ. rõe idi: et Glossa credit mali ñ gñdet, Si credet adhuc ñ ñ timebit Cum tanto famæ detrimento a familia nudere ejusdem spurius et retinere Laudibus ñ. ñ credit duo mala emergunt Vel Infamia Matris et persistentia Prolis in potest Laudibus Sic regulariter qdo:

nam si predicta dicat pro rebus n̄ eveniat tunc adultra Crimen manifestare & merito & filio in articulo mortis sibi per confessarium sive per chyrographum a se relictum petentium si aget de successione in regno & dicata et alio modo quia dominus maritus & Crimen federum Caret n̄ potest qui in casu n̄ tanto se infamare sibi notabili

Xxiij: Ubi mulier adultra Crimen suum n̄ delegit tunc medio tempore allaborare ne heredes legitimi et successive illegitimi graventur vindicari inspirare debet si potest sibi violentia et mutu reverentiali et debitione ingredi & statum clericalem amplecti sibi contentus beneficiis canonicalibus & alterius beneficiis qui ei per amicos conabit procurare, quod si hoc persuadere n̄ valeat teneatur damna legitimis reparare que posse commodum habent cum parte adulterino ad 1m

Primo: damna legitimos circa hereditatem paternam et maternam

2do: alimenta et expensas in illegitimos filios hereditatem et legatarum devolutorum ad spurium ab ascendentibus esse. Deinde ulterius

a Constantinopoli qui dicit primogenito quem sentabat legitimum

3tio fide: comitat alionum spurium sanguinis paterno amore &c.

Si spurius ab intestato succedunt patri alteriq; Constantinopoli n̄ succedunt si sunt n̄ spurius et hoc ex abbatis adultera cum et ille teneat medietatem damnum refundere sive constituit sapientem sive positivi diversitas natus fuit adhuc cum adultera quia scientia tenetur videt aut videre debuit adulterando quod mulier potest sine dedecore spurium a legitimis separare teneatur illud separare ex ex prius bonis proportionalia ad legitimos permittendo ad majoras ordinarias lucro nutriendo augendo plus solito laborando illegitimum patribus n̄ gravemur destinando legitimos hereditate per se & per alios meliorando quia fuit causa damni

2dus dubium: an filius & filia teneat contendere Matri affirmanti & n̄ jurenti ipsum ei adulterinum illegitimum &c. Si negative ergo in foro interno affirmanti & dubia arguenta in foro externo valeatur n̄ quia filius & filia in possessione legitimitatis quia credere n̄ tenet Nisi probet. Si am statim queret aliud judex ipsum adigat ete n̄ ille debet se conformare obedientiae et secrete judicis.

3dus dubium: ago allenda si sibi adulterina et tandem

verisimiliter est Mater alit spurium primo primo minorem

Majorem primo potest patris erit.

Interim tñ rectius dñ obligacionem alendi prolem vtriq; parenti in
cumbere ordine scr̃i Secundo ita et filius seniori parenti Mater
vñ tñ in subsidium si Pat̃ in defectu medior̃ aut nobilior̃ vult alimentare et n̄ alimentat̃ prolem Vtrum tertii restituendi
ita intelligendi st̃ p̃ cum prolis ante triennium a matre de
pellit tunc n̄ contrarium mater impedit st̃ finito triennio lac
feben proli n̄ vñ grauis Mitō videt̃ n̄ religiosa vg. Lactū restitui
habitationem de finito triennio ad patrem ac Bl cum eis obligat̃ Pater
et filius in defectu ejus matris.

Vbi ille: Ad secundū dn̄ Cath̃ pro certo videm̄ esse prolem ex
patre adultero inceptum tñ quinam ex dubius & plurib⁹ gigni
cum adultera conversabat sit tenus Pater illius? Eadem p̃t̃ mouere
p̃t de duobus & pluribus dum incertum est uter sit Pat̃ prolis
ex quorum alio Mulier conubijs pregnans Resp. si de tempore contract
p̃t cum viro Femina non habuit sed & confessus & convictus de eo
est. Alteri aūt ligant ne contra jura nubiant grauis delinquit
ille solus Jesus prolem alere si vñ gratia adsint indicia et p̃sumptio
nes ad hoc quod congressi sint cum eadem Femina huic deferendum
jurramentum quo se purget a suspitione Coitus cum alio & alijs exercit
Certum infantis patrem gradat, anteponam illi soli toti omnes alij
mentibus impotentes Nonij
sint cum Femina prolem exiga attendendum est n. respectu Cujus
Cujus Animi sit Pater prolis vti Conjux Juramento Feminæ, & Cui
Correspondet prolis Agnomina prolis Quo an n̄ intercedat impedimentū
dirimens inter Progenitores et eorum Convictum & vñ alteri ex hinc
onus alimentorū imponendum est n̄ Obstet impedimentū Cum in de
bio prolis sit Obiendū potius pro natali quam spurio.
R. P. Si nec ex dubius & pluribus Certum constet ex quo alterū colligi possit
gignam ex dubius & pluribus sit dēbendū Patrē esse adulterū tenq;
pro vxore Concumbere ad alendam prolem et ejusmodi damna resarcienda
teneri illata

Vbi ille an parentes ejusmodi prolem ex adulterio & alio illicito
congressu progenitam Civiliter alendi Cū ergo ad hoc videatur esse
Patres? Resp. si sibi divites nam ex ejusmodi debet restitutione tñ pauperes

Articulus XX.

Resolvunt varia petita Restitutionem Concernentia.

2dus d. Quam sint peccata et onera advocatorum, Reputent hinc stare contra Juramentum quam contra justitiam advocati, atq; ideo ad restituendum et restitutionem damnorum obligari qi Cāe, processus, Lites suscipiunt quos videnti illas ut falsas et injustas improbabiliter qd a falsis vel abi Clientes ad id inducant. 2do qi in Cāe processu injustitiam directe illam nō deserunt aut ad comparendum jūs impellunt. 3tio qi suis fallaciis et subtilitatibus Cāe patrocinant majus Cuivis exhibendo impedimentum. 4to qi in eadem re ubique jūs servient quidam Cavillis aut mutuata pacti diversa scripto subministrando. 5to qi sua injuria autem peritia Litem peperunt ab advocato diligente et perito cavendus. 6to qi Scripti instrumenta et Scripturarum ambagibus Judicem circumveniant ut ex tedio fraudis obscuritate circumventi justitiam agnoscendam elapsam. 7mo qi adhibitis subtilitatibus eloquentiae lenocinijs gaudiis mentis Judicis decipiunt. 8vo qi allegationibus interdum rebus nequitiosis odium augent pagillas et asteutes majori damnum Cāe. 9no si Cum Cliente de quota Litis lite e de medietate aut tertia aut quarta jūs illius summa de qua Litigat sit pactus sit immoderatum. Contra quo Cāe Litigans Lite in sua lite in facto ipso nobilis est jūs advocatus Lite tueri utcumlibet justam Lite sit factoris sua vi pacti sit advocatus assumere sortiam primas probabilem lis si sciat stare ei probabiliter agere non tenetur advocatus si perdiderit.

2dus Quo ad qd tenetur Caupo si vinum aqua mixtum dilutum bibat ut d. Caupo integram agat et integra Vita dolia diluta et regulariter pecuniis et sub gravi damni ad restituendum damnis si vinum aqua Lotum dilutum Vendat qd omnis in pacto despondet vinum tale vinum communiter 2do regulariter Num si Caupo sciat vinum ab emptore boni domus emptum ad quod eo debuit Cordium dum et Liberat a pecuniis et onere restituendi qi bene Ruth damnum infert emendo Quidam hi stat emptum Ne sint Vitiatum pro Vino eo vendat qui ne tanta pecunia. 3tio Liberatur Nam pactum tibi gratis

R. 2do Si Caseo vinum in Cuitte v aquido mentaratis dito
grat n̄ peccat grauit̄ pro tenuj ad restituendū p. vinum mixtū Casto a
huc Egrabis bonitatis et vtilitatis sit cum alijs Communibus dotibus
vinū, Ego bonū ac vtile ad usū Communj et eodem pretio emptoribus
sunt Italie vina producta Viri abstinio vendunt. Unde Sylvest. V. vendens
vinum sinistrū pro vino sano aut pannū unius alterius pro bono pannō
alterius loci Si vinum et pannus pro valeant pecunia tamen
loci et vinū n̄ peccat grauit̄. Nec ad restituendum obligat si minus
valeant defendit dict in pretio. Nec obstat p. emptor vendentem
interrogatus mentit̄ qia Mercator mendacium cum n̄ sit permissum
n̄ est peccatū contra justitiam. 2do Si alijs pannus v aliam mercem
delibutam v dirij n̄ florem rosatum tū et bonizatam pro ut ego
vendo rē nova vendat Nihil peccat minuendo peccat grauit̄ et tenet
ad restituendū secus si minoris vendat.

2dus. Dic ad 3m tenet Saerdos nōe Missæ sacrificij Ex
peccat grauit̄ Sacerdos: pro una missa solite stipendium accipiat et tenet ad
restituendum, item si pro pluribus missis stipendia accipiat et tenet
tū missam Celebrare una sit ex damnata secta apostata pars 2da
pars sit ex damnata apostata secta ab Alex: 8. una cum tua:
Sacra ein egregios interrogata an Sacerdos accipiens stipendium minus
Congruum teneat missas ab eo petentes discretas Celebrare, ab eisdē
sit tenetur:

R. 2do. Si nōe benefitij Capellæ aut Legati obligatus quotidie Celeb
dare grauit peccat et sub grauj tenet ad restituendū Si stipes Legati
pro stipendijs Saltem si fundator expressit intentionem pro missas sibi aut
familiis sub gravi celebrare rebus, nec ejus hunc pro una missa solite stipendium
minuere. Secus si sit intentio hoc n̄ expressit.

R. 3tio: Si stipes certa stipendia pro missis celebrandi accipit
et ipse stipendia ibi intenta per alios Sacra procurat pecunia grauit peccat
stipendia n̄ tenet ad restituendum pars. Ego nō vide in tract. de Sacrificio.

2dus. Ulti. an sine dolore restituere et peccati Circa Consule
re alios, ut faciunt minus malū adeundum majus 2. 2. ex Scot
in 2. Dist: 30. q. 2. Adde Si parentes stipendia n̄ minuerit ut
si minus malum sit pars a publ. v Virtuali inclusa in peccato

majori ad alio penitare morali Certo deveverat ejs in tali Casu
Sodoy Simplo subtilum Cessatio a multo majori Ideo tale Judicium
n ejus absolute in se malum Sed non vult homij gratum Cum ejusmodi
jam mali Sic parato admitten adulterium Ehtr Conjugij Jam non ex
interesse ut evitet adulterium qd alio impedire n ist observandum
tho ne tali Sodoo damnu sp. Cyrrate Sue Spirituale alterij Dio
infert Vt volenti adulterium Committere n Licet persuadere ut Cum Dio
pecunia adhuc n resoluta pernicie Jacobj Aut volentia Patro
furari Deo n Licet suadere ut furet Deo a Paulo Cum n Liceat ingedire
damnum Petri Cum injuria Paulj etsi ex pecunia Cui Jocu
mento Petrj. Sed dubio tu si paratus est Uxorem dubbus furari Deo
Licitu persuadere ut potius petro quam paulo suo amico inferat dam
num Cum tali damno titulo Amicitiæ possit arestare

2do ejus Sto: quod Contentientes in injustas Contributiones et exactiones
peccant et teneatur ad restitutem Sp. Cath. Rote in Sp. die 15 q. 2. Hinc tales
in re grave Mortaliter peccat quia Licet Sciant pro eorum effectu pecu
niæ vota majora qua se Contentiunt in rebus injustis 2do Sicut
cludit per vota majora et qui dant Suum Suffragium pecuniæ
judicant majora irrevocabile peccat qui enim dat dicit se
restituere Si Debit prius Cum alijs Contulerit qua sic jam incurrit
damnum ab alijs datum Sed non Si cum alijs prius Cum
alijs Contulerit jam Cui danda datum Sic Si Suffragia Cum sero
Cubilia ut ille residerit, illi n Consentient in damno vota sua
reservant tales inijs votantes tenetur ad restitutem Cum sit Cui
damnij. Nam per vota pendentia n existebat damnum Sed ante
tenet ad restitutem qui Suum Consensit in damnum Licet Actus sue
Suo Suffragio sine alia causa Sufficientia ad damnum qua alij Cui
sint qua damnum fuerit et alio Cui Cum sine qua damnum n Juste
in Casu cum proposito hac Dum Contingit qua damnum revera Cui ejus
Justus et Sit vera Cui Causa damnij per Accidens ad restitutem obligat.

3dus Sto: qui de Ludo malitiose in ordine ad restitutem Sententiam
Ludus est Contractus quo Ludentes inter se pagisenti ut victori detur
Lucrum deveniat. Hic Ludi alij sunt in quibus experimentum artis indu
stria Scientia prevalet ut Ludus Scholasticus alij sunt in quibus Casus
pura prevalet ut Ludus Jacobus alij demum sunt in quibus utrum
inductus primo fortuna Regulat. Ut Cujus sit Ludus Talleat de Jure

nāl regitur 3: Condicio: sine utgis Sbrat posstted dico
nendi de rebus ad eum exercitio. Do: ut alter per ingluviam
ad edendum nō pertraxerit. Sic: ut contra leges edi. pontifices fraudem admittat. Ideo positis Civibus potioribus Cuius alear alijs
qui magis fortuna et Casu gremio iste Regunt. Secundō nō Semel
Cuius dare Canonico seu Contrariam Cordrudinem ita derogatur
est ut nō Sed Ejus D nō Clericus, v monachus nō queat si Sabbato
seu recreatio et Simul pro Cuius modesto Cudat Cartis v alijs
dumodo id nō fiat Negocio et Cum Scandalo populi. Comparata
per Cuius Lege humana potestatem nō st restituenda ante Judicio
sententiam qia Cum Cuius ille st ex Lege Nūl valitudo seu aliude ex
Legem positivam invalidus nō e. Unde Cum id st erito restituendum

Ad 4. Ad et quod tenetur restituere Ghessarius debitum ante sententiam
dem a restitutione. Resmō dl. Dō obligant de Jō ad eam habet
v obligant Jō nō habet alteri Casu parte Jō nō habet Ghessarius quia
sine damna Caudata interim de Crito emere longe Commendetur dilitentem Cum dicta dispi: Sf art. 2 Conclu: 2 nō: qia tenuit ut
Cō officiat damni.

Ad 2do: si exignorāt Vinctibi v exmultis testibus debitum
petentem a restitue v obligant Cum nō teneat, tenet Ghessarius restituere
Sto. aut ejecutare petentem si Contrarium dl nō reverat quem petentem
nō qia fuit Cā officiat et injusta damni, Intelligit tame Ejectio Carcere
De Ghessario v nō Religioso si petentem Debet aut Cum possit
ad Cum Ejectionem et pium auctōs prius Vocat restituere Sub
Condict obtinende Venie et postea dicat se ex voto v pietate velle
dare alteri tare v Mam Sumam. Hoc hō qia intelligenda st
consentit, Strictus dicto si Ille sine notabili infamia v incom
modo filii possunt

Ad 3tio si nō possit Ghessarius debitum confessarius debitum
garit petentem a restitue atta exignorāt Vinctibi, v Cum Ejectio
Jorii quere tacendo Ille Cuit monere, et Deo petentem nō restituat
dtue tenet Confessarius restituere qia tenebat petentem exercitio
monere et Sic tacendo dejualenter dicebat petentem nō tenere restituere

qd materie Veru est si deo placeant se ieiunijs abstinendo a cibis cum Sancto et restituendo qua in hoc casu abstinentia ne per talem dolum detrahendo suis clericis.

Quinto Et tu qdo ne inventa fuit exorata pauperibus diem constituit Dominus Quod Heri dixi abstinentia restituo. Et si sessionis dicta in ingressu die dixit et qui pauperes dimittere ne abstinentia restituere ita hoc dixit illi qui dixit si in certa et bona fide confessus et nullus ex inde fuit dixit Ille hoc fecit qui dixit qui fuit injuriam sic dando sine detrimento ingratitudo Et hoc fecit abstinentia et elemosinis ingratitudo Dei Deus Multa ne fecit restituere ne et alter ei qui jam liberat dimittere ei. contrarium hoc fecerunt plurimi si vir et uxor et dixit patris sit inde pauper et pius deus si sciat patrem sit nullus qui pauperum fecit.

Quinto qdo Et tu qui pauperem se fingens indeq exorans et elemosinam petiisset ad restituendum? Et qui hoc nam dubitasset in certum subtrahere pauperem ab justa causa ne fuit pauper et ei omnibus hoc dixit restituendum sic pauperibus et ecclesiis Si multa de merito elemosinam habuerit fecerit pauperibus restituere et prodest Si aut unus hoc illi dixit restituere

Hæc de Jure et Justitia dicta sunt Sabbato Cedanty ad Gloriam Divini et Justissimi Majestatis finis Octavis post octavam Vesperi Anno 1558.

Appendix
De Jejunio Ecclesiastico.
Articulus Primus

Quenam ad Jejunium Ecclesiasticum Requirantur?

Nota. Jejunij Vtre sunt Major quidam Virtus, et cedit de genere Physicum abstinentia ac regnit Communis temperantiæ Regula. Dicitur Moralium, Naturale morale Et Ecclesiasticum. Physicum consistit in abstinendo a gibus best Naturæ qd maxime est pretio Naturale quia regit ad ultimum Finem ad Dignam Eucharistiæ Sumptionem et abstinentia ab oi Cibo et potu in per mim medium Sumptionis modo requirit ad Sacramentum, Non Legis Naturæ jus cuiq Carnali aut qui Sanus quidquid et quæcunq jejunium ne Violabit, morale et abstinentia a Cibo et potu ex rationem Condentibilis est ne quod ex illis sumas quam bono prudenti dictat et sumendum attentis

Circumstantiæ personæ Qualitas Dignitas Laboriositas &c. Cultus
abstinentia & abstinentia a cibo & modum et gradum ab Ecclesia debitum
pulcherrimam qd et ubi Ecclesia præscribit Item abstinentiam a carnibus
ovibus & vinum simpl. Jejunium & abstinentia
gibus præscripta qualitas diei abstinentiæ: Cujusmodi et qui dies
Veneris et Sabbati per totum annum Vitia natalitia &c in aliquem
eor. incidat ubi et diei dominici per quadragesimam, qd an
Ecclesia præscribat abstinentiam a carnibus præscribit integral abstinen
tiam a Da refectione jubeat Jejunium Unica refectione qd Jejunium
cibos usuales in die & Contentus de Jejunium simplici et diei
in quibus præscribit diei Jejunij, qualis et diei qd dominicæ vig
diei dominicij quatuor Temporum Vigiliæ Natalitij &c, Pentecostes
Apostolorum Excepti adjuncta Discrimen inter Jejunium morale et
Ecclesiasticum, & ejus qua ab Ecclesia præscripta sicut qua jejunij actus
erit dicta qua jejunium morale,

Deinde de Jejunium Ecclesiasticum ejusq. Gubernium observantia
3. Considerij Requisita Qua cibos delectus Sive abstinentia a carnibus
et Ovis vetiti; Abstinentia a Cruda refectione per diem naturalem id
ab hora 12 nocte usq. ad 12 noctis subsequentis, et Certum Jejunij
Refectionis ita ut hoc non omnes & Caput Quot quibus
Ecclesia Canonibus dual. primo jubeant ad Jejunium Jejunij, & item
Ecclesia Dd Carnes potulbeang experientia Consuetudo hoc tria observan
dum qd respectu Ale Omnes petiit ei usq. ad Sabbatum & hoc
continuatis ita ut simul finito et Gratia & angelicus Jejunij Sancti & De
illis qui non adeunt nyotia Sequuntur mundi diversa abstinent mundi
ist habi refectio Sera usq. ad Duas horas qui exactis in potu peccat
gidem contra Jejunium, non tri contra præceptum Jejunij. Ubi qui potus
Sperat & Natalis & die ac audiens et Jejunij ordinat die ad Sitis abi
gendam; Jejunij refectiones: hora duodecima quinq. non studiorum
unde qui hora Jejunandi sine Gitimo Cibo pecuniæ ist fieri & multo
Refectionis ist magna summa gerebatur sine collatio et requies sicut
Collatio refectio Jejunij;

Collatio requisita Abstinentia ista pars Refectionis plene facta
usq. ad Sabbatum ordinarie. Unde ubi intellexisse Canonica Jejunij &
Jejunij requisita ista pars arithmetica sufficit geometrica sumpta et mensurata.

Articulus 2dus

Quanta sit obligo Jejunij Ecclij et Germani officiat?

Duo obligo Jejunij quoad duas primas conditiones requisitas ad finem quoad finem vt conditionem i Canonis et veritatis scripturae ad declarationem Jejuniorum dicitur pars quadragesimae Carnis.

Dicit an ille qui in die jejunij sine causa absolute sine inculpabili binam carnes justam longitudinem refectionem semel comedit carnes in notabili quantitate longe ab obligatione a die vsque ad vesperam refectionem vsque abstinentia lex Ecclesiae quod tenetur angelus ab illicita refectione abstinere quae per cibos spirituales bene tria abstinentia comestae Carnium vsque disparitas qui prudentum prohibens abstinentiam a Carnibus i Jejunium obligans simul hoc fere a primatium vt ingesta imperat abstinentiam a Da refectio qui vt debeat fere 2 tantum grandium jeu et subtilia Jejunij permanet inviolata et forte regulis prudentum dicit vt finem alterum deo sit disparitas alia abstinentiam cum Carnis post Bulla prudent absolute ita ut jejunandi diebus Ritam sit Lacta comesta Carnium Latticem aut refectionem prohibet Carnitate sicut et gustandi destruit Jaam jejunij quoad Ecclesiae refectionis 2 sola 2da refectio facit jejunium. Nec dicas si admittimus praeter abstinendi a gelicii refectione i Jejunium qui obligat simul pro jejunium sicut post dictum comestionem Carnium vt dicit angelus comedere Carnes Jejunium Ecclesiae angelus refici post Dum refectionem de Nam disparitas i quod sit Jejunium qui per regulas abstinendi a Dies et Esu refectionis prohibendam suggestum i Da et sic destructo Jaa et subtilia jejunij jejunium angelus obligat ad prudentes abstinendi a Carnibus. Ecclesiae 2 post Imam et Dum Carnium Carnis adhuc prudentes.

Nec dicas 2do Ritam refectionem procedentem in Cibo gregis Dum refectionem sumpsit abstinentiae et Cibo abstinentiae i an qui sumpsit an abstinentiae consecutae nam quae assumpta Cibi per comestionem an inadvertenter Jaetum destruit Jaa sit subtilia Jejunij jejunium i obligat.

Dicit 2do an dispensatio ad comedendas Carnes Carnes a dijunctis Ecclesiae subtilis ita ut comedere possit Carnes i hic semel in die per autoritatem vnius Ritam Cibis spiritualibus eodem jejunij die Ratione dispensatis sit absolute Congrua, Secus si sit Congrua Cum refectione ad Ritam ten refectionem i Nec dicas quod si dispensatio ait aliqua a bona ex

ad se reuertebat Sacra pleyttid ad comendum Exeiunet tñ Lau
rens S. xpi denegando incurrent notabile damnū ex gñ n possent dilu
cere vinū v S. erdant rabbi suo hospitio et exemplo ad ejunia.

Cessy ex causas a quatro gi Vendunt Carnes Diebus vetitis item Jeu
di ancille de Dñi sui exeusati a jejuniis emendes cogvendy admo
dum portantes Carnes gie exeiunt ad hos indirencty, speciant tñ
gi ist cā nō ffigatia hanegrassiois jejuniū est dict S. Vincentius
tales admonere v acusare hanegressores.

Dic ad abstinentiam a Carnibus tenuy oēs in diebus jejuniis
per baptismum Rubi subjecti et usu rōis pditi post septimum
datis annum Conjecturam, ab abstinentiis rō a bina refutatur
per cibus spiritly post annū Vigesimū primum. Unde puer non
ē septennium et pūtus amentibus Licite possunt pelchi plures
comestiū rinō et Carnes. Parit Juvenes ante 21 annū n teneny
abstinere a zestii refutatis tñ, accidat rotum v pretextu Regulē
quam professi S. nam tales remanent pincipy in suo gñi Ordi.

Articulus Primus

Quam Causa excusent a Jejunio Ecclesiastico?

Dic: Causa pcipue gd a jejunio Ecclesiastico excusant sūt:
Paupertas, Infirmitas, Labor, pitus et Senectus.

Per paupertatem exiiuntur oēs gi n habent tñ gtū sufficiens secundū
gerum refutationem. Unde tales ab stinentiis refutationes aduri n possunt per
Dominicum exiiuntur, sed tñ tenentur item Convalescentes gd cū adhuc
tales item gi ex causalis Stomachi notabilem patiuny Capitis dolorem v ver
tiginem et tale morte dormire n possunt vitā ex jejunio et hoc tenet
Sylvestris & Cathetus et pdicantes Dñi.

Labor. Sive sit Corpory sive animy excusat ab observatiae jejunij si
cudat vehe magna difficultas observadi. Ibid. Unde excusant oēs gi
exercent artes pessē et valde Laboriosa si per totum diem v noctem
cum ejus fructu vacant exiiuntur tñ pistores Sartores Lanifices et hujusmodi
utpote qui quasi Cum sputo gñte et Cibo magnam Copiam acquirunt
ad dictū pōm exercitium Cum observatiae jejunij Conveniunt alias
notabile difficultate valentes gaudent tñ Libertate a voto ibi manendi
tales gi exiiuntur tñ ibi manenty per eorum v Patrum aut Curatum:
ob Cibarum amissū excusant a jejunio pretextus Cibarij Cuius
natura Confessarij, Libros Consulendy et Sentiendy si Cibari sūt

continuus ita ut ignoret domus sanitatis & periculi ejusdem
hic tñ ñ ñ intelligendus de continuatibus qi per hebdomadam
semel & bis hñ continuatis cum illa ex causa frequentat egri
nec adeo exhauriãt. &c.

Quietas tñ excusat a jejunio? qñ ñ licet laudabimus eum?
Interim ñ licet frangere jejunium ut patens dis mutuo minus proba-
bile sit ad debitum reddendum cum pdicto Cardinali pdualit
Raddini dubij. Senectus excusat a jejunio ex pleg.
Cardinalis Soto Vñ os Sexagenarios & quinquagenarium Rd. Sanctis et sexa-
genarios & quinquagenarium, Excipe si jejunio esset ex voto nisi
forte tñ Sexagenarij ex magis sexagenarij tñ excusantur a voto si sint
robusti et sani ut sit ex pg. Dubium de duodecim anno 21. anni.

Ordo octavus An Franciscani sexagenarij & Sexagenarij ju
regni et robusti obligent ad jejunium sue Cathechismum sive Regulare
si Regulis cum habeat tñ qia Franciscani dum profitent promittunt
servare Regulam in illa in qua earum pedes dellarunt sive Sti. Pauli
Cum et expositione Marchi &c alias S. ordo observat et Mini
tñ explanat atq; sacerdos regulam quod pdictus jejunij ita ob
servat ut sexus post sexagesimum annum ad jejunium ñ adhibeat
dicit si absque regni existant Standat ñ tñ pdicitis sed Understanding
a sexagesimus Sexagesimo ad sexagenarios qia Franciscani dum no
fuerint profitent servare regulam in illa in qua olim post Catholicos
sumus Cathechismum et expositiones expositas S. ordo observat et Mini
tñ explanat atq; sacer ordo regulam quod pdictus jejunium
ita observat et explanat ut servans pdictos ñ ante 21 annum Dejeju
nium adhibeat ñ item sexus post annum sexagesimum ñ servans
in professione renunciant sub Libertis ñ item sexus ita ut in renuntiare
possent in eventu si post annum sexagesimum Dicere valeat pro Libertis
atq; rejecta censendi sint renunciasse, Segnus qi difficulter gerunt
jejunia Regulae et Cathedral per totum fere vitae sua.

Octavus dubium Cur excusantur tñ a festis refectionem
ñ a Confessione cum ad hanc gerat Cathedram sedentes Confessarij
Condigne & si qis laboret infirmitate Cui regulis ñ esset equalibus
occasionem ñ ist vide Segnis excusans profundius & profunde laborantes hac tabula.

Dñi. Do Catholici aut hæretici laborant aut fuerint hucusque
et permittit ipse Carnifex si alteri ipsorum vel aperuerit ostium quod
laborans et famulans Equus qui aut Catholicus fuerit absolvere indebite
non potuit. Nec obstat quod ipse et parochi aut solus Equus virtutes Confes-
sarii quam beneficia Matres Ecclesiæ non sint Sanctæ &c.

Si Cæsar exemptus a Jejunio sibi debito Consulat Confessarius qui
sibi et quibuscumque in Jejunio possunt indulgere
nam Cæsar exemptus allegato Scripto nec ne sinere hoc possit facere
recurredum erit ad majorem Superiorem qui potuerit dispensare dis-
pensare non possunt Papa potest Cæsar, qui pro sua dilecti-
ssimi Sanctitate quæ pro sua gratia dedere Pœ-
nitentiariis Generalibus Equalibus Guardianis Rectoribus &c. pro
suis subditis Parochi pro suis parochianis et hi absentibus
potestas dispensandi ordinaria grandi proinde non alias committere et
delegare potuerunt. Quod de parochis asserendum intelligendum
de Catholicis et personis particularibus atque ut parochus cum suis
parochianis dispensare possit per Bullam Pii V. cum omnibus
Cæsar dispensandi debita solemnitate et per integram quidem prædicti
magni. at cum hæc non sit illa persona particulari nam ad
omnes suos parochianos simul et per totam quadragesimam dispensare
parochus possit absque omissione Cæsar non potestas dispensandi ab
alienis parochis obtinet consuetudine nec cum omnibus; hæc
sunt petunt ad Cæsar.

Et hæc ita Cæsar ad Mr. D. J. et H. L. Oo. et R. V.
finis Anno 1758 die 18 aprilis. Radigoli.

BIBLIOTECA ASTRA SIBIU

tm dr̃ scripsit in manu sua: quare si triticum in illo
majori valore usurus n̄ fuisset Ph̄s Cajus eo tempore ad
hoc ut existente pretium aliquod restituere teneat, aliqui
ut supradicimus quod ius ad dr̃ scriptura erat in manu dñi
ac in manu suam quod in sua debet quia in facto dum
damnificatus est p̄ Dio ad s. Titius triticum conduxit et de secundo tunc valoris auctu Cajus teneat restituere
valorem majorem scil. 8 florenos qua in toto hoc valore
dicit damnum intulit dum rem juris illo tunc medio de
tinuerit ut Titius de ea disponere n̄ posset.

2dly quid agendum quo dubitat an dnus rem servatu
rus fuisset ad tunc quo pluris valebat. R. verisimiliusq̄ dicit
ē restituēm pro rata dubij. Quidam ut alias circumstantijs examinandis
pro ut ea in casu dubitatis minuit debitorem non cae
tum damni. Cumiac enim dicit ut Ph̄s Cuerum Ph̄s dam
nam dubium ē forte dolumosij quanti Cuesam et dubium cer
tum. Ph̄s dicas secus dicendum in dubio an ut quid dnus ser
vare fuisset tenetur ad quendandum totū valorem damni
et n̄ pro rata dubij. Ad dem dicum in dubio de damnis
et Curis nam s. N. C. disp. ē quod ex jta jam existat obli
gatio ste pro existentia hujus dominij. Et ideo Cuera ex
re consecutura n̄ dum existunt. Igitur pro jure nudi dominij
stare possessionē ff. Dem dicum de damnis unde stud fuit Cueri et
penitus damnij. ff. tm sociis et igitur hm juxta portionem tali
ter, et pleniē restituendum erit.

3dly dd. An fur et debitor teneat dno dicentij ti
rem fuisse consumptam n̄ vendibilem esse quo pluris valebat
et vero tolli dictam rem seu creditoris Ratio. Quia hujj attendi
endum conjecturis quibus debitor talem veritatem exprimere aste
potuit. Ph̄s certo n̄ possit dicere quod debitor restituendum sit
juxta portionem tm gentis n̄ inventa veritatis seu ad rata debiti.

Articulus 8vus.

Quos fructus teneatur restituere possor malae fidei.

Dico: possor malae fidei n̄ tenet restituere fructus medio tempore
dd. ē eadem qua supra de possore bonae fidei et allata rejicitur
Lumen nāle dictat ē rationem absq̄ ulli restitutionis obnoxiū

qd̄ ꝑtra industria cum sit curam̄ personā nr̄ri.

Duo Do: possor male fidei tenꝫ restituere fructꝰ tam nāles q̄m mixtos ingd hi nāl respondent adhuc fidei exhibẽtes q̄ꝫ ꝓ̄ qua re fructifera fructificat sic dño ꝛ̄ ad finem pertinent fructus ꝛ̄ quales st tam nāles q̄m mixti ingd respondent nāl ꝛ̄ eidem st restituendi. qdo adhuc fidei exhibent sic dicam̄ fiant a re separati sic nr̄i.

Duo Tio: possor male fidei tenꝫ restituere oēs fructus percepti aut qui percipi potuerunt nec fidei ꝓpter virtualē ad̄tiam exhibent sattem tunc qñ scitꝰ qd illos male fide consumpserit ꝙ alienaverit qñ̄ nec qua fructus q̄ꝫ percipiunt ex re ꝓpria germinati st dñi st sue eorundem dominium alicubi in dare attribuꝫ possori male fidei. ꝓ̄dam ista illos fructus male fide consumsit & intulit dño damnum sam injuriam haud alr̄ ac restituēe teneandam. Dicit Sabbetto qd dꝫ q̄m qdo possor bone male fidem deposuerit ipsum ꝛ̄ sic fuit aut restituta fructuum eo qd ꝛ̄ immobilis pertinent fructus ad suos nr̄os ꝙ nr̄ fuerit in culpa mora illos duo reddendi ac proinde eosdem nr̄ usucaverit imo tunc nr̄ vidꝫ obligatus ad ꝓpriorem restituendum seu fructibus nisi ingtum ex ꝓ̄ eorum consumptione ꝙ alienatione factus ē dicit dicꝫ ingd fidem fructus adhuc virtualiter exhibent

Dicit Ste: possor male fidei tenꝫ restituere fructus pendentes nāles et mixtos ingd hi respondent Nāl nr̄i quod̄ si fuisset percepturus ex re sibi relicta ꝛ̄: ē illi qd de bone fidei possore qui re fructificandi sic dño ꝛ̄ hinc accrescere fructus a quibus demum sunt separati, adeo eidem st restituendi. quam vis nr̄i fuisset percepturus

Dicit Sto: possor male fidei saltem in foro conscie nr̄i tenꝫ restituere fructus percipiendos seu quos percipere potuerunt et nr̄ percepit si constet qd dñus eos similr̄ nr̄i fuisset percepturus Sant percipere potuisset Clegs. Ratio qꝛ tunc dñus nr̄ eosdem nr̄ possor alii dñium. Cum nihil dominii sit in re in fructu agricolis sit inquilinus ꝛ̄ nr̄ acquirit Cur ager pro illius

